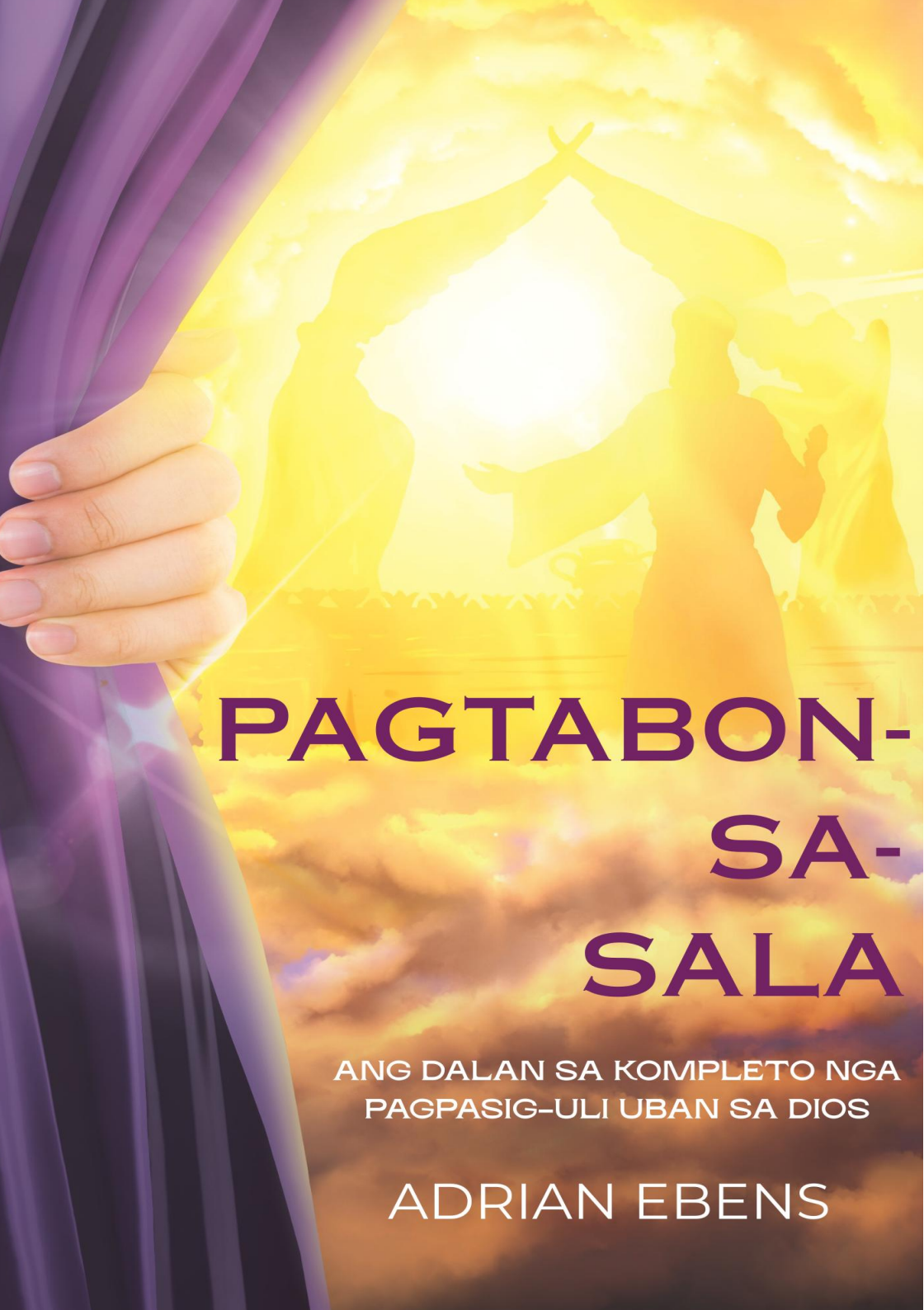

PAGTABON- SA- SALA

ANG DALAN SA KOMPLETO NGA
PAGPASIG-ULI UBAN SA DIOS

ADRIAN EBENS

ATONEMENT

PAGTABON- SA- SALA

ANG DALAN SA KOMPLETO NGA
PAGPASIG-ULI UBAN SA DIYOS

ADRIAN EBENS

Adrian Ebens, 2021

Copyright © 2021, Adrian Ebens

Ang moral nga katungod sa tagsulat gipahayag.

Tanang katungod gigahin. Walay bahin niini nga publikasyon ang mahimong kopyahon alang sa komersiyal nga ganansya, lakip ang pagpasa sa bisan unsang porma pinaagi sa bisan unsang paagi, elektroniko, mekanikal, pag-photocopy, pagrekord o uban pa, nga walay naunang sinulat nga pagtugot sa magmamantala ug mga naghupot sa copyright. Palihug timan-i nga ang tagsulat nagpasiugda sa mga seksyon sa mga bersikulo nga maisugon aron ipasiugda ang usa ka espesipikong punto nga nahipos gikan sa maong mga teksto. Gawas kon mailhan, ang mga kinutlo sa Kasulatan gikuha gikan sa New King James Version. Copyright © 1982 ni Thomas Nelson, Inc. Gigamit pinaagi sa pagtugot. Ang mga kinutlo sa kasulatan nga gipasangil sa NIV gikan sa Holy Bible, New International Version, copyright ©1973, 1978, 1984, 2011 by Biblica, Inc.® Gigamit nga may pagtugot.

Ang mga kinutlo sa kasulatan nga gipasangil sa YLT gikan sa Holy Bible, Young's Literal Translation, copyright© 1898, ni Robert Young, karon anaa na sa publikong dominyo. Ang mga kinutlo sa kasulatan nga gipasangil sa Apostolic Polyglot gikan sa Apostolic Bible Polyglot, copyright © 1995, ni Charles Lynn VanderPool, Sr. All rights reserved. Ang mga kinutlo sa kasulatan nga gipasangil sa Maayong Balita gikan sa Good News Translation, copyright © 1976, 1992, sa American Bible Society. Tanang katungod gigahin.

Ang tanan nga mga link sa website ug gikutlo nga sulud karon kay sa Disyembre 2021. Kini nga libro ug ang tanang ubang publikasyon sa Amahan sa Gugma anaa sa among website nga fatheroflove.info aron maka-order ug dugang mga kopya palihog email adrian@life-matters.org

ISBN: 978-0-6488114-8-0

Kini nga libro kaniadto Gisulat ni Adrian Ebens

Gi-edit ni Danutasn Brown

Proweba nga gibasa ni Lorelle Ebens

Ang hapin nga gidisenyo ni Shane Winfield/Advent Design

Litrato sa Hapin ni Josh Imerbin/Shutterstock.com

Typeset 10.5/14 Palatino Linotype

MGA SULOD

1. Sa Pagpangita sa Pagtabon sa Sala	Error! Bookmark not defined.
2. Konteksto sa mga Repormador.....	11
3. Balaanon nga Hustisya ug Silot	17
4. Ang Tinago nga Limbong ni Adan.....	23
5. Gihimaya Ko Ikaw Dinhi sa Yuta	32
6. Ang Trono sa Pagkadaotan	Error! Bookmark not defined.
7. Gibayaw nga Bitin.....	Error! Bookmark not defined.
8. Paghampas sa Bato	59
9. Mga Pagtabon sa sala sa Tawhanon.....	65
10. Diin Nagdagsang Ang Sala Ang Grasya Midagaya ug Labaw Pa	76
11. Ang Pagpatay sa Inosente.....	86
12. Ang Tabil sa Iyang Unod	97
13. Konteksto para sa Istorya ni Abraham ug Isaac	112
14. Ang Pagtuo ni Abraham	Error! Bookmark not defined.

15. Daniel ug ang Salawayon nga Limbong/Panlilinlang sa Gamay nga Sungay**Error! Bookmark not defined.**
16. William Miller, ang Adlaw-adlaw ug ang Paglapas sa Pagkabiniyaan**Error! Bookmark not defined.**
17. Ang Paghinlo sa Santuaryo**Error! Bookmark not defined.**
18. Pagtandi Tali sa Protestante ug Adventista sa Pagtabon sa Sala**Error! Bookmark not defined.**
19. Ang Langitnong Sangtuaryo 176
20. Ang Paghukom ug Pagpapas sa Sala**Error! Bookmark not defined.**
21. Pagbungkag sa Yugo sa Dualismo sa Pakigsaad..... 201
22. Pag-abot sa Pagkatao — Ang Krus usa ka Presente nga Butang..... 216
23. Ang Kahulogan sa Dugo sa Santuaryo 227
24. Ang Silot Natong Tanan.....**Error! Bookmark not defined.**
25. Balik ngadto sa Kamingawan.....**Error! Bookmark not defined.**
26. Paghatud sa Rebelyon sa Bug-os**Error! Bookmark not defined.**
27. Wala na ang Chronos 276
28. Akong Hinigugmang Anak.....**Error! Bookmark not defined.**
29. Ang Ministeryo sa Pagpasig-Uli 291
30. Unang Mensahe sa Anghel.....**Error! Bookmark not defined.**

ATONEMENT

31. Nagun-ob na ang Babilonia	308
32. Usa ka Mapasalamaton nga Kasingkasing	315

KAPITULO 1

SA PAGPANGITA SA PAGTABON-SA-SALA

“Unsaon nako pagpasig-uli sa Diyos?” Kini nga pangutana nagpahayag sa pangsulod nga pangandoy sa binilyon nga kalag sa tawo nga nagpuyo sa kangitngit niining nahulog nga kalibutan.

Ang natigum nga pagbati sa pagkasad-an, nga misaka ngadto sa kaamgohan sa mga kasingkasing sa mga tawo nga nakalapas batok sa ilang Magbubuhat, maoy hinungdan sa kalag sa pagpangandoy sa kapasayloan ug sa pakig-uli.

Ang atong Amahan sa langit misulat sa mga prinsipyo sa Iyang gingharian ngadto sa mga papan sa kasingkasing sa tawo. Ang pagbati sa husto ug sayop nga motuktok kanato sa atong konsensya kon kita mamakak, mangawat, ug mopatay magpahinumdom kanato nga kita adunay tulubagon ngadto sa usa nga labaw pa sa atong kaugalingon.

Ang Kristohanong pagtulon-an sa pagpasig-uli nagtinguha sa pagpatin-aw kanato sa proseso kon sa unsang paagi kita makakaplag ug kagawasan alang sa atong sad-an nga mga kalag ug kalinaw uban sa atong Magbubuhat ug sa atong isigkatawo.

Ania ang giingon sa bantog nga Kristiyanong magwawali nga si Billy Graham bahin sa kung unsa ang gipasabut sa pagtabon sa sala sa konteksto nga Kristiyano:

... ang kasiguroan anaa sa nahuman nga buhat ni Jesukristo. Sa dihang si Jesus namatay sa krus, Iyang gipas-an ang atong mga kasal-anan, nag-antus sa kapungot sa Dios, ug misinggit, “Natapus na!” (Juan 19:30). Pinaagi niini, Iyang gipasabot nga ang hingpit nga pagpasig-uli alang sa tanan natong kasal-anan – kaniadto, karon ug sa umaabot – nahimo na. Ang Iyang buhat sa katubsanan nahuman na karon, ang tibuok natong utang sa sala nabayran na sa hingpit.

Kini nga panglantaw nagtan-aw sa kamatayon ni Jesus ingon nga pagtagbaw sa kasuko sa Dios; Si Jesus mipuli sa atong dapit ug midawat sa silot nga angay kanato aron kita makalingkawas. Apan daghan sa kalibutan adunay mga pangutana bahin niini nga istorya. Unsay gikasuko sa Diyos, ug sa unsang paagi ang pagpadala sa Iyang Anak aron mamatay nagtagbaw sa maong kapungot? Sa unsang paagi ang kamatayon ni Kristo nagbayad sa utang sa mga sala nga padayong gihimo sa mga tawo karon?

Sa kasingkasing sa pag-ula mao ang istorya ni Jesukristo kinsa gihukman sa kamatayon pinaagi sa malisya sa mga lider sa relihiyon sa Iyang nasud ug gibatay sa usa ka Romanhong krus. Gipatay sa mga tawo si Kristo; gusto sa mga tawo nga mamatay Siya. Gusto ba usab sa Iyang Amahan nga Siya mamatay? Gipahimutang ba ni Jesus ang Iyang kaugalingon aron mamatay?

Ang kahulogan sa Iyang kamatayon sa Krus ug kung giunsa kini paghubad ngadto sa kapasayloan ug kalinaw alang sa sad-an nga kalag dili ingon ka klaro sama sa gihunahuna sa usa.

Samtang nakigsulti sa usa sa mga lider sa mga Judio nga nainteres sa nagtubo nga ministryo ni Kristo, gipahayag ni Jesus ang usa ka kritikal nga piraso sa sulbaranon sa pagtabon sa sala.

“Ug maingon nga giisa/gitaas ni Moises ang bitin didto sa kamingawan, mao man usab kinahanglan nga igaisa/igataas ang Anak sa Tawo, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag kondili may kinabuhing dayon.” Juan 3:14-15

Gihisgotan ni Jesus ang iyang tigpaminaw ngadto sa usa ka istorya mahitungod ni Moises ug sa mga anak ni Israel human sila mibiya sa Ehipto. Ang mga tawo nagbagulbol ug nagreklamo batok sa Dios ug ni Moises mahitungod sa ilang gihunahuna nga mga kalisdanan didto sa desyerto, bisan pa sa kamatuoran nga ang Dios naghatag sa tanan nilang mga panginahanglan. Gipanalipdan sila sa Diyos gikan sa mga elemento ingon man gikan sa mga kapeligrohan sa mga linalang sa desyerto.

Ang panalipod sa Dios gipapahawa pinaagi sa ilang hakog nga pagkadili mapasalamaton ug ang mga bitin misulod taliwala sa mga tawo ug misugod sa pagpaak kanila. Ang sunod nga nahitabo morag talagsaon kaayo.

Ug ang katawhan misulti batok sa Dios ug batok kang Moises: “Nganong gidala mo kami gikan sa Ehipto aron mamatay sa kamingawan? Kay walay pagkaon ug walay tubig, ug ang among kalag giludod niining walay pulos nga tinapay.” Busa si Jehova nagpadala ug mga bitin nga mapintas sa taliwala sa katawohan, ug ilang gipaak ang katawohan; ug daghan sa mga tawo sa Israel ang nangamatay. Busa ang katawohan ming-adto kang Moises, ug nanag-ingon: Kami nakasala, kay kami nagsulti batok kang Jehova ug batok kanimo; pag-ampo kang Jehova nga kuhaon niya kanamo ang mga bitin.” Busa nag-ampo si Moises alang sa katawhan. Unya si Jehova miingon kang Moises: Paghimo ug usa ka bitin nga mapintas, ug ibutang kini sa ibabaw sa usa ka tukon/poste; ug mahitabo nga ang matag-usa nga mapaakan, sa diha nga siya motan-aw niini, mabuhi. Busa si Moises nagbuhat ug usa ka bitin nga tumbaga/tanso, ug kini gibutang niya sa ibabaw sa usa ka tukon/poste; ug mao kini, kong ang usa ka bitin makapaak kang bisan kinsa, sa diha nga siya motan-aw sa tumbaga/tanso nga bitin, siya mabuhi. Mga Numero 21:5-9

Gisugo si Moises sa paghimog larawan gikan sa tumbaga sa mismong butang nga gipadala sa Diyos aron mopaak ug mopatay sa katawhan tungod sa ilang pagrebelde – usa ka bitin nga malala. Ang mga tawo dayon gimandoan sa pagtan-aw niini nga representasyon sa unsa ang nagpatay kanila ug pinaagi sa pagtan-aw sa tumbaga/tanso nga bitin, sa pagsalig sa pulong sa Dios, sila mabuhi.

Katingad-an, gisultihan ni Jesus si Nicodemo nga sa samang paagi nga giisa ni Moises ang bitin nga tumbaga/tanso didto sa kamingawan, ang pagbayaw ni Jesus makapabuhi sa tanan nga motan-aw Kaniya uban ang pagtuo, motuo Kaniya.

Kini usa ka talagsaon nga istorya diin gibase ang usa ka yawe nga elemento kung giunsa ang tawo makakaplag kalinaw uban sa Dios ug adunay kinabuhing dayon. Gikomparar ba ni Jesus ang Iyang kaugalingon sa usa ka bitin, nga sa tinud-anay naghawas kang Satanas? Ngano nga ang Dios mihangyo kang Moises sa paghimo og usa ka larawan sa makalaglag nga mga bitin ug dayon mihangyo sa mga tawo sa pagtan-aw diha sa hugot nga pagtuo diha sa larawan sa unsay naglaglag kanila aron mamaayo? Ngano nga dili maghimo usa ka imahe sa usa ka mananambal o usa nga naglaglag sa mga bitin? Ngano nga dili ang imahe sa usa ka nating karnero o usa ka salampati; dili ba kana mas masabtan? Sa unsang paagi ka mamaayo sa pagtan-aw sa larawan sa mismong butang nga nagpatay kanimo? Ngano nga gikumpara ni Jesus ang Iyang kaugalingon sa butang nga naglaglag kanila - usa ka bitin?

Kini nga mga pangutana nagsilbi aron mahatagan og gibug-aton ang punto nga adunay usa ka enigma sa kasingkasing sa proseso kung giunsa ang usa ka tawo makakaplag kapasayloan ug pagpasig-uli.

Kini nga pagpangita mas komplikado sa ubang mga butang nga gisulti ni Jesus mahitungod sa dalan sa kaluwasan. Sa dihang si Jesus gipangutana sa usa ka tawo kon sa unsang paagi siya makabaton ug kinabuhing dayon, si Jesus mihatag ug tubag nga dili nato damha.

Ug tan-awa, usa ka batid sa balaod mitindog ug misulay kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, unsay akong buhaton aron

makapanunod ako sa kinabuhing dayon? Ug siya miingon kaniya: Unsa ang nahisulat sa Kasugoan? Unsa ang imong gibasa niini?" Busa siya mitubag ug miingon, "'Higugmaon mo ang Ginoo nga imong Dios uban sa tibuok mong kasingkasing, sa tibuok mong kalag, sa tibuok mong kusog, ug sa tibuok mong hunahuna,' ug 'sa imong silingan sama sa imong kaugalingon.'" Ug Siya miingon kaniya, "Husto ang imong tubag; buhata kini ug mabuhi ka." Lukas 10:25-28

Ngano nga si Jesus mitudlo sa tawo ngadto sa balaod ug nangutana kaniya unsa ang gipasabut niini? Si Jesus walay gisulti ngadto sa tawo mahitungod sa pagpakamatay alang sa iyang mga sala ug nga kon siya mosalig sa sakripisyo ni Jesus ingon nga bayad sa iyang mga sala nan siya maluwas. Miuyon lang si Jesus sa giingon sa tawo nga kinahanglang higugmaon nato ang Diyos sa tibuok natong kasingkasing ug ang atong mga silingan sama sa atong kaugalingon. Tungod ba kay si Jesus nakigsulti sa usa ka tawo nga walay ideya bahin sa proseso sa kaluwasan ug naningkamot lang sa pagtudlo kaniya sa hustong direksiyon? Ngano nga si Jesus wala magsulti mahitungod sa Iyang sakripisyo ug sa panginahanglan sa pagtuo niini nga sakripisyo alang sa kaluwasan?

Sa gabii sa wala pa si Jesus gikuha ug gilansang, nag-ampo Siya sa Iyang Amahan. Usa ka butang nga Iyang giampo tinuod nga nakahatag og talagsaong nota sa tuno sa pagtabon-sa-sala nga gipahayag sa Kristiyanismo.

"Gihimaya ko ikaw dinhi sa yuta. Nahuman ko na ang buluhaton nga Imong gihatag kanako nga buhaton." Juan 17:4

Paano makasiling si Jesus nga natapos na Niya ang buluhaton nga ginhatag sang Iya Amay sa iya sang gab-i antes sia mapatay sa Krus? Kung ang pagsalig sa sakripisyo ni Hesus sa Krus isip puli sa atong mga sala mao ang kasingkasing sa Kristohanong pagtuo, nan unsa may gipasabot ni Jesus niini? Gisulti ba Niya kini sa pagpaabot sa sunod nga adlaw? Dili ba unta Siya mag-ampo, "Hapit na kita didto; hapit na ta mahuman, Amahan."?

Kini ang pipila sa mga pangutana nga naghimo sa hilisgutan sa pag-ula nga dili kaayo yano kaysa atong mahunahuna. Dili ikatingala, ang usa ka teologo, si Leon Morris, kinsa misulat og daghan sa hilisgutan sa pagtabon-sa-sala, naghimo sa usa ka makapakurat nga pag-angkon mahitungod sa mga magsusulat sa Bag-ong Tugon ug sa ilang mga pahayag mahitungod sa ideya sa pagtabon-sa-sala:

Ang mga magsusulat sa NT wala magsubli sa usa ka stereotype nga istorya. Ang matag usa nagsulat gikan sa iyang kaugalingon nga panan-aw. Apan ang matag usa nagpakita nga ang kamatayon ni Kristo ug dili ang bisan unsang nahimo sa tawo ang nagdala sa kaluwasan. Apan walay usa kanila ang naghatag ug teoriya sa pagtabon-sa-sala.¹

Nagpadayon siya sa estado:

Ang mga teorya sa pag-ula mao ang legion ingon nga ang mga tawo sa lain-laing mga nasud ug sa lain-laing mga edad misulay sa paghiusa sa lain-laing mga sinulid sa kasulatan nga pagtudlo ug sa pagbuhat niini ngadto sa usa ka teorya nga makatabang sa uban nga makasabut sa unsa nga paagi ang Dios mibuhay sa pagdala kanato sa kaluwasan.²

Ug sa katapusan mitapos:

Apan kita mga makasasala nga gamay ug hunahuna ug ang pagtabon-sa-sala dako ug dako. Dili kita angayng magdahom nga ang atong mga teyoriya makapatin-aw niini sa bug-os. Bisan pa kon atong hiusahon silang tanan, dili na kita magsugod sa pagsabot og gamay sa kadako sa makaluwas nga buhat sa Dios.³

Dili ba ang Bibliya naglatid ug kompletong proseso sa pagtabon-sa-sala? Kini ba usa ka misteryo nga kini dili igo nga isulat sa Kasulatan? Ang ebidensya nga nagsuporta sa gisugyot ni Leon Morris mao nga ang

¹ <https://www.monergism.com/ang-threshold/artikulo/onsite/pagtabon-sa-salamorris2.html>

² Ibid

³ Ibid

Kristiyanismo nabahin sa proseso sa pag-ula ug kung giunsa kini ipatin-aw.

Adunay ubay-ubay nga mga teorya sa pag-ula nga naugmad sa panahon sukad si Kristo mipuyo sa yuta. Ang ideya nga nagdominar sa Kristohanong panghunahuna human mamatay ang mga Apostoles, ug naugmad sa unang mga amahan sa simbahan mao ang teyoriya sa lukat.

Sa tinuud, kini nga teorya nag-angkon nga gibaligya ni Adan ug Eva ang katawhan ngadto sa Yawa sa panahon sa Pagkapukan; busa, gikinahanglan nga bayran sa Diyos ang Yawa ug usa ka lukat aron mahigawas kita gikan sa mga kamot sa Yawa. Apan, gilimbongan sa Diyos ang Yawa sa pagdawit sa kamatayon ni Kristo ingong usa ka lukat, kay ang Yawa wala makaamgo nga si Kristo dili mahimong gapos sa kamatayon. Sa dihang gidawat sa Yawa ang kamatayon ni Kristo ingong usa ka lukat, kini nga teoriya mihinapos, ang hustisya natagbaw ug ang Diyos nakalingkawas kanato gikan sa pagkupot ni Satanas.⁴

Ang pokus niini nga teorya mao, siyempre, ang lukat nga gibayad aron matubos ang kaliwatan sa tawo. Kini nagpresentar ug usa ka panglantaw sa Diyos ingong usa nga nakigsabot sa yawa ug gani naglimbong kaniya aron luwason ang katawhan. Ang Dios gisabot nga usa ka maalam, maliputon nga indibidwal nga nagbuntog sa Iyang kaatbang. Si Augustine, nga nagsulat niini nga mga linya, nag-ingon:

Ang Manunubos mianhi ug ang malimbongon nabuntog. Unsa ang gibuhat sa atong Manunubos sa atong nagbihag? Sa pagbayad alang kanato Iyang gibutang ang lit-ag, Iyang Krus, uban sa Iyang dugo alang sa paon. Siya [si Satanas] sa pagkatinuod makaula niana nga dugo; apan siya takos nga dili moinom niini. Pinaagi sa pagpaagas sa dugo sa Usa nga dili nakautang kaniya, napugos siya sa pagpagawas sa mga nakautang kaniya.⁵

⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Ransom_theory_of_atonement

⁵ <https://www.newadvent.org/cathen/02055a.htm>

Ingon ba niini ang paglihok sa Diyos? Makataronganon ba kini? Gitubag ba niini ang tanang isyu nga nalangkit sa kon sa unsang paagi nahulog ang katawhan ug nganong kinahanglang moanhi si Jesus? Kadaghanan sa mga Kristohanon karon miuyon nga kini nga panglantaw problemado ug limitado kaayo. Ang ideya sa usa ka lukat gipasiugda apan ang gambalay alang sa lukat kuwestiyonable. Bisan pa niini nga mga problema, ang ideya kay prominente/dayag sa daghang simbahan hangtod sa ika-onse nga siglo sa dihang ang Arsobispo sa Canterbury, Si Anselm, nagpalambo sa gitawag nga teoriya sa katagbawan sa pagpasig-uli/pagbayad-sa-sala.

Si Anselm natawo sa ibabaw nga Burgundy sa utlanan sa France ug Italy. Sa edad nga kinse anyos, gusto niya nga mosulod sa monasteryo apan ang iyang amahan nagdumili sa pagtugot niini. Human mamatay ang iyang inahan, ang amahan ni Anselm nahimong mas relihiyoso nga nakita ni Anselm nga dili maagwanta nga grabe. Wala madugay, mibiya siya sa balay aron mangita sa iyang dalan sa kalibutan. Sa dihang namatay ang iyang amahan, namalandong siya kon mobalik ba siya aron kuhaon ang yuta sa iyang amahan o moapil sa monasteryo ug mahimong monghe. Gipili niya ang ulahi.⁶

Si Anselm milabaw sa eskolastiko nga mga pangagpas ug misaka sa mga ranggo hangtod nga nahimo siyang Arsobispo sa Canterbury. Si Anselm nakig-away sa mga hari sa Inglaterre nga kaduha nadestiyero panahon sa kontrobersiya nga iyang gikontra. Si Anselm usa ka Neoplatonic sa iyang panglantaw sa kalibutan nga nagpasabot nga iyang giduol ang Kasulatan pinaagi sa gambalay sa pilosopiyang Griyego sama sa daghang mga Kristiyanong eskolar sa wala pa ug pagkahuman niya. Dili ikatingala nga atong makita ang mosunod nga tema sa sentro sa mga konsepto ni Anselm sa pagbayad-sa-sala.

Sa ikanapulog-usa ka siglo nga si Anselm, Arsobispo sa Canterbury, naghimo ug gamayng libro nga gitawag ug *Cur Deus Homo?* (“Nganong nahimong Tawo ang Diyos?”). Diha niini iyang gipailalom sa grabeng pagsaway ang patristikong panglantaw sa

⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Anselm_of_Canterbury

usa ka lukat nga gibayad kang Satanas. Iyang nakita ang sala ingon nga nagpakaulaw sa kahalangdon sa Dios. **Karon ang usa ka soberano mahimong andam sa iyang pribadong kapasidad sa pagpasaylo sa usa ka insulto o usa ka kadaot, apan tungod kay siya usa ka soberano dili niya mahimo.** Ang estado gipakaulawan sa ulo niini. Kinahanglang itanyag ang angay nga katagbawan. **Ang Diyos mao ang Soberanong Magmamando sa tanan, ug dili angay nga pasayloon sa Diyos ang bisan unsang pagkadili-regular sa iyang gingharian.** Si Anselm nangatarungan nga ang insulto nga sala nga gihatag ngadto sa Dios dako kaayo nga usa lamang nga Dios ang makahatag ug katagbawan.⁷

Makapainteres nga palandongon kung giunsa ni Anselm ang paghimo niini nga mga konklusyon. Kini daw gikuha gikan sa lohika sa politikanhong teorya, kay sa Kasulatan. Dili ba gayod makapasaylo ang Diyos tungod sa Iyang posisyon ingong Ulo sa Estado? Ang Dios, sa pagpakigsulti kang Moises, tin-aw nga nagpadayag sa Iyang kinaiya mahitungod sa kalooy ug pagpasaylo:

Ug ang Ginoo miagi sa iyang atubangan ug mipahayag, “Ang Ginoo,

ang GINOONG Dios, maluluy-on ug mapuangoron, mapailubon, ug madagayaon sa pagkamaayo ug kamatuoran, nga nagatipig ug kaluoy alang sa linibo, nga nagapasaylo sa pagkadautan ug sa paglapas ug sa sala, sa walay bisan unsa nga pagpasaylo sa mga sad-an, nga nagadu-aw sa kasal-anan sa mga amahan sa ibabaw sa mga anak ug sa mga anak sa mga anak ngadto sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan.” Exodo 34:6-7

Walay timailhan nga ang Dios dili makahimo sa pagpasaylo nga walay katagbawan sa Iyang insulto nga kahalangdon. Didto sa Krus, gipakita ni Kristo sa labing halangdon nga paagi ang katakus sa Dios sa pagpasaylo niadtong nakasala batok Kaniya. Kung atong tagdon ang kasinatian ni Anselm uban sa iyang kaugalingong amahan ug ang iyang

⁷ Leon Morris – *Theories of atonement*

ATONEMENT

mga panagbangi sa mga hari sa England, sayon nga makita ang projection sa iyang kaugalingong kasinatian ngadto sa Dios.

Kay kon ang bisan kinsa tigpaminaw sa pulong ug dili magtutuman, siya sama sa tawo nga nagtan-aw sa iyang natural nga nawong sa salamin; kay siya nagatan-aw sa iyang kaugalingon, mipahawa, ug dihadiha mahikalimot kong unsa siya nga matang sa tawo. Santiago 1:23-24

Ang istorya ni Anselm nagpahinumdom kanato nga ang mga tawo hilabihan nga gitintal sa pagpakita sa ilang kaugalingon nga mga kinaiya ngadto sa Dios aron sa pagbalaan ug pagpasaylo sa ilang kaugalingong mga pagtuo, desisyon ug pamatasan. Kini ang sentro nga hinungdan sa misteryo sa pagbayad-sa-sala. Ang mga tawo nakasabut nga ang Dios molihok sama sa ilang gusto. Ang projection natural ug sayon kon dili nato tugotan ang Kasulatan sa paghubad sa ilang kaugalingon. Pinaagi sa gambalay sa Neoplatonismo, si Anselm gawasnon sa pagpahayag sa iyang kaugalingong mga tinguha ngadto sa atong langitnong Amahan ug pagtabang sa pagpalig-on sulod sa Kristiyanismo sa usa ka panglantaw sa Diyos ingong usa ka grabe ug dili mapasayloon nga soberano kansang nasakitan nga kahalangdon kinahanglang matagbaw. Dili gayod siya ang una, ug adunay daghang Kasulatan nga mopatim-aw nga naghatag ug pagsalig sa iyang mga ideya.

Si Anselm maoy usa ka mahinungdanong tawo sa pagkonsiderar sa ulohan sa pagtabon-sa-sala, kay ang mga Protestante nga mga repormador nagpalambo ug nagdalisay sa iyang mga ideya ngadto sa dominanteng teoriya sa pagtabon-sa-sala nga naglungtad karon nga gitawag ug Pagpuli sa Silot.

KAPITULO 2

KONTEKSTO SA MGA REPORMADOR

Wala madugay human sa panahon sa Anselm, mga 1200-1300 A.D., mao ang kinatumyan sa gahom sa Simbahang Katoliko. Ang Santo Papa nagmando sa tibuok Uropa, nagmando sa mga hari ug nagpahayag kung kinsa ang moadto sa langit ug kung kinsa ang moadto sa impyerno. Kini nga katungod sa pagmando mas masabtan sa ilang kaugalingong mga pulong.

Si Papa Innocent III (1198-1216, tingali ang labing gamhanan sa tanang Papa) nagtudlo sa tanang obispo; iyang gipatawag ngadto sa iyang hukmanan ang tanang kawsa, gikan sa pinakagrabe nga mga kalihokan sa gamhanang mga gingharian ngadto sa pribadong mga kabalaka sa mapaubsanong lungsoranon. Iyang giangkon ang tanang gingharian ingong iyang mga balangay, ang tanang mga hari ingong iyang mga basalyo; ug gilunsad uban sa walay paglubad nga kamot ang mga bolt sa excommunication batok sa tanan nga misukol sa iyang papa nga kabubut-on...

Gipamatud-an ni Innocent III "nga ang awtoridad sa papa labaw pa sa harianong gahum sama sa adlaw sa bulan." Ni siya makakitag mga pulong nga haom sa paghulagway sa iyang kaugalingong

makalilisang nga mga buluhaton, gawas niadtong iya ni Jehova ngadto sa iyang manalagnang si Jeremias: “Tan-awa, gibutang ko ikaw ibabaw sa kanasoran ug ibabaw sa mga gingharian, aron sa pag-ibut, ug sa paglumpag, ug sa paglaglag, ug sa paglabay.”

“Kami nagpahayag,” nag-ingon si Boniface VIII (1294-1303), diha sa iyang toro nga Unam Sanctam, “naghulagway, ug nagpahayag niini nga gikinahanglan sa kaluwasan alang sa matag tawhanong linalang nga magpasakop sa Romanhong Papa.” Kini nga pagpasakop gipahayag sa toro aron ipadayon sa tanan nga mga kalihokan. “Ang usa ka espada,” nag-ingon ang Santo Papa, “kinahanglan nga ilalom sa lain, ug ang temporal nga awtoridad kinahanglang ipailalom sa espirituhanong gahum; diin, kon ang yutan-on nga gahum mahisalaag, kini kinahanglan nga pagahukman pinaagi sa espirituhanon.” Mao kana ang pipila sa “dagkong mga pulong” nga nadungog nga migula gikan sa Bukid sa Batikano, kanang bag-ong Sinai, nga, sama sa karaan, gilibotan sa nagdilaab nga mga kalisang, mibangon sa iyang kaugalingon taliwala sa nahingangha ug nangalisang nga mga nasod sa Kakristiyanohan. (J.A. Wylie, *History of Protestantism*)

Kini usa ka lahi kaayo nga Kristiyanismo sa kung unsa ang naglungtad sa panahon sa mga Apostoles, tungod sa relasyon sa simbahan sa gahum ug awtoridad. Sa panahon sa unang simbahan walay pokus kon unsaon pagmando sa mga nasod tungod kay ang Kristiyanismo anaa sa minoriya ug gilutos sa kalibotan. Ang unang Kristohanong mga teologo mas nabalaka kon unsaon pagkinabuhi diha sa paganong kalibotan.

Apan sa mga tuig 1300 ang tibuok Uropa nahimong “Kristiyano” ug hingpit nga nailalom sa gahom sa mga punoan sa simbahan sa Roma, ug busa ang mga Santo Papa nakatutok kon unsaon pagmando ug pagtuboy sa orthodoxy. Kini nga panginahanglan sa paghupot sa mga hunahuna sa mga tawo sa sama nga pagsabot sa ilang mga magmamando, sa “pagpabilin sa kalinaw,” makita sa nag-unang

teologo sa adlaw, Thomas Aquinas, nga prominente mga 100 ka tuig human ni Anselm, nagpasiugda sa pagsunog sa mga erehes - buhi.⁸

Sa unang simbahan, ang pagpuo sa erehiya dili usa ka isyu tungod sa yano nga rason nga walay orthodoxy. Sa sinugdan adunay daghang lainlain nga opinyon kung giunsa ang pagsabut sa Kasulatan, ug daghang kagawasan alang sa matag usa sa pagdesisyon alang sa iyang kaugalingon. Sukwahi kaayo kini sa kahimtang sa kagawasan sa konsensiya sa panahon sa kataas sa sentralisadong Romanong Kristiyanismo, diin ang Kasulatan wala mabatonan sa komon nga pinulongan ug ang mga pari giisip lamang nga makabasa ug makahubad niini. Uban niini nga pagbag-o sa Kristiyanismo, ang erehiya nakita nga labi pa nga usa ka hulga.

Sa ikaunom nga siglo sa dihang gihatag ni Justinian ang gahom ni Cesar ngadto sa Romanong papa, naghimo siyag mga balaod batok sa mga erehes nga nagkinahanglan sa ilang pagpalagpot sa katungdanan apan ang ilang mga kinabuhi kinahanglang mapreserbar. Para nila, matod ni Justinian, “igo na ang paglungtad/mabuhi.”⁹

Sa diha nga ang pagdani sa gahum sa gugma ni Kristo makuha gikan sa tawo, ang bugtong gahum nga nahabilin mao ang kusog ug ang hulga sa kamatayon. Samtang ang simbahan nahimong labaw pa mahitungod sa dogma ug politika kay sa Kasulatan, pagserbisyo, ug paghunahuna sa uban nga mas maayo kay sa imong kaugalingon, ang kamatayon alang sa mga masupilon nahimong mas komon/kasagaran.

Nagkalainlain ang mga numero kung pila ang mga tawo nga gipatay ingon mga erehes sa panahon sa kangitngit, apan ang punto nga gusto nakong makuha gikan niini mao nga ang Papado nagpahayag sa tin-aw nga ideya nga ang erehiya kinahanglan nga silotan sa kamatayon.

Sa pagpamatay sa mga Waldenses ug Albigenes; sa mga sunog sa Smithfield; sa Espanyol nga imbestigasyon/pagtan-aw taliwala sa

⁸ https://www.heretication.info/_heretics.html

⁹ Ibid

daghan pang uban, atong makita ang nawong sa tawo nga gilantaw ngadto sa nawong sa Diyos ug gisimba ingong Diyos.

Importante nga sabton nga ang doktrina sa pagtabon-sa-sala nga naugmad sa mga repormador sa ika-16 nga siglo anaa sa konteksto sa pagpamatay sa daghang liboan ka “mga erehes” nga miulbo sa miaging tulo ka gatos ka tuig.

Gisaway sa mga repormador ang mga pag-abuso sa mga Santo Papa ug giproteahan ang ilang kabangis apan tungod sa daghang mga bata nga nakadiskobre kung kinsa ang nagbiaybiay sa ilang mga ginikanan, nahibal-an nila nga dili sayon nga butang nga tangtanganon gikan sa imong kinaiya ang imong nakat-unan sa bata pa ubos sa ilang tuition.

Giawhag ni Martin Luther ang mga prinsipie sa Alemanya nga wagtanganon ang pag-alsa sa mga mag-uuma nga kusog human sa una nga pagpakita og simpatiya sa kawsa sa mga mag-uuma.

Si Martin Luther sa sinugdan nagpakita ug simpatiya sa kahimtang sa mga mag-uuma. Siya mismo, sa iyang Pahimangno Alang sa Pakigdait niadtong 1525, nagsaway sa “arogante” nga tinamdan sa mga soberano. Sa diha nga ang mga tropa sa mga mag-uuma mopatay sa usa ka ihap ug sa iyang abay/escort, ug kini nagmugna sa usa ka kagubot ingon nga “Duguon nga buhat ni Weinsberg”, ang repormador mag-ilis sa mga kilid. Karon grabe niyang gidistansya ang iyang kaugalingon gikan sa mga rebelde. Uban sa iyang teksto nga “Batok sa Pagpanulis nga Mapatay nga Panon sa mga Mag-uuma”, iyang giawhag ang mga prinsipie sa paghimo sa walay kaluoy nga pagbalos. “Kinahanglan sila nga hiwaon, tukbon, dunggab, sa tago ug sa publiko, sa mga tawo nga makahimo, sama sa usa nga kinahanglan nga mopatay sa usa ka rabid nga iro.” Si Luther mipili sa paggamit sa “kagawasan sa usa ka Kristohanon” sa espirituhanon ug dili sa sekular nga dapit.¹⁰

Imposible alang sa usa ka tawo nga nagtuo nga ang mga mag-uuma nga nakahimog pagpatay kinahanglan nga hiwaon, tukbon ug

¹⁰ <https://www.dokumentarfilm.com/en/luther-and-the-peasants-war>

dunggabon sama sa usa ka bangis nga iro nga dili magdala niini nga panghunahuna sa pagsabut kung giunsa ang pagdumala sa Dios sa makasasala nga pamatasan.

Gitinguha ni John Calvin nga patyon si Michael Servetus tungod sa pagpaluyo sa erehes nga doktrina. Si Calvin misulat kang William Farel bahin sa isyu:

Nanghinaut ko nga ang silot sa kamatayon mapahamtang kaniya; apan gitinguha ko nga ang kabug-at sa silot maminusan.¹¹

Si Calvin miapelar nga pugutan si Servetus, imbes sunugon nga buhi, sa pagsulay sa pagpamenos sa kabug-at sa silot. Sa makausa pa, gipadayag ni Calvin ang iyang mga hunahuna bahin sa kon sa unsang paagi ang Diyos makiglabet niadtong giisip nga daotan. Unsaon nato pag-ila niini sa mga pulong ni Jesus?

“Apan sultihan ko kamo, higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, panalangini ang mga nagatunglo kaninyo, buhata ang maayo sa mga nagadumot kaninyo, ug pag-ampo kamo alang sa mga nagapasipala kaninyo ug nagalutos kaninyo, aron mahimo kamo nga mga anak sa inyong Amahan sa langit; kay Siya nagapasubang sa Iyang adlaw sa mga daotan ug sa mga maayo, ug nagapaulan sa mga matarung ug sa mga dili matarung.” Mateo 5:44-45

Sila si Luther ug Calvin nahimong instrumento sa pag-umol sa doktrina sa pagtabon-sa-sala nga labing impluwensyal karon – Puli sa Silot. Mga produkto sila sa ilang panahon. Dili ikalimod nga kamatuoran nga ang mga lalaki nagbasa sa Bibliya pinaagi sa lente sa ilang kultura ug pagpadako. Sulod sa konteksto sa nahitabo sa Edad Medya, si Luther ug si Calvin midan-ag sa kahayag ngadto sa kangitngit, ug tungod niini kinahanglan kitang tanan magpasalamat, apan, sa atong pagpangita sa kamatuoran dili nato tugotan ang atong pasalamat ngadto kanila nga

¹¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Michael_Servetus

ATONEMENT

magbuta kanato sa ilang mga kakulangan. Manghinaut sila nga kita mouswag sa kahayag nga ilang gisugdan.

Atong susihon karon ang doktrina sa Puli sa Silot isip sunod natong paghunong sa atong pagpangita aron masabtan ang pagtabon-sa-sala.

KAPITULO 3

BALAAANON NGA HUSTISYA UG SILOT

Samtang si Anselm naghisgot sa bayad sa pagtagbaw sa hustisya sa Diyos, ang mga repormador naghisgot sa silot. Gipasiugda ni Martin Luther ang teorya sa mosunod nga paagi:

Ingon nga walay buling nga Kordero sa Dios, si Kristo personal nga walay sala. Apan tungod kay Iyang gikuha ang mga sala sa kalibutan ang Iyang pagkawalay sala nahugawan sa pagkamakasala sa kalibutan. Bisan unsa nga mga sala nga ako, ikaw, kitang tanan nabuhat o nabuhat, sila mahimong mga sala ni Kristo o kita mamatay hangtod sa kahangturan... Ang atong maloloy-on nga Amahan sa langit... busa gipadala ang Iyang bugtong nga Anak nganhi sa kalibutan ug miingon Kaniya: “Ikaw karon si Pedro, ang bakakon; Si Pablo, ang maglulutos; si David, ang mananapaw; si Adan, ang masupilon; ang kawatan sa krus, Ikaw, Akong Anak, kinahanglang mobayad sa kasal-anan sa kalibotan.” Ang balaod misinggit: “Sige. Kung ang Imong Anak nagakuha sa kasal-anan sa kalibutan, wala akoy nakitang mga sala

bisan asa gawas Kaniya. Siya mamatay sa Krus." Ug ang balaod nagpatay kang Kristo. Apan gawasnon kita.¹²

Gipamatud-an ni Luther nga ang balaod sa Dios naghangyo sa katawhan nga silotan tungod sa tanan nga mga tawo nakasala, ug si Kristo mipuli sa tawo aron makadawat sa silot aron ang tawo "makagawas nga gawasnon". Ang personipikasyon sa balaod nagpadayag sa pagkaawkward niini nga proposisyon. Imbis nga moingon nga ang Amahan nag-agulo ug ang Amahan nagpatay kang Kristo, si Luther nag-ingon nga ang balaod naghimo niini.

Ang ideya nga silotan sa Amahan si Kristo nagpatunghag daghang kabalaka gikan sa mga eskolar. Pananglitan, gibalibaran ni John Stott kini nga ideya sa pag-ingon "Dili gayud nato himoon si Kristo nga tumong sa silot sa Dios." Aron malikayan kini nga sumbong, ang Puli sa Silot nagsalig pag-ayo sa doktrina sa Trinidad aron tugotan ang nuance nga ang Dios mikuha sa silot sa Iyang kaugalingon sa persona sa Dios nga Anak.

Ang importante nga teolohiko nga mga konsepto mahitungod sa penal substitution nagdepende sa doktrina sa Trinidad. Kadtong nagtuo nga si Jesus mismo mao ang Diyos, sumala sa doktrina sa Trinidad, nagtuo nga ang Diyos mikuha sa silot sa iyang kaugalingon imbes nga ibutang kini sa laing tawo. Sa laing pagkasulti, ang doktrina sa pagkahiusa kang Kristo nagpamatuod nga pinaagi sa pagpas-an sa silot sa iyang kaugalingon gituman ni Jesus ang mga gipangayo sa hustisya dili alang sa usa ka walay kalabotan nga ikatulo nga partido apan alang sa mga kauban niya.¹³

Ang Penal Substitution nagtinguha sa paghugas sa mga kamot niini sa ngil-ad nga mga implikasyon sa usa ka hustisya nga nangayo og balos pinaagi sa doktrina sa Trinidad. Apan dili tanan kombinsido sa panginahanglan alang niini nga kalainan. Alang sa uban ang hilaw nga

¹² Martin Luther, *Komentaryo sa St Paul's Epistle sa mga taga Galatia*

¹³ https://en.wikipedia.org/wiki/Penal_substitution

reyalidad sa pagmando sa Diyos nagpasabot nga ang Diyos masuko niadtong molapas sa Iyang balaod ug nangayo Siyag silot – ingon niana Siya, silotan Niya ang mga makasasala sama sa pagsilot sa Santo Papa sa mga erehes.

Ang bisan unsang teyoriya sa pagpasig-uli nga igo sa Bibliya kinahanglang maglakip sa ideya sa pagpasig-uli, sa ato pa, ang paghupay sa matarong nga kasuko sa Diyos batok sa sala. **Ang tinubdan sa kasuko sa Dios mao ang Iyang mabalus nga hustisya, ug busa ang paghupay sa kaligutgut sa sukaranan maoy usa ka butang sa katagbawan sa balaanong hustisya.** Sa unsang paagi gitagbaw ang mga gipangayo sa diyosnong/balaanong hustisya? Sa Bibliya, ang katagbawan sa hustisya sa Diyos sa panguna mahitabo, dili sa gihunahuna ni Anselm, pinaagi sa bayad kondili pinaagi sa silot.¹⁴

Gisulat kini ni Charles Spurgeon nga wala’y bisan unsang pagpasabot/paghubad. Matikdi pag-ayo ang pagdugtong sa gugma ug hustisya sa iyang proseso sa panghunahuna.

...kinahanglan natong sukdon ang dakong katubsanang pinaagi sa katig-a sa diosnong hustisya. “Ang Diyos gugma,” kanunayng mahigugmaon; apan ang akong sunod nga proposisyon wala gayud makabalda niini nga pamahayag. **Ang Dios estrikto nga makiangayon, dili mabalhinon nga estrikto sa Iyang mga pakiglabot sa katawhan.** Ang Dios sa Biblia dili Dios sa handurawan sa pipila ka mga tawo, Nga naghuna-huna ug gamay sa sala nga Iya kining gipalabay sa walay pagpangayo ug bisan unsa nga silot alang niini....

Pagkat-on kamo, akong mga higala, sa pagtan-aw sa Dios ingon ka estrikto sa Iyang hustisya ingon nga Siya wala mahigugma, apan ingon nga mahigugmaon nga daw Siya dili grabe. Ang Iyang gugma dili makapakunhod sa Iyang hustisya, ni ang Iyang

¹⁴ William Lane Craig, *atonement and the Death of Christ*, (Baylor University Press, 2020), page 195

hustisya, sa pinakagamay nga ang-ang, makiggubat sa Iyang gugma. Ang duha ka butang matam-is nga gisumpay diha sa pagtabon-sa-salani Kristo. Apan, markahan, dili gayod nato masabtan ang kabug-osan sa pagtabon-sa-sala hangtod nga una natong masabtan ang Kasulatanhong kamatuoran sa dakong hustisya sa Diyos.

Wala gayuy usa ka dautan nga pulong nga nalitok, ni usa ka

dautang hunahuna nga gipanamkon, ni usa ka dautan nga buhat nga nahimo, diin ang Dios walay silot gikan sa usa o sa lain.

Siya makabaton ug katagbawan gikan kanimo, o kaha gikan kang Kristo.

Kon kamo walay pagtabon-sa-sala nga madala pinaagi ni Kristo, kamo kinahanglan gayud nga mamakak sa walay katapusan sa pagbayad sa utang nga dili gayud ninyo mabayran, sa walay katapusan nga kaalautan; kay ingon nga ang

Dios mao ang Dios, Siya sa dili madugay mawad-an sa Iyang pagka-Dios kay sa pag-antus sa usa ka sala nga dili masilotan, o usa ka tipik sa pagsukol nga dili mapanimaslan. Mahimong moingon ka nga kini nga kinaiya sa Dios bugnaw, estrikto, ug grabe. Dili ako makapugong sa imong gisulti bahin niini; bisan pa niana tinuod kini. Ingon niana ang Diyos sa Bibliya.¹⁵

Gisuportahan ba sa Bibliya kini nga ideya sa usa ka dili mabag-o nga hustisya nga kinahanglan magsilot, ug nga ang Diyos nagtinguha pag-ayo sa pagbaton niini nga hustisya nga Iyang silotan ang Iyang kaugalingon nga Anak aron matagbaw?

Ang mga pulong nga estrikto, grabe ug dili mabag-o dili natural nga adunay kalabotan sa pulong nga gugma. Si Spurgeon nagdapit kanato ngadto sa proseso sa misteryo uban niining lohikal nga mga kaatbang pinaagi sa pagsugyot nga ang Iyang hustisya nagpakita nga daw dili Siya mahigugmaon ug sa samang higayon nahigugma nga daw dili Siya grabe. Aron dawaton kining nagkasumpaki nga mga prinsipyo,

¹⁵ Charles Spurgeon, *Partikular nga Pagtubos, Gihatag ang sermon February 28, 1858*

kinahanglang magpasakop ka sa ideya sa usa ka misteryo. Napugos ka nga biyaan ang imong proseso sa lohika ug dawaton lang ang panagbangi isip limitasyon sa imong hunahuna. Gipahinumduman kita nga si Pablo nagsugo kanato sa pagsulay sa tanang mga butang (1 Tesalonica 5:21) ug busa dili kita kinahanglan nga biyaan ang rason alang sa misteryo kung ang Bibliya wala magkinahanglan niini.

Bisan tuod kini labaw pa sa kasangkaran niini nga libro, ang maong misteryosong mga aplikasyon sa lohika komportable alang sa usa nga midawat na sa natural nga lohikal nga panagsumpaki sa Trinity. Aron dawaton nga ang tulo ka tawo/personas dungan nga makagagahum sa tanan apan dili sila tulo ka makagagahum sa tanan kondili usa ka makagagahum sa tanan nanginahanglan og lohikal nga panagsumpaki nga gibag-o isip misteryo nga kinahanglang dawaton. Sama sa among giingon sa sayo pa, ang doktrina sa Puli sa Silot labing sayon sa sabakan sa Trinity ug ingon og ang parehas nga mysteryoso nga elemento sa duha gigamit aron mapugos ang lohikal nga hunahuna sa pagpasakop. Ang maong pagpamugos kinahanglang magdapit ug katahap kon ang dalan sa kamatuoran nagkinahanglan ba kanato sa paglakaw niini nga direksiyon.

Ang imahe ba sa usa ka binuhat nga mas gusto nga mawad-an sa Iyang balaang korona kaysa pasagdan ang usa ka sala nga dili masilotan makapabati kanimo nga giabiabi sa Iyang presensya? Nga ang bisan unsang sayop, bisag unsa ka gamay, nagkinahanglan ug dugo? Ang atong langitnong Amahan ba naglihok niining paagiha? Kini ba gayod ang Iyang kinaiya? Gisupportahan ba sa Bibliya kini nga ideya sa usa ka dili mabag-o nga hustisya nga kinahanglan magsilot, ug nga ang Diyos nagtinguha pag-ayo sa pagbaton niini nga hustisya nga Iyang silotan ang Iyang kaugalingon nga Anak aron matagbaw?

Adunay daghang mga tingog nga nagsinggit "Dili" niining ideya sa pagsilot, apan morag adunay pipila nga nagduhaduha sa mga prinsipyo luyo sa sistema sa hustisya nga nagkinahanglan niini nga silot. Imbis nga tun-an pag-ayo ang giingon sa Kasulatan ug pangutan-on ang Diyos kung kini ba gyud ang Iyang hitsura, kadaghanan sa mga

tawo nga gisalikway niini nga konsepto sa pagtabon-sa-sala mibiya sa Kristiyanismo ug mibiya sa pagtuo.

Apan kining grabe nga mga teoriya sa pagtabon-sa-sala gikan ba sa Dios, o gikan ba kini sa tawo?

Posible ba nga tungod sa kamatuoran nga walay klarong prinsipyo sa pagtabon-sa-sala nga nag-inusarang nagbarug sulod sa Kristohanong panghunahuna nga ang katawhan naghimo sa pagtabon-sa-sala pinaagi sa kaugalingong mga panglantaw sa hustisya nga napanunod gikan kang Adan ug gidasig sa usa nga daotan? Dili ba ang propeta sa ebanghelyo nanagna niini nga panghitabo?

Sa pagkatinuod iyang gipas-an ang atong kasakit ug gipas-an ang atong pag-antos, apan giisip nato nga siya gisilotan sa Diyos, gihampak niya, ug gisakit. Isaias 53:4 (NIV)

Mahimo ba natong mahanduraw nga gisilotan sa Diyos ang Iyang Anak aron matagbaw ang Iyang balaang hustisya kung sa tinuud kita ang nagsilot Kaniya?

Kitang tanan sama sa mga carnero nanghisalaag, ang tagsatagsa kanato mingtipas sa iyang kaugalingong dalan, ug si Jehova nagpahamtang kaniya sa silot, ang silot natong tanan. Isaias 53:6 (YLT)

Samtang gihubad ni King James ang Isaias 53:6 ingon nga gipahamtang sa Dios sa Iyang Anak ang kasal-anan natong tanan, ang Literal nga Hubad sa Batan-on nagtanyag usa ka panabut sa lain nga panan-aw. Ang Diyos ba ang nangayo ug silot o ang tawo ba? Gitugotan ba sa Dios ang atong tinguha alang sa silot nga mahitabo sa Iyang Anak aron atong makita ang atong tinuod nga dautang kinaiya nga nagalihok? Ang Dios ba ang nagkondenar sa tawo o ang tawo ba ang naghukom sa Dios?

KAPITULO 4

ANG GINATAGO NGA LIMBONG NI ADAN

Sa paghisgot sa Iyang Amahan, si Jesus nagpahayag sa usa ka unibersal nga pahayag nga walay kwalipikasyon o limitasyon.

“Kay ang Amahan dili magahukom kang bisan kinsa, kondili gitugyan niya ang tanang paghukom ngadto sa Anak.” Juan 5:22

Ang pulong alang sa maghuhukom nagdala sa mosunod nga kahulogan sama sa gipahayag sa Strong's Concordance:

Sa hustong paagi sa pag-ila, nga mao, pagdesisyon (sa mental o hudisyal); pinaagi sa implikasyon sa pagsulay, pagkondenar, pagsilot:—pagpanimalos, paghinapos, pagkondenar, panghimaraut, pagmando, pagtino, pagtamod, hukom, pag-adto sa (pagkiha sa) balaod, pag-orden, pagtawag sa pangutana, sentensiya sa, paghunahuna.

Gisultihan kita ni Jesus nga ang Dios wala magdesisyon sa mental o hudisyal nga pagsulay, pagkondenar o pagsilot sa bisan kinsa nga tawo. Walay tawo sa uniberso nga mas nakaila sa Amahan kay kang Jesus; sa pagkatinuod, si Jesus nagsulti kanato nga Siya nakaila sa Amahan sa samang lebel nga ang Amahan nakaila Kaniya.

“Ingon nga ang Amahan nakaila Kanako, ako nakaila usab sa Amahan. ...” John 10:15

Sa unsang paagi mahimo nga ang Amahan dili mokondenar kang bisan kinsa? Adunay daghang mga bersikulo sa Bibliya nga daw supak sa giingon ni Jesus. Sa pagtinguha nga masulbad kini sa akong hunahuna kaniadto, nakahinapos ko nga si Jesus Mismo mao ang mohukom ug manghimaraut niadtong mosukol sa ebanghelyo. Apan unya atong nadiskobrehan ang laing pahayag sa paghukom gikan kang Jesus pipila ka mga kapitulo sa ulahi.

“Kamo nagahukom sumala sa unod; Wala ako maghukom bisan kinsa.” John 8:15

Kini mao gayud ang sama nga pulong alang sa maghuhukom nga atong makita sa Juan 5:22. Si Hesus klaro nga nagsulti kanato nga Siya dili mohukom o mokondenar ni bisan kinsang tawo. Sa una nakong pagproseso sa reyalidad sa gisulti niining duha ka teksto, nakasinati kog seryoso nga disonance sa panghunahuna. Kung ang Dios dili mokondenar sa bisan kinsa nga tawo ug dili usab ang Iyang Anak nan sa unsang paagi molihok ang paghukom ug giunsa pagdumala ang daotan? Imposible nga mahubad kini nga mga bersikulo nga nagpasabut nga ang Dios ug ang Iyang Anak wala maghukom o magkondenar ni bisan kinsa.

Ang mosunod nga mga bersikulo nagbukas alang kanato sa usa ka bintana sa usa ka bug-os nga bag-o nga kamatuoran sa diha nga naghunahuna mahitungod sa paghukom ug pagkondenar.¹⁶

“Ayaw kamo paghukom, aron kamo dili pagahukman. **Kay sa unsa nga paghukom nga inyong igahukom**, kamo pagahukman; ug sa taksanan nga inyong gigamit, takson usab kini kaninyo.” Mateo 7:1–2

¹⁶ For an extended treatment of this topic see the book *As You Judge* available at fatheroflove.info

Kini [Gugma] dili magpakaulaw sa uban, dili kini mangita sa kaugalingon, dili dali masuko, dili kini magtipig ug rekord sa mga sayop. 1 Corinto 13:5 (NIV)

“Ug kon adunay magapatalinghug sa akong mga pulong ug dili motoo, **ako dili magahukom kaniya; kay ako wala moanhi sa paghukom sa kalibutan kondili sa pagluwas sa kalibutan.** Siya nga mosalikway Kanako, ug dili modawat sa Akong mga pulong, adunay magahukom kaniya—**ang pulong nga Akong gisulti maoy magahukom kaniya sa kataposang adlaw.**” Juan 12:47–48

Gipadayag kanato ni apostol Pablo kon diin gikan ang silot ug diin kini naggikan dinhi sa yuta.

Ug dili ingon sa usa nga nakasala, mao usab ang gasa: kay ang paghukom pinaagi sa usa [Adan] ngadto sa pagkahinukman sa silot, apan ang walay bayad nga gasa gikan sa daghang mga paglapas ngadto sa pagkamatarung. Roma 5:16 (KJV)

Kung atong tan-awon pag-ayo ang kapitulo lima sa Roma, kini nagpadayag nga ang pagkondenar gikan kang Adan ug dili gikan sa Dios.

Roma 5	Aksyon sa Tawo ug epekto	Aksyon sa Diyos ug Epekto
Bersikulo 15	Apan dili ingon sa paglapas...	.. mao usab ang walay bayad nga gasa
Bersikulo 15	Kay kon tungod sa paglapas sa usa daghan ang nangamatay...	... labi pa nga ang grasya sa Dios, ug ang gasa pinaagi sa grasya, nga pinaagi sa usa ka tawo, si Jesu-Kristo, midagaya sa daghan.
Bersikulo 16	Ug dili sama sa usa nga nakasala, ...	... <i>mao usab ang regalo:</i>
Bersikulo 16	... kay ang paghukom pinaagi sa usa ngadto sa pagkahinukman sa silot,	... apan ang walay bayad nga gasa gikan sa daghang mga paglapas ngadto sa pagkamatarung.

ATONEMENT

Bersikulo 17	Kay kon tungod sa paglapas sa usa ka tawo ang kamatayon naghari pinaagi sa usa; ...	... labi pa nga sila nga nakadawat sa kadagaya sa grasya ug sa gasa sa pagkamatarung, magahari sa kinabuhi pinaagi sa usa, si Jesu-Kristo.
Bersikulo 18	Busa ingon nga pinaagi sa paglapas sa usa ka paghukom miabut sa tanan nga mga tawo ngadto sa pagkahinukman sa silot. ...	... maingon man usab pinaagi sa pagkamatarung sa usa ang walay bayad nga gasa miabut sa tanan nga mga tawo ngadto sa pagkamatarung sa kinabuhi.
Bersikulo 19	Kay ingon nga pinaagi sa pagkamasupilon sa usa ka tawo daghan ang nahimong makasasala, ...	... busa pinaagi sa pagkamasinugtanon sa usa daghan ang mahimong matarung.

Daghang mga hubad ang nagtinguha sa pagpresentar sa ideya nga si Adan nagdala sa silot sa Diyos sa iyang kaugalingon pinaagi sa iyang mga aksyon apan ang husto nga pagbasa sa teksto nagpadayag nga si Adan mao ang naghimo sa pagkondenar. Ug kinsay iyang gikondenar?

Unya ang tawo miingon, “Ang babaye **nga imong gihatag nga makauban nako**, siya mihatag kanako sa kahoy, ug mikaon ako.”

Genesis 3:12

Ingon nga walay tawo nga makaadto sa Amahan gawas kon pinaagi sa Anak, mao usab ang Anak sa Dios kinsa miduol kang Adan sa tanaman ug nangutana kaniya unsa ang iyang nabuhat. Si Adan milayas gikan sa presensya sa Dios tungod sa kahadlok nga siya silotan tungod sa pagkaon sa bunga. Gidawat na niya ang bakak nga sugyot sa bitin nga dili siya mamatay. Gani, iya kining gipamatud-an sa iyang kaugalingong mga mata sanglit buhi pa siya bisan pa man nga nakakaon na siya sa gidili nga prutas. Busa si Adan nangatarongan nga tungod kay ang Diyos nag-ingon nga sa dihang mokaon ka sa bunga sa kahoy mamatay ka, unya ang Diyos mismo moanhi aron sa pagpatay kaniya. Kay nagtuo nga gikondenar ug gisentensiyahan siya sa Diyos, si Adan mibalos ug nagbasol sa Diyos sa persona sa Iyang Anak tungod

sa mga panghitabo nga nahitabo. Ingon nga si Adan naghunahuna nga siya mamatay, siya misulay sa pagbalhin sa iyang gihunahuna nga pagpahamtang sa kamatayon ngadto sa Anak sa Dios ug ngadto sa iyang asawa.

Ang bersikulo nga bag-o lang natong gibasa nagpakita kanato sa sumbanan sa tawhanong pag-ula. Gikondenar ni Adan si Eva, kinsa sad-an, tungod sa iyang bahin sa paghalad kang Adan sa bunga. Apan gihukman dayon ni Adan ang inosente, ang Anak sa Dios. Ania ang pagkahimugso sa Puli sa Silot sulod sa kaliwatan sa tawo. Ang bug-os nga pagpadayag niini nga pagtabon-sa-sala makita sa Krus. Ang duha ka tawo tupad ni Kristo sa pagkatinuod sad-an sama kang Eva, apan sa tunga mao ang paglansang sa krus sa mga walay sala. Mao kini ang dinasig sa satanas nga ideya nga nabatonan ni Satanas sa pagpatay sa Anak sa Diyos. Ingon sa atong madiskobrehan sa ulahing mga kapitulo, ang tawhanong pagtabon sa sala kasagaran nagkinahanglan sa kamatayon sa inosente uban sa usa ka representante sa sad-an. Kini ang sala nga natago sa kahiladman sa kasingkasing ni Adan.

Kong gitabonan ko ang akong mga kalapasan ingon kang Adam, pinaagi sa pagtago sa akong kasal-anan sa akong sabakan. Job 31:33

Ang talaan sa Genesis wala magbutyag sa tinguha ni Adan nga ipahamtang ang sentensiya sa kamatayon diha sa Anak sa Diyos ug sa iyang asawa, bisan tuod dayag nga si Adan nagtinguha sa pagbasol kanilang duha. Atong makita ang ebidensiya nga ang binhi sa sulod ni Adan nagbasol sa iyang asawa diha sa 137 ka babaye nga sa pagkakaran gipatay kada adlaw sa ilang mga kapikas nga lalaki.¹⁷

Gisultihan kita ni propeta Oseas kung unsa ang pagkadautan ni Adan.

Ug sila, ingon kang Adan, nakalapas sa usa ka pakigsaad, didto sila nagmaluibon batok kanako. Oseas 6:7 (YLT)

Ang pulong alang sa paglingla adunay mosunod nga han-ay sa mga kahulogan sa Hebreohanon:

¹⁷ <https://www.bbc.com/news/world-46292919>

H898 Baġad: Usa ka karaan nga gamut; sa pagtabon (sa usa ka bisti); mahulagwayong paglihok nga tago; pinaagi sa implikasyon sa pagpangawat: - pakiglabot nga malimbungon (sa pagpanglingla, dili matinud-anon), makapasilo, makalapas (-o), (mobiya), maluibon (tigbaligya, -ly, tawo), dili matinud-anon (-ly, tawo), X kaayo.

Gilapas ni Adan ang walay kataposang pakigsaad uban sa Diyos. Milihok siya nga maluibon ngadto sa Dios apan iyang gitagoan kining makapatay nga pagpanglingla sa kinailadman sa iyang kasingkasing. Ang tabon sa mga dahon sa igos maoy usa ka simbolo sa iyang pagsulay sa pagtabon sa usa ka butang nga mas daotan pa kay sa pagbati nga dili maayo sa pagkaon sa bunga sa kahoy.

Si Adan dili hingpit nga nahibalo sa iyang mga pagbati ngadto sa Dios, ug ikaduha, ang iyang asawa. Ingon nga sila gitago, sila dili gayud mailhan hangtud nga sila igapadayag. Gitinguha sa Diyos nga ipakita kang Adan ang gidak-on sa iyang pagluib pinaagi sa pagtugot sa usa sa Iyang bililhong mga hayop nga ihalad. Ang Dios wala magtinguha sa pagbuhat niini (Salmo 40:6) apan kadto maoy usa ka grabeng emerhensya nga paagi sa pagpahibalo kang Adan sa makalilisang nga kadautan nga natago sa sulod. Ang sakripisyo usa ka salamin ngadto sa sabakan ni Adan; gidesinyo kini aron ipakita kaniya ang iyang tinuod nga katuyoan ngadto sa Anak sa Diyos.

Busa, ingon nga pinaagi sa usa ka tawo misulod ang sala sa kalibutan, ug ang kamatayon pinaagi sa sala, ug sa ingon ang kamatayon mikaylap sa tanan nga mga tawo, tungod kay ang tanan nakasala. Roma 5:12

Kini nga bersikulo gisabot sa mga Kristohanon nga nagpasabot nga ang kamatayon midangat kang Adan, ug busa ang tanan nga mga tawo, tungod kay ang Dios mihukom ug mikondenar kang Adan tungod sa pagkaon sa bunga sa kahoy. Ang kamatuoran mao nga si Adan nagtuo nga ang Diyos mohukom ug mopatay kaniya. Si Jesus nagsulti kanato nga bisan Siya o ang Iyang Amahan dili mokondenar ni bisan kinsang tawo. Busa, si Adan nakasala batok sa kamatuoran sa kinaiya sa Dios. Gisultihan sa Diyos si Adan nga mamatay siya sa pagpili sa usa ka dalan

nga nagduhaduha sa gugma sa Diyos, tungod kay kini magbulag ni Adan gikan sa tinubdan. Ang sala ni Adan sa pagtinguha nga ibalhin ang iyang nasabtan mao ang silot ngadto sa Anak sa Dios, kay sa pagkupot sa paglaum sa kaayo sa Dios, maoy hinungdan sa kamatayon sa pag-abut sa kalibutan. Kini nga paagi sa panghunahuna milabay na sa matag tawo nga natawo niining kalibutana:

Kay kon sa mga kaaway pa kita gipasig-uli kita ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon sa Iyang Anak,... Mga Taga-Roma 5:10

Ug kamo, nga **kaniadto nahimulag ug mga kaaway sa inyong hunahuna** tungod sa dautang mga buhat,... Mga Taga-Colosas 1:21

Gikondenar ni Adan ang Anak sa Dios (ang inosente) ug ang iyang asawa (ang sad-an) sa kamatayon nga naglingkod sa trono sa paghukom ni Satanas. Paano ginpakita ang sala ni Adan? Sa dihang gipatay ni Cain si Abel.

Ang bunga sa lawas ni Adan dili matago. Si Cain gipanamkon sa unang makasasala nga kahintang ni Adan. Ang pagkadautan diha sa iyang sabakan napadayag diha sa kinabuhi ni Cain. Ang dili makita kang Adan nahimong makita kang Cain. Si Abel napuno sa Espiritu ni Kristo ug nagpakita sa bunga sa nagtubo nga paghinulsol ni Adan, samtang si Cain nagpadayon sa pagpalambo sa unodnong kinaiya sa iyang amahan pinaagi sa iyang pagdumili sa paghinulsol.

Atong namatikdan nga si Pablo wala mag-ingon nga pinaagi sa usa ka babaye ang sala misulod sa kalibutan; kini miabut pinaagi kang Adan dili kang Eva. Samtang si Eva mikaon sa bunga, siya nalimbongan sa bitin. (1 Timoteo 2:14). Si Adan tinuyo nga mikuha sa bunga ug nagpugas sa kaaway (pagdumot) sa unodnong tawo. (Roma 8:7).

Ang tinago nga pagkadautan ni Adan mao ang kaaway/pagdumot sa Dios. Aron matago kini nga pagdumot, gipadayag ni Adan ang iyang tinago nga paghukom sa silot ngadto sa Dios. Para kang Adan, mopatim-aw nga gusto sa Diyos nga patyon siya, imbes nga patyon niya ang Diyos. Kini usa ka sikolohikal nga giila nga proseso nga

gigamit sa nahulog nga mga tawo alang sa pagtipas ug pagpugong sa dili gusto nga mga hunahuna ug pagbati.

Ang sikolohikal nga pagbanabana/projection usa ka mekanismo sa depensa diin ang ego sa tawo nagdepensa sa kaugalingon batok sa walay panimuot nga mga impulses o mga hiyas (positibo ug negatibo) pinaagi sa paglimud sa ilang pagkaanaa sa ilang kaugalingon samtang gipasangil kini sa uban.¹⁸

Kung atong masabtan kini nga proseso sa husto, ang doktrina sa Penal Substitution mao ang hingpit nga naugmad nga bunga sa tawo nga nagpadayag sa iyang pagkondenar sa kasuko ngadto sa Dios. Si Adan mao ang misulong samtang ang Anak sa Diyos maaghuw nga mipas-an sa mga labod/guhit nga gipahamtang kaniya, dili mga labod/guhit sa silot sa Diyos kondili sa katawhan.

Ang pagkondenar sa paghukom nga nangayo sa kamatayon ingon nga gikan sa tawo imbes sa Dios lagmit usa ka bag-ong ideya sa magbabasa. Kung ang sala malimbongon ug tinago, dili kini usa ka katingala. Kon ang sala sayon ra kaayo masulbad, ang katawhan aduna na untay pagtabon-sa-sala uban sa Dios dugay na kanhi. Sa katapusan, human sa dul-an sa unom ka libo ka tuig nga natumog sa dugo, ang Espiritu sa Dios nga nag-abot sa kasingkasing sa mga tawo sa katapusan makapakita kanato kon unsa ang tinuod nga nagakahitabo sulod kanato. Dili gayud namo madiskobrehan kini sa among kaugalingon. Nalimbongan kaayo kita sa atong kaugalingon aron makaamgo niini. Apan karon kini nga mensahe nagtawag kanato sa paghinulsol sa atong napanunod ug naugmad nga pagpanglingla batok sa Dios ug sa Iyang Anak.

Atong klarohon. Ang kahadlok ni Adan sa Diyos, nga napanunod sa tanang tawo tungod sa sala, nagpahinabog grabeng kasakit sa atong hunahuna. Sa pagdepensa sa kaugalingon, ang tawo nagbanabana/paglantaw sa iyang tinago nga sala ngadto sa kinaiya sa Dios ug naghimo sa Dios nga adunay depekto sa kinaiya. Kini ang

¹⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Psychological_projection

hinungdan nga kita motuo nga ang pagpasig-uli gipugngan sa panginahanglan sa Diyos alang sa dugo, kung sa tinuod kini ang atong panginahanglan alang sa dugo.

Kon kini tinuod nga kamatuoran, nan kini mosunod nga ang pagpasig-uli alang sa tawo matuman sa duha ka butang.

1. Usa ka gipahiuli nga pagsabut sa kinaiya sa Dios.
2. 2. Usa ka tinuod nga pagsabut sa kaugalingon nga dautan nga pagkondenar sa kinaiya sa tawo nga modala ngadto sa paghinulsol diha sa kahayag sa kamatuoran sa kinaiya sa Dios.

KAPITULO 5

GIHIMAYA KO IKAW DINHI SA YUTA

Unsa ka talagsaon nga lawom ug yano ang mga pulong ni Jesus ngadto kang Felipe agig tubag sa iyang pangutana aron ipakita kaniya ang Amahan.

Si Felipe miingon kaniya, "Ginoo, ipakita kanamo ang Amahan, ug igo na kana kanamo." Si Jesus miingon kaniya, "Kadugay na nga nakig-uban ako kaninyo, apan wala ka makaila kanako, Felipe, nga nakakita kanako nakakita sa Amahan, Nganung niingun man ikaw, 'Ipakita kanamo ang Amahan'? Juan 14:8-9

Gipasaligan ni Jesus si Felipe nga sulod sa panahon nga siya nakaila kang Kristo, ang kinaiya sa Amahan bug-os nga napadayag kaniya. Walay gitago si Jesus kondili ang tanang kahalangdon sa mahimayaong kinaiya sa Dios gipadayag ngadto kaniya. Busa si Jesus makaampo niini sa gabii sa wala pa ang Iyang paglansang sa krus:

"Gipadayag ko ang imong ngalan sa mga tawo nga imong gihatag kanako gikan sa kalibotan. Imo sila, Imo silang gihatag Kanako, ug gituman nila ang Imong pulong." Juan 17:6

Ang pulong nga ngalan sa Grego dinhi naghisgot sa kinaiya. Si Jesus wala lamang magtudlo sa mga tinun-an unsaon paglitok sa ngalan sa

Amahan, dili, Iyang gipadayag kanila ang kinaiya sa Iyang Amahan tungod kay mao kini ang gikinahanglan aron maestablisar ang unang bahin sa pagtabon-sa-sala.

Ang kinabuhi ni Jesus nga gitala sa upat ka Ebanghelyo sa Bag-ong Tugon nagpadayag sa usa ka tawo nga talagsaon kaayo. Kanunay nga naghunahuna sa uban, nagpakita og kalooy, kaluoy ug kaayo. Lig-on sa kombiksyon/pagtu; kanunay nagsulti sa kamatuoran. Walay kahadlok atubangan sa mga unos sa tawo ug kinaiyahan samtang halangdon nga nagpasaylo sa mga kahuyang sa mga tawo. Ang Iyang mahigugmaong pagtan-aw ngadto kang Pedro, bisan samtang si Pedro nagtunglo sa paglimod sa pag-ila Kaniya, nagbilin kanato sa kataha sa bulawanong mga elemento sa Iyang kinaiya.

Sa duha ka higayon gihinloan ni Jesus ang templo nga nagpadayag sa kakusog sa pagkamaunongon sa Iyang pagsimba sa Iyang Amahan, apan wala gayud Siya naghampak ni bisan kinsang tawo sa usa ka mapintas nga buhat ni wala Siya mikuha ug kinabuhi sa usa ka tawo. Kini nga kamatuoran kinahanglan nga makit-an ang pagsulod sa atong mga kasingkasing ug hunahuna. Kini usa ka pig-ot kaayo nga ganghaan sa pagsulod, tungod kay kon atong dawaton ang dayag nga kamatuoran nga si Kristo wala gayud magpatay ni bisan kinsa samtang dinhi sa yuta, ug atong dawaton ang Iyang mga pulong nga ang Iyang gipakita mao gayud ang kinaiya sa Iyang Amahan, nan kita walay ikabalibad sa atong pagkondenar ug bayolente nga mga kinaiya nga matintal nga makakita og silot ug bisan kamatayon nga giduaw niadtong nakasala kanato o niadtong atong gihigugma.

*Kung si Kristo wala gayud
magpakita ug hustisya nga
nagpahinabo nga Iyang patyon
ang bisan kinsang tawo dinhi sa
yuta, nan imposible nga
hunahunaon nga buhaton kini sa
Iyang Amahan.*

Kon imong makita nga ang kinabuhi ni Kristo dinhi sa yuta mao ang hingpit nga pagpadayag sa kinaiya sa Dios, nan kini awtomatik nga makaapekto sa imong pagsabut sa pagtabon-sa-sala. Kung si Kristo

wala gayud magpakita ug hustisya nga nagpahinabo nga Iyang patyon ang bisan kinsang tawo dinhi sa yuta, nan imposible nga hunahunaon nga buhaton kini sa Iyang Amahan. Kini nga mga hunahuna nagpatunghag daghang pangutana nga lapas pa sa kasangkaran niini nga libro. Alang sa pasiuna sa hilisgutan sa dili-mapintas nga kinaiya sa Diyos palihog basaha ang librong Acts of our Gentle God/Mga Buhat sa atong Malumo nga Dios nga anaa sa fatheroflove.info/maranathamedia-philippines.com. Alang sa usa ka lawom nga pagtuki sa kini nga hilisgutan palihug basaha ang libro nga Agape nga libre nga magamit usab sa fatheroflove.info/maranathamedia-philippines.com.

Kon diha sa kasingkasing sa pagpasig-uli ang Dios naninguha sa pagpadayag ngadto sa tawo sa kamatuoran sa Iyang mahigugmaong kinaiya pinaagi sa Iyang Anak, nan kita makakaplag ug putli nga halangdon nga kahayag diha sa pag-ampo ni Jesus sa gabii sa wala pa ang Iyang kamatayon.

“Gihimaya ko ikaw dinhi sa yuta. Nahuman ko na ang buluhaton nga Imong gihatag kanako nga buhaton.” Juan 17:4

Ang sentro nga haligi sa Puli sa Silot mao nga ang silot nga angay kanato gibutang kang Kristo sa Iyang mga pag-antos ug kamatayon. Kini gipahayag, pinaagi niana nga doktrina, nga mao ang sentro nga buhat nga mianhi si Kristo aron buhaton. Giguba ni Kristo kini nga haligi pinaagi sa yano nga pag-ampo nga Iyang nahuman ang buluhaton nga gihatag sa Iyang Amahan Kaniya sa gabii sa wala pa ang Iyang kamatayon.

Si Kristo naghimaya sa Iyang Amahan diha sa pagpadayag nga Iyang gihatag sa Iyang kinaiya. Kini nga buhat nahuman sa wala pa si Kristo namatay sa Krus. Tinuod nga diha sa pag-ampo ni Jesus sa pagpasaylo niadtong nagpatay Kaniya adunay gihatag nga usa ka mahimayaong marka sa pagtuaw sa katahum sa kinaiya sa Dios, apan si Jesus mipahayag nga kini nga buhat nahuman na sa miaging gabii.

Sa diha nga si Kristo mitugyan sa Iyang kaugalingon sa hingpit ngadto sa kabubut-on sa Iyang Amahan ug mitugyan sa Iyang kaugalingon sa

pagluwas sa tawo sa bisan unsa nga bili ngadto sa Iyang kaugalingon, Siya sa hingpit nagpadayag sa gugma sa Iyang Amahan. Ang paglansang sa krus ni Kristo gikinahanglan sa basehan nga ang katawhan kinahanglan nga makakita nga gipadayag ang kadautan nga natago sa sabakan ni Adan ug napanunod sa tanan niyang mga kaliwat. Kinahanglan natong makita ang Krus aron makita ang atong makalilisang nga mga binuhat, ug isugid ang atong kaugalingon nga sad-an sa pagpatay sa Anak sa Dios.

“Ug igabubo ko sa balay ni David ug sa mga pumoluyo sa Jerusalem ang Espiritu sa gracia ug sa pagpangamuyo; unya sila motan-aw kanako nga ilang gidughang/gitusok. Oo, sila magbangotan alang Kaniya sama sa usa nga nagbangutan alang sa iyang bugtong nga anak, ug kaguol/kasubo alang Kaniya sama sa usa nga nagbangotan alang sa usa ka panganay.” Zacarias 12:10

Sa matag higayon nga kita mobati og kasuko sa atong kaugalingon nga nagtinguha og kadaot sa laing tawo, kita sad-an sa dugo ni Kristo. Si Juan nagsulti kanato nga siya nga nagdumot sa iyang igsoon usa ka mamumuno. (1 Juan 3:15). Gisultihan kita ni Kristo nga maingon nga gibuhat ninyo kini sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhat usab ninyo kini kanako. (Mateo 25:40).

Kung imong pangitaon ang mga pulong ni Jesus sa mga Ebanghelyo aron mahibal-an ang Iyang kahulugan sa Krus, makit-an ra nimo kini nga mga pulong:

Unya miingon siya kanilang tanan, "Kon adunay buot mosunod Kanako, magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus adlaw-adlaw, ug mosunod Kanako." Lucas 9:23

Gipasabot ni Jesus ang Krus isip adlaw-adlaw nga pagdumili sa kaugalingon. Ang paglansang ni Jesus sa kahoy nga krus mao ang pinakataas nga pagpakita sa Iyang pagdumili sa kaugalingon, apan kini dili mao ang tinuod nga Krus. Ang tinuod nga Krus ni Kristo naglangkob sa tanan Niyang pagdumili sa kaugalingon sa tibuok kasaysayan sa tawo.

Sa tanan nilang kasakitan siya gisakit, ug ang manolonda sa iyang presencia nagluwas kanila; sa Iyang gugma ug sa Iyang kalooy gitubos Niya sila; ug iyang gipas-an sila ug gidala sila sa tanang mga adlaw sa karaan. Isaías 63:9

Adlaw-adlaw si Kristo nag-antos sa mga kasakit sa paglansang sa krus; adlaw-adlaw ang mga tawo nagduslak Kaniya pinaagi sa ilang mga pulong nga nagkondenar ug mapintas nga mga buhat. Sama sa bisan kinsa nga ginikanan nga masakitan pag-ayo nga mapugos sa pagtan-aw sa pag-antus ug kamatayon sa ilang mga anak, mao usab si Kristo, sa mas dako nga gidak-on, nag-antus ug gidunggab sa pagtan-aw sa Iyang mga anak nga nagdaot ug naglaglag sa usag usa.

Kon sila motalikod, sa pagbag-o kanila pag-usab ngadto sa paghinulsol, **tungod kay ilang gilansang pag-usab sa krus alang sa ilang kaugalingon ang Anak sa Dios**, ug gibutang Siya sa dayag nga kaulawan. Mga Hebreohanon 6:6

Nasabtan ni Pablo kini nga kamatuoran sa dihang siya miingon "Ako gilansang sa krus uban ni Kristo." (Galacia 2:20 , KJV). Wala siya mag-ingon nga siya gilansang sama ni Kristo, nga nagtumong sa usa ka panghitabo sa nangagi, kondili uban ni Kristo samtang siya mipahayag nga "Ako mamatay adlaw-adlaw." (1 Corinto 15:31).

Daghan ang misinggit sa kangitngit sa kagabhion "Hain ka Diyos sa akong oras sa panginahanglan!" Ang tinuod mao nga anaa Siya sa kangitngit nga nag-antus sa tanan nimong gibati, naglaum nga modangup ka Kaniya ug mosalig Kaniya sa pagtabang kanimo sa imong walog/suba sa pagkawalay paglaum. Kung walay pagtuo imposible alang Kaniya nga makasulod sa atong bilangoan sa mga landong nga gimandoan sa mga gahum sa kangitngit. Kinahanglang kita ang modapit Kaniya diha sa pagtuo sa pagdala sa Iyang kahayag aron sa pagtabang kanato.

Ang Kristohanong kalibutan nabutaan sa tinuod nga Krus ni Kristo pinaagi sa mga sanga ug mga spike sa Kalbaryo. Makapahingangha nga ang katawhan sa iyang satanasnong kaalam makahimo sa usa ka simbolo sa putli nga kahayag ug bisan pa niini gamiton kini aron

pagtabon sa tinuod nga kahalangdon sa Krus. Ang tinuod nga Krus kay hayag ra kaayo para mapasalamatan gayod sa katawhan. Ang pagdumili sa kaugalingon sa Dios sulod sa 6000 ka tuig kay halapad kaayo nga masabtan. Kini nga gugma hingpit nga nagkondenar sa atong pagkahakog apan kini dili gikan sa nagkurog nga nawong sa kabalaan kondili sa malumo nga panagway sa mapailubon nga gugma. Ang atong Amahan nagbutang ug mahigugmaong mga бага sa kalayo sa ibabaw sa ulo sa mga sad-an, aron ang mga sad-an makakita sa kamatuoran sa Iyang kinaiya (Roma 12:20); dili kini ang pagdaot o paglaglag kanila.

Mituo ba kita sa mga pulong ni Jesus nga Iyang gikompleto ang buluhaton sa Iyang Amahan sa gabii sa wala pa Siya mamatay? Kung buhaton nimo nan kinahanglan nimo nga usbon ang imong mga panan-aw sa pag-ula, tungod kay ang atong matahum nga Amahan wala gyud gusto nga sakripisyo o halad alang sa sala. (Salmo 40:6). Gibuhat nato, pinaagi sa pagkondenar sa kabilin sa atong mga katigulangan hangtod sa balik kang Adan.

KAPITULO 6

ANG TRONO SA PAGKADAOTAN

Sa pagpakigsulti sa mga pangulo sa nasod sa mga Judio, si Jesus nagsulti sa mas lawom nga kamatuoran sa unodnong tawo:

“Kamo iya sa inyong amahan nga yawa, ug ang mga tinguha sa inyong amahan buot ninyong pagabuhaton. Siya usa ka mamumuno sukad pa sa sinugdan, ug wala mobarug sa kamatuoran, tungod kay walay kamatuoran diha kaniya. Sa diha nga siya mosulti ug bakak, siya nagasulti gikan sa iyang kaugalingong mga kahinguhaan, kay siya bakakon ug ang amahan niini.” Juan 8:44

Sa kinaiyahan, ang nahulog nga tawo adunay kinaiya nga amahan ni Satanas. Ang atong natural nga mga aghat nagtuman sa mga tinguha ni Satanas. Gipunting ni Pablo kini nga kamatuoran sa dihang siya miingon:

...Diin kamo kaniadto naglakaw subay sa dalan niining kalibotana, sumala sa prinsiphe sa gahom sa kahanginan, **ang espiritu nga karon nagabuhat diha sa mga anak sa pagkadili-masinugtanon**, nga taliwala kanila usab kitang tanan nagkinabuhi kaniadto diha sa mga kailibgon sa atong unod, nga nagtuman sa mga tinguha sa

unod ug sa hunahuna, ug sa **kinaiya mga anak sa kaligutgut**, sama sa uban. Mga Taga-Efeso 2:2-3

Si Satanas usa ka mamumuno sukad pa sa sinugdan. Siya nagtinguha nga simbahon sama sa Amahan, samtang sa samang higayon gipulihan ang Anak sa Diyos. (Isaias 14:12-14). Si Satanas nagtrabaho sa tago, ang tinuod nga amahan sa tanan nga mga arte sa Machiavellian, nagtinguha sa pagtangtang sa trono sa pagmando sa Anak sa Dios.

Tungod sa kamatuoran nga ang unodnong mga tawo nagpakita sa mga tinguha ni Satanas atong madiskobrehan pinaagi sa mga istorya sa Bibliya, ang paagi sa paglihok ni Satanas sa iyang pakiggubat batok sa gobyerno sa langit nagpamatuod nga tinuod ang mga pulong ni Pablo nga “kining tanan ... (1 Corinto 10:11, KJV).

Ang istorya sa paggukod ni Absalom sa trono sa iyang amahan, bisan sa gidak-on sa pagpatay kaniya, hingpit nga nagpakita sa tinguha sa iyang amahan nga yawa. Unsa ang ulohan nga gipaila ni Absalom sa mga palasyo sa gingharian sa iyang amahan?

Karon si Absalom mibangon ug sayo ug mitindog sa daplin sa dalan paingon sa ganghaan. Ug mao kadto, nga sa diha nga bisan kinsa nga adunay kaso nga moadto sa hari alang sa usa ka desisyon, nga si Absalom motawag kaniya ug moingon: "Unsang siyudad gikan ka?" Ug siya moingon, "Ang imong alagad gikan sa usa ka tribo sa Israel." Unya si Absalom moingon kaniya: "Tan-awa, ang imong kaso maayo ug matarung; apan walay luyoluyo sa hari nga mamati kanimo." Labut pa si Absalom moingon: **"Oh, kong ako nahimo pa unta nga maghuhukom sa yuta, ug ang tanan nga adunay bisan unsa nga bulohaton o bulohaton moanhi kanako; nan hatagan ko siya ug hustisya."** Ug mao kadto, nga sa diha nga bisan kinsa nga moduol aron sa pagyukbo kaniya, iyang ituy-od ang iyang kamot, ug mokupot kaniya, ug mohalok kaniya. Sa ingon niini nga paagi gibuhat ni Absalom ang tibook Israel nga miadto sa hari aron sa paghukom. Busa gikawat ni Absalom ang mga kasingkasing sa mga tawo sa Israel. 2 Samuel 15:2-6

Ang salakyanan ni Absalom nga magdala kaniya ngadto sa kasingkasing sa nasod ug maabot sa trono gitawag ug hustisya. Ang ngalan nga Absalom nagpasabut nga amahan sa kalinaw, apan natago sa ilalum niini nga ngalan usa ka kinaiya sa pagdumot ug gubat. Gusto ni Absalom nga silotan sa iyang amahan ang iyang igsoong lalaki sa amahan nga si Amnon kinsa nakighilawas sa igsoong babaye ni Absalom, si Tamar. Tungod kay si hari David wala magtuman sa iyang gitinguha nga sentensiya batok kang Amnon, si Absalom nagtamay sa iyang amahan ug determinado sa pagpakiglabot kang Amnon mismo.

Apan gipugos siya ni Absalom; busa iyang gipauban si Amnon ug ang tanang mga anak sa hari. Karon si Absalom misugo sa iyang mga sulogoon, nga nagaingon: Tan-awa karon, sa diha nga ang kasingkasing ni Amnon magmalipayon tungod sa vino, **ug sa diha nga ako moingon kaninyo, 'Hampaka si Amnon!' unya patya siya, ayaw kahadlok. Wala ba ako nagsugo kaninyo? Magmaisugon ug ayaw kahadlok."** Busa ang mga sulogoon ni Absalom mingbuhat kang Amnon ingon sa gisugo ni Absalom. Unya ang tanang anak nga lalaki sa hari mitindog, ug ang matag usa misakay sa iyang mula ug mikalagiw. 2 Samuel 13:27-29

Gipatay ni Absalom si Amnon sa hustisya nga iyang gibati nga angay. Lagmit kaayo nga ang tinguha ni Absalom sa panimalos gibase lamang sa pagpanimalos alang sa iyang igsoong babaye. Si Amnon mao ang panganay nga anak nga lalaki ni David ug busa mao ang una sa linya sa trono. Ang ikaduhang anak nga lalaki ni David nga si Daniel o Chileab morag nahanaw sa kasaysayan nga mitultol sa pipila nga naghunahuna nga siya namatay sa bata pa.

Ang pangandoy ni Absalom alang sa trono mao ang mas lawom nga motibo. Bisag karon sunod na sa linya sa trono, ang iyang kahadlok nga basig dili siya maapil tungod sa iyang pagpanimalos, inubanan sa iyang kaibog sa gahom maoy nagtukmod kaniya sa pagkuha sa trono pinaagi sa kusog. Aron sa pagkab-ot niini nga tumong iyang giandam ang pagdaug sa mga kasingkasing sa gingharian sa Israel sama nga si Satanas milihok taliwala sa mga manolonda sa langit, naninguha sa

pagdaug kanila sa iyang kiliran aron sa pagkuha sa trono sa Dios pinaagi sa kusog.

Nasubo si David sa gibuhay sa iyang anak nga si Amnon sa iyang anak nga babaye apan wala siya maghunahuna nga patyon siya. Ang kaugalingong moral nga kapakyasan ni David uban ni Bathsheba nakapalubog sa panginahanglan ni David sa paglihok. Kaniadto si David nagpahamtang ug tinuod nga hustisya sulod sa iyang gingharian (2 Samuel 8:15), apan ang kawalay aksyon ni David nakapadasig kang Absalom sa paghimo sa iyang kaugalingong mabinantayon nga aksyon.

Human mapatay ni Absalom si Amnon, gipapahawa siya ni David gikan sa kaulohan/capital hangtod sa kataposan, pinaagi sa mga hangyo ni Joab, ang iyang heneral, si Absalom mibalik.

Sa dihang mibalik, ang ulohan nga gipaila ni Absalom ngadto sa mga tawong naghunahuna sa nasod mao ang ulohan sa hustisya ug sa pagdumala sa balaod. Ang iyang kasamok niini nga ulohan nagbutang ug pagduhaduha sa pagdumala ni Haring David sa kagamhanan sa Israel. Ang trono ni Absalom gihimo pinaagi sa pagbuhat ug daotan sa balaod.

May kaambitan ba ang trono sa kadautan uban kanimo, nga nagabuhat ug kadautan pinaagi sa usa ka balaod? Salmo 94:20 (KJV)

Ang pagpatay ni Absalom kang Amnon nagpadayag sa walay kaluoy nga kinaiya sa iyang mga hunahuna sa hustisya. Iyang gibulagan ang prinsipyo sa kaluoy gikan sa hustisya, nga naghimo kanila nga dili magkauyon sa usag usa.

Sa mga laraw ni Absalom, atong makita ang mga tinguha sa iyang mamumuno nga amahan, si Satanas. Gusto niyang tangtanganon si Kristo, ang panganay nga Anak sa Amahan ug mopuli sa Iyang dapit. Siyempre, ang Diyos dili magpasagad sama kang David sa paghatag ug hustisya sa Iyang gingharian, apan ang pagpakiglabot sa Diyos sa mga intriga ni Satanas nagkinahanglan ug panahon aron mapadayag ang kamatuoran. Sama kang Absalom, gipaila ni Satanas sa gingharian ang

lahi nga ideya sa hustisya; hustisya nga nangayo ug pinugos nga silot ug kamatayon nga walay kapasayloan. Si Satanas naghimo sa balaod sa Dios uban sa kadautan sa paagi sa pagbulag sa kinaiya sa Dios gikan sa Iyang pagdumala ug pagdumala; naghimo ug kahaw-ang diha sa mga hunahuna sa langitnong mga binuhat nga iyang gipuno ang iyang kaugalingon sa iyang kaugalingong awtoridad ug ideya sa hustisya, sa ingon nahimong trono sa kadautan.

... aron sa pagpabuka sa ilang mga mata, ug sa pagpaliso/pagplikong kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag, ug gikan **sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios, aron sila makadawat sa kapasayloan sa mga sala**,... Mga Buhat 26:18 (KJV)

Gipadayag ni Pablo nga ang paggawas gikan sa gahum ni Satanas mao ang pag-abut sa posibilidad sa kapasayloan sa mga sala. Ang mangitngit nga gingharian ni Satanas natukod diha sa pagkadili-mapasayloon ug sa silot. Ang Dios nagpadayag sa Iyang kaugalingon ingon nga maloloy-on, maloloy-on, ug hataas-nga-pailub sa kinaiya. (Exodo 34:5-6). Ang tinguha sa Dios mao ang pagpakita og kalooy ug kamatuoran; Ang tinguha ni Satanas mao ang pagsilot ug paglaglag.

Ang balaod sa Dios usa ka balaod sa kinabuhi ug kagawasan. (Santiago 2:12; Proverbio 13:14). Ingon nga ang Amahan mao lamang ang usa nga kinaiyanhon nga imortal ug ang Iyang Anak nakabaton niini nga pagka-imortal pinaagi sa Iyang gugma ug dungog sa Iyang Amahan, ang tanang ubang mga anghel gihatagan niini nga kinabuhi pinaagi sa Anak sa Dios, matag gutlo.¹⁹

Giusab ni Lucifer ang balaod isip usa ka kodigo nga kinahanglang sundon sa mga anghel ug nga kadtong dili mosunod kinahanglang silotan. Mao ni iyang gitawag og hustisya. Kini lahi sa hustisya sa Diyos. Matikdi pag-ayo ang mosunod nga teksto.

¹⁹ For more on this see the book *Divine Risk* chapters 1 to 6 available at fatheroflove.info

Ang katarong ug ang justicia mao ang puloy-anan sa imong trono:
Ang kalooy ug ang kamatuoran magauna sa imong nawong. Salmo
89:14 (KJV)

Kini nga teksto sa Bibliya usa ka klasiko nga istruktura sa mga pulong nga Hebreohanon. Ang ikaduhang sentensiya mao ang pagpalapad sa una. Kini mao ang pag-usab sa mga prinsipyo sa unang bahin sa gipadako nga paagi. Gawas niini, ang English punctuation naghatag usab niini nga prinsipyo. Ang colon pagkahuman sa pulong nga trono nagpasabut nga kung unsa ang sunod mao ang pagpatin-aw kung unsa ang naa sa atubangan sa colon.

1. Ang hustisya ug paghukom mao ang puloy-anan sa imong trono.

Equals/managsama

2. Ang kalooy ug ang kamatuoran magauna sa imong nawong

Ang giingon niini mao nga ang hustisya gipahayag ingon nga kalooy ug ang paghukom gipahayag ingon nga kamatuoran. Ang hustisya sa Diyos nagpasabot sa pagbuhat kon unsay matarong. Alang sa Diyos ang hustong buhaton mao ang pagpakitag kaluoy. Kadtong modumili sa pagsunod human sa balik-balik nga pag-apelar magaani sa ilang gipugas.

Sa dihang gipadayag sa Diyos ang Iyang ngalan/kinaiya ngadto kang Moises, wala kitay mabasa bahin sa pagpahamtang ug kamatayon.

Karon si Jehova mikunsad sa panganod, ug mitindog uban kaniya didto, ug nagmantala sa ngalan ni Jehova. Ug ang Ginoo miagi sa iyang atubangan ug mipahayag, "Ang Ginoo, ang Ginoo nga Dios, maloloy-on ug mapuangoron, mapailubon, ug madagayaon sa kaayo ug kamatuoran, nga nagatipig sa kalooy alang sa linibo, nga nagapasaylo sa kadautan ug sa paglapas ug sa sala, sa walay bisan unsa nga paagi sa pagwagtang sa mga sad-an, nga nagadu-aw sa kasal-anan sa mga amahan sa ibabaw sa mga anak ug sa mga anak

sa mga anak ngadto sa ikatulo ug sa ikatolo ka kaliwatan." Exodo 34:5-7

Gituman ba sa Dios ang hangyo ni Moises ug gipadayag kaniya ang tanan Niyang kinaiya? Ang atong minahal nga Amahan nagngalan sa kalooy isip Iyang unang hiyas nga gisundan sa pagkamapuunguron. Dayon iyang gihinganlan ang pagpailub, nga adunay madagayaon nga kaayo ug kamatuoran ug maloloy-on ngadto sa liboan ka mga

kaliwatan ug mapasayloon sa kadautan ug sala.

Ang atong Amahan wala maghisgot bahin sa sakripisyo nga bayad sa sala. Walay gihisgutan ang Puli Silot sa Iyang gisulti. Kini yanong nag-ingon nga Siya nagpasaylo.

Ang atong Amahan wala maghisgot bahin sa sakripisyo nga bayad sa sala. Walay gihisgutan ang Puli Silot sa Iyang gisulti. Kini yanong nag-ingon nga Siya nagpasaylo. Dili hinloan sa Dios ang bisan kinsa nga makalapas tungod kay ang mga pulong nga sad-an gihatag mga pulong sa mga maghuhubad.

Gitugotan sa Dios ang matag tawo nga makadawat sa mga sangputanan sa ilang kaugalingon nga mga aksyon ug maghatag kalooy sa mga nangayo niini samtang nag-atubang sa ilang mga sangputanan. Kini nag-ingon nga ang Dios nagaduaw sa mga kasal-anan sa mga amahan ngadto sa mga anak ngadto sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan. Unsa ang gipasabut sa pagduaw sa kadautan sa mga amahan ngadto sa mga anak? Kini nga pulong sa Hebreohanon nagpasabut:

(Qal) sa pagtagad sa, pag-oberbar, sa pag-atiman sa, sa pagpangita, pagtan-aw sa, sa pagpangita sa kawang, panginahanglan, mingawon, kulang, sa pagbisita, sa pagbisita sa, silotan aron makapasar sa pagrepaso/review/pagsusi, pag-ihap, gidaghanon, sa pagtudlo, mogahin/gahinan, ibutang sa ibabaw sa ingon nga bayad, deposito - Brown Driver Briggs

Ang atong Amahan sa langit nagtagad ug nagtan-aw kon sa unsang paagi ang mga sala sa usa ka kaliwatan makaapekto sa sunod nga

henerasyon. Samtang Siya nagpadayon sa pagpasidaan kutob sa Iyang mahimo sa mga kapeligrohan sa pagsubay sa usa ka makasasala nga dalan, Siya wala magpugos sa mga tawo sa bisan unsang direksyon. Ang Diyos dili lamang moduaw o modumala sa mga kasal-anan sa mga daotan kondili nagbuhat usab niini alang sa mga sumusunod sa Diyos. Sa dihang si David nakapanapaw ug naghikay alang sa pagpatay kang Urias, ang Dios wala magpahigawas kang David sa kamatayon sa upat sa iyang mga anak kondili mihatag kaniyag grasya sa paglahutay sa mga sangpotanan sa iyang sayop nga mga pagpili.

Ang Bibliya balik-balik nga nagpahayag niini nga prinsipyo sa mga tawo nga gisilotan sa natural nga mga sangputanan sa ilang sayop nga mga pagpili:

Si Jehova nailhan pinaagi sa paghukom nga iyang ginabuhat; **ang dautan nalit-agan sa buhat sa iyang kaugalingong mga kamot.** Salmo 9:16

Ania karon, ang dautan nagapatunghag kasal-anan; oo, siya nanamkon ug kasamok ug nanganak ug kabakakan. Nagbuhat siya ug gahong ug nagkalot niini, ug nahulog siya sa kanal nga iyang gibuhat. Ang iyang kagul-anan mobalik sa iyang kaugalingong ulo, **ug ang iyang pagpanlupig/mapintas mahulog sa iyang kaugalingong purongpurong.** Salmo 7:14-16

Ayaw kamo palimbong, ang Dios dili mabiaybiay; **kay bisan unsa ang igapugas sa tawo, kana mao usab ang iyang anihon. Kay ang magapugas alang sa iyang unod, gikan sa unod magaani ug pagkadunot,** apan siya nga magapugas alang sa Espiritu, gikan sa Espiritu magaani ug kinabuhi nga walay katapusan. Galacia 6:7-8

Gipadayag sa Dios ang tanan Niyang kinaiya ngadto kang Moises. Wala siyay gisulti mahitungod sa pagpatay niadtong nakasala batok Kaniya. Kining sama nga prinsipyo gibutang sa Napulo ka Sugo nga gisulat sa tudlo sa Dios ug gisulti Niya aron madungog sa tanan didto sa Bukid sa Sinai.

“Dili ka magbaton ug lain nga mga dios sa atubangan Ko. Dili ka magbuhat alang kanimo ug usa ka linilok nga larawan—sa bisan unsa nga dagway sa bisan unsa nga anaa sa itaas sa langit, kun anaa sa ilalum sa yuta, kun anaa sa tubig sa ilalum sa yuta; dili ka moyukbo kanila ni mag-alagad kanila. Kay Ako, si Jehova nga imong Dios, usa ka Dios nga abughoan, nga nagadu-aw sa kasalanan sa mga amahan sa ibabaw sa mga anak ngadto sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan niadtong nagadumot kanako, apan nagapakita ug kalooy sa linibo, niadtong nahigugma kanako ug nagabantay sa akong mga sugo.” Exodo 20:3-6

Ang kaliwatan o tipo sa mga tawo nga determinado sa pagdumot sa Dios ug sa Iyang mga paagi mag-atubang sa natural nga mga sangputanan sa ilang kaugalingon nga mga kasaypanan. Ang pagdumili sa pagsulod sa kamatuoran sa pulong sa Dios nagbilin niadtong nagdumili niini ngadto sa kalooy ni Satanas. Sa dihang si Satanas nagsugod sa pagdaot ug paglaglag niadtong misukol sa Diyos, kadtong naapektohan naghunahuna nga ang Diyos maoy nagsilot kanila sa pangabugho. Ang Dios dili usa ka gamay nga tawo nga abughoan kondili Siya nagpakita nga abughoan sa mga mata niadtong naglakaw sa usa ka masupilon nga dalan. Busa, ang Diyos nagpasidaan kanato nga kon kita mosimba sa bakak nga mga diyos o mga ideya, Siya magpakita nga masina. Ang pulong nga ako sa "Ako...usa ka abughoan nga Diyos" gihatag sa mga maghuhubad ug dili bahin sa bersikulo.

Kini usa ka makapasubo nga butang alang sa atong Amahan nga tugotan ang Iyang masupilon nga mga anak sa pagpalayo ngadto sa mga kamot ni Satanas ug malaglag. Apan ingon nga Iyang gitahud ang gawasnon nga pagpili sa tanan, dili Niya pugngan kadtong determinado sa pagrebelde.

Si Satanas mao ang tagsulat sa pagkondenar ug kamatayon. Ang Iyang trono gitukod diha sa pagbag-o sa balaod sa Dios ngadto sa usa ka galamiton nga modala ngadto sa silot ug kamatayon.

Sama nga gikawat ni Absalom ang mga kasingkasing sa Israel pinaagi sa iyang pag-obserba sa hustisya sa pagsilot, mao nga gilimbongan ni

Satanas ang tibuok kalibotan pinaagi sa samang bakak. Ang mga Katoliko, Protestante ug bisan unsang ubang mga grupo nga nagtawag sa hustisya sa Diyos ingon nga nanginahanglan sa kamatayon sa tinuud wala tuyoa nga nagpunting sa daotang hustisya ni Satanas ngadto sa maluluy-on, malumo, ug mapuangoron nga Amahan sa tanan nga buhi.

Pinaagi sa iyang bakak nga hustisya, hapit sa tanan nakab-ot ni Satanas ang iyang gitinguha nga buhaton - pagtukod sa iyang trono labaw sa mga bituon sa Dios ug sa tanan nga katawhan. (Isaias 14:12-14).

Samtang ang Diyos wala magtinguha ug halad alang sa sala, si Satanas nagkombinsir sa daghang manulonda ug sa tibuok tawhanong rasa sa iyang mga prinsipyo sa hustisya. Tungod niini nga rason, ang plano sa Dios sa pagluwas alang sa katawhan kinahanglan nga maghunahuna sa kamatuoran nga ang atong sayop nga pagsabot sa hustisya, nga giplano ngadto sa Dios, nagpasabot nga walay maisip nga kapasayloan sa mga sala kon walay pagpaagas sa dugo.

Walay kapuslanan ang pagsulti sa katawhan nga gipasaylo na lang sila sa ilang mga sala. Una, gitago ni Adan ang binhi sa sala sa kahaladman sa iyang kalag nga wala niya hingpit nga nasabtan kung unsa ang kinahanglan niyang isugid. Ikaduha, hangtud nga makita sa katawhan nga ang ilang mga sala gisilotan, bisan sa ilang kaugalingon o sa usa ka puli, dili sila motoo sa kapasayloan sa Dios sama sa pagdumili ni Cain sa pagdawat niini.

Ug si Cain miingon sa Ginoong Dios, Ang akong sala/krimen daku ra kaayo nga dili na ako mapasaylo. Genesis 4:13 (Brenton LXX English translation)

Aron maluwas ang tawo, kinahanglang luwason kita sa Dios gikan sa gingharian ni Satanas diin walay kapasayloan nga walay silot ug kamatayon. Busa, si Kristo kinahanglan nga mahimong sala alang kanato, aron kita makatuo sa kapasayloan sa Dios. Kinahanglang ituboy si Kristo aron matagbaw ang hustisya sa bitin, aron makatan-aw kita kang Kristo didto sa Krus ug motuo nga kita mamaayo.

KAPITULO 7

GIBAYAW NGA BITIN

Sa unang kapitulo nagpatungha kami og daghang mga pangutana nga may kalabutan sa mga pulong ni Jesus nga nagtandi sa Iyang kaugalingon ngadto sa pagbangon sa bitin diha sa tukon. Kung wala pagtubag sa pangutana sa bakak nga sistema sa hustisya ni Satanas, lisud kaayo ang pagtubag sa igong paagi sa kana nga kapitulo. Karon nahisgotan na nato ang sistema sa hustisya ni Satanas, andam na kita sa pagsusi niini nga istorya.

Ang istorya sa gibayaw nga bitin didto sa kamingawan adunay mahinungdanong yawe sa pagsabut sa hilisgutan sa pagtabon-sa-sala.

Unya mingpanaw sila gikan sa bukid sa Hor agi sa dalan sa Dagat nga Mapula, sa paglibut sa yuta sa Edom; ug ang kalag sa mga tawo nawad-an sa kadasig diha sa dalan. Ug ang katawohan misulti batok sa Dios ug batok kang Moises, nga nagaingon: Ngano nga gipatungas mo kami gikan sa Egipto aron mangamatay kami sa kamingawan? Kay walay pagkaon ug walay tubig, ug ang among kalag giludod niining walay pulos nga tinapay. Numero 21:4-5

Ang mga anak sa Israel nagreklamo mahitungod sa ilang kahimtang ug nag-akusar dili lamang kang Moises kondili ang Dios Mismo nga wala magtagad sa ilang mga panginahanglan ug mitugot kanila nga mamatay sa kamingawan. Gitugotan sa mga tawo si Satanas sa pagbuta

sa ilang mga mata sa mahigugmaong pagbantay sa Dios ug sa makanunayon nga mga pag-ampo ug mabination nga pagpangulo ni Moises. Kining espiritu sa pagbagulbol nagtugot kang Satanas sa paglusot sa koral sa panalipod sa Diyos.

Siya nga nagkalot ug gahong mahulog niini, ug bisan kinsa nga molusot sa usa ka paril pagapaakon sa usa ka bitin. Ecclesiastes 10:8

Ang Israel nagkalot sa ilang kaugalingon ngadto sa usa ka gahong sa walay hinungdan nga kabalaka ug walay basehanan nga pagbasol. Ang pag-akusar sa Dios sa pagpasagad maoy usa ka bakak nga sumbong batok sa Iyang kinaiya ug busa kini mao ang pagsimba sa mga dios-dios. Importante nga sabton nga ang bisan unsang sayop nga ideya bahin sa Diyos maoy idolatriya. Ang bisan unsang sayop nga pagsabut sa kinaiya sa Dios usa ka diosdios sa atong kaugalingong imahinasyon.

Ang Dios nanalipod sa Israel gikan sa mga kapeligrohan sa kamingawan. Naghatag siya ug usa ka haligi nga panganod sa maadlaw aron mapanalipdan sila gikan sa kainit sa adlaw ug usa ka haligi nga kalayo sa gabii aron mapainit sila gikan sa katugnaw. Gipakaon niya sila og mana kada adlaw ug dayag nga gipanalipdan sila gikan sa ihalas nga mga mananap ug makahilong mga linalang sa desyerto. Sa pagtapos sa ilang paglatagaw sa kamingawan si Moises misulti kanila:

Kay si Jehova nga imong Dios nagpanalangin kanimo sa tanan nga buhat sa imong kamot. Nasayod siya sa imong pagbaktas latas niining dakong kamingawan. Niining kap-atan ka tuig si Jehova nga imong Dios nag-uban kanimo; **walay nakulang nimo**. Deuteronomio 2:7

Gisultihan usab kita:

Ang manolonda ni Jehova magapahaluna libut niadtong nangahadlok kaniya, ug nagaluwas kanila. Salmo 34:7

Sa diha nga ang Israel mihunong sa pagkahadlok sa Dios ug nag-akusar Kaniya sa pagpasagad, Siya dili makapanalipod kanila gikan kang Satanas sama sa Iyang gibuhat kaniadto.

ATONEMENT

Busa si Jehova nagpadala ug mga bitin nga mapintas sa taliwala sa katawohan, ug ilang gipaak ang katawohan; ug daghan sa mga tawo sa Israel ang nangamatay. Numero 21:6

Ang tanan nga mga hubad nga akong gisusi nag-ingon nga ang Dios nagpadala sa mga bitin taliwala sa mga tawo. Kung imong gihuptan ang ideya nga ang hustisya sa Diyos nangayo ug silot nga motultol sa kamatayon, nan hingpit nga makatarunganon ang pagtuo nga gisilotan sa Diyos ang mga Israelita tungod sa ilang pagkadili mapasalamaton ug bakak nga mga akusasyon batok Kaniya. Ang silot sa kadaghanan mao ang kamatayon.

Ang mga Israelita nakasabut nga ang Dios nagpadala sa mga bitin aron pagsilot kanila, ug sila misugid ngadto kang Moises nga sila nakasala ug nangamuyo kang Moises sa paghangyo sa Dios nga kuhaon ang mga bitin.

Busa ang katawohan ming-adto kang Moises, ug nanag-ingon: Kami nakasala, kay kami nagsulti batok kang Jehova ug batok kanimo; pag-ampo kang Jehova nga iyang kuhaon ang mga bitin gikan kanamo. Busa nag-ampo si Moises alang sa katawhan. Mga Numero 21:7

Ang Dios wala magsulti kang Moises sa pagsulti sa mga tawo nga dili Siya ang nagpadala sa mga bitin tungod kay ang mga tawo dili makasabut niini. Nasayod sila nga nakasala sila batok sa Diyos, ug sa ilang kaugalingong mga hunahuna hingpit nga masabtan nga silotan sila sa Diyos ug patyon pa gani ang uban kanila sa kasuko tungod sa ilang mga sala. Mao kini ang hustisya nga ilang nasabtan; mao kini ang kahulogan sa pagtabon-sa-sala ngadto kanila.

Kung imong obserbahan ang kahulogan sa Hebreohanong pulong alang sa pagpadala sa gihatag nga tense, atong makita ang mosunod:

Piel Tense

1c1) sa pagpadala o sa pagpalayo o sa gawas o sa gawas, sa pagsalikway, sa paghatag, sa pagsalikway

1c2) nga buhian, pagpa gawas

1c3) sa pagpamunga (sa mga sanga)

1c4) sa pagpaubos

1c5) sa pag-igo

Direkta ba silang gipadala sa Diyos aron daoton ang mga Israelinhon? O gibuhian ba sa Dios ang mga bitin pinaagi sa wala na pag-ulang kanila sa pagsulod sa kampo sa Israel? Dili na kinahanglan nga tag-an kung unsang kahulugan ang magamit dinhi tungod kay gisultihan kita ni Pablo kung unsa ang nahitabo:

... Dili usab nato pagtintalon si Cristo, ingon sa pagtintal sa uban kanila, ug gilaglag sila sa mga **bitin**; [G3789] ni magreklamo, ingon nga ang uban kanila usab mireklamo, ug gilaglag sa **maglalaglag**. [G3644] 1 Corinto 10:9-10

Ang Griego nga tinaga nga gingamit ni Pablo para sa serpyente/bitin ug kini nga pulong gigamit usab sa lain-laing mga lugar sa Biblia aron magpasabot kay Satanas.

Busa gisalibay ang dakong dragon, kanang bitin/serpyente [G3789] sa karaan, nga gitawag ug Yawa ug Satanas,... Pinadayag 12:9

Iyang gikuptan ang dragon, ang bitin/serpyente [G3789] sa karaan, nga mao ang Yawa ug Satanas, ug gigapos siya sulod sa usa ka libo ka tuig. Pinadayag 20:2

Labaw pa niini, ang kahulugan sa Strong alang sa pulong nga tiglaglag sa sunod nga bersikulo nagpasabut nga "usa ka tiglaglag, malala nga bitin." Atong tagdon usab ang mga pulong ni Jesus mahitungod sa Iyang kinaiya.

Kay ang Anak sa Tawo wala moanhi sa paglaglag sa mga kinabuhi sa mga tawo kondili sa pagluwas kanila.... Lucas 9:56

Kining tanan kusganong nagpunting ngadto sa hunahuna nga gibuhian sa Dios ang mga bitin gikan sa pagpugong ug unya gigamit sila ni Satanas sa pagdaot ug pagpatay sa mga Israelita. Ang Israel

naghunahuna nga ang Dios mao ang nagpatay kanila pinaagi sa mga bitin nga sa pagkatinuod si Satanas ang nagkontrol sa mga bitin tungod kay ang Israel naghimo ug usa ka lungag sa paril sa panalipod sa Dios pinaagi sa ilang pagkadili mapasalamaton, bakak nga mga akusasyon, ug pagsimba sa mga diosdios mahitungod sa kinaiya sa Dios.

*Nganong gigamit sa Diyos ang
paganong buhat sa pag-ayo sa
mga Israelinhon? Tungod lamang
kay sila gimandoan gihapon sa
paganong mga ideya sa hustisya
ug pagpasig-uli.*

Aron matubag ang panghunahuna sa mga tawo, ang Diyos naghatag kang Moises og usa ka talagsaon nga instruksyon.

Unya si Jehova miingon kang Moises: Paghimo ug usa ka bitin nga mapintas [H8314], ug ibutang kini sa ibabaw sa usa ka poste/haligi; ug mahitabo nga

ang tagsatagsa nga mapaakan, sa diha nga motan-aw siya niini, mabuhi siya. Busa si Moises nagbuhat ug usa ka bitin nga tumbaga, ug kini gibutang niya sa ibabaw sa usa ka tukon; ug mao kini, kong ang usa ka bitin makapaak kang bisan kinsa, sa diha nga siya motan-aw sa tumbaga nga bitin, siya mabuhi. Numero 21:8-9

Ang Dios misulti kang Moises sa paghimo og usa ka tumbaga nga larawan sa mga bitin nga mopaak kanila, ibutang kini sa usa ka tukon/poste, ug dayon dapita ang mga tawo sa pagtan-aw sa tumbaga nga bitin ug sila mabuhi.

Kini nga batasan kasagaran taliwala sa pagano nga mga nasud sama sa makita sa istorya sa mga Filistehanon sa dihang ilang gikuha ang arka sa Israel ug tungod niini nakasinati sila og mga hampak sa mga ilaga ug gihampak sa mga hubag sa almoranas.

Karon ang arca ni Jehova didto sa yuta sa mga Filistehanon sulod sa pito ka bulan. Ug ang mga Filistehanon nagpatawag sa mga sacerdote ug sa mga magtatagna, nga nagaingon: Unsay atong buhaton sa arca ni Jehova? Busa sila ming-ingon: “Kong inyong itugyan ang arca sa Dios sa Israel, ayaw pag-ipadala nga walay sulod, kondili iuli gayud kini kaniya uban ang halad-tungod-sa-

paglapas." Unya miingon sila, "Unsa man ang halad-tungod-sa-paglapas nga among iuli kaniya?" Sila mitubag, "Lima ka bulawan nga hubag ug lima ka bulawan nga ilaga, sumala sa gidaghanon sa mga kadagkuan sa mga Filistehanon. Kay ang mao nga hampak midangat kaninyong tanan ug sa inyong mga ginoo. Busa magbuhat kamo ug mga larawan sa inyong mga hubag ug mga larawan sa inyong mga ilaga nga nanaglaglag sa yuta, ug kamo magahatag ug himaya ngadto sa Dios sa Israel; basin pa lamang nga Siya magapagaan sa iyang kamot gikan kaninyo, gikan sa inyong mga dios." 1 Samuel 6:1-5

Nganong gigamit sa Diyos ang paganong buhat sa pag-ayo sa mga Israelinhon? Tungod lamang kay sila gimandoan gihapon sa paganong mga ideya sa hustisya ug pagpasig-uli.

Ang makaiikag bahin sa pulong nga gigamit alang sa mapintas nga bitin mao nga kini makita sa laing dapit nga nagtumong sa usa ka manulonda.

Sa tuig sa pagkamatay ni Hari Uzzias, nakita ko ang Ginoo nga naglingkod sa usa ka trono, hataas ug tinuboy, ug ang saput sa Iyang kupo mipuno sa templo. Sa ibabaw niini nagtindog ang mga **serapin**; [H8314] Ang matag usa may unom ka pako: uban sa duha gitabonan niya ang iyang nawong, uban sa duha gitabonan niya ang iyang mga tiil, ug uban sa duha gitabonan niya ang iyang mga pako. Isaias 6:1-2

Sulagma lang ba nga ang eksaktong pulong alang sa mapintas nga bitin gigamit usab sa pagtumong sa mga serapin nga nagbarog atubangan sa trono sa Diyos? Kinsa ang anghel nga nahimong bitin nga nagbarog kaniadto sa lawak sa trono sa Diyos? Dayag nga kini usa ka paghisgot kang Satanas. Ngano nga gihangyo si Moises sa paghimo og simbolo ni Satanas ug pagsunod sa paganong mga kostumbre sa ubang mga nasud aron mahatagan usa ka agianan sa pagtubos alang sa napaakan nga mga Israelita? Tungod kay ang ilang mga ideya sa pagpasig-uli ug pagpasig-uli nagkinahanglan niini nga matang sa ritwal aron ang mga tawo motuo nga ang Dios mopasaylo ug modawat kanila.

Ang mga koneksyon sa Satanas ug Paganismo nga may kalabutan sa pagbayaw sa bitin adunay laing layer sa pagkumpirma. Kini may kalabutan sa metal nga gikan sa bitin – tumbaga.

Ang tumbaga dili usa ka metal nga gibuhat sa Dios. Dili kadto usa ka butang nga imong makutkot gikan sa yuta. Ang tumbaga giugmad sa usa sa mga kaliwat ni Cain.

Ug si **Cain nakaila sa iyang asawa, ug siya nanamkon ug nanganak kang Enoch**. Ug siya mitukod og usa ka dakbayan, ug mitawag sa ngalan sa dakbayan sunod sa ngalan sa iyang anak — Enoch. **Kang Enoch natawo si Irad; ug si Irad nanganak kang Mehujael, ug si Mehujael nanganak kang Methusael, ug si Methusael nanganak kang Lamech. Unya si Lamech mikuha ug duruha ka asawa:** ang ngalan sa usa mao si Ada, ug ang ngalan sa ikaduha mao si Zilla. Ug si Ada nanganak kang Jabal. Siya ang amahan niadtong nagpuyo sa mga tolda ug may mga hayop. Ang ngalan sa iyang igsoon mao si Jubal. Siya ang amahan sa tanang nanagtugtog ug alpa ug plawta. **Ug mahitungod kang Zilla, siya usab nanganak kang Tubal-Cain, usa ka magtutudlo sa tanang mga magbubuhat sa tumbaga ug puthaw**. Ug ang igsoon nga babaye ni Tubal-Cain mao si Naama. Genesis 4:17-22

Si Tubal-Cain dili sa linya sa mga anak sa Diyos (nagkahulogan niadtong nagsimba sa matuod nga Diyos) pinaagi kang Seth kondili kaliwat ni Cain. Ang iyang amahan mao ang unang tawo nga tumbaga(brazen, walay pulos) nga mikuha og duha ka asawa ug sa ingon makataronganon nga si Tubal-Cain madasig sa paghimo sa usa ka butang nga lisud kaayo - usa ka pagpamalandong sa kagahi sa kasingkasing sa linya sa mga tawo nga iyang gigikanan.

Ang tumbaga simbolikong gikonsiderar nga negatibo nga elemento sa Kasulatan - usa ka salamin sa kagahi sa kasingkasing.

Ang akong kusog kalig-on ba sa mga bato? o tumbaga(brass) ba ang akong unod?

Job 6:12 (KJV)

Tungod kay ako nahibalo nga ikaw magahi, ug ang imong liog maoy usa ka ugat nga puthaw, ug ang imong agtang tumbaga. Isaia 48:4 (KJV)

Silang tanan mga masupilon sa hilabihan, nga nanaglakaw uban ang mga pagbutangbutang: sila mga tumbaga ug puthaw; mga kurakot silang tanan. Jeremias 6:28 (KJV)

Anak sa tawo, ang balay sa Israel alang kanako nahimong taya: silang tanan mga tumbaga, ug estaño, ug puthaw, ug tingga, sa taliwala sa hudno; sila mao ang taya sa salapi. Ezekiel 22:18 (KJV)

Ang metal nga gigamit nagpakita nga ang proseso hinimo sa tawo imbes nga hinimo sa Diyos. Ang kamatuoran nga ang usa ka bitin gihimo gikan sa tumbaga nagpadayag sa satanasnong inspirasyon sa tibuok proseso.

Samtang ang mga tawo nagtan-aw sa pagtoo ngadto sa gibayaw nga bitin nga tumbaga, ang Dios makahimo sa pagkab-ot kanila uban sa Iyang nag-unang tumong sa pagtanyag kanila sa kaayohan, kapasayloan, ug kaluwasan. Ang atong minahal nga Amahan nag-abot ngadto sa kangitngit sa tawhanong limbong ug nagkombinsir kanato sa Iyang makaayo nga gugma ug pagpasaylo.

Nagtuo ang mga tawo nga gipadala sa Dios ang mga bitin aron pagsilot kanila ug busa ang bitin sa poste nagpadayag sa kamatuoran kung kinsa gyud ang ilang gisimba - si Satanas. Ngano man? Tungod kay kini mao ang walay kalooy nga hustisya ni Satanas nga sila nagtuo nga anaa sa kasingkasing sa kinaiya sa Dios nga sa pagkatinuod kini mao ang kinaiya ni Satanas ug sa tawo.

Ang kamahinungdanon sa mga pulong ni Kristo ngadto kang Nicodemo dili mahimong palabihon:

Ug ingon nga giisa ni Moises ang bitin didto sa kamingawan, mao man usab kinahanglan nga igaisa ang Anak sa tawo, aron ang tanan nga motoo kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhi nga walay katapusan. Juan 3:14-15 (KJV)

Gigamit ni Jesus ang pulong aron ipakita nga ang Iyang gibuhath parehas ra sa Iyang gibuhath kang Moises.

1. Naghimo siyag paganong batasan sa paghimog larawan sa gikahadlok nga makadaot kanila.
2. Gibayaw siya sa larawan sa usa ka bitin nga nagrepresentar sa hustisya sa bitin.
3. Gibayaw siya sa konteksto sa hinimo sa tawo nga tumbaga nga nagpakita sa kagahi sa kinaiyahan sa tawo sa pagpangayo sa ingon nga butang.
4. Iyang gitagbaw ang mga gipangayo sa serapin/bitin nga kanhi mibarog sa presensya sa Diyos.

Klaro nga gipadayag ni Jesus nga kinahanglan Siya nga ituboy ug patyon, dili tungod kay gipangayo kini sa Dios, kondili tungod kay si Satanas ug ang tawo nagbuhat niini. Walay laing paagi nga maabot sa Dios ang katawhan uban sa Iyang mapinasayloon nga gugma gawas sa pagtagbo sa tawhanong mga pagdahom sa gikinahanglan aron sa pagluwas kanato.

Salamat, ang Kasulatan naghatag kanato og daghang mga ehemplo nga nagpakita nga ang atong Amahan gusto nga kita mouswag gikan sa usa ka tumbaga nga paganong simbolo sa pag-ula ngadto sa usa ka posisyon sa yanong pagpakigsulti sa atong Amahan ug pagsalig sa Iyang kapasayloan ug grasya. Sa sunod nga kapitulo atong susihon ang simbolo sa paghampak sa bato ug pagsulti ngadto sa bato isip ebidensya niini nga panaw ngadto sa pagsabut sa pagtabon-sa-sala.

Sa ulahing mga kapitulo atong susihon ang mga kasangkapan sa Sanctuaryo ug ang kahulogan sa panaw gikan sa halaran nga tumbaga sa Sawang ngadto sa bulawan nga arka sa pakigsaad. Susihon usab nato ang kahulogan ug prosesyon sa mga pista gikan sa Paskuwa hangtod sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala ingong dugang nga ebidensiya sa gusto sa Diyos nga atong maamgohan nga ang atong mga dalan dili Iyang

mga paagi ug nga gusto gayod Niya nga tudloan kita sa Iyang mga paagi.

Sa makausa pa, kini makita diha sa pinulongan sa Daniel 7 (Aramaiko) ug 8 (Hebreohanon) ug sa kahulogan sa maong mga kalainan.

Sa tanan niini nga mga butang ug labaw pa gipakita sa Dios kanato nga dili Niya gusto nga magpabilin kita sa panghunahuna sa Pagpuli Silot uban sa pagsabot sa tawo nga ang hustisya o pagkamatarong sa Diyos nangayo ug kamatayon. Nasayud ang atong Amahan nga kinahanglan Siya nga makigkita kanato niining ngitngit nga dapit aron matultolan kita ngadto sa kahayag sa pagkaamgo nga kinahanglan lamang natong mahibaloan ang Iyang kinaiya ug dayon pinaagi sa Iyang grasya maghinulsol sa atong kinaiya ug mohangyo Kaniya sa pag-usab kanato.

Importante usab nga masabtan nga aron makabaton og tinuod nga pag-ula, kinahanglan natong masabtan ang atong kaugalingong mga proseso sa paghunahuna mahitungod sa hustisya ug pagtabon-sa-sala sa dili pa kita makalihok padulong sa katinuod sa pag-ula sa atong langitnong Amahan. Busa, ang Pagpuli Silot usa ka mahinungdanong bahin sa proseso sa pagtabon sa sala. Dili ka tinuod nga mouswag ngadto sa Labing Balaan nga Dapit sa pagtabon-sa-sala sa Dios hangtud nga imong masabtan ang among sayop nga tawhanong panglantaw sa pagtabon-sa-sala diha sa nataran/gawas sa santuaryo.

Pagkabililhon sa atong Amahan sa pagsugat kanato sa atong ngitngit nga mga konsepto sa hustisya! Pagkanindot nga si Jesus andam nga mabanhaw sa usa ka Krus nga nagtagbaw sa satanasnong hustisya sa tawo, aron lang mahatagan kita ug higayon sa pagtuo nga ang Dios mopasaylo kanato.

Dalaygon ang Amahan nga wala Niya kita biyai niining mangitngit nga paganong panglantaw sa pagtabon-sa-sala kondili nagtawag kanato ngadto sa kahayag sa kamatuoran diin atong naamgohan nga ang Dios wala magtinguha sa bisan unsang matang sa sakripisyo o halad, gusto lang Niya nga kita makahibalo sa Iyang kinaiya aron kita maghinulsol ug mahiusa pag-usab ngadto Kaniya.

ATONEMENT

KAPITULO 8

PAGHAMPAS SA BATO

Aron ang tawo makombinsir nga ang Diyos mibalik kaniya sa pabor, kinahanglang Iyang tagbawon ang hustisya ni Satanas sa ingon nagpamatuod sa tinuod nga mga bahin sa teoriya sa lukat sa pagtabon-sa-sala. Gikidnap ni Satanas ang katawhan ug gikombinsir kita nga ang Diyos nasuko kanato ug nga ang Iyang hustisya nangayo ug kamatayon. Aron buhian ang tawo, gitugotan sa Dios ang Iyang Anak nga sakiton ug patyon sa katawhan ug gitugotan kita sa pagtuo nga ang Iyang hustisya natagbaw sa kamatayon sa Iyang Anak. Unsaon pa man Niya sa pagdala sa kaluwasan sa usa ka dili maayo nga hunahuna sa tawo? Kinahanglang kumbinsido kami nga nahatag ang atong hustisya.

Kay kung unsa ang dili mahimo sa balaod tungod kay kini maluya pinaagi sa unod, gibuhat sa Dios pinaagi sa pagpadala sa Iyang kaugalingong Anak sa dagway sa makasasala nga unod, tungod sa sala: Iyang gihukman ang sala diha sa unod. Roma 8:3

Ang balaod sa Diyos nahimong huyang pinaagi sa atong unodnong panghunahuna. Ang balaod nga gihatag ngadto sa kinabuhi among nakita nga ngadto sa kamatayon. (Roma 7:10). Ngano man? Ang sistema sa hustisya ni Satanas milingla kanato ug migamit ug daotang kahigayonan pinaagi sa balaod ug mipatay kanato. (Roma 7:11).

Gibuhat sa Dios ang Iyang Anak nga mahimong sala alang kanato - nagpasabot nga Iyang gitugotan Siya nga patyon ubos sa atong natural nga sistema sa hustisya, nga giinspirar ni Satanas, aron kita makatuo nga ang Dios nagpasaylo kanato. Katumbas kini sa instruksiyon ni Moises sa paghapak sa bato.

Busa si Moises mitu-aw kang Jehova, nga nagaingon: Unsa ang akong pagabuhaton niining katawohan? Hapit na sila mobato kanako. Ug si Jehova miingon kang Moises: Umuna ka sa katawohan, ug dad-a uban kanimo ang pipila sa mga anciano sa Israel, ug kuhaa usab sa imong kamot ang imong sungkod nga gibunalan mo sa suba, ug lumakaw ka. Ania karon, ako motindog sa imong atubangan didto sa ibabaw sa bato sa Horeb; ug **hampakon mo ang bato**, ug mogula ang tubig niini, aron makainum ang katawohan.” Ug kini gibuhat ni Moises sa atubangan sa mga anciano sa Israel. Exodo 17:4-6

Gusto sa mga tawo nga patyon si Moises ingon nga silot tungod kay wala dayon mahatag ang ilang mga panginahanglanon. Naghatag ang Dios ug puli – ang bato. Kinsa ang girepresentar sa bato?

... ug ang tanan nanginum sa mao rang usa ka espirituhanong ilimnon. Kay nanginum sila sa espirituhanon nga Bato nga nagsunod kanila, ug **ang Bato mao si Cristo**. 1 Corinto 10:4

Ang paghampak sa bato nagrepresentar sa katagbawan sa mga tawo nga nangayo ug silot alang kang Moises. Ang bato, nga nagrepresentar kang Kristo, mao ang puli. Sa diha nga kini gihampak, nga nagrepresentar sa paglansang sa krus ni Kristo (Mateo 26:31), ang tubig, nga nagrepresentar sa pabor sa Dios, midagayday.

Kap-atan ka tuig ang milabay, human mag-antus sa mga sangputanan sa paglatagaw sa kamingawan tungod sa ilang pagkawalay pagtuo, ang mga tawo sa makausa pa giuhaw sa tubig.

Karon walay tubig alang sa katilingban; busa nagtigum sila pagtingub batok kang Moises ug kang Aaron. Ug ang katawohan nakiglantugi kang Moises, ug nanagsulti, nga nagaingon: Kon

nangamatay pa lamang kami sa nangamatay ang among mga igsoon sa atubangan ni Jehova! Ngano nga gidala ninyo ang katilingban ni Jehova niini nga kamingawan, aron kami ug ang among mga mananap mangamatay dinhi? Ug nganong gipatungas mo kami gikan sa Egipto, aron sa pagdala kanamo niining dautan nga dapit? Dili kini dapit sa mga lugas o mga igos o mga paras o mga pomegrenates; ug walay tubig nga mainom." Mga Numero 20:2-5

Sa makausa pa, ilang giakusahan si Moises nga napakyas sa pagtagana sa ilang mga panginahanglan. Ang Dios nagpadala kanila ug mana sulod sa 40 ka tuig. Gisuplay niya ang ilang tubig sa tibuok 40 ka tuig. Posible ba nga ang Israel nakakat-on sa pagsalig sa Diyos ug karon mangayo na lang sila ug tubig sa pagtuo?

Busa si Moises ug si Aaron gikan sa atubangan sa katilingban miadto sa pultahan sa balong-balong nga pagatiguman, ug sila mihapa. Ug ang himaya ni Jehova mipakita kanila. Unya misulti si Jehova kang Moises, nga nagaingon: Kuhaa ang sungkod; tiguma ang katilingban, ikaw ug ang imong igsoon nga si Aaron, ug **sultihi ang bato** sa atubangan sa ilang mga mata, ug kini mohatag sa iyang tubig; sa ingon niana magakuha ka ug tubig alang kanila gikan sa bato, ug paimnon mo ang katilingban ug ang ilang mga mananap. Mga Numero 20:6-8

Niining higayona si Moises kinahanglang “mosulti sa bato” aron ang tubig mobubo, usa ka simbolo sa kinabuhi ug kaluwasan. Dili kinahanglan nga hampakon bisan unsa. Wala na kinahanglana ang Penal Substitution karong panahona. Kinahanglan lang siyang makigsulti sa bato.

Kini nga simbolo nagtudlo kanato sa yano nga paagi, ang duha ka lakang nga proseso sa pag-ula. Sa una natong pagbiya sa pagkaulipon sa sala nga gisimbolohan sa exodo gikan sa Ehipto, ang bato kinahanglang bunalan. Ang paggamit ug puwersa kinahanglang ipadapat sa bato aron mogawas ang tubig gikan niini.

Isip katawhan sa Dios nga duol sa yutang saad, nga nakasulod na sa gingharian sa pagtuo nga ang Dios naghatag kanato sa tubig sa kinabuhi pinaagi sa gibunalan nga bato, kita karon gidapit sa pagsulti lamang ngadto sa bato nga wala magkinahanglan og sakripisyo. Kini ang ikaduhang lakang. Ang pagpuyo sa kamingawan nagrepresentar sa pag-uswag sa kinaiya sa Kristohanong kinabuhi:

Ug hinumduman mo nga si Jehova nga imong Dios nagmando kanimo sa tanang dalan niining kap-atan ka tuig didto sa kamingawan, aron sa pagpaubos kanimo ug sa pagsulay kanimo, aron sa pag-ila sa anaa sa imong kasingkasing, kong ikaw magabantay sa iyang mga sugo o dili. Busa gipaubos ka niya, gipagutman ka, ug gipakaon ka niya sa mana nga wala nimo hiilhi, ni hibalo sa imong mga amahan, aron iyang ipahibalo kanimo nga ang tawo dili mabuhi sa tinapay lamang; apan ang tawo mabuhi sa matag pulong nga mogula sa baba ni Jehova. Deuteronomio 8:2-3

Ikasubo, si Moises wala makahimo sa pagpadayag sa katahum sa yanong pagsulti sa bato niadtong panahona. Ang kabangis sa mga tawo sa pagbasol kaniya sa tanan nagsulay kaniya sa paglihok sumala sa sistema sa hustisya nga atong nadawat gikan kang Adan nga giinspirar/gipalihok ni Satanas. Giampak ni Moises ang bato sa kasuko kaduha nga nagpakita sa panginahanglan sa pagsilot ug paggamit ug puwersa. Dili kita mangahas nga basolon si Moises sa iyang kapakyasan. Nagtuo ba kita nga mas maayo pa ba ang atong nahimo niadtong mga tawo nga nagbagulbol sa tanang panahon?

Ug gitigum ni Moises ug ni Aaron ang katilingban sa atubangan sa bato; ug siya miingon kanila: Pamati karon, kamong mga malalison: Kinahanglan ba nga kami magkuha ug tubig alang kaninyo gikan niining bato? Unya giisa ni Moises ang iyang kamot ug gibunalan ang bato sa makaduha sa iyang sungkod; ug migula ang tubig nga madagayaon, ug ang katilingban ug ang ilang mga mananap nanginum. Mga Numero 20:10-11

Ang importante nga punto nga tagdon mao nga sa paghapak sa bato isip simbolo sa kamatayon ni Kristo, gihukman ni Moises ang iyang

kaugalingon ingong usa nga karon kinahanglang mamatay. Sumala sa iyang pangatarungan kinahanglan nga silotan ang sala, ug sa ingon ang Dios nakiglabot kang Moises ingon sa iyang gibuhat.

Unya si Jehova misulti kang Moises ug kang Aaron, "Tungod kay wala kamo motoo kanako, aron sa pagbalaan Kanako sa mga mata sa mga anak sa Israel, busa dili ninyo dad-on kini nga katilingban ngadto sa yuta nga akong gihatag kanila." Mga Numero 20:12

Sa paghapak sa bato sa makaduha, si Moises wala magbalaan sa kinaiya sa Dios diha sa mga mata sa katawhan. Ang iyang kasuko sa paghampak sa puli nga bato nga sama kang Kristo, nagpadayag nga iyang hukman ang iyang kaugalingon sumala sa iyang kaugalingong pagsabot sa hustisya. Kini makita usab diha kang Moises nga nag-ingon, "Kinahanglan ba nga magdala kita ug tubig...", nga nag-ingon niini nga buhat sa iyang kaugalingon inay/kaysa sa Dios.

Daghan ang nalibog kon nganong wala tugoti sa Dios si Moises sa paglakaw ngadto sa yuta sa saad uban sa Israel. Apan gihukman ni Moises ang iyang kaugalingon ubos sa bakak nga sistema sa hustisya. Human sa paghampak sa bato, siya nahibalo nga siya wala motuman sa tingog sa Dios. Nasayod siya nga nasayop siya. Karon sa gibunalan niya ang bato, naghukom siya sa iyang kaugalingon sumala sa iyang paghukom sa mga tawo, nga nagpakita sa iyang pagbunal sa bato sa makaduha. Gusto niyang motabok ngadto sa yuta, apan sa kahiladman iyang gikondenar ang iyang kaugalingon tungod sa wala pagbuhat sa unsay gisugo sa Ginoo kaniya nga buhaton.

Ang katawhan kinahanglang makaamgo sa kabug-at sa kasaypanan ni Moises. Ang tibuok kongregasyon naglihok niining bakak nga sistema sa hustisya. Sama kang Cain, sila naghilak nga kini nga silot labaw pa kay sa maagwanta ni Moises, apan silang tanan sa sulod mibati nga kini nga pagkadautan dili lamang mapasaylo. Busa napugos ang Ginoo sa pagtugot sa paghukom nga gihatag ni Moises ug ni Aaron ngadto kanila.

Ang istorya sa Israel nga nakadawat og tubig gikan sa bato sa sinugdanan ug katapusan sa ilang mga panaw naghatag kanato sa duha

ka lakang nga proseso sa pagtabon-sa-sala. Ang paghampak sa bato (Kristo) kinahanglang mahitabo aron ang mga tawo modawat nga ang tubig (kinabuhi) ihatag kanila. Sa katapusan sa panaw, gisulayan sila pag-usab aron makita kung makasulod ba sila sa paagi sa pagtabon-sa-sala sa Dios ug kana mao ang yano nga pagsulti sa bato (Kristo). Ang sakripisyo ug paghalad wala gikinahanglan sa ikaduha o Bag-ong Pakigsaad nga lakang sa pagtabon-sa-sala.

Nagdugang kini og gibug-aton sa mga pulong ni Jesus nga Iyang gitapos ang buluhaton sa Iyang Amahan sa gabii sa wala pa Siya mamatay. Walay kamatayon ang gikinahanglan sa buhat sa Dios aron makompleto ang pagtabon-sa-sala. Nagkinahanglan lamang kini og pagsabot sa Iyang kinaiya ug sa yanong pagpangayo og pasaylo, sa pagtuo nga Siya mao ang tigganti niadtong makugihong nangita Kaniya. (Hebreohanon 11:6).

KAPITULO 9

PAGTABON-SA-SALA SA TAWHANON

Ang miaging duha ka mga kapitulo naglatid alang kanato sa duha ka lakang nga proseso sa pagtabon-sa-sala. Ang bakak nga sistema sa hustisya ni Satanas nga napanunod sa mga tawo kinahanglan matagbaw sa dili pa ang mga tawo motoo sa kapasayloan sa Dios. Ang sakripisyo ni Kristo sa Krus usa ka katagbawan sa hustisya sa tawo nga nag-abli sa pultahan alang kanato sa pagtuo sa kamatuoran sa kinaiya sa Diyos.

Sa higayon nga atong masabtan kini nga prinsipyo, kita makasugod sa pagbukas sa daghang mga istorya sa Daang Tugon nga nagpresentar sa Dios isip Usa nga nangayo sa kamatayon. Lahi kaayo ang realidad.

Tagda ang istorya sa Israel diha mismo sa mga utlanan sa Canaan:

Karon ang Israel nagpabilin sa Acacia Grove, ug ang katawohan misugod sa pagpakighilawas uban sa mga babaye sa Moab. Ilang gidapit ang mga tawo ngadto sa mga halad sa ilang mga dios, ug ang mga tawo mikaon ug miyukbo sa ilang mga dios. Busa ang Israel miipon kang Baal sa Peor, ug ang kaligutgut ni Jehova misilaub batok sa Israel. Unya ang Ginoo miingon kang Moises, “Kuhaa ang tanang mga pangulo sa katawhan ug bitay ang mga

ATONEMENT

nakasala sa atubangan ni Jehova, diha sa adlaw, aron ang mabangis nga kasuko ni Jehova mopahilayo gikan sa Israel." Busa si Moises miingon sa mga maghuhukom sa Israel, "Ang matag usa kaninyo magpatay sa iyang mga tawo nga mitipon kang Baal sa Peor." Mga Numero 25:1-5

Ang Israel gihaylo ni Balaam. Bisag gitahod sa Israel ingong manalagna, si Balaam nawad-ag dalan, nga nagsunod sa iyang kaugalingong kahakog imbes sa Diyos. Siya mikuha ug bayad gikan sa Midianhon nga hari aron sa pagtunglo sa Israel. Apan napakyas ang iyang mga pagsulay tungod kay ang Israel nailalom sa panalipod sa Diyos, ug gipanalanginan hinuon niya sila. Siya dayon sa tuso nga paagi misugyot nga ilang dapiton ang mga Israelita sa usa ka kombira diin sila moinom ug bino, mohunong sa ilang pagbantay, ug mahulog ngadto sa pagsimba sa paganong mga diyos – kini magwagtang sa panalangin sa Diyos ug magdala ug tunglo. Gihisgotan ni apostol Pablo kini nga panghitabo ug ang makauulaw nga mga buhat nga ilang gihimo ingong bahin sa maong pagsimba:

Dili usab kita magpakighilawas, sama sa gibuhat sa uban kanila, ug sa usa ka adlaw kaluhaan ug tolo ka libo ang nangapukan. 1 Corinto10:8

Ang mga Israelite mibiya sa mga sugo sa Dios. Miyukbo sila ug misimba sa ubang mga dios, ug nakigbahin sa ilang pagpakighilawas. Ang Israel dili ignorante sa mga aksyon nga ilang gihimo. Nahinumdom sila sa nahitabo sa panghitabo sa bulawan nga nating baka ug sa mga paghukom nga nahulog kanila niadtong panahona.

Gipasidan-an sa Dios ang Israel sa pagpabilin nga duol Kaniya ug sa paglakaw sa Iyang mga sugo ug mga lagda aron sila luwas.

Apan kong kamo dili managtuman kanako, ug dili magabantay niining tanan nga mga sugo, ug kong inyong pagatamayon ang akong kabalaoran, o kong ang inyong kalag magadumot sa akong mga tulomanon, sa pagkaagi nga kamo dili magabuhat sa tanan ko nga mga sugo, kondili magalapas sa akong tugon, ako usab magabuhat niini kaninyo: ako magabutang ug kalisang sa ibabaw

ninyo, ug makapaluya sa sakit ug hilanat nga magaut-ut sa mga mata ug makapasubo sa kasingkasing. Ug magapugas kamo sa inyong binhi nga kawang, kay ang inyong mga kaaway magakaon niini. Levitico 26:14–16

Ang Israel nag-antos ug usa ka makamatay nga sakit nga mikuniskunis sa kampo. Atong nakat-unan kini og gamay pa gikan sa istorya sa Numero 25.

Ug kadtong nangamatay sa hampak may kaluhaan ug upat ka libo.
Mga Numero 25:9

Gihisgotan ni Pablo nga 23,000 ang nangamatay sa usa ka adlaw, apan 24,000 ang nangamatay nga magkauban. Sa dihang ang Israel mibiya sa ilang Diyos, ang Diyos kinahanglang motugot kanila sa pag-antos sa mga sangpotanan sa ilang mga pagpili.

*Sa grabeng kaguol, ang atong
langitnong Amahan kinahanglang
motugot sa Israel sa ilang
kaugalingong pagpili sa pagsimba
sa ubang mga diyos—mga diyos
nga giimbento ni Satanas.*

Si Jehova nailhan pinaagi sa paghukom nga iyang ginabuhat; ang dautan nalit-agan sa buhat sa iyang kaugalingong mga kamot.
Salmo 9:16

Sa samang paagi nga wala na pugngi sa Diyos ang mga bitin sa pagsulod sa kampo, wala usab niya pugngi si Satanas sa pag-atake sa ilang mga

lawas pinaagi sa sakit. Gibuhat nila kini sa ilang kaugalingon tungod kay nagsimba sila sa ubang mga dios.

Kung ang usa ka babaye mobiya sa iyang mahigugmaong bana ug makigrelasyon sa usa ka lalaki nga nagsugod sa pagkulata ug sa katapusan gipatay siya, ato bang basulon ang iyang mahigugmaong bana sa iyang kamatayon tungod kay wala niya pugngi ang babaye sa pagsulod sa laing relasyon? Unsa ka makatabang ang pagpugos kaniya sa pagbalik? Kana ba magpadayag sa bana nga mahigugmaon sa kagawasan?

Sa grabeng kaguol, ang atong langitnong Amahan kinahanglang motugot sa Israel sa ilang kaugalingong pagpili sa pagsimba sa ubang mga diyos—mga diyos nga giimbento ni Satanas. Sa pagsimba niini nga mga dios, gibutang sa Israel ang ilang kaugalingon ubos sa iyang kontrol nga mitugot kaniya sa pagsugod sa paglaglag kanila.

Sa diha nga ang hampak misugod sa pag-agi sa kampo ug ang mga tawo nagsugod sa pagkamatay, ang pagkasad-an ug ang sangputanan sa ilang mga binuhatan nakapaamgo kanila sa ilang sala. Sa tawhanong termino, ang bugtong paagi nga ang Israel makakaplag pag-usab ug pabor sa Diyos mao ang silot nga ipahamtang, nga mitultol sa kamatayon sa pipila, aron ang uban mapasig-uli sa Diyos.

Aron matagbaw ang hustisya sa katawhan, gisultihan sa Diyos si Moises sa mosunod:

“Dad-a ang tanang mga pangulo sa katawhan ug bitay ang mga nakasala atubangan sa Ginoo, diha sa adlaw, aron ang mabangis nga kasuko ni Yahweh mawala gikan sa Israel.” Mga Numero 25:4

Ang Dios yanong nagpadayag sa pagkamakasasala sa tawo niini nga pahayag. Ang natural nga reaksyon sa tawo sa negatibo nga mga sangputanan sa dili maayo nga mga desisyon mao ang pagpangita sa lain nga mabasol. Kini mao lamang ang paagi diin ang mga tawo modawat sa kalooy; gikinahanglan ang sakripisyo o Puli Silot. Ang tibuok nasod naapil sa kapistahan apan kadtong labing ilado sa pagdasig kanila sa pagkadaotan karon gibitay na sa panan-aw sa katawhan.

Samtang ang mga tawo nagtan-aw sa mga tawo nga gibitay atubangan sa adlaw, sama sa proseso sa pagtan aw sa tumbaga(brass) nga bitin, ang mga tawo makasugod sa pagtuo nga ang Dios mopasaylo kanila aron sila mamaayo sa hampak.

Samtang ang hampak nagpadayon ug ang mga pangulo sa apostasya gipamatay, usa sa mga prinsipe sa Israel nagdala ug usa ka Midianhon nga babaye ngadto sa taliwala sa kampo nga nagtinguha sa dayag nga pagkatulog uban kaniya.

And indeed, one of the children of Israel came and presented to his brethren a Midianite woman in the sight of Moses and in the sight of all the congregation of the children of Israel, who *were* weeping at the door of the tabernacle of meeting. Numbers 25:6

Samtang ang nahibilin sa Israel naghilak ug nagbasol sa ilang mga sala, kini nga pangulo gikan sa tribo ni Simeon nangahas sa walay kaulaw nga pagdala niining langyaw nga babaye ngadto sa kampo aron sa paghimog seksuwal nga imoralidad uban kaniya. Bisan tuod daghan sa kampo ang nakasala, ang mga lihok niining tawhana naghatag ug kilat aron ang hustisya sa tawo magpakita sa iyang kaugalingon. Si Zimri nga Simeonhon nahimong usa ka tigdala sa sala dili lamang sa iyang kaugalingon kondili sa tibuok nasod.

Karon sa diha nga si Pinehas, ang anak nga lalake ni Eleazar, ang anak nga lalake ni Aaron ang sacerdote, nakakita niini, siya mitindog gikan sa taliwala sa katilingban, ug mikuha ug usa ka bangkaw sa iyang kamot; ug siya misunod sa tawo sa Israel ngadto sa balong-balong, ug giduslak niya silang duruha, ang tawo sa Israel, ug ang babaye nga gilapsan sa iyang lawas. Busa ang kamatay mihunong sa taliwala sa mga anak sa Israel. Ug kadtong nangamatay sa hampak may kaluhaan ug upat ka libo. Mga Numero 25:7-9

Sa dihang nakita ni Pinehas ang walay pulos nga mga buhat ni Zimri, ang iyang pagbati sa hustisya napukaw. Samtang ang Israel naghinulsol sa ilang mga sala, kining tawhana nagsalikway sa iyang sala sa ilang atubangan. Si Pinehas, nga nagsunod sa mga prinsipyo sa hustisya ug paghukom sa tawo, mikuha ug Javelin ug gipatay si Zimri ug Cosbi sa akto sa pakighilawas. Kini gibati nga husto sa nasud, ug sila nagtuo nga kini makatagbaw sa hustisya sa Diyos (bisan tuod ang hustisya sa tawo mao ang giplano ngadto sa Diyos nga gihupay).

Human niini nga buhat nahunong ang hampak. Dayon ang Dios nagbutang ug panalangin kang Pinehas sa mosunod nga paagi:

Si Pinehas, ang anak nga lalake ni Eleazar, ang anak nga lalake ni Aaron nga sacerdote, nagpaiway sa akong kaligutgut gikan sa mga

anak sa Israel, tungod kay siya nangabugho sa akong pangabugho sa taliwala nila, mao nga wala ko ut-ut ang mga anak sa Israel sa akong pangabugho. Busa isulti, "Tan-awa, ihatag ko kaniya ang akong tugon sa pakigdait; ug kini mahimo alang kaniya ug sa iyang mga kaliwat nga sunod kaniya ang usa ka tugon sa pagkasacerdote nga walay katapusan, tungod kay siya masibuton alang sa iyang Dios, ug naghimo sa **pagtabon-sa-sala alang sa mga anak sa Israel.**" Mga Numero 25:11-13

Sa aksiyon sa pagpatay kang Zimri ug Cosbi, si Pinehas nagdalag pagtabon-sa-sala sa Israel. Kini nagsunod sa samang sumbanan sa paghapak sa bato. Ang Israel dili makatuo nga pasayloon sila sa Diyos hangtod nga mamatay si Zimri, tungod kay ang hustisya sa tawo nangayo ug kamatayon sa wala pa mahitabo ang kapasayloan. Kon wala ang pagpaagas sa dugo walay kapasayloan sa sala. (Hebreohanon 9:22).

Gipanalanginan sa Diyos si Pinehas tungod kay milihok siya nga may maayong pagtuo. Ang Dios wala magkondenar kaniya sa pagpatay kang Zimri tungod kay ang Dios nahibalo nga ang unang lakang alang sa katawhan sa pagdawat sa pagtabon-sa-sala mao ang kamatayon sa labing sad-an sulod sa nasud.

Kon wala pa buhata ni Pinehas ang iyang gibuhay, magpabilin unta ang Israel ubos sa gituohan nga pagkondenar sa Dios sumala sa ilang nasabtan niini. Dili unta sila makatuo nga pasayloon sila sa Dios. Busa, ang hampak magpadayon unta hangtod nga ang kadaghanan sa kampo mamatay.

Kon ang Israel nakahibalo pa sa kamatuoran sa kinaiya sa Dios ug nga Siya wala magtinguha ug sakripisyo, sila unta moanhi ug mangayo ug kapasayloan ug sila dawaton unta. Makasulti unta sila sa bato ug makadawat sa tubig sa kinabuhi nga walay bayad. Apan ang dalan sa tawo dili paagi sa Diyos, busa kinahanglang mamatay si Zimri aron ang tibuok nasod dili malaglag.

Ang rason nga ang Dios misulti kang Moises sa pagbitay sa mga nakasala atubangan sa mga tawo tungod kay kini mao ang proseso sa

tawhanong pagtabon-sa-sala. Apan sa pagsulti niini nga mga pulong ngadto kang Moises, ang Dios nagpadayag lamang sa gihunahuna sa kadaghanan sa Israel.

Karon dihay usa ka gutom sa mga adlaw ni David sa totolo ka tuig, sa sunod-sunod nga tuig; ug si David nangutana kang Jehova. Ug si Jehova mitubag: Kini tungod kang Saul ug sa iyang balay nga uhaw sa dugo, tungod kay iyang gipatay ang mga Gabaonhon. Busa gipatawag sa hari ang mga Gabaonhon ug nakigsulti kanila. Karon ang mga Gabaonhon dili sa mga anak sa Israel, kondili sa salin sa mga Amorehanon; ang mga anak sa Israel nanumpa sa panalipod ngadto kanila, apan si Saul nagtinguha sa pagpatay kanila diha sa iyang kadasig alang sa mga anak sa Israel ug Juda. Busa si David miingon sa mga Gabaonhon: Unsay akong buhaton alang kaninyo? Ug unsa ang akong himoon aron pagtabon-sa-sala, aron mapanalanginan nimo ang panulondon ni Jehova?" Ug ang mga Gabaonhon miingon kaniya: Kami walay salapi o bulawan gikan kang Saul kun sa iyang balay, ni magpatay ka ug bisan kinsa nga tawo sa Israel alang kanamo. Busa siya miingon, "Bisan unsa ang imong isulti, akong buhaton alang kanimo." Unya mitubag sila sa hari, "Mahitungod sa tawo nga naglaglag kanamo ug naglaraw batok kanamo, nga kami pagalaglagon gikan sa pagpabilin sa bisan asa sa mga utlanan sa Israel, **itugyan kanamo ang pito ka tawo sa iyang kaliwat, ug among bitayon sila sa atubangan ni Jehova sa Gabaa ni Saul**, nga gipili ni Jehova." Ug ang hari miingon, "Ihatag ko sila.." 2 Samuel 21:1–6

Atong makita niini nga mga aksyon, ang mga baruganan sa pagtabon-sa-sala sa tawo. Usa ka tunglo sa kagutom ang nahulog sa Israel. Aron masulbad ang tunglo, pito ka lalaki ang kinahanglang mamatay. Niini nga kaso, ang mga lalaki medyo inosente. Wala sila personal nga nakahimog bisan unsang krimen batok sa mga Gabaonhon. Apan gipili sila isip Penal Substitution sa sala sa ilang amahan. Sa diha nga kini nga aksyon gihimo, ang Israel mituo nga ang sala gipasaylo na ug busa ang ulan mahimong mobalik ug ang hulaw/ting-uga nahuman na.

Kini nga elemento sa kamatayon sa inosente usa ka importante nga bahin sa tawhanong pagtabon-sa-sala. Sa atong makita sa istorya sa Krus ni Kristo, ang mga inosente kinahanglang patyon uban sa mga sad-an.

Unya ang usa sa mga kriminal nga gibitay nagpasipala kaniya, nga nag-ingon, "Kon ikaw mao ang Cristo, luwasa ang imong kaugalingon ug kami." Apan ang usa, mitubag, nagbadlong kaniya, Nga nagaingon, "Wala ba kamo mahadlok sa Dios, sanglit anaa man kamo sa ilalum sa mao usab nga pagkahinukman sa silot? **Ug kita sa pagkatinuod matarung, kay kita makadawat sa angay nga balus sa atong mga buhat; apan kining tawhana walay nahimo nga daotan.**" Luke 23:39-41

Atong tan-awon ang dugang nga mga panig-ingnan sa Daang Tugon sa mga sad-an ug sa mga inosente nga kinahanglan mamatay aron ang pagtabon-sa-sala sa tawo mahitabo. Ingon sa atong madiskobrehan sa kapitulo 11, ang kamatayon sa sad-an nga mga tawo nga gibitay atubangan sa adlaw sa mga utlanan sa Canaan uban sa sad-an nga si Zimri dili igo aron sa pagsiguro sa pagtabon-sa-sala alang sa Israel. Kinahanglang adunay kamatayon sa inosente sa dili pa masiguro ang pagtabon-sa-sala.

Ang rason nga ang Dios misulti kang Moises sa pagbitay sa mga tawo nga mga lider sa apostasya sa Israel gipatin-aw sa istorya ni David ug sa mga Gabaonhon. Nasayud siya nga kini lamang ang paagi nga ang kapasayloan maangkon diha sa mga hunahuna sa mga tawo, mao nga iyang gisulti ang ilang mga hunahuna balik ngadto kanila. Kini usa ka lakang sa duha ka lakang nga proseso sa pagtabon-sa-sala. Ang kamatayon niini nga mga tawo wala magpakita sa kinaiya sa Dios kondili sa kinaiya sa tawo ug unsa ang iyang gihunahuna sa Dios. Atong makita kini nga baruganan balik-balik sa Daang Tugon:

Unya sila mingbangon pagsayo sa sunod nga adlaw, ug nanaghalad ug mga halad-nga-sinunog, ug nanagdala ug mga halad-sa-pakigdait; ug ang katawohan nanglingkod sa pagkaon ug sa pag-inum, ug nanindog sila sa pagdula. Ug si Jehova miingon

kang Moises: Lumakaw ka, lumugsong ka, kay ang imong katawohan nga imong gikuha gikan sa yuta sa Egipto naghugaw sa ilang kaugalingon, ug mingtipas sa madali gikan sa dalan nga akong gisugo kanila. Nagbuhat sila ug usa ka hinulmang nating vaca, ug nanagsimba sila niini, ug nanaghalad niini, ug nanagingon: Kini mao ang imong dios, Oh Israel, nga nagkuha kanimo gikan sa yuta sa Egipto! Exodus 32:6–8

Sa diha nga ang Israel didto sa Mt Sinai ug si Moises didto sa bukid nga nagdawat sa panudlo gikan sa Dios, ang Israel wala mahimutang ug nahulog sa ilang karaan nga mga batasan sa pagsimba gikan sa didto pa sila sa Ehipto. Sa pagbalik ni Moises, ang katawhan mibati sa ilang pagkasad-an. Usa ka sakripisyo ang gikinahanglan sa dili pa ang mga tawo makatuo sa kapasayloan sa Dios.

... Unya si Moises mitindog sa ganghaan sa campo, ug miingon: Bisan kinsa nga dapig kang Jehova, umari kanako. Ug ang tanang mga anak ni Levi nanagtigum sa ilang kaugalingon ngadto kaniya. Ug siya miingon kanila: “Mao kini ang giingon ni Jehova, ang Diyos sa Israel: ‘Ibutang sa matag tawo ang iyang espada sa iyang kilid, ug mosulod ug mogula gikan sa ganghaan ngadto sa ganghaan sa tibuok kampo, ug ipapatay sa matag tawo ang iyang igsoon, ang matag tawo sa iyang kauban, ug ang matag tawo sa iyang silingan.’” Busa ang mga anak ni Levi nagbuhat sumala sa pulong ni Moises. Ug ang mga totolo ka libo ka tawo sa katawohan nangapukan niadtong adlaw. Exodo 32:26–28

Sa dihang napatay na ang pangunang mga sad-an, si Moises makapangayo na ug pagtabon-sa-sala alang sa sala sa nasod.

Unya si Moises miingon: Igahin ang inyong kaugalingon karong adlaw kang Jehova, aron siya magahatag kaninyo ug usa ka panalangin niining adlaw, kay ang tagsatagsa ka tawo nakigbatok sa iyang anak nga lalake ug sa iyang igsoon nga lalake. Ug nahatabo nga sa sunod nga adlaw nga si Moises miingon sa katawohan: Nakasala kamo ug usa ka dakung sala: busa karon

motungas ako ngadto kang Jehova; **tingali makahimo ako ug pagtabon-sa-sala alang sa inyong sala.** Exodo 32:29–30

Ang labing sad-an sa apostasya gisakripisyo. Apan ang pagpasig-uli dili kompleto. Ang panginahanglan alang sa inosenteng dugo nagpabilin.

Unya si Moises mibalik ngadto kang Jehova, ug miingon: Oh, kining katawohan nakasala ug usa ka dakung sala, ug nagbuhat sila ug usa ka dios nga bulawan alang sa ilang kaugalingon: apan karon, kong pasayloon mo ang ilang sala; apan kon dili, ako nagaampo, palaa ako gikan sa Imong basahon nga Imong gisulat.” Exodo 32:31–32

Samtang si Moises naghunahuna mahitungod sa sala nga nahimo sa Israel, siya nagduhaduha kon ang Diyos makapasaylo ba kanila. Mahimong dili igo ang sakripisyo sa mga sad-an. Tingali kon ang usa ka inosenteng biktima ihalad, nan ang Dios mopasaylo sa Israel. Gitanyag ni Moises ang iyang kaugalingon isip inosente nga halad aron makompleto ang gikinahanglan nga Pagpuli sa Silot.

Gikan sa tawhanong panglantaw kini maoy usa ka talagsaong buhat sa gugma sa bahin ni Moises. Kini nagpadayag sa nagsakripisyo sa kaugalingon nga gugma sa iyang Manluluwas. Bisan pa niana, kini nga halad anaa sulod sa mga utlanan sa paghapak sa bato. Kini ang unang lakang sa proseso sa pagtabon sa sala. Kining unang lakang adunay duha ka elemento; ang kamatayon sa labing sad-an uban sa kamatayon sa inosente.

Ang Dios wala modawat sa tanyag ni Moises tungod kay ang kamatayon ni Moises dili magdala sa pagpasig-uli nga gitinguha ni Moises alang sa katawhan. Gikan sa tawhanong panglantaw, ang kakulang sa usa ka inosente nga biktima nagpasabot nga ang Israel magpadayon sa pagduhaduha sa ilang pagdawat sa Dios ug sa ingon mahulog ngadto sa sala. Nagpasabot kini nga ang Israel padayong gihampak.

Ug si Jehova miingon kang Moises: Bisan kinsa nga nakasala batok kanako, pagapalaon ko siya sa akong basahon. Busa karon, lumakaw ka, dad-a ang katawohan ngadto sa dapit nga akong giingon kanimo. Bisan pa niana, sa adlaw nga ako moduaw alang sa silot, Ako modu-aw sa silot diha kanila tungod sa ilang mga sala." Ania karon, ang akong manolonda magauna kanimo. Busa gihampak ni Jehova ang katawohan tungod sa ilang gibuhat sa nating vaca nga gibuhat ni Aaron. Exodo 32:33–35

Kon ang usa ka inosenteng biktima gihalad pa alang sa Israel, sila tingali nagtuo nga ang Dios nagpasaylo kanila ug ang hampak mahunong unta.

Sa atong nadiskobrehan sa kapitulo upat, ang tinguha sa pagpatay maoy usa ka pagpakita sa pagdumot sa tawo batok sa Anak sa Dios ug sa babaye nga mitultol kang Adan sa pagkaon sa bunga. Ang tinguha sa pagpatay sa sad-an maoy usa ka pagpahayag sa satanasnong pagbalos. Ang tinguha sa pagpatay sa inosente maoy usa ka pagpadayag sa tinguha ni Satanas, gikan sa sinugdan, sa pagpatay sa Anak sa Dios. Kining duha ka prinsipyo, ang pagpatay sa sad-an ug sa inosente nagdula diha sa mga istorya sa Bibliya ug maoy mga pagpadayag sa orihinal nga binhi sa Genesis 3:12 – “ang babaye nga imong gihatag kanako.”

Ang istorya sa apostasiya sa Jordan uban sa Midian sa katapusan gitapos sa Numeros 31 sa pagpamatay sa mga inosenteng bata. Sa dili pa nato susihon kini nga istorya, kinahanglan natong susihon ang baruganan sa ebanghelyo kon giunsa pagtugot sa Dios nga magpakita ang atong pagkamakasala aron atong makita ang atong kaugalingon sa tinuod nga pagkatawo aron kita maghinulsol.

KAPITULO 10

DIIN NAGDAGSANG ANG SALA ANG GRASYA MIDAGAYA UG LABAW PA

Unsa ang proseso diin ang Dios naggiya sa usa ka makasasala ngadto sa kaluwasan? Sa unsang paagi gipakita sa Diyos sa tawo ang panag-away nga natago sa iyang kasingkasing?

Ang kasingkasing malimbongon labaw sa tanang mga butang, ug hilabihan gayud pagkadautan; kinsay makahibalo ani? Jeremias 17:9

"Unsa kaha kasayon para sa Anak sa Diyos nga ingon, 'Naga tinguha ka sa pagpatay kanako,' ug kita magtuo Niya, magluhod uban sa mga luha ug mangayo og pasaylo, ug magtuo nga ang Diyos maloloy-on nga magpasaylo kanato."

Atong makita kon unsay nahitabo sa dihang si Jesus misulay sa pagsulti sa pipila ka mga tawo nga sila misulay sa pagpatay Kaniya.

Wala ba si Moises naghatag kaninyo sa balaod, apan walay usa kaninyo nga nagtuman sa balaod? Nganong nagtinguha man kamo sa pagpatay kanako?" Ang mga tawo mitubag ug miingon, "Ikaw adunay demonyo. Kinsay nagtinguha sa pagpatay kanimo?" Juan 7:19-20

Giunsa nimo pag-atubang ang usa ka butang nga natago sa kasingkasing sa usa ka tawo nga wala nila nahibal-an nga naglungtad? Sa walay paggamit sa kusog, ang Dios nagtugot kanato sa pag-atubang sa mga sangputanan sa atong kaugalingong mga pagpili aron nga ang anaa sa sulod nato makita aron atong makita kini.

Tagda pananglitan ang istorya sa langyaw nga babaye nga nagpakiluoy kang Jesus nga ayohon ang iyang anak nga babaye. Ang mga disipulo ni Jesus nabutaan sa ilang pagkadili-matugoton sa rasa. Mahimo nga gisultihan sila ni Jesus kung unsa ang natago sa ilang mga kasingkasing, apan sila nasakitan o nagsalikway lamang Kaniya tungod sa Iyang paghangyo kanila nga moabut sa usa ka reyalidad nga dili nila andam nga dawaton.

Ug ania karon, usa ka babaye nga Canaanhon miabut gikan niadtong dapita, ug misinggit kaniya, nga nagaingon: Ginoo, Anak ni David, kaloy-i ako: Ang akong anak nga babaye gisudlan sa mga yawa. Apan siya wala magtubag kaniya bisan usa ka pulong. Ug miduol kaniya ang iyang mga tinon-an ug mihangyo kaniya nga nagaingon: Palakta siya, kay nagasinggit siya sunod kanato. Mateo 15:22-23

Kon gituman dayon ni Jesus ang hangyo sa babaye, ang mga tinun-an dili unta makaamgo kon unsa ka grabe ang ilang kahimtang. Sa pagpabiling hilom, ang sala sa rasa sa mga tinun-an nagpakita sa hangyo sa pagpalakaw kaniya. Apan si Jesus wala mohunong didto. Mopatim-aw nga Siya miuyon sa mga tinun-an sa paagi sa Iyang pagsulti.

Apan Siya mitubag ug miingon, "Wala ako gipadala gawas sa nawala nga mga karnero sa balay ni Israel." Mateo 15:24

Si Jesus nagpakita sa pagmatuod sa ilang pagkiling/pagdumot. Ngadto sa mga disipulo, kini nga pahayag ingon og gisalikway siya ni Jesus tungod kay dili siya usa ka Judio sa unod. Apan si Jesus mao ang Manluluwas sa tibuok kalibutan, sa ingon ang balay ni Israel naglangkob sa tanan niadtong kinsa nakadawat sa tinuod nga Espiritu sa Dios.

*Mao kini ang hinungdan ngano
nga ang Pulong sa Dios mas
hait kay sa bisan unsang
espada nga duhay sulab. Ang
Pulong sa Dios nagapagula
gikan sa tawo sa binhi nga
nagapuyo diha kaniya.*

Kay ang Judio dili kay sa dayag, ni ang circuncion sa gawas sa unod; apan siya usa ka Judio nga usa sa sulod; ug ang circuncion iya sa kasingkasing, sa Espiritu, dili sa letra; kansang pagdayeg dili gikan sa mga tawo kondili gikan sa Dios. Roma 2:28–29

Alang sa mga naminaw sa gambalay sa unod, madungog lang nila si Jesus nga wala iapil kini nga babaye ug sa ingon nagpamatuod sa ilang pagpihig/pagkiling batok kaniya. Kini nga kamatuoran mahinungdanon aron masabtan ang tanang mga sugo sa Dios sa Daang Tugon nga daw nagdasig sa kapintasan.

Mao kini ang hinungdan ngano nga ang Pulong sa Dios mas hait kay sa bisan unsang espada nga duhay sulab. Ang Pulong sa Dios nagapagula gikan sa tawo sa binhi nga nagapuyo diha kaniya. Kung ang kaugalingon ang magmando sa kasingkasing, nan ang Pulong sa Dios magpakita sa pagmatuod sa ilang kaugalingong panghunahuna, apan alang niadtong naminaw sa Espiritu ni Kristo, sila makadungog sa paagi nga nagpakita sa kinaiya ni Kristo.

Alang niadtong naminaw sa Espiritu sa Dios, sila makadungog sa mga pulong ni Jesus niini nga babaye isip usa ka pagdapit. Ang tigpaminaw maoy motino sa kahulogan sa mga pulong. Ang mga pulong ni Jesus nagsulti sa unod ug sa Espiritu. Dayag nga ang babaye anaa sa Espiritu tungod kay wala niya biyai ang iyang hangyo, apan miduol ug misimba kang Jesus, nagpugos sa iyang hangyo.

Unya miduol siya ug misimba kaniya, nga nag-ingon, "Ginoo, tabangi ako!" Mateo 15:25

Kining bililhong anak nga babaye sa Dios nakakita ug usa ka butang diha kang Jesus nga wala makapaluya kaniya sa pagpadayon sa iyang paghangyo. Apan adunay usa ka butang sa sulod niya nga kinahanglan pa nga mogawas. Ang pagpanag-iya sa iyang anak nga babaye sa daotang mga espiritu nagsulti sa pipila sa kangitngit nga nasinati niining babaye. Gibati niya nga walay bili sa sulod. Ang pagbaton sa pagkawalay bili maoy usa ka sala sa kahayag sa bili nga anaa kanato sa mga mata sa Diyos. Siya miingon nga kita gihigugma, ug sa pagtuo nga kita walay bili naglimud sa kamatuoran sa atong pagkatawo ngadto sa Dios. Si Jesus mas nakaabot sa iyang kalag pinaagi sa pagpamalandong sa iyang mga hunahuna bahin sa iyang kaugalingon ug kung unsa ang gibati sa mga disipulo bahin kaniya.

Apan siya mitubag ug miingon, "Dili maayo nga kuhaon ang tinapay sa mga bata ug ilabay ngadto sa gagmay nga mga iro."
Mateo 15:26

Ang igdulungog nga anaa sa unod makadungog nga si Jesus bag-o lang nagtawag kaniya nga usa ka iro, sa ingon nagpadako sa ilang kaugalingong mga pagbati sa rasa o sa laing bahin sa ilang kaugalingong pagkawalay bili. Apan diha sa Espiritu, ang dalunggan nakamatikod nga si Jesus wala magtawag kaniya nga usa ka iro apan sa pagkatinuod nangutana kaniya kon siya mituo ba nga siya anak sa Dios. Mahimong mitubag siya, "Ako anak sa Dios" ug gipugos ang iyang pangamuyo niini nga konteksto. Hinunoa, iyang gipadayag ang iyang paghukom sa kaugalingon ingong usa nga walay bili. Niining higayona, ang Espiritu sa Dios nagkonbikto kaniya sa hilabihan ka buga nga grasya.

Ug siya miingon, "Oo, Ginoo, bisan pa ang gagmay nga mga iro nagakaon sa mga mumho nga mahulog gikan sa lamesa sa ilang mga agalon." Mateo 15:27

Kini mao ang Espiritu ni Kristo nga nagdani kaniya sa pagbuntog sa iyang mga pagbati nga usa ka iro, ug sa baylo sa pagtuo nga siya

mahigawas gikan sa iyang lawom nga kabalaka sa iyang anak nga babaye ingon man sa iyang mga pagbati nga siya gisilotan tungod sa iyang mga sala.

Ang kalipay sa kasingkasing ni Jesus makita sa usa ka letra nga pulong “O” — Naghisgot kini sa gugma ni Jesus alang sa Iyang anak nga babaye.

Ang kalipay sa kasingkasing ni Jesus makita sa usa ka letra nga pulong “O” — Naghisgot kini sa gugma ni Jesus alang sa Iyang anak nga babaye. Mateo 15:28

Nakurat unta ang mga tinun-an! Human sa matag pahayag ni Jesus diha sa unod, sila bug-os nga nalibog sa daw kalit nga kausaban pinaagi sa pag-ayo sa anak nga babaye sa babaye. Kini unta nagsulay sa ilang pagsalig diha Kaniya, apan salamat nga sila mipadayon. Hangtud sa gabii sa wala pa ang paglansang sa krus nga ang pagdumot sa mga kasingkasing sa mga tinon-an napadayag gayud. Wala silay ideya nga didto kini. Si Jesus malumong misulay sa pagpasidaan kanila:

Unya si Jesus miingon kanila, “Kamong tanan mahipangdol tungod kanako karong gabhiona: kay nahisulat na, ‘Pagasamaraan ko ang magbalantay, ug ang mga karnero sa panon magkatibulaag.’ Apan human Ako mabanhaw, ako magauna kaninyo ngadto sa Galilea. Si Pedro mitubag ug miingon ngadto kaniya, “Bisan pa ang tanang mga tawo mahipangdol tungod kanimo, apan ako dili gayud mapandol.” Mateo 26:31–33 (KJV)

"Si Jesus nga puno sa gugma nagpasidaan sa mga tinun-an bahin sa unsay naa sa sulod nila. Imbes nga mangayo og tabang, gi-deny ni Pedro ang gisulti ni Jesus ug gipanghimakak ang iyang kaugalingong paghusga sa iyang kaugalingon. Kung nakigpaminaw si Pedro kang Jesus ug nangayo og tabang, basin dili unta siya mapakyas o kung mapakyas man, dili unta ingon ka dako ang pagkahulog."

Apan kining tanan nahitabo, aron matuman ang mga Kasulatan sa mga manalagna. Unya ang tanang mga tinon-an mingbiya kaniya, ug nanagpangalagiw. Mateo 26:56

Ug sa wala madugay ang mga nanagtindog sa duol miduol ug miingon kang Pedro, "Sa pagkatinuod ikaw usab usa kanila, kay ang imong sinultihan nagpadayag kanimo." Unya misugod siya sa pagpanunglo ug pagpanumpa, nga nag-ingon, "Wala ako makaila nianang tawhana!" Dihadiha mituktugaok ang manok. Ug si Pedro nahinumdom sa pulong ni Jesus nga miingon kaniya, "Sa dili pa motuktugaok ang manok, igalimod mo ako sa makatulo." Busa migula siya ug mihilak sa mapait. Mateo 26:73-75

Kabus nga si Pedro, ang pagdumot sa iyang kasingkasing batok sa Anak sa Dios napadayag sa labing mahinuklugon nga paagi. Ang iyang istorya nagpamatuod nga tinuod ang mga pulong sa Kasulatan.

Labut pa ang balaod misulod aron ang paglapas modagaya. Apan diin midagsang ang sala, ang grasya midagaya sa labaw pa. Roma 5:20

Mahimo nga gipugngan ni Jesus ang mga panghitabo nga nagtugot sa mga disipulo sa pagbiya Kaniya. Mahimong gipahigawas Niya ang Iyang kaugalingon gikan sa mga pangulo sa mga Judio ug gidala sila ngadto sa luwas, apan wala unta sila makahibalo kon unsa ang anaa kanila; ang pagdumot nagpabilin unta.

Ang pagpasig-uli sa atong Amahan sa langit nagkinahanglan sa pagtangtang sa tinago nga panag-away sa atong mga kasingkasing. Kini nga proseso nahimo pinaagi sa pagtugot sa Diyos nga motungha ang mga kahimtang nga nagpadayag kung unsa ang lawom sa atong subconscious/ubos nga hunahuna. Sa diha nga kining mga butanga motungha, ang Espiritu sa Dios mobu-bu sa Iyang grasya diha sa makasasala ug magdapit kanila sa pagdawat sa kapasayloan. Sa ingon niini mahitabo ang pagtabon-sa-sala. Gipahayag kini ni Pablo sa laing konteksto nga sama niini:

Ug kami adunay ingon nga pagsalig sa Dios pinaagi kang Cristo. Dili nga kami igo sa among kaugalingon sa paghunahuna sa bisan unsa ingon nga gikan sa among kaugalingon, kondili ang among pagkaigo gikan sa Dios, nga naghimo kanamo nga igo ingon nga mga ministro sa bag-ong tugon, dili sa letra, kondili sa Espiritu; kay

ang letra makapatay, apan ang Espiritu nagahatag ug kinabuhi. Apan kon ang ministryo sa kamatayon, nga gisulat ug gikulit diha sa mga bato, mahimayaon, mao nga ang mga anak sa Israel dili makatutok sa nawong ni Moises tungod sa himaya sa iyang nawong, nga ang himaya mohanaw, sa unsa nga paagi nga ang ministryo sa Espiritu dili labaw ka mahimayaon? Kay kong ang ministerio sa pagkahinukman sa silot may himaya, ang ministerio sa pagkamatarung milabaw pa gayud sa himaya. 2 Corinto 3:4-9

Gipresentar ni Pablo kanato ang buhat sa duha ka mga pakigsaad. Ang mahimayaang buhat sa Daang Pakigsaad usa ka pangalagad sa kamatayon. Kini nagpadayag kanato sa pagdumot sa atong mga kasingkasing. Apan ang buhat sa Bag-ong Kasabotan mas maayo pa. Kini nagluwas kanato gikan sa atong pagdumot ug sala. Kita makadawat sa kasiguroan sa kapasayloan. Ang pagkondenar sa balaod sa Daang Kasabotan naghimo sa iyang buluhaton sa pagdala kanato ngadto kang Kristo. Sa tiilan ni Jesus, atong makaplagan ang tanang grasya nga atong gikinahanglan aron maluwas ang atong tinago nga pagdumot ug mapasig-uli sa Dios ug makadawat sa pagtabon-sa-sala.

Ang buhat sa balaod girepresentar ni Moises tungod kay ang balaod gihatag kaniya. Apan gisulat sa Dios ang balaod ug gihatag kini kang Moises. Dili nato hunahunaon nga kini nagpasabot nga ang balaod hinimo sa tawo – si Kristo naghatag sa balaod ngadto kang Moises pinaagi sa Iyang mga anghel.

Kay ang Kasugoan gihatag pinaagi kang Moises; apan ang grasya ug ang kamatuoran miabot pinaagi kang Jesu-Cristo. Juan 1:17

Kay adunay usa ka Dios, ug usa ka Tigpataliwala sa Dios ug sa mga tawo, ang Tawo nga si Cristo Jesus. 1 Timoteo 2:5

Ngano man diay nga nag-alagad sa balaod? Kini gidugang tungod sa mga paglapas, hangtud nga ang kaliwat moabut kang kinsa ang saad gihimo; ug **kini gi-orden sa mga anghel diha sa kamot sa usa ka tigpataliwala**. Galacia 3:19 (KJV)

Kung wala ang balaod nga nagdala sa kombiksyon sa sala nganhi sa atong mga kasingkasing, dili gayud kita makahibalo sa tinuod nga giladmon sa atong pagkadautan. Dili ka makaayo kung wala'y husto nga diagnosis. Ang balaod nagsusi sa atong problema sa higayon nga mabutyag ang atong tinago nga panag-away. Sa mismong dapit sa pagpadayag si Kristo naghangyo kanato nga kita gipasaylo ug kini nagtugot kanato nga maluwas gikan sa panag-away. Si Pablo nagpadayon sa Galacia:

Nan, ang balaod ba batok sa mga saad sa Dios? Sigurado nga dili! Kay kon adunay usa ka balaod nga gihatag nga makahatag ug kinabuhi, sa pagkatinuod ang pagkamatarung mahimo unta pinaagi sa balaod. Mga taga-Galacia 3:21

Ang balaod dili batok sa mga saad sa Dios. Ang balaod dili makahatag ug kinabuhi, apan ang tahas niini mao ang paggiya kanimo ngadto sa usa nga adunay kinabuhi.

Kay ang Kasugoan walay bisan unsa nga naghimo nga hingpit, apan ang pagpasulod sa usa ka labing maayo nga paglaum naghimo; pinaagi niini kita nagpaduol sa Dios. Mga Hebreohanon 7:19 (KJV)

Kung imong kuhaon ang gihatag nga pulong sa mga maghuhubad, nan ikaw adunay hingpit nga panag-uyon sa gisulat ni David sa Mga Salmo:

Ang Kasugoan ni Jehova hingpit, nga nagakabig sa kalag: Ang pagpamatuod ni Jehova matinumnon, nga naghimo nga maalamon sa mga yano. Salmo 19:7

Ang balaod dili makahimo sa bisan kinsa nga hingpit, apan kini nagdala sa mas maayo nga paglaum. Ingon niini ang pagkabig sa kalag. Kini naglihok isip magtutudlo sa pagdala kanato ngadto kang Kristo. (Galacia 3:24). Busa, ang Daang Kasabotan nakigsulti sa tigulang sa pinulongan sa tawo. Kini nagsulti sa usa ka paagi sa pagpadaku sa iyang sayop nga mga ideya sama nga ang mga pulong ni Jesus daw nagpakita nga Siya wala gipadala aron sa pagtabang sa Canaanhong babaye. Sa diha nga ang usa ka krisis mahitabo ug ang

ATONEMENT

kamatuoran mogula, unya ang grasya ihalad alang sa kalag sa pagsulod sa Bag-ong Pakigsaad nga kasinatian.

Kini usa ka pig-ot nga ganghaan aron makasulod, tungod kay si Jesus nagsulti kanato nga pipila lamang sa kalibutan ang mopili sa pagsulod pinaagi niini nga proseso sa pagpadayag sa ilang mga sala ug pagpadayag pinaagi sa balaod, aron makadawat dayon sa mahigugmaon nga mapasayloon nga grasya sa Dios.

Kon atong gamiton kini nga gambalay sa Daang Pakigsaad ug Bag-ong Pakigsaad nga magtinabangay sa pagdala kanato ngadto sa kaluwasan, mahimo natong ibutang ang pipila sa mga butang nga atong gikonsiderar kaniadto niini nga gambalay aron mahatagan kita og mas klaro nga hulagway kon sa unsang paagi kini aktuwal nga molihok.

Daan nga Pakigsaad	Bag-o nga Pakigsaad
Hampaka ang Bato	Pakigsulti sa Bato
Tumbaga nga Altar — Nataran/gawas sa santuaryo	Arka nga Bulawan — Labing Balaan nga Dapit
Ang Dios Nagkinahanglan ug Sakripisyo	Ang Tawo Nagkinahanglan ug Sakripisyo
Ang Hustisya Nangayo ug Kamatayon	Ang Hustisya Libre nga Nagtanyag/naghatag ug Kaluoy
Gipatay sa Dios si Kristo	Gipatay sa Tawo si Kristo
Mga Hunahuna sa Tawo	Mga Hunahuna sa Dios
Pagtabon-sa-sala sa Tawhanon	Pagtabon-sa-sala sa Dios

Ang mga hunahuna sa Dios dili ang atong mga hunahuna, apan ang Dios nakigtagbo kanato diin kita naghunahuna, ug nagdala kanato nga andam sa Iyang pagsabot. Matag usa kanato moagi niining duha ka

lakang nga proseso aron mahiuyon sa Dios; aron makadawat sa pagtabon-sa-sala.

Kini nga proseso hinungdanon aron masabtan. Aron ang matag usa kanato makadawat sa pag-ula, ang tinago nga pagdumot sa atong mga kasingkasing kinahanglang ipadayag [Daang Pakigsaad] aron kita makadawat sa abunda nga grasya sa Dios [Bag-ong Pakigsaad]. Kon atong masabtan kining proseso sa duha ka pakigsaad nan aduna kitay hustong gambalay aron masabtan ang mga istorya sama sa pagpamatay sa mga inosenteng bata diha sa Numeros 31.

KAPITULO 11

ANG PAGPATAY SA INOSENTE

Sulod sa usa sa labing matahum nga mga pahayag sa Kasulatan adunay sulud nga wala matuman nga pagdumot.

Apan karon, kon ikaw mopasaylo sa ilang sala; ug kon dili, palaa ako, ako nangaliyupo kanimo, gikan sa imong basahon nga imong gisulat. Exodo 32:32 (KJV)

Sa Mt Sinai, si Moises nakigbisog sa iyang hunahuna tali sa mga limitasyon sa pagpasaylo sa Dios ug sa sistema sa hustisya nga masabtan sa tanang tawo – ang kamatayon isip silot sa paglapas. Sa batan-on pa, gipakita ni Moises ang iyang pagtuo nga ang sad-an kinahanglang silotan ug kamatayon.

Ug nahitabo niadtong mga adlaw, sa diha nga si Moises daku na, nga siya miadto sa iyang mga igsoon, ug mitan-aw sa ilang mga palas-anon. Ug nakita niya ang usa ka Egiptohanon nga nagbunal sa usa ka Hebreohanon, usa sa iyang mga igsoon. Busa siya milingi dinhi ug didto, ug sa diha nga siya walay tawo nga iyang nakita, iyang gipatay ang Egiptohanon ug gitagoan siya sa balas. Exodo 2:11-12

Kap-atan ka tuig sa kamingawan nga nag-atiman sa mga karnero, nagpahumok niini nga prinsipyo sa pagpanimalos diha kang Moises apan kung wala ang hingpit nga pagpadayag sa kinaiya sa Dios nga gipadayag diha kang Kristo, hilabihan ka lisud ang hingpit nga pagtangtang niining sayop nga ideya.

Ang Dios, nga nakahibalo kung unsa ka lisud ang pagwagtang sa ingon nga lawom nga nakagamot nga sayop nga pagsabut sa tawo ug dili gusto nga ipugos ang usa ka lahi nga pagsabut sa tawo, nagtudlo sa tawo kung asa na siya, nagrekord sa mga detalye sa Iyang mga pagsulay sa pagkab-ot sa tawo, aron usa ka adlaw sa umaabut ang tawo makahimo sa paghiusa sa mga piraso ug moabut sa usa ka mas tukma nga pagsabut sa Iyang kinaiya ug sa Iyang hustisya. Mao ra kini ang mahimo sa Dios ug kung unsa ang Iyang nahimo sa 6000 ka tuig: Siya naglakaw uban sa mga tawo pinaagi sa ilang madulom nga panabut samtang sila mokaon sa mapait nga bunga sa ilang mga pagpili, sa tanan samtang malumo nga nagsulti kanila pinaagi sa Iyang Espiritu sa usa ka labi ka maayo nga paagi.

Karon ang tawo nga si Moises mapainubsanon kaayo, labaw sa tanan nga mga tawo sa nawong sa yuta. Mga Numero 12:3

Si Moises mao ang labing mapailubon, matinagdanon nga tawo sa yuta niadtong panahona ug adunay pipila ka mga sunod kaniya nga makaangkon sa iyang lebel sa pagkamapainubsanon. Apan ang tinago nga pagluib ni Adan natago gihapon sa kinaiya ni Moises. "Gusto sa atong langitnong Amahan nga buhion si Moises gikan niining tinago nga kasuko.

Sama sa atong nadiskobrehan sa miaging kapitulo, ang bugtong paagi sa pagbuhat niini mao ang pagtugot sa natural nga mga hilig ni Moises nga modagaya sa usa ka lisud nga sitwasyon. Kini magtugot sa grasya sa Dios nga modagaya pa. Sa higayon nga gihampak ni Moises ang bato sa makaduha sa kasuko tungod sa walay pagtuo nga pagkadili mapasalamaton sa katawhan, ang tinago nga pagdumot ni Moises mitumaw. Ang paghampak sa bato maoy simbolo sa paghampak ni Kristo. Sa wala pa si Moises mosaka sa Bukid sa Nebo ug moadto sa

lubnganan, ang Dios mopadayag sa giladmon sa pagdumot sa sulod ni Moises sa usa ka gidak-on nga kini makita nga si Moises adunay sama nga kinaiya sa Paraon nga misulay sa pagpatay kaniya sa bata pa.

Sa kapitulo 9 atong nakita ang pagpatay sa mga sad-an sulod sa Israel tungod sa pagtugot sa bakak nga pagsimba ug seksuwal nga imoralidad ngadto sa kampo. Karon panahon na alang sa sad-an nga nasod sa Midian nga anihon ang gipugas niini. Ang Dios nakigsulti kang Moises:

“Panimalos ka sa mga Madianhon alang sa mga anak sa Israel. Human niana igatipon ka sa imong katawhan.” Mga Numero 31:2

Ania ang kataposang buluhaton alang kang Moises sa wala pa siya mamatay; panimalos sa mga Midianhon. Apan kinsang panimalos ang gitagbaw dinhi? Tagda ang duha pa ka hubad:

“Buhata ang panimalos sa mga anak sa Israel batok sa mga Madianhon; ug unya igaipon ka sa imong katawohan.” Mga Numero 31:2 (YLT)

Itugot nga [panimalos uban ang silot sa mga anak sa Israel] sa mga Madianhon; ug sa katapusan ikaw igadugang sa imong katawohan. Mga Numero 31:2 (Apostolikong Polyglot)

Unsay nasabtan ni Moises ug sa mga Israelinhon bahin sa pagpanimalos?

Ug si Moises misulti sa katawohan, nga nagaingon: Magsangkap sa uban kaninyo alang sa gubat, ug paadtoa sila batok sa mga Madianhon aron sa pagpanimalus alang kang Jehova sa Madian. Mga Numero 31:3

Ang pagpanimalos kang Moises nagpasabot sa pagpatay ug paglaglag niadtong nakasala. Gipahayag ni Moises ang pagpanimalos sa tawo ingong panimalos sa Diyos. Kini nagpakita ngadto sa Dios sa mga kinaiya sa Israel, lakip si Moises. Ang maliputon nga pagluib ni Balaam sa pagpakig-angot sa mga Midianhon nagpadaku sang sala ni Moises. (Roma 5:20). Ang Dios misulti kang Moises mahitungod sa panimalus

sa mga anak sa Israel. Si Moises naghisgot bahin sa panimalos ni Jehova. Gisultihan ni Moises ang mga Israelita sa pag-armas sa ilang kaugalingon alang sa gubat. Ang Dios wala maghisgot sa pulong nga gubat o pagka-armas. Giunsa man sa Dios pagpanimalos ang Iyang kaugalingon sa Iyang mga kaaway?

Mga hinigugma, ayaw kamo pagpanimalus sa inyong kaugalingon, kondili hatagi ninyo ug dapit ang kaligutgut; kay nahisulat na, "Akoa ang panimalus, ako ang mobayad," nag-ingon ang Ginoo. Busa **"Kon ang imong kaaway gigutom, pakan-a siya; kon siya giuhaw, paimna siya; kay sa pagbuhat niini ikaw magapundok ug mga baga sa kalayo sa iyang ulo."** Mga Romano 12:19–20

Ang panimalos sa Dios mao ang pagpakaon sa Iyang mga kaaway ug paghatag kanila ug mainom kon sila giuhaw. Kung ang imong kaaway mabination kanimo, kini nagsakit sa tanlag (kung adunay nahabilin nga konsensya) ug kini nagpahinabog dakong kahasol sa kalag. Mao kini ang paagi nga gihimo sa Dios ang Iyang mga kaaway, nga naglakip sa tanan nga mga tawo sa ilang natural nga kahimtang, ngadto sa Iyang mga higala — ang Iyang kaayo kanato modala kanato ngadto sa paghinulsol ug pagpasig-uli. (Roma 2:4).

Giunsa pagtratar ni Eliseo/elisha ang iyang mga kaaway?

Karon sa diha nga ang hari sa Israel nakakita kanila, siya miingon kang Eliseo: Amahan ko, patyon ko ba sila? patyon ko ba sila? Apan siya mitubag, "Dili mo sila pagapatyon. Pamatyon mo ba kadtong imong gibihag pinaagi sa imong espada ug sa imong pana? Ibutang mo ang pagkaon ug tubig sa ilang atubangan, aron sila makakaon ug makainom ug mangadto sa ilang agalon." Unya siya nag-andam ug usa ka dakung kombira alang kanila; ug sa human sila makakaon ug makainom, iyang gipalakaw sila ug nangadto sila sa ilang agalon.

*Walay kangitngit diha sa Dios,
apan ingon nga ang mga tawo
nga nagrepresentar sa Dios
wala makasabut sa Iyang
kinaiya, kini maoy hinungdan sa
kangitngit sa paglibut sa Dios.*

ATONEMENT

Busa ang mga panon sa mga Sirianhon wala na mosulod sa yuta sa Israel. 2 Mga Hari 6:21-23

Ngano nga ang mga panon sa mga manunulong sa Siria wala na makaabut sa yuta sa Israel? Kini tungod sa mga бага sa kalayo sa ilang mga ulo. Kini nga mga sundalo naghunahuna nga sila mamatay. Sa baylo nga trataron sa usa ka dako nga kombira nakaabot sa ilang mga kasingkasing ug nagpakaulaw kanila sa ilang tinguha sa pagpatay sa mga Israelita, mao nga sila mihunong.

Apan sama sa among giingon, dili ang panimalos sa Diyos ang gipahamtang; kini mao ang panimalus sa Israel. Gibunalan ni Moises ang bato, usa ka simbolo ni Kristo, pag-usab pinaagi sa pag-ingon nga kini ang panimalos sa Dios nga gipahamtang. Kadto maoy usa ka pagpadayag sa tinago nga panag-away nga naggikan sa kasingkasing ni Adan.

Ang labing maaghop nga tawo sa tibuok yuta kalit nga nagpadayag sa natago nga pagdumot sa sulod niya sa tinguha sa pagpatay sa mga Midianhon. Kung wala pa gisulti sa Dios kung unsa ang Iyang gibuhad, kini nga tinago nga pagdumot dili unta motungha.

Ang sayop nga pagsabot sa gipasabot sa Diyos maoy hinungdan nga ang Diyos gitabonan sa kangitngit. Walay kangitngit diha sa Dios, apan ingon nga ang mga tawo nga nagrepresentar sa Dios wala makasabut sa Iyang kinaiya, kini maoy hinungdan sa kangitngit sa paglibut sa Dios.

Ang GINOO nagahari; papaglipaya ang yuta; papaglipaya ang panon sa mga pulo! Ang mga **panganod ug ang kangitngit naglibut kaniya**; ang pagkamatarung ug ang hustisya mao ang patukoranan sa Iyang trono. Salmo 97:1-2

Unsa kini nga mga panganod?

Busa kita usab, **sanglit gilibutan man kita sa hilabihan ka daku nga panganod sa mga saksi**, isalikway nato ang tanang kabug-at, ug ang sala nga dali kaayong makabitik kanato, ug daganon ta nga

malahutayon ang lumba nga gibutang sa atong atubangan.
Hebreohanon 12:1

Diha sa basahon sa Mga Hebreohanon, si Pablo nag-compile og lista sa daghang mga bayani sa Daang Tugon. Kini ang mga saksi sa Diyos sa kasaysayan. Apan ang ilang sayop nga pagsabut sa kinaiya sa Dios hinungdan nga ang Dios gilibutan sa mangitngit nga mga panganod. Ang kahayag sa Dios nagtinguha sa pagdan-ag niining kangitngit. Diha sa persona ni Jesus nga ang putli nga kahayag modan-ag sa kangitngit.

Kay ang Dios, nga nagsugo sa kahayag sa pagsidlak gikan sa kangitngit, mao ang misidlak sa among mga kasingkasing, aron sa paghatag sa kahayag sa kahibalo sa himaya sa Dios sa nawong ni Jesu-Cristo. 2 Corinto 4:6 (KJV)

Sa dihang nakigsulti ang Diyos sa Israel didto sa Bukid sa Sinai, nakigsulti siya kanila pinaagi sa mga panganod sa kangitngit. Kini nga kangitngit wala sa Dios kondili sa katawhan. Ang linog, kilat ug dalugdog usa ka pagpamalandong sa mga hunahuna sa tawo bahin sa Diyos.

Unya nahitabo sa ikatolo ka adlaw, sa pagkabuntag, nga **may mga dalogdog ug mga kilat, ug usa ka mabaga nga panganod sa ibabaw sa bukid;** ug ang tingog sa trompeta hilabihan kakusog, mao nga ang tanang mga tawo nga diha sa campo nangurog. Ug gidala ni Moises ang katawohan gikan sa campo aron sa pagsugat sa Dios, ug sila mingtindog sa tiilan sa bukid. Karon ang Bukid sa Sinai nag-aso sa bug-os, tungod kay si Jehova mikunsad sa ibabaw niini sa kalayo. Ang aso niini miutbo sama sa aso sa usa ka hudno, ug ang tibuok bukid nauyog sa hilabihan. Exodo 19:16-18

Karon ang tibook katawohan nakakita sa mga dalogdog, sa mga kilat, sa tingog sa trompeta, ug sa bukid nga nag-aso; ug sa diha nga ang katawohan nakakita niini, sila nangurog ug nanagtindog sa halayo. Unya miingon sila kang Moises: Makigsulti ka kanamo, ug kami magapatalinghug; apan ayaw itugot nga ang Dios makigsulti kanamo, aron kami dili mamatay. Ug si Moises miingon sa katawohan: Ayaw kamo kahadlok; kay ang Dios mianhi sa

ATONEMENT

pagsulay kaninyo, ug aron ang iyang pagkahadlok maanaa sa inyong atubangan, aron kamo dili makasala. Busa ang katawohan nanindog sa halayo, apan si Moises mipahaduol sa mabaga nga kangitngit diin didto ang Dios. Exodo 20:18-21

Gitugotan sa Diyos ang natural nga mga elemento nga magpakita kung unsa ang gihunahuna sa mga tawo bahin sa Diyos. Ang yuta ubos sa pagmando sa mga tawo ug kini nagpamatuod sa ilang gihunahuna mahitungod Kaniya. Niini nga proseso ang Dios nagpasulod sa balaod aron ang sala sa mga tawo mahimong mas dayag ngadto kanila.

Subong sang ginsambit na naton, importante nga mapadayag ang kadalumon sang pagdumot ni Moises antes sia mapatay. Ang Dios wala magbuhat niini aron sa pagkondenar kang Moises, kondili aron si Moises makadawat ug madagayaon nga grasya. Ang Dios dili gayud mokondenar; Siya nagkonbikto lamang sa pagdala ug pag-ayo sa panag-away alang sa mas lalom nga pagpasig-uli, apan ang tawo nga, sa iyang dili pagsinabtanay, nakasabut niini nga buhat sa kombiksyon ingon nga nagkondenar, ug diha sa sala ug sa kahadlok siya mamatay.

Ang Israel nakiggubat sa Midian uban sa paghunahuna nga sila nakig-away sa gubat sa Dios ug nanimalos sa Iya. Nalaglag ang mga Midianhon. Gisiguro sa Israel nga si Balaam, kanang mini nga propeta, nalaglag usab. Apan sa ilang pagbalik, si Moises misanong uban ang dakong kasuko.

Apan si Moises nasuko sa mga punoan sa kasundalohan, sa mga capitan sa mga linibo ug sa mga capitan sa mga ginatus, nga nangabut gikan sa gubat. Ug si Moises miingon kanila: Gitipigan ba ninyo nga buhi ang tanang mga babaye? Tan-awa, kini nga mga babaye nagpahinabo sa mga anak sa Israel, pinaagi sa tambag ni Balaam, sa paglapas batok kang Jehova sa nahitabo sa Peor, ug dihay hampak sa taliwala sa katilingban ni Jehova. Busa karon, patya ang tanang lalaki sa taliwala sa mga bata, ug patya ang matag babaye nga nakaila ug lalaki pag-ayo.” Mga Numero 31:14-17

May gisulti ba ang Diyos kang Moises bahin sa pagpatay sa mga batang lalaki? Sa unsang paagi ang mga batang lalaki sa Midian naghaylo sa

Israel nga nagpahinabog hampak nga naglaglag sa 24,000 ka Israelinhon? Ang tanan nga mga babaye nga nakigdulog sa usa ka lalaki gipatay. Apan ang mga babaye nga wala makigdulog sa usa ka lalaki gipabiling buhi ug gihiusa sa mga Israelinhong pamilya. Ang ubang mga pamilya lagmit maayo nga nagtratar ug nag-atiman sa mga babaye samtang ang uban nagpahimulos sa ilang huyang nga kahintang aron trataron nga mapintas ingon mga ulipon o mas grabe alang sa sekswal nga kalipayan, bisan kung ang balaod nagdili niini.

Dili lisod sabton ang tawhanon nga lohika kon nganong gipatay ang mga babaye apan sa kahayag sa kinaiya ni Hesus nga nagpasaylo sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw, kini nagpadayag kanatong tanan kon asa ang atong kasingkasing niini nga pangutana.

Ang kinabuhi ni Moises naluwas sa dihang ang Paraon sa Ehipto misugo nga ang tanang Israelinhong mga batang lalaki pagapatyon ug ang mga batang babaye kinahanglang luwason.

Unya ang hari sa Egipto misulti sa Hebreohanon nga mga mananabang nga ang ngalan sa usa mao si Siphra, ug ang ngalan sa usa mao si Pua; Ug siya miingon: Sa diha nga magabuhat ka sa mga katungdanan sa usa ka mananabang sa Hebreohanon nga mga babaye, ug makita mo sila sa ibabaw sa mga tumbanan, kong kini usa ka anak nga lalake, unya pagapatyon mo siya; apan kong kini usa ka anak nga babaye, nan siya mabuhi. Exodo 1:15–16

Makapainteres usab nga sa dihang si Moises mikalagiw sa Ehipto siya nakakaplag ug dangpanan sa yuta sa Midian.

Sa pagkadungog ni Faraon niining butanga, naninguha siya sa pagpatay kang Moises. Apan si Moises mikalagiw gikan sa atubangan ni Faraon, ug mipuyo sa yuta sa Madian; ug milingkod siya tupad sa usa ka atabay. Exodo 2:15

Gipangasawa ni Moises ang anak nga babaye ni Jetro, ang pari sa Midian. (Exodo 2:16-21). Kining tanan nga mga butang kinahanglan nga makapakurog kanato. Si Moises mao ang labing maaghop nga tawo nga nabuhi. Sa diha nga ang husto nga pagsulay miabut, kini gipadayag

nga si Moises makapakita sa sama nga mga hiyas sa Paraon kinsa nagtinguha sa pagpatay sa mga anak sa Israel.

Kung gusto nimo mahibal-an kung unsa ang natago sa imong kalag, tan-awa ang nawong ni Moises ug tan-awa ang imong kaugalingon. Kining tanan gisulat alang sa atong pagkat-on. (Roma 15:4). Walay maayo sa tawo; walay usa nga nangita sa Dios. (Roma 3:11–12). Sama sa gisulti kanato ni Jesus, walay maayo gawas sa Usa, ang Dios.

Sa pagpamatay sa mga hari sa Midian, atong makita ang sakripisyo sa mga sad-an. Sa mga babaye nga naghaylo sa Israelinhong mga lalaki, makita usab nato ang sakripisyo sa mga sad-an. Sa pagkamatay sa mga babaye nga wala maghaylo sa Israel ug sa mga batang lalaki sa Midian, atong makita ang sakripisyo sa mga inosente - ug kini nagkompleto sa pagtabon-sa-sala sa Puli sa Silot. Kining tanan adunay mga lanog sa pag-akusar sa tanaman “ang babaye nga imong (Anak), gihatag kanako.”: ang sad-an nga babaye ug ang inosenteng Anak gihukman sa kamatayon aron makompleto ang pagtabon-sa-sala alang kang Adan.

Ang nahibilin sa kapitulo naghisingot sa mga inagaw sa gubat ug sa unsang paagi sila nabahin ug unsa ang gitugyan ngadto sa Diyos. Dayon atong basahon ang usa ka butang nga hilabihan ka importante sa hilisgutan sa pagtabon-sa-sala.

Busa kami nanagdala ug usa ka halad alang kang Jehova, sa hingkaplagan sa tagsatagsa ka tawo sa mga dayandayan nga bulawan: mga buolbuol ug mga pulceras ug mga singsing nga patik, ug mga ariyos ug mga kulintas, aron sa **pagbuhat ug pagtabon-sa-sala alang sa among kaugalingon** sa atubangan ni Jehova. Mga Numero 31:50

Sa pagpatay sa mga Midianhon ug pagkuha sa mga inagaw sa gubat ug paghimog halad ngadto sa Diyos, ang mga Israelinhon naghimog pagtabon-sa-sala alang sa ilang kaugalingon. Apan unsaon man sa mga tawo sa paghimo sa pagtabon-sa-sala alang sa ilang kaugalingon sa diha nga walay usa nga matarung, wala bisan usa? Sumala sa giingon sa Dios, ang panimalos sa Israel mao ang gitagbaw, busa ang pagtabon-sa-sala nga gihimo alang sa ilang kaugalingon.

Sa makadiyot, si Moises nagpakita sama kang Pharoah, nga adunay samang binhi sa panag-away nga gipalihok sa tinguha sa pagpreserbar sa iyang nasod. Ang kritikal nga punto nga hinumduman mao nga ang Dios dili mokondenar ni bisan kinsang tawo tungod sa ilang mga kapakyasan apan Iyang ipakita kanila ang kamatuoran aron mahatagan Niya sila og kalooy ug espirituhanong kaayohan kon ilang dawaton ang kamatuoran.

Daghang tawo ang nalisang sa sugyot nga sayop ang gibuhat ni Moises. Kini maoy usa ka pagsulay sa pagpakamatarong sa natago nga kasuko sa ilang mga kasingkasing. Si Jesus wala gayod magsugo sa pagpatay kang bisan kinsa; kini dili bahin sa Iyang kinaiya. Si Kristo milahutay sa Krus sa kamatayon sa tanang mga Midianhon, aron ang proseso sa ebanghelyo diha kang Moises makompleto.

Ayaw masayop, ang mga Midianhon nakadawat sa natural nga mga sangputanan sa ilang mga pagpili. Sila naninguha sa paglaglag sa Israel ug ang Dios mitugot nga ang mga kasal-anan sa mga amahan pagaduawon sa mga anak. Ang Dios wala magpugong sa mga sangputanan sa pagkahulog, apan ang kinaiya sa Dios wala girepresentar sa pagpamatay sa mga Midianhon.

Akong pag-ampo nga sa pagbasa niini nga mga istorya uban sa presko nga mga mata ang mga baruganan sa pag-ula makabaton og mas dakong importansya. Ako nag-ampo nga ang pagkadautan sa tanang tawhanong kinaiya mapadayag ug mabutang sa abog aron kitang tanan mogunit kang Kristo ingon nga atong bugtong paglaom sa kaluwasan. Walay usa nga maayo, walay bisan usa. Mao kini ang hinungdan nga kini nga kasaysayan gihatag kanato; sila “gisulat ingong mga pasidaan alang kanato, kang kinsa ang kataposan sa mga katuigan miabot.” 1 Corinto 10:11 (NIV).

Kitang tanan adunay parehas nga unod sama ni Moises ug Pharoah. Kita adunay potensyal sa pagbuhat sama sa ilang gibuhat bisan pa kon kita ang labing maaghop nga tawo sa yuta.

ATONEMENT

Sunod, modangop kita sa Mosaic Sanctuary aron mas masabtan kung giunsa pagdumala sa Anak sa Diyos ang atong tinago nga pagluib aron madala kita sa pakig-uli sa Diyos.

KAPITULO 12

ANG TABIL SA IYANG UNOD

Ang imong **dalan**, Oh Dios, anaa sa balaang puloy-anan; Kinsa ang labing halangdon nga Dios sama sa atong Dios? Salmo 77:13

Ang nag-unang kahulogan sa pulong nga dalan mao ang "dalan". "Ang imong dalan naa sa Sanctuary." Ang sinugdanan sa dalan diin ang nahulog nga tawo naglingkod sa kangitngit, samtang ang katapusan nga punto diin ang atong Amahan sa kahayag gihulagway. Ang dalan tali niining duha ka punto gipadayag diha sa Sanctuaryo, nga naghawas kang Kristo. Subay niini si Hesus nag-ingon nga "Ako ang Dalan" nga sa Griyego mao ang τρόπος nga nagpasabot sab og alagianan o dalan. "Ang imong dalan, O Dios, anaa sa Sanctuaryo" ug si Kristo mao ang dalan paingon sa Amahan. Si Jesus miingon, "Walay tawo nga makaadto sa Amahan gawas kon pinaagi Kanako." Kini nga paagi magsugod kung asa ang tawo, ug kini matapos kung diin ang Dios.

Nagsugod

TAO

DIYOS

Karon, niining dalan, makabutang kita og laing hut-ong sa pagsabot ug kana mao ang Isaias 55:8–9. Kung atong ibutang kana sa kini nga tsart, kita adunay mga paagi sa tawo ug mga paagi sa Dios.

Nagsugod

TAO

Pamaagi sa Tao

DIYOS

Pamaagi sa Diyos

Unsa ang kalainan niining duha? Ang kalainan tali sa pagkamatarung ug sala. Sila hingpit nga kaatbang. Ang dalan, aron makaabot gikan sa mga dalan sa tawo ngadto sa mga dalan sa Dios, nagaagi sa usa ka hingpit nga pagbag-o nga girepresentar sa ubang dapit sa Kasulatan ingon nga kangitngit ngadto sa kahayag.

Aduna kitay lain nga bersikulo nga atong ikabutang niini. Ezekiel 36:26, "Kuhaon ko ang kasingkasing nga bato gikan sa inyong unod ug hatagan ko kamo ug kasingkasing nga unodnon." Wala kita mag-ingon nga ang Dios unod apan kini nagrepresentar sa kalumo, kalumo, kaaghop sa Dios kay sa mapintas, estrikto, batoon, kinaiya sa tawo. Kini ang pipila sa mga parallel diin adunay mga kaatbang. Aron kita mabawi sa Dios ug maabot kita, gipadala sa Dios ang iyang bugtong nga Anak. Kinahanglang ipadala sa Dios ang Iyang Anak ngadto sa atong nahimutangan.

Kita gihawasan sa nawala nga karnero. Si Kristo mianhi kanato tungod kay "walay usa nga nangita sa Dios." (Roma 3:11). Ang tawo wala maglakaw padulong sa Dios. Si Kristo naglakaw o nagdagan padulong sa tawo aron kuhaon ang mga andam balik sa Amahan.

Ang kahintang sa tawo sa kangitngit sa sala makalilisang tungod kay kung ang kahayag sa pagkamatarong moabut kanato, ang Bibliya nagsulti kanato nga kita natural nga motalikod sa kahayag. Sa kinaiyahan, dili nato masabtan ang kahayag o gusto kini.

Ug ang kahayag nagadan-ag diha sa kangitngit, ug ang kangitngit wala makasabut niini. Juan 1:5

Ug kini mao ang pagkahinukman sa silot, nga ang kahayag mianhi sa kalibutan, ug ang mga tawo nahigugma sa kangitngit kay sa kahayag, kay ang ilang mga buhat mga dautan. Juan 3:19

Tungod kay ang mga hunahuna sa Dios dili ang atong mga hunahuna, ang tanan nga Iyang gisulti gihubad sa atong kangitngit ingon usa ka

butang nga batok kanato ug alang sa atong kadaotan. Makita nato kini sa mga anak sa Israel sa Mt. Sinai:

Ang talan-awon sa himaya ni Jehova sama sa usa ka nagaut-ut nga kalayo sa ibabaw sa tumoy sa bukid, sa mga mata sa mga anak sa Israel. Exodo 24:17

Ang matahum nga himaya sa Dios nagpakita nga nagaut-ut o naglamoy sa kalayo ngadto sa mga tawo. Aron maabot sa Dios ang tawo, kinahanglan Siya nga moanhi mismo kung asa ang tawo. Apan sa diha nga ang Dios moduol kanato, kita natural nga mahadlok nga Siya moanhi aron sa pagdaot kanato tungod sa atong pagkamakasala. Busa gikinahanglan nato ang usa ka tigpataliwala nga mohangyo sa atong kaso atubangan sa Usa nga atong gihunahuna nga nangita sa atong silot ug kamatayon.

Ang pagdumot nga naggikan sa kasingkasing ni Adan batok sa Dios ug midangat sa tibuok kaliwatan sa tawo nagpugong sa posibilidad sa epektibong komunikasyon nga walay tigpataliwala. Ang maong tigpataliwala mao si Kristo, ang Anak sa Dios.

Apan karon diha kang Cristo Jesus kamo nga kaniadto halayo, gipaduol na pinaagi sa dugo ni Cristo. **Kay Siya sa Iyang kaugalingon mao ang atong kalinaw, nga naghimo sa duha nga usa, ug milumpag sa tunga-tunga nga paril sa panagbulag, nga giwagtang diha sa Iyang unod ang panag-away/kalagot**, nga mao, ang balaod sa mga sugo nga anaa sa mga ordinansa, [G1378] aron sa paghimo sa Iyang kaugalingon sa usa ka bag-ong tawo gikan sa duha, sa ingon naghimo sa pakigdait. Mga Taga-Efeso 2:13–15

Gibuntog ni Kristo ang bungbong sa panagbulag tali kanato ug sa Dios pinaagi sa tabil sa Iyang unod. Kadaghanan sa mga Kristohanon nagtuo nga kini nga tudling nagtumong sa paril tali sa Judio ug Hentil nga naguba pinaagi sa pagtangtang sa balaod ni Moises. Matikdi ang giingon sa Maayong Balita nga Bibliya:

Kay si Kristo mismo naghatag kanatog kalinaw pinaagi sa paghimo sa mga Judio ug mga dili Judio nga usa ka katawhan. Pinaagi sa

ATONEMENT

iyang kaugalingong lawas iyang gilumpag ang paril nga nagbulag kanila ug naghimo kanila nga mga kaaway. **Iyang giwagtang ang Balaod sa mga Hudiyo** uban ang mga sugo ug mga lagda niini, aron sa paghimo gikan sa duha ka rasa ug usa ka bag-ong katawhan nga nahiusa sa iyang kaugalingon, sa ingon niini nga paagi naghimo ug pakigdait. Mga Taga-Efeso 2:14–15 (Maayong Balita Bibliya)

Kadaghanan sa mga tawo nakasabut sa pulong nga mga ordinansa nga gipahayag sa King James nga nagpasabut sa balaod ni Moises. Kini usa ka hubad sa Griyego nga pulong nga dogma.

Kon imong pangitaon ang Griyego nga Daang Tugon (LXX) alang sa dogma, wala kini magtumong sa balaod ni Moises kondili sa mga balaod nga hinimo sa tawo ug kasagarang mga mando sa silot ug kamatayon.

- Ezra 6:8 – Ang mando sa Persia sa pagtukod sa templo.
- Ezekiel 20:26 gikan sa bersikulo 25 – Gitugyan sila sa Dios ngadto sa mga balaod nga dili maayo. Gidaot sila sa Diyos sa ilang kaugalingong mga balaod/mando.
- Daniel 2:13 – Kamatayon nga sugo/mando sa pagpatay sa maalamon nga mga tawo.
- Daniel 3:10,29 – Kamatayon nga mando sa kapatagan sa Dura pinaagi sa hari sa Babilonya.
- Daniel 4:6 – Pagsugo/mando sa pagpasulod sa tanang mga tawong manggialamon.
- Daniel 6:8,10,12,13,15,26 – Pirmahan ang sugo/mando sa kamatayon sa pagsimba sa walay Diyos kondili sa hari.

Ania kung giunsa ang parehas nga pulong gigamit sa Bag-ong Tugon:

- Luke 2:1 – Usa ka mando ni Cesar.

- Acts 16:4 – Usa ka mando sa mga Apostoles nga limitahan ang gitudlo gikan sa balaod ni Moises tungod sa sobra nga posisyon sa pipila ka mga Judio bahin niini nga pangutana.
- Acts 17:7 – Usa ka mando ni Cesar.
- Ephesians 2:15 – Giwagtang ni Kristo ang mga sugo nga anaa sa (tawhanong) mga sugo/mando.
- Colossians 2:14 – Gipapas ang mga balaod/mando sa tawo nga batok kanato.

Ang pagtan-aw kung giunsa kini nga pulong nga mga ordinansa gigamit sa tibuuk nga Bibliya nagpadayag nga kini wala’y kalabotan sa mga balaod nga gisulat ni Moises sa Daang Tugon. Hinunoa, kini naghigot sa mga balaod sa tawo ug mga gipangayo ug kasagarang mga balaod nga naglambigit sa silot ug kamatayon. Nakita ba nimo kung giunsa sa pagdumot sa tawo nga nasabtan niya ang giingon ni Pablo nga nagtangtang sa balaod sa Diyos nga gihatag pinaagi ni Moises imbes nga tangtangan ang nagkondenar nga mga mando sa katawhan?

Sama sa atong gihigutan sa kapitulo upat mahitungod sa tinago nga kadautan ni Adan, ang unang sugo sa tawo mao nga ang Anak sa Dios kinahanglang mamatay alang sa mga panghitabo nga nahitabo sa Tanaman sa Eden. Gipasa ni Adan kini nga kinaiya sa paghukom ngadto sa tanan niyang mga anak ug busa kini nga panghimaraut anaa sa sulod sa tanang mga tawo sa ilang natural nga kahimtang. Ang tawhanong kinaiya naningkamot sa pagtago niini nga pagdumot ug nag-angkon nga nahigugma sa Dios, sama sa mga sakop sa usa ka totalitarian nga nasud nga nahadlok nga sila pagapatyon kon sila dili motahud sa pangulo sa estado (Pananglitan: North Korea).

Aron maabot kita, kinahanglang isul-ob ni Kristo ang atong unod aron gub-on ang bungbong sa panagbulag nga gihimo sa atong bakak nga sistema sa hustisya nga mitultol sa silot ug kamatayon. Sa pagkahimong usa kanato, Siya makahangyo sa atong kaso atubangan sa Amahan nga sayop natong gihunahuna nga batok kanato ug

makabayad sa bili nga sayop natong gihunahuna nga kinahanglang bayran. Siya makapakita sa tawo sa tinuod nga paagi sa pagpakig-uban sa Dios, nga walay idolatroso nga mga ideya sa Iyang kinaiya ug sa halalum nga pagpugong sa pagsalig.

Busa, sa dihang Siya mianhi sa kalibutan, Siya miingon: “Ang mga halad ug mga halad wala nimo tinguhaa, kondili usa ka lawas nga imong giandam alang kanako.” Hebreohanon 10:5

Ang hustisya sa Dios wala magpangayo niini nga kamatayon. Dili gayud Siya gusto og mga sakripisyo, apan hinoon usa ka lawas sa tawo ang giandam alang kang Jesus nga motugot Kaniya sa pagduol kanato. Kana nga lawas sa tawo dili sa binhi ni Adan sa wala pa ang pagkahulog, kondili ang binhi ni David human sa pagkahulog sa tawo.

Mahitungod sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo nga atong Ginoo, **nga natawo sa kaliwat ni David sumala sa unod.** Roma 1:3 (KJV)

Si Kristo nagdala sa atong unod diha Kaniya, mibuntog sa himaya diha Kaniya sa gidak-on nga atong maagwanta nga anaa sa Iyang presensya. Kon si Kristo mianhi sa usa ka unod nga lahi sa ato, ang pagdumot ug paghukom nga ania kanato giplano unta ngadto Kaniya ug sama kang Adan nga milayas sa tanaman, kita mokalagiw gikan Kaniya. Ang iyang himaya nga gipadayag ingon og naglamoy sa kalayo sa atong mga mata.

Atong makita ang ebidensiya niini gikan sa dihang gihinloan ni Jesus ang templo sa Jerusalem. Ang pagkadiosnon misidlak gikan Kaniya ug kadtong adunay pagdumot diha sa ilang mga kasingkasing batok kang Kristo mikalagiw dayon alang sa ilang mga kinabuhi. Ingon nga kitang tanan aduna niini nga pagdumot, walay usa kanato ang makapabilin sa Iyang presensya, mao nga Iyang gibistihan ang Iyang pagkadios sa pagkatawhanon - ang atong pagkatawhanon, ug miduol kanato ug mikombinsir kanato nga Siya makapakigsulti sa Amahan alang kanato.

Kon si Kristo mokab-ot sa tawo diha sa Iyang balaanong kinaiya, Siya magpakita lamang kanato sama sa Iyang Amahan. Si Kristo nga usa ka hingpit nga salamin makapahimo sa tawo nga makakita ni Kristo nga

nagsingabot uban ang tuyo sa pagpatay kaniya. Ang tawo nakakita sa usa ka sugo sa kamatayon nga moabut ngadto kaniya aron sa pagpatay kaniya tungod kay siya naghunahuna diha sa mga sugo/mando sa kamatayon; siya naghunahuna nga ang Dios naghunahuna sama kaniya. (Salmo 50:21).

Sa pagkuha sa atong kinaiya si Kristo makawagtang niining gibanaag nga pagdumot; Mahimo Niyang tabunan kini sa atong unod aron ang kalig-on sa atong pagdumot Kaniya dili mabanaag balik kanato pag-ayo. Kini nga prinsipyo nagkinahanglan og gamay nga panahon aron masabtan apan kung imong makita nga ang panghimaraut gikan kang Adan ug dili sa Dios, nan atong masabtan nga bisan unsa nga panghimaraut nga atong makita sa Dios mao gayud ang atong kaugalingong mga panglantaw nga giplano/salamamin ngadto Kaniya.

Adunay ingon nga giladmon sa kahulogan sa Hebreohanon 10:5 nga may kalabutan sa pagpasig-uli. Ang Dios dili gusto nga sakripisyo o halad apan ang usa ka lawas sa tawo giandam alang kang Kristo aron mahimo Niya niining lawasa ang pagdumot, ipadayag ang kinaiya sa Amahan, ug sa samang higayon nagpaila sa Iyang kaugalingon sa hingpit uban sa kaliwatan sa tawo, nga gihimo sa usa ka babaye, nga gihimo ubos sa balaod. (Galacia 4:4).

Ang tawhanon nga kinaiya ni Kristo suod nga nalambigit sa hilisgutan sa pagtabon-sa-sala. Sa Iyang abilidad sa pagbuntog sa atong pagdumot ug pagpaduol kanato dinhi sa yuta, ingon man sa paghimo Kaniya nga mahimong tinuod nga tigpataliwala sa tawo ngadto sa Dios.

Kay kita walay labawng sacerdote nga dili arang matandog sa pagbati sa atong mga kaluyahon; apan sa tanang bahin gitintal sama kanato, apan walay sala. Hebreohanon 4:15 (KJV)

Busa tungod kay ang mga anak nakaambit man sa unod ug dugo, siya sa iyang kaugalingon nakaambit usab niini, aron pinaagi sa kamatayon iyang malaglag ang adunay gahum sa kamatayon, nga mao, ang yawa. Mga Hebreohanon 2:14

Si Kristo mao ang dakong kontra-tipo sa sumbanan sa Sanctuaryo nga gihatag kang Moises. Usa ka lawas ang gihatag kang Kristo aron Siya makapuyo uban kanato ingon sa gipakita sa tipo/kaklase niini nga bersikulo:

Ug pabuhata sila kanako ug usa ka balaang puloy-anan, aron ako magapuyo sa taliwala nila. Exodo 25:8

Ang atop sa Sanctuary gitabonan sa mga panit sa badger nga nagtago sa hayag nga bulawan nga mga bungbong ug sa mga muwebles nga anaa sa sulod. Sa dihang si Kristo mianhi niini nga yuta, Siya walay panggawas nga katahum nga atong tinguhaon kaniya. (Isaias 53:2).

Ang serbisyo sa Sanctuary simbolo sa proseso nga giagian ni Kristo sa katawhan aron makaabot sa pagtabon-sa-sala. Adunay usa ka pag-uswag sa pagpasig-uli, tungod sa dugang nga kahibalo sa atong kaugalingon ug sa Dios.

Gitabonan ni Kristo ang Iyang pagka-Dios uban sa katawhan aron makaabot sa atong sinugdanan. Dayon ginatuytuyan niya kita sa dalan sang Santuaryo pakadto sa Labing Balaan nga Dapit. Ang tabil sa pagbulag tali sa Balaang Dapit ug sa Labing Balaan nga Dapit sa Sanctuaryo nagsimbolo sa tabil sa unod ni Kristo. Ang Labing Balaan nga Dapit nagrepresentar sa diosnon nga kinaiya ni Kristo ug ang Balaan nga Dapit nagrepresentar sa tawhanong kinaiya ni Kristo. Ang gawas sa santuwaryo(courtyard) diin si Kristo nakigtagbo kanato sa atong tumbaga nga hinimo sa tawo nga panghunahuna.

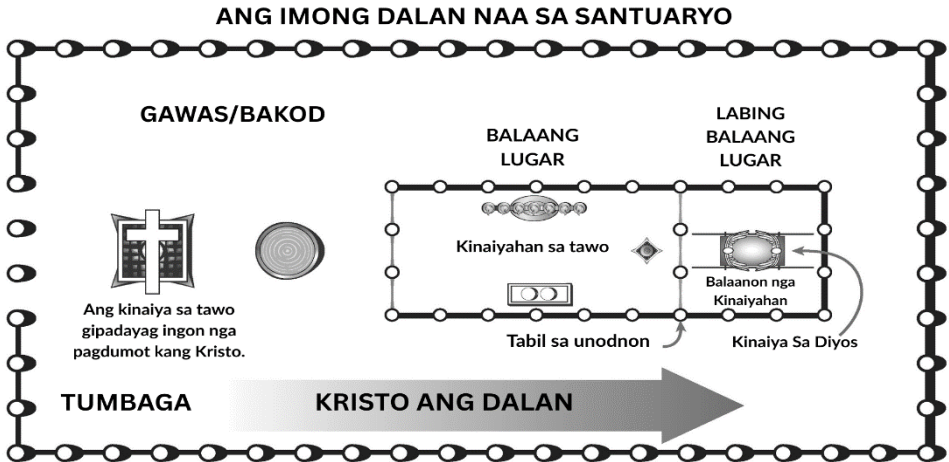
Ang duha ka lawak sa tabernakulo maoy usa ka tinukod nga naghawas sa duha ka kinaiyahan nga gisagol sa usa.

Ang mando sa kamatayon nga gibutang kang Kristo pinaagi sa sistema sa hustisya ni Satanas ingon nga girepresentahan sa altar nga tumbaga nagpakita sa kamatayon ni Kristo sa Krus. Si Kristo nagtagbaw sa tawhanon nga hustisya aron nga Iya kitang kuhaon pinaagi sa kamot ingon nga atong tigpataliwala ug ipahilayo kita gikan sa atong tumbaga nga panghunahuna ngadto sa bulawan sa kinaiya sa Iyang Amahan.

Gidala kita ni Kristo pinaagi sa Sanctuaryo, ang bag-o ug buhi nga dalan paingon sa Amahan.

Pinaagi sa bag-o ug buhi nga dalan nga Iyang gikonsagrang alang kanato, pinaagi sa tabil, nga mao, ang Iyang unod. Mga Hebreohanon

10:20

Ang Sanctuary naghatag kanato ug mga timailhan sa pag-uswag sa dalan gikan sa Sawang ngadto sa Labing Balaan nga Dapit. Ang tanan nga muwebles sa Korte hinimo sa tumbaga, nga nagrepresentar sa hinimo sa tawo nga panghunahuna bahin sa pagtabon sa sala. Ang halaran nga tumbaga nagrepresentar sa pagpatay sa Anak sa Dios pinaagi sa pagdumot nga anaa sa tawo nga napanunod gikan kang Adan.

Atong gitamod si Kristo nga gihampak sa Dios ug gisakit (Isaias 53:4) sa altar. Ang atong mga panglantaw sa hustisya nga nangayo og silot maoy hinungdan nga atong tan-awon si Kristo nga himalatyon aron sa pagtagbaw sa hustisya sa Diyos nga sa tinuod kini nagtagbaw sa atong hustisya ug nagpadayag sa atong pagdumot sa Diyos ug sa Iyang Anak.

Uban sa atong sayop nga pagtan-aw sa Dios, kita mokumpisal sa atong mga sala diha sa halaran sa halad, ug adunay paglaum nga ang Dios sa pagkatinuod mopasaylo kanato tungod kay kita adunay usa ka

tigpataliwala nga mopresentar sa atong kaso. Ang Espiritu ni Jesus unya nagsugod sa paghinlo kanato sa labhanan. Ang atong mga hunahuna nagsugod sa pag-abli sa pulong sa Dios ug kita nagsugod sa pag-usab. Sa atong paglakaw ngadto sa Balaang Dapit, ang giladmon sa atong pagdumot batok sa Dios nahimo nga maagwanta pinaagi sa tabil tali sa Balaan ug sa Labing Balaan nga Dapit. Kini nagtugot kanamo sa pagsulod sa unang apartment.

Sa pagsulod nato sa Balaang Dapit, gipakaon kita ni Kristo kay Siya ang tinapay sa kinabuhi. (Juan 6:48). Siya usab naghatag kanato og kahayag kay Siya mao ang kahayag sa kalibutan. (Juan 8:12). Siya usab nangamuyo alang kanato kay Siya mao ang usa ka tigpataliwala tali sa Dios ug sa tawo. (1 Timoteo 2:5). Kon mas duol kita sa Diyos mas grabe ang pagbati sa paghukom tungod sa pagdumot nga anaa gihapon kanato. Apan diin kini nga sala modagaya, ang grasya labi pa nga modagaya alang sa mga nagatoo.

Ang kadaghanan sa mga Kristohanon mihunong sa dalan. Sa ilang pagkaamgo sa ilang dautang kinaiya samtang nagpaduol sa Labing Balaan nga Dapit, si Satanas nagtintal kanila sa pagpakita sa ilang kaugalingong kadautan ngadto sa uban kay sa ilansang sa krus uban ni Kristo. Sigpit ang dalan sumala sa giingon ni Jesus ug gamay ra ang nakakaplag niini tungod kay ang mga tawo nahigugma sa kangitngit kaysa kahayag.

Alang niadtong nagkupot kang Jesus diha sa pagtuo, nagpadayon kita sa pagpakaon sa buhing pan ug ang atong dalan nahayagan, nagsugod kita sa pagkat-on ug dugang mahitungod sa atong daotang kinaiya. Ang balaod nagsugod sa pagsulod sa mas lawom nga paagi sa atong mga kasingkasing ug kita masakit nga midawat unsa ka makapasakit sa atong kinaiya. Si Hesus nagdasig kanato uban sa Iyang grasya, kaluoy ug pagpasaylo. Kon mas makita nato kung unsa kita ka daotan, mas dako ang tentasyon nga mahadlok sa silot ug ipahamtang kini nga silot ngadto sa uban. Ang atong sayop nga pagbati sa hustisya makapahadlok kanato nga kita silotan tungod sa atong mga sala. Kita matintal sa pagduhaduha nga kita mapasaylo.

Aron atubangon ang mga kalibog, sama sa atong gisulti, ang uban magpokus sa mga sala sa uban ug ipakita ang ilang mga kakulangan ug kaluyahon, nga nagtinguha nga ilisan ang atensyon gikan sa ilang kaugalingong mga deperensya. Pinaagi niini tanan, ang Espiritu ni Jesus magdani kanato aron hunahunaon ang Iyang karakter sa kaluoy ug kapatawaran. Samtang nagaduol kita sa Pinakamaayong Dapit, giimbitar kita nga makita nga ang Diyos dili magtinguha og halad ug halad nga mga halad.

Gawas kon kita mahimong gawasnon sa pagdumot sa bakak nga hustisya, dili kita makasulod sa Labing Balaan nga Dapit. Kon mas duol

Ang Dios gugma ug kon kita makaila

sa Dios nga gipadayag diha sa Iyang

Anak, kita mahibalo nga ang atong

Amahan dili modaot o mopatay ni

bisan kinsa.

kita sa Diyos, mas mopakita ang atong sayop nga sistema sa hustisya sa Iyang kinaiya. Si Kristo nagtabon niini nga pagdumot samtang kita anaa sa Balaang Dapit, apan gawas kon kita makakaplag ug kagawasan gikan sa sayop nga pagsabot sa hustisya,

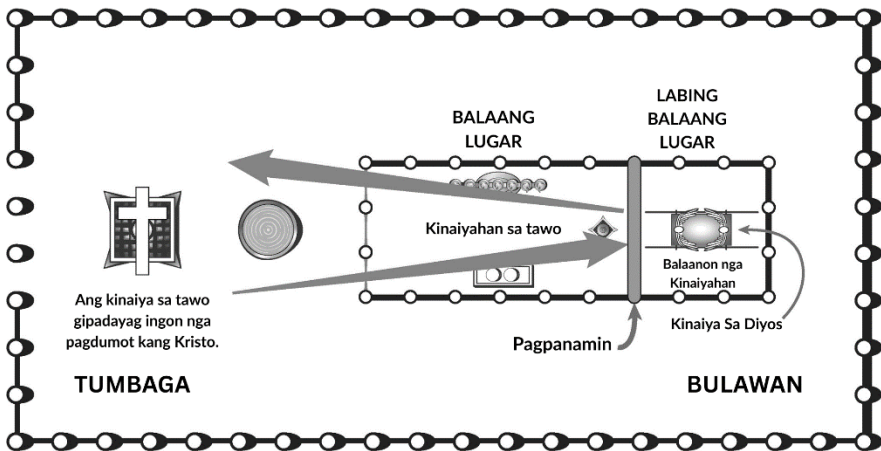
kita dili gayud mahimong gawasnon sa kahadlok sa kamatayon.

Hangtud nga atong gihuptan ang ideya nga ang Dios kusganong maglaglag sa mga daotan, (imbes nga kini natural nga sangputanan sa ilang mga desisyon), kita adunay kahadlok sa silot. Sa matag higayon nga ang atong mga sala ipadayag kanato, kita matintal sa kahadlok nga kita mapakyas ug mawala.

Walay kahadlok sa gugma; apan ang hingpit nga gugma nagahingilin sa kahadlok, kay ang kahadlok naglakip sa pagsakit [silot nga pagpahamtang, pagpasakit]. Apan siya nga nahadlok wala mahingpit sa gugma. 1 Juan 4:18

Ang Dios gugma ug kon kita makaila sa Dios nga gipadayag diha sa Iyang Anak, kita mahibalo nga ang atong Amahan dili modaot o mopatay ni bisan kinsa. Dayon kita makahinulsol sa atong makondenar nga mga kinaiya nga nagkinahanglan og kamatayon ug ang pagdumot mahimong mapatay dinhi kanato. Kini magpagawas kanato sa

paglakaw ngadto sa Labing Balaan nga Dapit. Ingon nga wala na kita maghupot sa usa ka mando sa kamatayon sa atong kaugalingon pinaagi sa bakak nga hustisya, dili na nato makita nga kini makita sa kinaiya sa Dios. Tungod kay wala na ang atong kahadlok, dili na nato kinahanglan nga depensahan ang atong kaugalingon pinaagi sa pagproyekto sa atong dautang sistema sa hustisya ngadto sa Dios. Mahimo natong hunongon kining kahiwian sa paghulma sa balaod sa konteksto sa hustisya nga nanginahanglan og kamatayon.

Kung wala si Jesus nagkuha sa atong kinaiyahan ug nagpatay sa panag-away pinaagi sa paghunong niini gikan sa pagpakita pagbalik kanato sa salamin sa Iyang hingpit nga walay buling nga kinaiya, dili gayud kita makaduol sa Dios.

Busa ang hilisgutan sa kinaiyahan ni Kristo hinungdanon sa proseso sa pagtabon-sa-sala. Nagpasalamat ako sa Amahan nga Iyang gitugotan ang Iyang kaugalingon nga makita nga usa ka maghuhukom nga manghimaraut aron ako makaduol Kaniya. Gitugotan Niya ang Iyang Kaugalingon nga makita sama kanako, apan sa atong pagduol ngadto sa kahayag sa Iyang kinaiya, sa kalumo Siya makabadlong kanato tungod sa atong sayop nga pagsabot ug magpahigawas kanato.

Nagalingkod ka ug nagsulti batok sa imong igsoon; gipasipalahan nimo ang anak sa imong inahan. Kining mga butanga imong nabuhat, ug ako nagpakahilum; **ikaw naghunahuna nga ako sa tanan sama kanimo**; apan pagabadlongon ko kamo, ug ipahaum ko sila sa atubangan sa inyong mga mata. Salmo 50:20-21

Ang atong bakak nga hustisya maoy hinungdan sa atong pagsulti batok sa usag usa tungod kay kita naghunahuna nga ang Dios sama kanato. Apan salamat nga Iya kitang gipaduol ngadto sa Iyang Kaugalingon ug gihan-ay sa atong atubangan ang kamatuoran sa maong butang, nga mao, kon atong tugotan Siya sa pagdani kanato pinaagi sa lawas sa Iyang Anak.

Gidala ni Kristo ang atong dulumtanan nga pagdumot ngadto sa Iyang kaugalingon aron kita makakita Kaniya nga dili dayon molayas. Ang pagdala niini nga panag-away mao ang mas lawom nga kamatuoran sa Krus ni Kristo. Iyang gidala sa Iyang kaugalingon ang atong kinaiyahan nga mao ang tinuod nga kahulogan niini nga mga bersikulo sa Isaias:

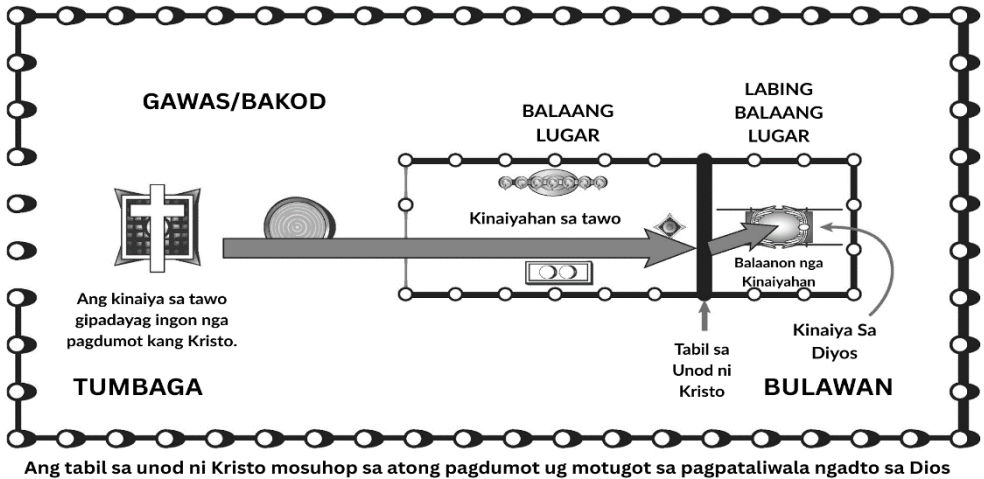
Sa pagkatinuod gipas-an Niya ang atong mga kaguol ug gipas-an ang atong mga kasub-anan; apan giisip nato Siya nga gibunalan, gihampak sa Dios, ug gisakit. Isaias 53:4

Sa tanan nilang kasakitan siya gisakit, ug ang manolonda sa iyang presencia nagluwas kanila; sa Iyang gugma ug sa Iyang kalooy gitubos Niya sila; ug iyang gipas-an sila ug gidala sila sa tanang mga adlaw sa karaan. Isaias 63:9

Unya miingon siya kanilang tanan, "Kon adunay buot mosunod Kanako, magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus adlaw-adlaw, ug mosunod Kanako." Lucas 9:23

Kasubo ug kasubo ang pagkondenar sa mga tawo sa atong palibot. Makalilisang kaayo ang pagdala ug pagdumot sa atong mga kasingkasing. Kinahanglang pas-anon ni Jesus kining tanan nga pagdumot sa Iyang mga abaga aron lang dili kita mokalagiw gikan Kaniya kon Siya moanhi kanato.

ATONEMENT

Ang pagkompleto sa proseso sa pag-ula alang sa atong mga kasingkasing nga mahigawas gikan sa panginahanglan sa panghimaraut, silot, ug kamatayon. Kita gawasnon nga modawat sa kaluoy sa Diyos ug malipay nga ipaabot kini sa tanan sa atong palibot. Unya kita wala nay panimuot sa sala (Hebreohanon 10:2) tungod kay ang pagdumot hingpit nga gikuha gikan kanato; busa dili na nato kini iproyekto ngadto sa atong bililhong langitnong Amahan ug mohunong na kita sa pagtuo Kaniya nga maoy Usa nga mopatay niadtong molapas Kaniya. Kita mahigawas sa pagsakit nga naggikan sa kahadlok sa silot nga silot gikan sa atong Amahan. Kita moabut aron sa hingpit nga pagpahulay diha sa mga bukton sa atong Amahan.

Kining tanan natuman pinaagi sa lawas ni Kristo kinsa miguba sa tunga-tunga nga bungbong sa pagbahin tali kanato ug sa Dios pinaagi sa tabil sa Iyang unod. Daygon ang ngalan sa Ginoong Jesu-Kristo.

Gipadayag ni Kristo ang kamatuoran sa kinaiya sa Amahan sa dinhi pa Siya sa yuta. Gidala ni Kristo ang pagdumot sa tawo ngadto sa lubnganan uban Kaniya ug migula nga wala kini. Kon ang kamatuoran sa kinaiya sa Dios makaadto pa unta sa tibuok kalibutan niadtong panahona, ang katapusan mahitabo unta sulod sa usa ka kaliwatan.

Gipasabot kini sa Diyos pinaagi sa paggisi sa tabil sa templo nga nagpakita nga ang kamatuoran gipadayag na nga maghatag ug agianan ngadto sa Labing Balaan nga Dapit.

Unya, tan-awa, ang tabil sa templo napikas sa duha gikan sa ibabaw ngadto sa ubos; ug ang yuta miuyog, ug ang mga bato nangapikas. Mateo 27:51

Ikasubo, mokabat ug laing 2000 ka tuig una ang pagdumot nga gidala ni Kristo ngadto sa lubnganan mapatay sa kataposang mga santos sa kasaysayan sa yuta—ang 144,000.

Ang atong Amahan wala mabantayi niini nga kamatuoran. Gisultihan si Daniel 600 ka tuig sa wala pa moabut si Kristo sa umaabot nga gamay nga sungay nga gahum nga mopukan sa ebanghelyo pinaagi sa salawayon nga mga pagtulon-an niini.

Apan sa dili pa kita moadto kang Daniel, kinahanglan natong hisgotan ang duha ka ulohan. Una, giunsa kita pagdala sa Dios ngadto sa kaluwasan pinaagi sa duha ka mga pakigsaad. Ikaduha, kung giunsa kini magamit sa sistema sa pagsakripisyo ug labi na ang istorya ni Abraham nga naghalad sa iyang anak nga si Isaac.

KAPITULO 13

KONTEKSTO PARA SA ESTORYA NI ABRAHAM UG ISAAC

Ang istorya ni Abraham ug Isaac usa ka importante nga istorya ug importante nga yawe sa pagsabut sa pagtabon-sa-sala. Gidayeg ni Martin Luther si Abraham tungod sa iyang “buta nga pagtuo” sa iyang pagdumili sa pagduhaduha kon husto ba ang pagpatay kang Isaac. Gisupak kini ni Immanuel Kant, nga nangatarungan nga ang ingon nga imoral nga sugo dili gikan sa Diyos. Sa dili pa kita makaadto sa punoan niini nga istorya, kinahanglan natong itakda ang entablado.

Ang pagpaila sa sistema sa pagsakripisyo ngadto sa kaliwatan sa tawo naghatag kanato sa kahigayonan nga makita ang panag-away nga anaa sa sulod nato. Usa kadto ka salamin sa pagpadako sa kayugot sulod sa mga Patriarka aron sa paggiya kanila ngadto sa grasya pinaagi sa pagtuo. Nakasabot si Abel sa kahulogan sa mga halad, misugid sa iyang pagdumot ug nakakaplag sa kaluwasan.

Tungod sa pagtoo si Abel naghalad ngadto sa Dios ug usa ka labing maayo nga halad kay kang Cain, nga pinaagi niini siya nakabaton ug pagpamatuod nga siya matarung, ang Dios nagpamatuod sa

iyang mga gasa; ug pinaagi niini siya nga patay nagasulti gihapon.
Hebreohanon 11:4

Si Cain dili ignorante sa kahulogan sa mga sakripisyo, apan nagdumili siya sa pagdawat nga ang gipatay nga karnero maoy simbolo sa unsay anaa sa iyang kasingkasing ngadto sa Anak sa Dios. Ingon nga resulta, gipili lamang niya ang pagdala ug halad nga nagpakita sa buhat sa iyang kaugalingong mga kamot.

Ug sa nagalakat ang panahon nahitabo nga si Cain nagdala ug usa ka halad sa mga bunga sa yuta ngadto kang Jehova. Nagdala usab si Abel sa mga panganay sa iyang mga karnero ug sa ilang mga tambok..... Genesis 4:3-4

Angayan nga matikdan nga ang hugpong sa mga pulong nga proseso sa panahon sa tinuud nagpasabut sa katapusan sa mga adlaw o katapusan sa tuig. Kini gipahayag sa Young's Literal Translation:

Ug nahitabo **sa katapusan sa mga adlaw** nga si Cain nagdala gikan sa mga bunga sa yuta ug usa ka gasa kang Jehova. Genesis 4:3 (YLT)

Ang atong Amahan sa langit wala magtinguha sa kadagaya sa pagpaagas sa dugo, kausa ra sa usa ka tuig ang usa ka sakripisyo nga dad-on. Kon wala kining masakit nga sakripisyo nga salamin, ang kasilag sulod ni Adan ug sa iyang mga anak magpabilin nga bug-os nga natago.

Gidasig ni Satanas ang mga kaliwat ni Adan sa paghubad sa sakripisyo pinaagi sa lente sa iyang bakak nga hustisya. Pinaagi sa mga arte sa psychological projection/pagpasangil saiyang kaugalingon sa uban, ang mga sakripisyo nasabtan nga usa ka butang nga gipangayo sa Dios aron sa pagtagbaw sa Iyang kasuko batok sa atong pagkamakasala.

Kini natural nga mosunod nga kon ang Dios nagapangayo ug usa ka sakripisyo aron mahupay, nan ang labi ka mahal sa gasa nga gihalad, mas dako ang katagbawan sa diosnong kasuko. Ang manalagnang si Miqueas naghisgot niining paagiha sa panghunahuna niining paagiha:

Unsa ang dad-on ko sa pag-adto sa atubangan ni Jehova, ug sa pagyukbo sa akong kaugalingon sa atubangan sa Hataas Uyamut nga Dios? Moduol ba ako kaniya uban ang mga halad-nga-sinunog, uban ang mga nating vaca nga usa ka tuig ang kagulangan? Mahimuot ba si Jehova sa mga linibo nga lakeng carnero, sa napulo ka libo ka mga suba sa lana? **Ihatag ko ba ang akong panganay tungod sa akong kalapasan**, ang bunga sa akong lawas tungod sa sala sa akong kalag??

Micah 6:6-7

Nahimong komon taliwala sa paganong mga nasod ang paghalad sa ilang mga anak ngadto sa ilang mga diyos sa paghupay. Gisugo si Moises sa pagpugong niining makalilisang nga mga buhat sama sa mosunod:

Ug dili mo itugot nga bisan kinsa sa imong mga kaliwat nga moagi sa kalayo ngadto kang Moloch, dili mo usab pagpasipalahan ang ngalan sa imong Dios. Ako mao si Jehova. Levitico 18:21

Kini usa ka importante kaayo nga sugo tungod kay ang yuta nga pagaadtoan sa Israel naghimo sa paghalad sa bata sulod sa mga siglo:

Ug giula ang dugo nga inocente, ang dugo sa ilang mga anak nga lalake ug babaye, nga ilang gihalad ngadto sa mga dios-dios sa Canaan; ug ang yuta nahugawan sa dugo. Salmo 106:38

Sa panahon ni Abraham kaylap ang batasan sa paghalad ug bata. Kay nakagawas na sa rehiyon sa Babilonya, ug ilabina sa dihang misulod siya sa yuta sa Canaan, si Abraham nahibalo niini nga batasan.

Gihigugma ni Abraham ang Diyos ug matinumanong gisunod ang sugo nga mogula sa Babilonya ug biyaan ang tanang kaharuhay sa panag-ubanay sa pamilya. Si Abraham ug Sara adunay problema bisan pa, wala sila makapatunghag manununod. Kini usa ka pagbukas sa pagduhaduha nga mosulod sa hunahuna ni Abraham, nga gitangtang ni Satanas tungod kay iyang gidumtan ang pagtuo ni Abraham.

Sa dihang misulod si Abraham sa yuta sa Canaan, si Abraham nakig-alyansa sa pipila ka Amorihanon nga mga tribo ingong paagi sa

kasegurohan batok sa posibleng mga hulga. Sa dihang ang pag-umangkon ni Abraham nga si Lot nabihag sa gubat uban kang Kedorlaomer ug sa iyang mga kaalyado, si Abraham nakig-uban sa iyang Amorihanon nga mga kaalyado sa pagbuntog niining makalilisang nga puwersa.

Pinaagi sa probidensya, si Abraham ug ang iyang mga kaalyado nakadaog ug dakong kadaugan. Tungod sa dakong kadaogan, si Abraham wala magkuhag mga inagaw. Siya nakadawat sa panalangin ni Melchizedek tungod kay siya nagkinahanglan sa kasiguroan sa gugma sa Dios. Ang panagsumpaki uban kang Chedorlaomer nagpadayag kang Abraham sa panag-away nga gitago kaniadto. Siya kaniadto usa ka tawo sa kalinaw, apan kini nga panghitabo nagpadayag sa usa ka espiritu diha kaniya nga wala pa makita kaniadto.

Ang nagadumot sa iyang igsoon mamumuno, ug nasayod kamo nga walay mamumuno nga may kinabuhing dayon nga nagapabilin diha kaniya. 1 Juan 3:15

Sa dihang gikuha ang pag-umangkon ni Abraham, ang espiritu sa gubat napukaw sa iyang kalag. "Ang tawo natawo sa kasamok, ingon nga ang mga aligato molupad pataas." Job 5:7 Sa pagpauli gikan sa gubat, si Abraham sa walay duhaduha gihisol sa daotang mga hunahuna. Samtang iyang gihinumdoman ang mga nawong sa himalatyon nga mga tawo nga gilansang sa mga espada ug mga bangkaw, nahadlok siya sa silot nga modangat kaniya. Ang matag tawo nga mopatay, sama kang Cain, nahadlok nga kuhaon ang iyang kinabuhi.

"Kay ang tanan nga mogamit sa espada mamatay pinaagi sa espada." Mateo 26:52 (KJV)

Gisulti kana ni Jesus kang Pedro, nga nagpatin-aw nga ang kapintasan motultol sa pag-abog sa mahigugmaong kalinaw nga Espiritu sa Diyos, nga maglibog sa tawo ug mahadlok sa mga epekto sa iyang mga lihok. Mao kini ang gibati ni Abraham, ug ang Dios nagtinguha sa pagsiguro kang Abraham sa Iyang gugma ug proteksyon:

Sa human niining mga butanga ang pulong ni Jehova midangat kang Abram pinaagi sa usa ka panan-awon, nga nagaingon: Ayaw kahadlok, Abram: Ako mao ang imong taming, ang imong daku uyamut nga balus. Genesis 15:1

“Human niining mga butanga” nga nagpasabot human sa pakigbugno ni Chedorlaomer, ang Dios misulti kang Abraham nga dili mahadlok. “Ako mao ang imong taming,” nga nagpasabut nga “Ako manalipod kanimo,” ug mahimong imong hilabihan ka dako nga ganti.

Si Abraham nanlimbasug sa pagtuo niini tungod kay adunay usa ka pagministeryo sa kamatayon nga nahitabo sa kinabuhi ni Abraham pinaagi sa kawalay katakus sa pagpanganak. Samtang nahinumdom siya sa mga pagbati sa pagdumot diha sa iyang kalag samtang iyang gidunggab ang iyang bangkaw sa mga lawas niadtong mikuha sa iyang pag-umangkon ug mitan-aw sa ilang mga mata samtang sila nahugno sa yuta, nahadlok siya nga mawala ang iyang pagkupot sa mga saad sa Dios.

Ang pagkalangay ni Abraham nga makabaton ug anak nagdala niini nga mga kahadlok sa ibabaw. Sa dihang gipahinumdoman siya sa Diyos nga Siya ang dakong ganti ni Abraham, mitumaw ang pagduhaduha sa sulod niya:

Unya miingon si Abram: Tan-awa, wala mo ako hatagi ug kaliwat, kay ang natawo sa akong balay mao ang akong manununod. Genesis 15:3

Ang Dios kaniadto nagsaad kang Abraham, mga kaliwat ug yuta. (Genesis 13:14-16). Sila kinahanglan nga labaw pa kay sa iyang maihap. Apan sa panahon sa Genesis 15, si Abraham nagduhaduha nga ang Dios makahimo sa pagtuman sa Iyang saad tungod sa iyang mga kapakyasan kaniadto. Gisugyot niya sa Diyos ang solusyon sa usa ka sinagop nga anak.

Gisalikway sa Dios kining solusyon sa dahon sa igos ug gipahayag pag-usab ang Iyang saad kang Abraham nga hatagan siyang mga anak gikan sa iyang kaugalingong lawas. Usa ka talagsaong gutlo ang nahitabo sa

dihang gibuntog ni Abraham ang iyang mga pagduhaduha ug diha sa pagtuo migunit pag-usab sa saad.

Unya iyang gidala siya sa gawas ug miingon, "Tan-aw karon sa langit, ug isipa ang mga bitoon kon arang mo ba sila maisip." Ug siya miingon kaniya, "Maingon usab niana ang imong mga kaliwat." Ug mitoo siya kang Jehova, ug kini giisip niya nga pagkamatarung. Genesis 15:5-6

Apan sa dihang gisaad sa Diyos kang Abraham ang tanang yuta aduna siyay dugang pagduhaduha.

Unya siya miingon kaniya: Ako mao si Jehova, nga nagkuha kanimo gikan sa Ur sa mga Caldeanhon, aron sa paghatag kanimo niining yutaa aron mapanunod kini. Ug siya miingon, "Ginoong Dios, unsaon ko man sa pagkahibalo nga ako makapanunod niini?" Genesis 15:7-8

Si Abraham, nga bag-o pa gikan sa mga kalisang sa panagbangi, giatubang sa hunahuna nga kini nagpasabut ug dugang nga pakiggubat sa iyang bahin. Sama kaniadto nga si Abraham nagplano sa pagbaton ug manununod gawas sa mga saad sa Dios, karon naghunahuna siya nga kinahanglang makig-away sa tanan niyang mga silingan ug sa tanang mga tribo niini nga mga yuta aron sa pagkuha kanila. Kini mahimong usa ka dako nga buluhaton sa unod. Niining higayona ang pagtuo ni Abraham napandol ug siya nagduhaduha kon sa unsang paagi kini mahitabo.

Nganong nagduhaduha si Abraham? Ang nahabilin nga pagdumot sa sulod niya nagpugong kaniya sa hingpit nga pagdawat sa saad sa Dios. Aron ipakita kang Abraham ang problema, ang Dios nagsulti sa mga pulong nga nagsilbing salamin sa kalag ni Abraham.

Ug siya miingon kaniya: Dad-i ako ug usa ka totolo ka tuig nga vaca, usa ka totolo ka tuig nga baye nga kanding, usa ka totolo ka tuig nga lakeng carnero, usa ka tukmo, ug usa ka kuyabog nga salampati. Genesis 15:9

Ang Diyos wala magsulti kang Abraham kon unsay buhaton niini nga mga mananap, apan sila pamilyar kang Abraham, kay sila mga mananap nga naandang gamiton sa paghimog pakigsaad tali sa mga tawo. Alang kang Abraham, ang pagputol sa mga mananap sa tunga mao ang iyang saad sa Dios nga magmasinugtanon sa tanang butang. Alang sa Diyos, ang pag-ihaw niini nga mga hayop naghawas sa pagdumot sa tawo nga nagpatay sa Iyang Anak. Ang Dios miuyon sa pagsulod niini nga pakigsaad uban kang Abraham sa eksakto nga paagi nga Siya andam sa pagsulod ngadto sa usa ka pakigsaad uban sa Israel diin sila misaad, sama kang Abraham, nga magmasinugtanon sa tanang butang. Kini mao ang pag-alagad sa kamatayon; kini mao ang kasinatian sa Daang Pakigsaad nga gituyo aron sa pagpadaghan sa sala aron kini ikasugid ug gawasnon nga mapasaylo.

Nasayud kita nga si Abraham anaa sa Daang Pakigsaad nga gambalay sa hunahuna niini nga transaksyon, tungod kay sa sunod nga kapitulo si Ishmael natawo pinaagi sa plano ni Sara nga makabaton ug anak pinaagi sa iyang sulugoong babaye, si Hagar.

Si Pablo sa pagkomento niini nga istorya naghatag ug pipila ka hinungdanong kahayag.

Kay nahasulat na nga si Abraham may duha ka anak nga lalake: ang usa sa usa ka ulipon nga babaye, ang usa sa usa ka babaye nga may kagawasan. **Apan ang anak sa babayeng ulipon natawo sumala sa unod, ug ang anak sa babaye nga may kagawasan tungod sa saad, nga mga butang nga simboliko. Kay kini mao ang duha ka mga pakigsaad:** ang usa gikan sa Bukid sa Sinai nga nanganak sa pagkaulipon, nga mao si Agar—kay kini si Agar mao ang Bukid sa Sinai sa Arabia, ug katumbas sa Jerusalem nga karon, ug anaa sa pagkaulipon uban sa iyang mga anak—apan ang Jerusalem sa itaas gawasnon, nga mao ang inahan natong tanan. Galacia 4:22-26

Ang kawalay katakus ni Sara sa pagpanganak, maoy simbolo sa pagdumot nga anaa pa sa kasingkasing ni Abraham. Mahimong gitugotan sa Diyos si Abraham nga manganak dayon apan tungod kay

Iyang nakita diha kang Abraham ang usa ka bililhong anak nga andam mamati Kaniya, gisulayan siya sa Diyos ug gipadayag sa nawong ang tinago nga pagdumot, nga napanunod gikan kang Adan ug gipauswag ni Abraham. Gibuhat Niya kini tungod kay gusto Niya nga masinati ni Abraham ang tinuod nga kalinaw ug kapahulayan, nga mahitabo lamang kung kini nga pagdumot mailhan ug buhian ni Abraham.

Si Sara, sa iyang pagkadesperado, ug pagbati sa kaulaw tungod sa wala pagpanganak, nagdasig kang Abraham sa pagpanganak pinaagi kang Agar, ang iyang sulugoong babaye. Sa pagpamati sa tingog sa iyang asawa, gipadayag ni Abraham ang iyang kakulang sa pagtoo sa saad ug gipadayag ang iyang tinguha sa pagbuhat sa saad sa iyang kaugalingon pinaagi sa iyang kaugalingong mga buhat.

13 ka tuig human sa pagkatawo ni Ismael ang Dios nagpakita kang Abraham. Niining panahona giilisan sa Diyos ang ngalan ni Abraham gikan sa Abram. Ang Abram nagpasabut nga taas nga amahan samtang ang Abraham nagpasabut nga amahan sa daghang mga tawo.

*Aron ang Dios makatudlo sa iyang
katawhan mahitungod sa usa ka
pagano nga buhat, kini kinahanglan
nga mahimong bahin sa salamin nga
nagpadayag sa pagkamakasala sa
tawo.*

Gihatag sa Dios ngadto kang Abraham ang mga saad sa makausa pa, nga nagdugang ug dugang nga detalye. Ingon nga ang Dios nagsulti si Abraham nanlimbasug sa pagtuo. Sa edad nga 99, sa unsang paagi si Abraham mahimong amahan sa usa ka dakong panon? Unsaon niya

pagpanag-iya sa tibuok yuta? Morag lisod tuohan.

Sa makausa pa, gipakita sa Dios ang pagdumot sulod kang Abraham pinaagi sa sugo sa pagpatuli. Ang pagtuli naggikan sa Ehipto, sumala sa Gregong historyano nga si Herodotus. Sa dihang si Abraham miadto sa Ehipto, si Agar nahimong sulugoon ni Sara. Mahimo nga paagi kay Hagar nga ang pagpatuli ginpakilala sa ila pamilya, bangod sang iya Egiptohanon nga palanublion. Ang pagtuli sa Ehipto gihimo sa mga batan-ong lalaki tali sa pagkabatan-on ug pagkalalaki. Si Ismael 13

anyos sa dihang ang Diyos nagpakita kang Abraham ug si Hagar lagmit nagpatungha niini nga isyu bahin sa iyang anak nga si Ismael.

Samtang dili kita makasiguro, usa ka butang ang sigurado; kadto usa ka pagano nga buhat. Wala kini maggikan sa katawhan sa Diyos. Aron ang Dios makatudlo sa Iyang katawhan mahitungod sa usa ka pagano nga buhat, kini kinahanglan nga mahimong bahin sa salamin nga nagpadayag sa pagkamakasasala sa tawo.

Tungod kay si Abraham wala makatuo sa Diyos sa yano nga paagi, usa ka timailhan sa pag-antos o kasakit ang nagpamugos. Ang usa ka simbolo gikan sa usa ka ritwal sa paglabay sa Egypto, nga nagpakita sa pagka-lalaki, gihimo karon sa Diyos aron ipakita ang kakulang sa pagtuo ni Abraham ug magtulod kaniya ngadto sa paghinulsol. Gipakita ni Pablo nga klaro nga ang pagtuli dili importante alang sa pagkamatarung pinaagi sa pagtuo.

Busa kini ba nga kabulahanan moabut sa mga may sirkunsisyon lamang, o sa mga walay sirkunsisyon usab? Kay kita nagaingon nga ang pagtoo giisip kang Abraham ingon nga pagkamatarung. Busa giunsa kini pag-ihap? Samtang natuli pa siya, o wala pa siya sirkunsisyon? Dili sa diha nga natuli, kondili sa wala pa siya matuli.
Roma 4:9-10

Ingon nga ang sistema sa paghalad gitudlo ngadto kang Adan ug sa iyang mga anak tungod sa natago nga pagdumot diha kanila, mao nga ang pagtuli gihatag ngadto kang Abraham ug sa iyang mga kaliwat aron sa pagpadaku sa ilang sala aron sa pagdala kanila ngadto sa paghinulsol. Siyempre, sa gambalay sa Daang Pakigsaad, kini usa ka timaan sa kadunggan ug pagkalahi kang Abraham. Kon ang sirkunsisyon usa pa ka walay katapusan nga prinsipyo magpabilin unta kini sa kahangturan apan sama sa sistema sa pagsakripisyo, ang paggamit niini wala nay bili human si Kristo mipadayag sa kinaiya sa Amahan ug midala sa pagdumot ni Adan ngadto sa lubnganan.

Ang pagpatuli walay bili ug ang pagkawalay sirkunsisyon walay bili, apan ang pagtuman sa mga sugo sa Dios mao ang importante. 1
Corinto 7:19

Ang ebidensiya nga si Abraham kulang gihapon sa pagtuo samtang ang Dios nagsaad kaniya sa tanan makita sa dugang pa sa istorya.

Unya ang Dios miingon kang Abraham: Mahitungod kang Sarai nga imong asawa, dili mo paganganlan ang iyang ngalan nga Sarai, kondili Sara ang iyang ngalan. Ug siya pagapanalanginan ko, ug ako magahatag usab kanimo ug usa ka anak nga lalake gikan kaniya, ug siya pagapanalanginan ko, ug siya mahimo nga inahan sa mga nasud; ang mga hari sa mga katawohan magagikan kaniya. Unya si Abraham mihapa ug mikatawa, ug miingon sa iyang kasingkasing: Sa lalake nga may panuigon nga usa ka gatus ka tuig matawo ba ang usa ka bata? Ug si Abraham miingon sa Dios, "Oh, nga si Ismael mabuhi unta sa imong atubangan!" Genesis 17:15-18

Gikataw-an ni Abraham ang Diyos sa iyang kasingkasing. Kini walay pagtuo. Nagpahinabo kinig kasakit sa Diyos. Ganahan ka bang katawan kung mosaad ka og butang nga katingalahan sa imong gihigugma? Ug labaw pa niini aron sila mosugyot og lain kanimo isip solusyon?

Ang Dios mapuangoron nga miuyon sa pagdawat sa pagtuli ingon nga silyo sa pagtoo nga gipahayag ni Abraham kaniadto sa pagtoo nga ang Dios mohatag kaniya ug manununod.

Ug siya nakadawat sa ilhanan sa circuncicion, usa ka timri sa pagkamatarung sa pagtoo nga iyang nabatonan sa wala pa siyay sirkunsisyon, aron siya mahimo nga amahan sa tanan nga mingtoo, bisan sila dili tinuli, aron nga ang pagkamatarung maisip usab kanila. Roma 4:11

Sa pag-abot sa panahon nga matawo si Isaac, ang Diyos naghatod sa mensahe ngadto kang Abraham. Si Sarah nga namati sa tolda nagsunod sa pagkawalay pagtuo sa iyang bana ug mikatawa sa paghunahuna nga manganak pagkahuman sa menopause. Sa yutan-on nga panagway kini imposible.

Unya sila miingon kaniya, "Hain si Sara nga imong asawa?" Busa siya miingon, "Ania, sa tolda." Ug siya miingon, "Sa pagkatinuod magabalik ako kanimo sa panahon sa kinabuhi, ug, ania karon, si

Sara nga imong asawa makabaton ug usa ka anak nga lalake." (Si Sara nagpatalinghug didto sa pultahan sa balong-balong nga diha sa luyo niya.) Karon si Abraham ug si Sara mga tigulang na, mga tigulang na kaayo; ug si Sara milabay na sa panuigon sa pagpanganak. Busa mikatawa si Sara sa iyang kaugalingon, nga nagaingon: Sa tapus nga ako matigulang, malipay ba ako, sanglit tigulang na usab ang akong ginoo? Ug si Jehova miingon kang Abraham: Nganong mikatawa si Sara, nga nagaingon: Magaanak ba gayud ako, sanglit ako tigulang na? Apan si Sara milimod niini, nga nagaingon: Wala ako magkatawa, kay nahadlok siya. Ug Siya miingon, "Dili, apan mikatawa ka!" Genesis 18:9-15

Bisan pa sa ilang pakigbisog sa pagtuo, ang Diyos mapuangoron nga naghatag kang Abraham ug Sara ug anak nga lalaki. Gipakita ni Abraham ang hugot nga pagtuo sa Genesis 15 mahitungod sa saad ug bisan pa sa iyang pagkapandol, diin ang sala midagsang, ang grasya sa Dios sa gihapon midagaya.

Ang hilabihang kalipay sa panimalay ni Abraham wala magdugay tungod kay si Hagar wala makadayeg sa iyang anak nga gibutang sa landong kon itandi kang Isaac. Ang panag-indigay nga gipakita kaniadto sa wala pa matawo si Isaac mitumaw pag-usab pinaagi sa paglutos ni Isaac ni Ismael. Gipugos ni Sara ang iyang kaso ngadto kang Abraham:

Ug nakita ni Sara nga nagyubit ang anak nga lalake ni Agar nga Egiptohanon, nga iyang gianak kang Abraham. Busa siya miingon kang Abraham: Isalikway kining ulipon nga babaye ug ang iyang anak; kay ang anak niining ulipon nga babaye dili makapanunod uban sa akong anak, nga mao si Isaac. Genesis 21:9-10

Ang Dios misulti kang Abraham sa pagpamati sa iyang asawa. Bisan pa niini nga mga pulong, ang sala ni Abraham gipadaku, tungod kay si Abraham namati sa iyang asawa sa una nga lugar aron mahimo kini nga problema. Busa karon sa pagpaminaw pag-usab sa iyang asawa, misamot ang kasakit sa iyang mga binuhatan ug mas dayag ang iyang pagkaamgo sa iyang mga kapakyasan sa nangagi. Daw ano kasubo para

kay Abraham nga magbulag sa iya anak nga si Ismael. Sakit kaayo alang kaniya; labi pang sakit kay sa pagputol sa iyang yamis sa circuncicion. Atong makita diha kang Abraham ang buhat sa Daang Pakigsaad. Kini usa ka nagtubo nga ministeryo sa kamatayon. Kini gituyo aron sa pagdala sa sobra nga abunda nga grasya ngadto kaniya.

Pinaagi niining makapaubos nga mga kasinatian, ang pagsalig ni Abraham sa iyang kaugalingon mikunhod ug siya milig-on sa pagtuo. Ang Dios nakasabut nga diha kang Abraham, ang tinago nga pagluib ni Adan mapadayag aron nga siya, ingon man ang uban sa katawhan, makakita nga napadayag ang pagdumot sa tawo batok sa Dios ug sa Iyang Anak; usa ka bug-os/tibuok nga sala nga nagdagsang nga panghitabo aron ang katingalahang grasya sa Dios modagaya pa.

KAPITULO 14

ANG PAGTUO NI ABRAHAM

Sa kinatumyan sa Mt Moriah, ang tanang katawhan naglingkod sa paghukom. Gitawag kita sa pagdesisyon sa kahulogan sa sugo sa Diyos kang Abraham sa paghalad sa iyang anak, ang anak nga gipaabot ni Abraham sa tibuok niyang kinabuhi; ang anak nga gisaad sa Dios kaniya ug diha kaniya ang tanan niyang paglaom. Sama sa gipahayag ni Kierkegaard: “Ingon nga ang pagtuo ni Abraham gisulayan sa Diyos diha sa Basahon sa Genesis, mao usab ang kaugalingong pagtuo sa magbabasa gisulayan pinaagi sa personal nga pagpamalandong sa biblikanhong sugilanon/storya.”

Si Martin Luther kas-a nagbasa sa asoy ni Abraham nga naghalad kang Isaac diha sa halaran sa sakripisyo. Ang iyang asawa, si Katie, uban sa tanang kaluoy sa usa ka inahan miingon, “Dili ko motuo niini. Dili unta ingon niana ang pagtratar sa Diyos sa iyang anak!” “Apan, Katie,” mitubag si Luther, “Nabuhat niya.”

Gikuha ni Rembrandt ang istorya sa labing komprontasyon nga paagi. Ang kamot ni Abraham gitulod sa nawong ni Isaac sa daw tacit nga suporta sa gisugyot ni Alice Miller nga pag-abuso sa bata.²⁰

Aron makasaka sa Mt Moriah nga dili madakpan sa sama nga kalibonan sa karnero, atong hinumdoman ang mga butang nga atong gikonsiderar sa miaging mga kapitulo nga nagpaingon niini nga punto.

Sa kapitulo 3 atong gisusi ang tawhanong mga panglantaw sa diosnong hustisya. Gipresentar sa Kristiyanismo ang Dios nga dili mabag-o sa Iyang mga pakiglabot. Gisabot siya nga usa ka binuhat nga walay hunong sa pagpangita sa mga malapason sa balaod ug pagsilot kanila o sa usa ka puli.

Sa kapitulo 4 atong gikonsiderar ang tinago nga limbong ni Adan; ang makamatay nga sayop nga pagsabot sa mga pulong sa Dios nga sa adlaw nga mokaon ka sa bunga sa Kahoy sa Kahibalo sa Maayo ug Dautan, mamatay ka. Naghunahuna nga gipangayo sa Diyos ang kamatayon sa iyang asawa, gipatawag niya ang Diyos atubangan sa iyang internal nga hudikatura ug gikondena ang Diyos tungod sa iyang gituohan nga katuyoan sa Diyos. Among gipasiugda ang hinungdanong punto nga si Adan nasayop sa pagsabot sa kahulogan sa mga pulong sa Diyos ug gibutang kini sa konteksto sa usa ka silot sa kamatayon nga gipahamtang sa bakak nga hustisya. Sa pagdepensa sa kaugalingon, gipadayag ni Adan ang iyang sayop nga mga panglantaw ngadto sa Dios ug nahadlok pag-ayo Kaniya. Bisan unsa nga pagsulay sa pagduol sa Dios ngadto kaniya masinati ingon nga usa ka timaan sa kamatayon. Si Adan ug ang iyang kaliwatan naghambin ug lalom nga pagdumot ngadto sa Dios, apan kini natago sa kinahiladman sa iyang hunahuna.

Sa kapitulo 5 atong makita ang Adlaw sa pagkamatarung nga misidlak sa kahayag ngadto sa mangitngit nga hunahuna sa katawhan sa hingpit nga pagpadayag sa kinaiya sa Dios ngadto sa tawo diha sa yutan-ong

²⁰ Alice Miller, *Ang Wala Mahikap nga Yawe: Pagsubay sa Trauma sa Bata sa Pagkamamugnaon ug Pagkaguba*, (New York: Doubleday, 1990)

ministryo ni Jesu-Kristo, ang Anak sa Dios. Wala gayud nagpakita si Jesus og hustisya nga nagkinahanglan Kaniya sa pinugos nga pagtapos sa kinabuhi sa laing tawo. Pinaagi niini nga lente kita gidapit sa paglakaw uban ni Jesus sa dalan paingon sa Emmaus ug himoa nga Siya mopadayag kanato diha sa mga basahon ni Moises ug sa mga Propeta sa tanang mga butang mahitungod sa Iyang kaugalingon. (Lucas 24:44).

Sa kapitulo 6 atong nadiskobrehan ang mini nga hustisya ni Satanas ug giunsa niya paghimo og sayop nga paagi ang balaod sa Dios pinaagi sa iyang sayop nga pagsabot sa hustisya. Ang istorya ni Absalom mibira balik sa tabil sa satanasnong tinguha sa pagkuha sa trono sa Dios.

Sa kapitulo 7 atong makita kung giunsa pagtagbo sa Dios ang tawo sa iyang nangitngit nga mga panglantaw sa pagpasig-uli ug pagtabon-sa-sala. Ang bitin nga gibayaw diha sa metal nga hinimo sa tawo nga tumbaga, nga gitimbrehan sa mga timaan sa pagano nga pagtabon sa sala samtang naglangkob sa timaan sa usa ka nagdilaab nga serapin nga nahulog gikan sa langit, nagpadayag kanato nga ang Dios nakigtagbo sa tawo diha sa mangitngit nga dapit sa iyang dunot nga imahinasyon. Nabulingan sa dunot nga mga prinsipyo sa satanasnong hustisya, ang katawhan dili makahunahuna sa pagka-Dios ingon nga usa nga nangayo sa kamatayon alang sa paglapas.

Sa kapitulo 8 atong gipadayag ang kamatuoran nga pinaagi lamang sa kamatayon ni Kristo diha sa paganong Romanhong krus nga ang tawo makasugod sa pagtuo nga ang Dios makahatag kanato ug kaluoy. Kini nga kamatuoran gisimbolohan diha sa sugo ngadto kang Moises sa paghapak sa bato sa sinugdanan sa kamingawan nga naglatagaw, samtang sa katapusan niana nga panaw, siya gisugo sa pagsulti ngadto sa bato aron makadawat sa nagahatag-kinabuhi nga tubig. Kini mao ang pagmatuod nga kon wala ang pagpaagas sa dugo walay pagtabon-sa-sala; kay ang katawhan, nga natuhop sa bakak nga hustisya, dili makadawat nga ang Dios makapasaylo nga walay silot sa kamatayon.

Sa kapitulo 12 nagsugod kita sa pag-apresyar sa katingala sa makaluwas nga ahensya sa Dios diha kang Kristo nga nagkuha sa usa

ka tawhanon nga lawas nga sama sa atoa aron masuhop ang atong pagdumot sa Dios sa ingon nagtugot Kaniya sa pagduol ug pagpuyo sa atong taliwala. Kini nagpunting sa kamatuoran nga ang Dios wala magtinguha og sakripisyo kondili usa ka lawas nga giandam alang kang Kristo nga moduol kanato ug modala kanato sa pagsalig kang Kristo isip tigpataliwala. Among gitan-aw usab ang sistema sa Sanctuary isip usa ka agianan gikan sa tumbaga ngadto sa bulawan ug gikan sa bakak nga tawhanong mga ideya sa pagtabon-sa-sala ngadto sa tinuod nga pagtabon-sa-sala sa Dios.

Sa kapitulo 10 atong gilakip ang importante nga lakang sa proseso sa duha ka pakigsaad sa pagpasig-uli ngadto sa Dios. Ang kalag sa tawo wala mahibalo sa tinuod nga gidak-on sa iyang pagkadautan. Pinaagi sa pagpangalagad sa Daang Kasabotan, ang giladmon sa atong pagkamakasasala gipadako pinaagi sa mga sangputanan sa atong kaugalingong mga buhat. Gihimo kini aron ang atong sala hingpit nga masabtan nato. Sa takna sa pagkaamgo, ang grasya sa Bag-ong Kasabotan gitanyag kanato aron kita mahigawas gikan sa atong pagdumot ug makig-uli sa Dios. Sa atong nadiskobrehan diha sa istorya sa Canaanhon nga babaye, ang iyang pagsabot sa gisulti ni Kristo, bisag dili husto, mao ang hinungdan sa paghingpit sa iyang pagtuo. Kini ang konteksto sa istorya sa Mt Moriah.

Samtang lisud ang pagsuhop niining tanan nga mga lut-od sa hunahuna ug paggamit niini sa makausa ngadto sa istorya ni Abraham ug Isaac, ang katapusang hut-ong nga atong gihisgutan sa kapitulo 10 mahimong magsilbi nga usa ka pagsulod, inabagan sa paghunahuna sa kinabuhi ni Kristo dinhi sa yuta nga ang kinatibuk-an sa kinaiya sa Dios. Kung mahimo natong makuha ang labing menos niining duha ka mga lut-od sa hunahuna ngadto sa istorya, nan kita adunay oportunidad sa pagdala sa ubang mga lut-od sa ulahi aron makompleto ang hulagway. Kini usa ka hulagway sa halangdon nga grasya sa bahin sa Dios imbes sa makahahadlok nga kalisang sa usa ka Dios nga nangayo kang Abraham sa pagpatay sa iyang mahal nga anak.

Karon nahitabo sa tapus niining mga butanga nga ang Dios nagsulay kang Abraham, ug miingon kaniya: Abraham. Ug siya

miingon, “Ania ako.” Unya miingon siya: Dad-a karon ang imong anak, ang imong bugtong nga anak nga si Isaac, nga imong gihigugma, ug umadto ka sa yuta sa Moria, ug ihalad siya didto ingon nga halad-nga-sinunog sa usa sa mga bukid nga igaingon ko kanimo. Genesis 22:1-2

Atong mahinumdoman ang mga pulong ni Jesus ngadto sa Canaanhon nga babaye, “Dili maayo nga kuhaon ang pan sa mga bata ug ilabay ngadto sa gagmayng mga iro.” (Mateo 15:26). Ang tubag sa babaye nagpakita nga siya mituo nga gitawag siya ni Jesus og iro. Nasayop siya sa pagsabot sa Iyang gisulti, sa ingon naghimo sa pagsulay sa iyang pagtuo nga mas dako pa kay sa gikinahanglan. Ang pahayag ni Jesus maoy salamin sa iyang kaugalingong mga hunahuna mahitungod sa iyang kaugalingon. Si Jesus wala maghunahuna nga kining bililhong babaye usa ka iro, apan Iyang gihulma ang Iyang mga pulong sa paagi nga makatudlo niining babaye ug sa mga disipulo og importante nga mga leksyon.

Ang samang butang nahitabo sa dihang si Abraham nangayo sa Diyos ug ebidensiya nga iyang panag-iyahon ang yuta nga gisaad sa Diyos. Ang Dios misulti kang Abraham sa pagdala ug usa ka tres anyos nga baka, usa ka tulo ka tuig nga baye nga kanding, usa ka tulo ka tuig nga nating karnero ug usa ka tukmo nga salampati. Kining mga pulonga adunay kahulogan kang Abraham sa iyang kaugalingong konteksto. Ang Diyos nahibalo gayod niana. Wala gayud gisultihan siya sa Dios kon unsay buhaton kanila, apan si Abraham mipadayon sa unahan diha sa frame of reference diin iyang nasabtan kadtong mga pulonga. Gitugotan sa Diyos si Abraham nga buhaton ang iyang gihunahuna nga gusto sa Diyos, aron tudloan siya ug hinungdanon nga mga leksyon.

Sa dihang gisultihan sa Diyos si Abraham nga kuhaon ang iyang bugtong anak, ang kahulogan sa mga pulong naghatag ug timailhan nga si Abraham milihok sumala sa iyang kaugalingong pagsabot sa maong mga pulong. Nahibalo ang Dios nga masabtan niya kini sa ingon niini nga paagi, ug gigamit kini nga dili pagsinabtanay sa bahin ni Abraham aron ipakita sa ibabaw ang pangsulod nga panghunahuna ni Abraham samtang gihimo ang pagsulay sa pagtuo nga labi ka dako.

Hunahunaa ang mga pulong nga “ihalad siya alang sa usa ka halad-nga-sinunog.” Ang pulong tanyag naglangkob sa mosunod nga mga kahulogan sa Brown, *Driver at Briggs Dictionary*:

Aron sa pagdala, hinungdan sa pagsaka o pagsaka, hinungdan sa pagsaka, sa pagdala sa, sa pagdala batok, sa pagkuha sa, sa pagdala sa itaas, pag-drawing, pagbansay, sa hinungdan sa pagsaka, sa pagpukaw, pagpukaw (sa hunahuna), sa paghalad, sa pagdala sa (sa mga gasa), sa pagbayaw, sa hinungdan sa pagsaka, pagtanyag – Hiphil nga porma sa H5927

Niini nga konteksto atong makita kung giunsa paghubad sa Young's Literal Translation kini nga pulong:

Ug siya miingon, "Dad-a, ako nangaliyupo kanimo, ang imong anak, ang imong bugtong, nga imong gihigugma, nga mao si Isaac, ug lumakaw ka alang sa imong kaugalingon ngadto sa yuta sa Moria, **ug paadtoa siya didto** alang sa usa ka halad-nga-sinunog sa usa sa mga bukid nga akong igasulti kanimo." Genesis 22:2 (YLT)

Samtang sila motungas sa Mt Moriah, ang pulong nga mosaka usa ka natural nga pagpili alang sa ingon nga pagbiyahe. Ang pulong alang sa halad-nga-sinunog adunay duha ka kahulogan. Ang una mao ang halad nga sinunog ug ang ikaduha mao ang pagsaka, ang hagdanan o ang pagsaka. Ang Strong's Concordance naghubad niini niining paagiha.

Aktibo nga participle sa babaye sa H5927; usa ka lakang o (sa tingub nga hagdanan, ingon nga pagsaka); kasagaran usa ka halad-nga-sinunog (ingon nga nagautbo sa aso): – pagsaka, halad-nga-sinunog (sakripisyo), mosaka ngadto sa. Tan-awa usab H5766.

Tan-awa giunsa paghubad ang pulong alang sa halad-nga-sinunog niini nga bersikulo:

Ug may pito ka ang-ang **sa pagsaka niini**, ug ang kahaligian niini diha sa atubangan nila: ug kini may mga kahoy nga palma, usa niining kilira, ug usa nianang kilira, diha sa mga haligi niini. Ezequiel 40:26 (KJV)

Busa, ang gisulti sa Dios mahimong hubaron niining paagiha:

Unya miingon siya: Dad-a karon ang imong anak, ang imong bugtong nga anak nga si Isaac, nga imong gihigugma, ug umadto ka sa yuta sa Moria, ug **musaka** ka didto ug **tumungas** ka sa usa sa mga bukid nga igaingon ko kanimo. Genesis 22:2

Kini nga detalye hinungdanon aron ipatin-aw ang salamin nga naglihok sa teksto. Nasayod ang Dios kon unsaon pagsabot ni Abraham ang mga pulong nga Iyang gisulti kaniya. Una, atong tagdon ang giingon sa Diyos bahin sa paghalad ug bata:

Sila usab nanagtukod sa mga hatag-as nga dapit ni Baal, aron sa pagsunog sa ilang mga anak nga lalake sa kalayo alang sa mga halad-nga-sinunog kang Baal, nga wala nako isugo ni isulti, ni misantop sa akong hunahuna. Jeremias 19:5

Gipakita sa Diyos pinaagi kang Jeremias ang bahin sa panahon sa paggawas sa Israel sa Ehipto.

Kay ako wala magsulti sa inyong mga amahan, ni magsugo kanila sa adlaw nga gikuha ko sila gikan sa yuta sa Egipto, mahitungod sa mga halad-nga-sinunog o mga halad. Apan mao kini ang akong gisugo kanila, nga nagaingon: Tumana ang akong tingog, ug ako mahimo nga inyong Dios, ug kamo mahimo nga akong katawohan, ug maglakaw kamo sa tanang mga dalan nga akong gisugo kaninyo, aron kini mamaayo alang kaninyo. Jeremias 7:22-23

Sama sa atong gipahayag sa sayo pa, ang sistema sa pagsakripisyo gihatag sa tawo ingon nga salamin sa kung unsa ang iyang mga hunahuna ngadto sa Dios ug sa Iyang Anak. Ang Diyos wala gayod magtinguha ug mga sakripisyo. Ang tawo nga nagtinguha sa pagdepensa sa iyang kaugalingon batok sa grabeng sumbong nga gustong patyon ang Anak sa Diyos, pagpasangil sa kaugalingon ngadto sa uban/panalamin niini ngadto sa Diyos ingong butang nga gitinguha sa Diyos. Mapintas nga butang ang buhaton sa tawo ngadto sa Diyos, apan sa kataposan, mas dako lang ang mga pagsulay nga kinahanglang atubangon sa tawo.

Ang paagi sa pagsabot ni Abraham sa Diyos nagpadayag kon unsay anaa kaniya. Si Abraham gipadako sa usa ka palibot sa pagsakripisyo sa bata; ang mga tawo sa yuta sa Canaan, diin siya nagpuyo, nagbuhat niining mga dulumtanan. Ang mga sala nga iyang nahimo kaniadto ang tanan mipilit kaniya, mga hunahuna sa paghukom ug busa silot.

Ang sad-an nga tanlag ni Abraham natental sa pagtuo nga siya wala mapasaylo sa Diyos gawas kon siya naghalad ug usa ka butang ngadto sa Diyos. Busa gipabanaag sa Dios kining sayup, Daang Pakigsaad nga naghunahuna balik kang Abraham aron sa pagpagula kaniya gikan niini. Gusto sa Diyos nga si Abraham makabaton ug mahigugmaong relasyon uban Kaniya nga dili na mobalik sa kahadlok ug kawalay kasegurohan tungod sa iyang sayop nga pagsabot sa kinaiya sa Diyos.

Kon ang Diyos sa tinuod nagsugo kang Abraham sa pagpatay sa iyang anak, ang mosunod nga mga pulong kinahanglang magbilin kanato ug makapalibog nga mga pangutana.

Ug siya miingon: Dili mo pagbakyawon ang imong kamot sa bata, ni magbuhat ka ug bisan unsa kaniya: kay karon naila ko na nga ikaw nahadlok sa Dios, kay wala mo ihikaw kanako ang imong anak, ang imong bugtong nga anak. Genesis 22:12

Gilimbongan ba sa Diyos si Abraham sa pagsugo kaniya sa pagpatay sa iyang anak ug unya sa kataposang masakit nga gutlo mipahunong kaniya, nga nagpakita nga Siya karon natagbaw nga si Abraham takos? Ang ideya hilabihan ka problema.

Mas makataronganon sa konteksto sa tanan natong nahisgotan nga nasabtan ni Abraham ang mga pulong sa Diyos diha sa tumbaga, hinimo sa tawo, nga sistema sa hustisya. Nahibalo ang Dios nga masabtan Siya ni Abraham sa ingon niini nga paagi, apan kini ang bugtong paagi aron mapadayag ang tinago nga pagdumot sa iyang kasingkasing.

Ang sugo sa pagpatay kang Isaac nagpadayag sa binhi nga gitago sa sabakan ni Adan. Naghunahuna si Adan nga patyon sa Diyos ang iyang asawa. Dili niya maagwanta ang paghunahuna sa pagbulag kaniya.

Naghunahuna siya nga gusto sa Diyos nga mamatay siya, sama sa gihunahuna ni Abraham nga gusto sa Diyos nga mamatay si Isaac.

Ang Kristohanong kalibutan naggamit niini nga istorya isip gambalay sa pagtabon-sa-sala ug usa ka mahinungdanong elemento sa Pagpuli sa pagtabon-sa-sala. Paminaw sa Spurgeon:

Hinumdomi nga sa kaso ni Abraham si Isaac mao ang anak sa iyang kasingkasing. Dili na nako kinahanglan nga palapdan pa kana, dali nimong mahanduraw kung giunsa siya paghigugma ni Abraham; apan sa kahimtang sa atong Ginoo unsa nga hunahuna ang makahunahuna unsa ka duol ug ka mahal sa atong Manunubos ngadto sa Amahan? Hinumdumi kadtong kahibulongan nga mga pulong sa Nagpakatawo nga Kaalam, “Ako diha kaniya ingon sa usa nga gimatuto uban kaniya: ug ako mao ang iyang kalipay adlaw-adlaw, nga nagakalipay kanunay sa iyang atubangan.” Ang atong mahimayaong Manluluwas mao ang Anak sa gugma sa Dios kay sa mahimo ni Isaac nga minahal ni Abraham. Ang kahangturan ug walay katapusan misulod ngadto sa gugma nga anaa tali sa Amahan ug sa Anak. Si Kristo diha sa tawhanong kinaiya dili hitupngan nga putli ug balaan, ug diha kaniya nagpuyo ang kahingpitan sa pagka-Dios nga lawasnon; busa siya nakapahimuot kaayo sa Amahan, ug kana nga kalipay gipamatud-an sa publiko sa madungog nga mga pamahayag, “Kini mao ang akong pinalangga nga Anak kang kinsa Ako nahimuot pag-ayo.” **Apan wala siya magpagawas kaniya, kondili naghimo kaniya nga ilis kanato nga mga makasasala, naghimo kaniya nga usa ka tunglo alang kanato,** ug gibitay sa usa ka kahoy. Naa kay paboritong anak? Aduna ka bay usa nga nagsalag sa imong sabakan? Aduna ka bay usa nga mas mahal kay sa tanan? Unya kon ikaw tawgon aron makigbulag kaniya, ikaw makahimo sa pagpakig-ambit sa dakong Amahan diha sa pagtugyan sa iyang Anak. — Charles Spurgeon, *Ang Ebanghelyo ni Abraham*.

Sama nga ang Canaanhon nga babaye naghunahuna nga si Jesus nagtawag kaniya nga usa ka iro, si Abraham naghunahuna nga ang Dios gusto nga iyang ihalad ang iyang anak ingon nga halad. Kini nga

istorya hinungdanon tungod kay kini nagsusi sa problema sa tawo. Diha sa sugo sa Dios, ang sala gipadagaya diha kang Abraham ug nagpadayag sa natago.

Sama sa babayeng Canaanhon, ang iyang sayop nga pagsabot sa mga pulong ni Jesus naghimo kaniya nga mas lisod ang pagsulay kay sa mahimo unta, apan ang iyang tumbaga nga pagsabot naghimo niini nga dili kalikayan. Busa uban kang Abraham, walay paagi nga makalikay sa kabug-at sa pagsulay, dili tungod kay gikinahanglan kini sa Dios kondili tungod sa sayop nga pagsabot ni Abraham mahitungod sa kinaiya sa Dios.

Ang nindot kaayo ni Abraham, kay bisan pa sa iyang sayop nga pagsabot, nagpabilin gihapon siya sa pagtuo sa Diyos nga nagtuo nga ang Diyos makabanhaw sa iyang anak gikan sa mga patay.

Tungod sa pagtuo si Abraham, sa dihang siya gisulayan, naghalad kang Isaac, ug siya nga nakadawat sa mga saad naghalad sa iyang bugtong nga anak, nga mahitungod kaniya kini giingon, “Diha kang Isaac pagatawgon ang imong binhi,” nga naghinapos nga ang Diyos makahimo sa pagbanhaw kaniya, bisan gikan sa mga patay, nga gikan niini siya usab midawat kaniya sa mahulagwayong diwa. Hebreohanon 11:17-19

Si Abraham milabang sa kapakyasan ni Adan. Si Adan wala molapas sa iyang sayop nga pagsabot aron sa pagdawat sa saad sa Dios sa paghatag sa tanan niyang mga panginahanglan. Nagtuo siya nga mawala na kaniya si Eva hangtod sa hangtod. Ang pagtuo ni Jesus diha kang Abraham nakapahimo kaniya sa pagtan-aw agi sa mga ganghaan sa lubnganan. Siya misalig sa Dios sa pagpadako sa iyang anak aron sa pagtuman sa saad nga siya mahimong amahan sa usa ka dakung panon. Sa ingon atong gibasa:

Ug tungod kay dili maluya sa pagtoo, wala niya tagda ang iyang kaugalingong lawas, nga patay na (kay mga usa ka gatus ka tuig ang iyang panuigon), ug ang pagkapatay sa tagoangkan ni Sara. Wala siya magduhaduha sa saad sa Dios pinaagi sa pagkawalay pagtoo, kondili nalig-on sa pagtoo, nga naghatag ug himaya sa

Dios, ug sa bug-os nga kombinsido nga ang Iyang gisaad mahimo usab niyang tumanon. Ug busa "Kini giisip kaniya alang sa pagkamatarong." Roma 4:19-22

Atong namatikdan pag-ayo nga ang iyang pagtuo giisip nga matarong. Ang iyang sayop nga pagsabut sa kinaiya sa Dios dili matarung, apan ang pagtoo nga iyang gipakita sa Dios giisip kaniya nga matarung.

Kung atong kuhaon kini nga istorya sama sa gituohan ni Spurgeon ug kadaghanan sa mga Kristiyanong magsusulat, unya sa dihang si Isaac naluwas ug gipatay ang karnero, ang buhat ni Abraham sa pagpataas sa kutsilyo aron pagpatay sa iyang anak gisabot nga ang Dios nangayo sa kamatayon sa usa ka butang nga matagbaw. Kini nag-frame sa tibuok pagtabon-sa-sala sa konteksto sa sakripisyo nga paghupay.

Kini ang akong kanhing pagsabot sa istorya sa ebanghelyo nga gisulat sa unang mga edisyon sa akong libro nga *Identity Wars/Mga gubat sa Pagkamao*:

Sulayi sa paghanduraw ang Dios diha sa istorya ni Abraham ug Isaac ug tan-awa nga walay bisan kinsa nga makatungtong ngadto sa gintang alang kang Jesus, **walay usa nga mopagawas sa Amahan gikan sa kasingkasing nga nagkuniskunis nga tahas sa pagsakripisyo, walay bisan kinsa nga makapugong sa balaang kamot gikan sa pagsal-ot sa kutsilyo.** Sa linog ug kangitngit niadtong makahuloganon nga adlaw sa dihang ang labing dako nga gugma nga sukad naputol tungod sa atong mga sala, akong nadungog ang pagtuaw sa Amahan, "Akong Anak, Akong Anak, unsaon ko man sa pagtugyan kanimo? Unsaon ko sa pagpalakaw kanimo?" Ania ang Impiyerno dinhi mismo. Parehas nga Amahan ug Anak nakasinati sa Impiyerno sa pagkaputol sa ilang relasyon alang kanamo. Unsa pa ang mahimo sa esensya sa Impiyerno gawas sa kaatbang sa kung unsa ang gipasabut sa gingharian sa Dios—mahigugmaon, suod nga relasyon? – *Identity Wars/Gubat sa Pagkamao*, 2012 Edisyon

Sa akong pagbasa niini karon, nasakitan ko sa hulagway nga gipakita niini. Samtang ang pipila ka mga teologo sa kinaiyanhon nga

naningkamot sa pagpahumok sa hampak sa Amahan sa pagpatay sa Iyang Anak, ako napandol nga buta ngadto sa mga implikasyon sa usa ka balaan nga hustisya nga nagkinahanglan sa kamatayon, bisan ang kamatayon sa Iyang Anak. Sa panahon sa pagsulat niini wala akoy ideya sa bakak nga hustisya ni Satanas ni ang ideya nga ang paghukom ug pagkondenar gikan kang Adan, dili sa Dios. Uban sa hulagway sa ibabaw sa pagtabon-sa-sala, ang Amahan makita nga mao ang nagpatay sa Iyang Anak. Si Luther misulay sa pagpahumok niini nga hampak pinaagi sa pagpasangil sa pagpatay sa balaod sa Dios.

Ang balaod nag-ingon: "Sige. Kung ang imong Anak nagkuha sa mga sala sa kalibutan, wala ako'y nakita nga mga sala bisan asa gawas Kaniya. Siya mamatay sa Krus."

Ug ang balaod nagpatay kang Kristo. Apan gawasnon kita.²¹

Sama sa atong gisgutan ganina,

usa pa ka lakang ang gihimo ngadto sa Trinidad aron ipakita kini nga kamatayon ingon usa ka paghalad sa kaugalingon, imbis nga ang Amahan ang magpatay sa Iyang Anak. Apan ang tanan niini nga mga butang mao ang mga maskara aron matago ang kasuko sa tawo batok sa Diyos, nga ipakita Siya nga mao ang nagapangayo og kamatayon aron matuman ang Iyang hugot ug eksaktong hustisya. Nagahimo kini sa Amahan nga magtan-aw og buang; ang Iyang paglalang makasasala, ug tungod niini kinahanglan mamatay ang inosente nga Anak sa Diyos aron makontento ang Amahan? Nagaingon kini nga arbitrario; ngano nga dili lang nimo pasayloon? Kini nagpahinumdum kanato sa istorya ni Saul ug Jonathan:

Kini naghimo sa Amahan nga daw buang; Ang iyang binuhat nakasala ug busa ang inosente nga Anak sa Dios kinahanglang mamatay sa dili pa matagbaw ang Amahan? Morag arbitrario; nganong dili man ka makapasaylo?

²¹ Martin Luther, *Komentaryo sa St Paul's Epistle ngadto sa mga taga-Galacia*

Ug ang mga tawo sa Israel nangaguol niadtong adlaw, kay gipapanumpa ni Saul ang katawohan, nga nagaingon: Tinunglo ang tawo nga mokaon ug bisan unsa nga kalan-on hangtud sa kagabhion, sa dili pa ako makapanimalus sa akong mga kaaway. Busa walay usa sa mga tawo ang nakatilaw ug pagkaon. 1 Samuel 14:24

Unya si Saul miingon kang Jonathan: Suginli ako unsay imong nabuhat. Ug gisuginlan siya ni Jonathan, ug miingon: Nakatilaw lamang ako ug diyutay nga dugos sa tumoy sa sungkod nga diha sa akong kamot: busa karon kinahanglan na kong mamatay. Si Saul mitubag: Ang Dios magabuhat sa ingon ug labaw pa usab; kay ikaw sa pagkatinuod mamatay, Jonathan. Apan ang katawohan ming-ingon kang Saul: Mamatay ba si Jonathan, nga nakahimo niining dakung kaluwasan sa Israel? Sa pagkatinuod dili! Ingon nga si Jehova buhi, walay usa ka buhok sa iyang ulo nga mahulog sa yuta, kay siya nagtrabaho uban sa Dios niining adlaw. Busa giluwes sa katawhan si Jonatan, ug wala siya mamatay. 1 Samuel 14:43–45

Diha sa gambalay sa kinaiya ni Jesus ug sa duha ka mga pakigsaad, ang sugo sa Dios ngadto kang Abraham mao ang buhat sa Daang Kasabotan aron sa pagpadaghan sa iyang tinago nga sala. Gipakita ni Abraham ang usa ka diosnon nga pagtoo, pinaagi sa kangitngit sa bakak nga pagsabut.

Pinaagi niining mao nga kangitngit nga si Kristo kinahanglang mogunit sa gugma sa Iyang Amahan.

Sa mga alas tres, si Jesus misinggit sa makusog nga tingog, “Eli, Eli, lama sabachthani?” nga nagkahulogang “Dios Ko, Diyos Ko, nganong gibiyaan Mo Ako?” Mateo 27:46 (NLT)

Si Jesus nanlimbasug sa pagduhaduha nga ang Iyang Amahan mibiya Kaniya. Sama ni Abraham, misalig Siya sa Iyang Amahan bisan pa sa mangitngit nga panganod nga naglibot Kaniya ug mitugyan sa Iyang kaugalingon ngadto sa mga kamot sa Dios. Ngano nga si Jesus kinahanglang molakaw niining panganod sa pagduhaduha? Iyang

gipas-an sa Iyang kaugalingon ang atong sayop nga pagsabot sa Dios, naghunahuna nga Iya kitang biyaan. Si Jesus ug Abraham mibuntog sa kangitngit ug midaog, nagpakita nga si Jesus ang binhi ni Abraham.

Karon ngadto kang Abraham ug sa iyang Kaliwat ang mga saad gihimo. Wala siya moingon, “Ug sa mga binhi,” ingon sa daghan, kondili ingon sa usa, “Ug sa imong Binhi,” nga mao si Kristo. Galacia 3:16

Si Abraham mao ang amahan sa pagtuo (Roma 4:16). Si Kristo nga kaliwat ni Abraham, mipadako sa buhat ni Abraham uban sa pagtuo nga mituhop sa kangitngit sa tibuok kalibotan.

Sa kahayag niini nga mga butang, ang mga baruganan sa pagtabon-sa-sala makita sa usa ka hingpit/kompleto nga bag-ong kahayag. Sila motugot kanato sa pagsulti ngadto sa bato kay sa paghampak niini. Kini nga impormasyon mahinungdanon alang sa kahingpitan sa mga santos pinaagi sa Panahon sa Kasamok ni Jacob sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo.

Alaut! Kay kanang adlaw daku, sa pagkaagi nga walay bisan kinsa nga sama niini; ug kini mao ang panahon sa kasamok ni Jacob, apan siya maluwas gikan niini. Jeremias 30:7

Sa atong tukion sa ulahi sa mas dakong detalye, ang katawhan sa Diyos moagi ug pagsulay diin sila matintal sa pagbati nga ang Diyos bug-os nga mibiya kanila. Kon kita makaila sa atong Dios ug sa Iyang kinaiya, ang mga pagbati sa pagbiya maminusan pinaagi sa kahibalo sa kamatuoran nga ang Dios wala gayud magtinguha sa sakripisyo ug sa halad. Kita makahimo sa paglusot niana nga kangitngit sa diha nga ang tibuok kalibutan magtigum batok niadtong nagtuman sa mga sugo sa Dios ug sa hugot nga pagtuo ni Jesus.

Sa pinakangitngit nga takna, ang katawhan sa Diyos modaog batok sa kinaiyanhong panag-away sa sulod ug moingon:

... Tan-awa, kini mao ang atong Dios; kita naghulat kaniya, ug siya magaluwas kanato. Kini mao si Jehova; kita naghulat Kaniya; kita magmaya ug magmaya diha sa Iyang kaluwasan. Isaia 25:9

ATONEMENT

Sa pag-asoy sa istorya ni Abraham, atong gipahimutang ang sukaranan sa paglambo sa kasuko sa tawo batok sa Dios. Kini gitago diha sa sabakan ni Adan, gipakita diha sa pagpatay ni Cain kang Abel ug nisangko sa hulagway ni Abraham nga nagpatay sa iyang anak; usa ka pagpadayag sa gihunahuna ni Adan nga gustong buhaton sa Diyos kaniya. Si Adan usa ka anak sa Dios. (Lucas 3:38). Ang lawom nga mangitngit nga landong ni Abraham uban sa usa ka kutsilyo nga giisa aron ihulog sa dughan sa iyang anak nga lalaki mao ang bug-os nga pagpakita kung unsa ang gihunahuna sa katawhan sa gipangayo sa Diyos alang sa hustisya.

Atong subayon karon kining tawhanon nga kasuko batok sa Dios, nga giplano ingon nga gipangayo sa Dios alang sa paghalad sa dugo.

KAPITULO 15

DANIEL UG ANG SALAWAYON NGA LIMBONG/PANLILINL ANG SA GAMAY NGA SUNGAY

Ang istorya sa pagkapukan ni Adan ug Eva inubanan sa istorya sa pagpatay ni Cain kang Abel naghatag kanato sa orihinal nga binhi diin ang tanang pagpakita sa kasuko sa tawo, gubat, pagpaagas sa dugo, sakripisyo, ug pagsimba nakakaplag sa ilang tinubdan. Si Adan nagsugod sa iyang kasuko batok sa Dios sa dihang nahulog siya sa sala. Ang unang mga pagbati ni Adan ngadto sa Anak sa Dios niadtong panahona nabutyag sa pagpatay ni Cain kang Abel.

Aron ang tawo makadawat ug pagpasig-uli uban sa Dios, kinahanglan iyang ilhon ang iyang kasuko batok sa Dios, ug ang iyang tinguha sa pagpatay sa Iyang Anak. Si Adan ug si Abel nagpaubos sa ilang kaugalingon sa pagsugid niini nga krimen diha sa mga sakripisyo nga ilang gitanyag. Sa kasukwahi, ang nasubo nga si Cain nagpakita sa

kasuko batok sa balaan nga pakigsaad, nagsalikway niini sa pagdumili sa pagdala ug usa ka nating karnero aron ihawon, nga nagrepresentar sa pagdumot nga nagpuyo sa sulod niya ngadto sa Anak sa Dios. Iyang gipadaku ang iyang kaugalingon batok sa Prinsipe sa panon, ang Anak sa Dios, kansang Espiritu mipuyo kang Abel, ug mipatay kaniya.

Niini atong makat-onan ang usa ka lawom nga leksyon. Sa pagdumili sa pagpatay sa nating karnero, gilimod ni Cain nga siya adunay tinago nga pagdumot diha kaniya. “Tingali sala kana ni Adan, apan dili kana akoo,” lagmit naghunahuna si Cain. Naghunahuna siya nga maayo siya ug dili kinahanglan nga ilhon ang angay nga agianan sa grasya nga gitanyag sa Diyos. Apan makalilisang ang sangpotanan: Buot sa Diyos nga ipaagi niya ang iyang pagdumot ngadto sa ritwal sa paghalad sa karnero; sa wala pagbuhat niini, ang pagdumot mibuto sa usa ka dili angay nga agianan - sa iyang minahal nga igsoon. Kini kinahanglan nga magpasidaan kanato nga kon atong ipanghimakak ang pagkamakasala nga gipakita sa Dios kanato, o ang mga paagi sa Dios sa pag-atubang niini, kana nga kaudutan mobuto gikan kanato sa usa ka gubot ug makadaut nga paagi, nga makapasakit sa atong kaugalingon ug niadtong naglibut kanato.

Kini nga prinsipyo tinuod sa tagsa-tagsa nga lebel, sa lebel sa pamilya, sa lebel sa komunidad, sa nasudnong lebel, ug sa tibuok kaliwatan sa tawo. Kini nga istorya gisubli sa makadaghang higayon sa kasaysayan sa tawo sama sa maalamong pagpahayag ni Solomon:

Kadto nga mao, nahimo na kaniadto, ug unsa ang mahitabo pa, nahimo na; ug ang Dios nagkinahanglan ug asoy/record sa nangagi. Ecclesiastes 3:15

Ang basahon ni Daniel naghatag sa mahinungdanong gambalay sa pagbutyag sa paglimbong ni Adan; kini nagdetalye sa may kalabotan nga mga aspeto sa kasaysayan sa tawo nga nagpakita niini nga pagdumot sa aksyon sa sunodsunod nga mga panahon.

Aron masabtan ang kasaysayan nga konektado sa mga tagna ni Daniel, utangan nato ang buhat ni William Miller ug sa iyang mga kauban nga nagpalambo sa labing kompleto, sistematikong pagpasabut niini nga

mga tagna sa ika-19 nga siglo. Alang sa usa ka detalyado nga pagsusi niini nga mga tagna, akong girekomendar ang mga libro nga Daniel ug *Apocalipsis* gikan ni Uriah Smith²² and *Daniel the Prophet* from Stephen Haskell.²³ Para sa pinamubo nga summary sa kapitulo 7 ug 8 sa Daniel, tan-awa ang kapitulo 15 sa librong *As You Judge*, nga libre gikan sa *fatheroflove.info*.

Maghatag ako ug usa ka mubo nga summary niining mga libroha nga bag-o pa lang nako nahisgutan aron mahatagan ang konteksto sa kapitulo 8 sa Daniel.

Nakita ko ang carnero nga lake nga nagapadulong sa kasadpan, sa amihanang, ug sa habagatan, sa pagkaagi nga walay mananap nga makasukol kaniya; ug walay bisan kinsa nga makaluwas gikan sa iyang kamot, kondili nagbuhat siya sumala sa iyang kabubut-on, ug nahimong daku. Ug sa nagpalandong ako, sa kalit miabut ang usa ka lakeng kanding gikan sa kasadpan, tabok sa nawong sa tibook nga yuta, nga wala makahikap sa yuta; ug ang kanding may usa ka talagsaong sungay taliwala sa iyang mga mata.

Unya miadto siya sa carnero nga lake nga may duruha ka mga sungay, nga akong nakita nga nagatindog sa daplin sa suba, ug midalagan kaniya uban ang mabangis nga kakusog. Ug nakita ko siya nga nag-atubang sa carnero nga lake; naakig gid sia sa iya, ginsalakay niya ang carnero nga lalaki, kag ginbali ang iya duha ka sungay. Walay gahum ang carnero nga lake nga makasukol kaniya, apan iyang gihulog siya ngadto sa yuta ug iyang gitumban siya; ug walay bisan kinsa nga makaluwas sa carnero nga lake gikan sa iyang kamot. Busa ang laking kanding midako pag-ayo; apan sa diha nga nalog-on na siya, ang dako nga sungay nabali, ug puli niini upat ka mga inila nga sungay mikayab paingon sa upat ka hangin sa langit. Daniel 8:4-8

²² I-download gikan niini nga link: <https://maranathamedia.com/download/view/daniel-and-revelation-uriah-smith-1897>

²³ I-download gikan niini nga link: <https://maranathamedia.com/download/view/story-of-daniel-the-prophet-sn-haskell-1903>

Ang manulonda nga si Gabriel naghatag kang Daniel sa mga ilhanan sa laking karnero ug sa laking kanding nga gisimbolohan sa panan-awon.

Ang carnero nga lake nga imong nakita, nga adunay duruha ka mga sungay—sila mao ang mga hari sa **Media ug sa Persia**. Ug ang laking kanding mao ang gingharian sa Gresya. Ang dakong sungay nga anaa taliwala sa iyang mga mata mao ang unang hari. Daniel 8:20-21

Ang mahukmanong kasaysayan sa Greece nga nagpildi sa Medo-Persia nahitabo sa 331 B.C.

Unang gipildi ni Alejandro ang mga heneral ni Dario sa Suba sa Granicus sa Frigia. Sunod niyang giatake ug gipildi si Darius sa mga agianan sa Issus sa Cilicia, ug pagkahuman gipildi siya sa kapatagan sa Arbela sa Sirya. Kining ulahing gubat nahitabo niadtong 331 B.C., ug nagtimaan sa pagkapukan sa Imperyo sa Persia. Pinaagi niini nga panghitabo si Alexander nahimong agalon sa tibuok nasud.²⁴

Ang Persia ug Gresya sama sa kadaghanang nasod adunay relihiyosong mga buhat nga nalangkit sa paghalad ug mga mananap.

Ang pagsakripisyo sa mga hayop mao ang ritwal nga pagpatay sa usa ka hayop isip bahin sa usa ka relihiyon. **Gibuhat kini sa mga sumusunod sa daghang relihiyon ingong paagi sa pagpahimuot sa usa ka diyos o mga diyos o pag-usab sa dagan sa kinaiyahan.** Nagsilbi usab kini nga sosyal o ekonomikanhon nga gimbuhaton sa mga kultura diin ang makaon nga mga bahin sa hayop giapod-apod sa mga nagtambong sa sakripisyo alang sa pagkonsumo. **Ang pagsakripisyo sa mga mananap mitungha sa halos tanang kultura,** gikan sa mga Hebreohanon ngadto sa mga Grego ug Romano (ilabi na sa seremonyas sa pagputli Lustratio), mga Ehiptohanon (pananglitan sa kulto sa Apis) ug gikan sa mga Aztec ngadto sa Yoruba. Ang relihiyon sa karaang mga Ehiptohanon nagdili sa

²⁴ Uriah Smith, *Daniel and Revelation*, pahina 168

paghalad ug mga mananap gawas sa karnero, toro, baka, laki nga nati ug gansa.²⁵

Ang mga halad nga mananap sa mga nasud nakakaplag sa ilang tinubdan sa mga panghitabo ni Adan ug Eva, Cain ug Abel. Ingon sa gipakita sa kinutlo sa ibabaw, ang mga sakripisyo sa paganong mga nasud usa ka proseso sa paghupay sa ilang mga diyos o pagmaniobra sa mga sangputanan. Kini mao ang ebidensya sa unibersal nga pagdumili sa pagdawat sa nalubong nga kasuko sa sulod natong tanan ug ang kinaiya sa pagpakita sa tinguha sa pagsakripisyo ngadto sa Dios aron sa paghupay sa Iyang kasuko.

Ang mga pari sa **Babilonia ug Persia naghalad adlaw-adlaw nga mga halad ngadto sa ilang mga dios**. Ang mga Babilonyanhon ug mga Persianhon usab adunay relihiyosong sistema diin **silang usab adunay adlaw-adlaw o padayon nga mga halad**.

Kini gipadayag pinaagi sa pagkadiskobre sa Silindro ni Cyrus (538-529 B.C.), ang inskripsiyon diin gihubad ingon sa mosunod:

“Adlaw-adlaw siya nagplano ug sa pagdumot, iyang gitugotan ang naandang paghalad sa paghunong; iyang gitudlo — iyang gitukod sulod sa ciudad.” — tan-awa *Mga Landmark sa Sibilisasyon; Assyrian ug Babylonya Literatura*, gikan ni Albert F. Harper, pahina 171.

Ang laing hubad mabasa: “Siya nagplano adlaw-adlaw ug sa pagdumot iyang gipahunong ang natukod nga halad.” *Archaeology ug ang Bibliya*, gikan ni George A. Barton, Ikaduha nga Edisyon, pahina 385.²⁶

Atong mabasa ang grabeng kasuko sa laking kanding ngadto sa laking karnero. Sama sa akong gipasabot sa sayo pa, ang tanang kasuko ngadto sa uban maoy pagpakita sa atong tinago nga kasuko ngadto sa

²⁵ <https://en.wikipedia.org/wiki/Sacrifice>

²⁶ F.L. Sharp, *Antiochus or Rome*. I-download gikan niini nga link:
<https://maranathamedia.com/download/view/antiochus-or-rome-fl-sharp>

Dios. Si apostol Juan nag-ingon nga kon dumtan nimo ang imong igsoon, anaa ka sa kangitngit. (1 Juan 2:9).

Ang panagbangi tali sa Persia ug Gresya maoy usa ka pagpadayag nianang pangsulod nga pagdumot sa mga tawo alang sa Dios. Si Jesus miingon, “Maingon nga gibuhath ninyo kini ngadto sa usa sa labing ubos niining Akong mga igsoon, gibuhath ninyo kini kanako.” (Mateo 25:40). Ang mga tawo walay kasigurohan tungod sa ilang pagbulag sa Dios, hinungdan nga dili nato makita ang usag usa isip mga kauban sa pamilya sa Dios. Kini gipakita pinaagi sa atong panginahanglan sa paghupay sa mga diyos, ug sa atong panginahanglan sa pagdominar sa atong isigkatawo.

Ang simbolismo sa kanding nga naglaglag sa laking karnero diha sa basahon ni Daniel adunay usa ka lanog sa unang pagpatay sa kasaysayan sa tawo. Ang kanding simbolo ni Satanas ug ang karnero o karnero simbolo ni Kristo. Sa istorya ni Cain ug Abel, si Cain, nga nadasig sa kanding, si Satanas, nasuko pag-ayo kang Abel, kinsa nadasig sa karnero, si Jesus, ug mipatay kaniya sama sa paglaglag sa Gresya sa gahum sa Persia pinaagi sa pagpamatay sa daghang mga tawo.

Ang simbolismo sa laking karnero ug kanding nga konektado kang Cain ug Abel nagkonektar kanato ngadto sa orihinal nga kasuko gikan sa unang pamilya sa yuta. Ang hinungdan nga kini nga kasaysayan hinungdanon tungod sa sunod nga gihulagway ni Daniel.

Ug gikan sa usa kanila migula ang usa ka gamay nga sungay nga **mitubo sa hilabihan nga pagkadaku** paingon sa habagatan, paingon sa silangan, ug paingon sa mahimayaang yuta. Ug kini mitubo ngadto sa panon sa langit; ug gihulog niini sa yuta ang pipila sa panon ug ang pipila sa mga bitoon, ug giyatakan sila. Iya gani nga gibayaw ang iyang kaugalingon ingon sa kataas sa Prinsipe sa panon; ug pinaagi kaniya ang adlaw-adlaw nga mga halad gikuha, ug ang dapit sa iyang balaang puloy-anan gilumpag.. Daniel 8:9-11

Sa mga panghitabo nga gihulagway ni Daniel, mitungha ang usa ka gahum gikan sa Gresya nga magpadaku sa iyang kaugalingon bisan ngadto sa prinsiphe sa panon - buot ipasabot si Jesus, ang Anak sa Dios. Sa walay paghisgot sa mga detalye kon sa unsang paagi mitungha kini nga gahom, atong makita nga ang Roma mao lamang ang gahom nga nahimong mas dako kay sa Gresya, sumala sa gipakita sa tagna.

Sa pagsumpay niini nga mga punto, ang kasuko nga gipakita ni Cain batok kang Abel, mitubo nga mas dako pa diha sa gubat tali sa Persia ug Gresya ug unya hilabihan ka daku pinaagi sa Roma nga sa katapusan milansang sa Anak sa Dios, sa ingon sa hingpit nga pagpakita sa pagkamaluibon ni Adan diha sa unod.

Niining mas lapad nga konteksto, ang tagna ni Daniel wala lamang naghatag ug listahan sa sunodsunod nga mga gingharian gikan sa panahon sa Babilonya hangtod sa kataposang mga adlaw, kondili naghatag kini kanato sa kasaysayan kon sa unsang paagi ang paglimbong ni Adan nagpakita sa kasaysayan sa tawo. Kini nga koneksyon naghatag ug mas dakong gahom niini nga tagna ug naghatag kanato ug himan sa pagtagna ug dugang nga mga pag-usab niining mapungot nga binhi, ilabina sa kataposang mga talan-awon sa kasaysayan sa yuta.

Gisultihan ni Gabriel si Daniel nga kining prinsipyo sa kapungot o kasuko mohunong sa panahon sa katapusan.

Ug siya miingon, "Tan-awa, akong ipahibalo kanimo kung unsa ang mahitabo **sa kaulahiing panahon sa kasuko**; kay sa tinudlong panahon ang katapusan mahitabo.." Daniel 8:19

Kini nga kasuko nagpadayon sukad sa panahon ni Adan hangtod karon. Kini nagpakita sa matag gubat ug matag mapintas nga kamatayon sukad sa panahon ni Abel. Kini mao ang pagluib ni Adan nga gipadaku ug gipakita, ug kini magpadayon sa pagpakita hangtud nga ang Prinsiphe sa panon mopahunong sa tinguha alang sa sakripisyo ug halad. (Daniel 9:27).

Iya gani nga gibayaw ang iyang kaugalingon ingon sa kataas sa Prinsipe sa panon; ug pinaagi kaniya ang adlaw-adlaw nga mga halad gikuha, ug ang dapit sa iyang balaang puloy-anan gilumpag. Tungod sa kalapasan, usa ka kasundalohan ang gitugyan ngadto sa sungay aron sa pagbatok sa adlaw-adlaw nga mga halad; ug iyang gihulog ang kamatuoran ngadto sa yuta. Gibuhat niya kining tanan ug miuswag. Unya nadungog ko ang usa ka balaan nga nagsulti; ug ang lain nga balaan miingon niadtong usa nga nagsulti, "Hangtod kanus-a ang panan-awon, mahitungod sa adlaw-adlaw nga mga halad ug sa paglapas sa pagkabiniyaan, ang paghatag sa sangtuwaryo ug sa panon nga pagatumban?" Ug siya miingon kanako: Sulod sa duha ka libo ug totolo ka gatus ka adlaw, unya ang sangtuwaryo pagahinloan." Daniel 8:11-14

Sa dili pa kita makakalot og mas lawom ngadto sa pinulongan sa Daniel 8:11-14 ug ang relasyon niini ngadto sa pagtabon-sa-sala, kita kinahanglan nga mohatag og gamay pa nga kasaysayan aron sa paghatag og konteksto. Si William Miller ug ang kalihukan sa Adbiyento sa ika-19 nga siglo naghatag ug importanteng kahayag niining importante nga mga bersikulo.

KAPITULO 16

WILLIAM MILLER, ANG ADLAW-ADLAW UG ANG PAGLAPAS SA PAGKABINIYAAN

Sa ikaduha nga kapitulo atong gihisgutan ang mga pagtulon-an ni Aquinas kinsa mikuha sa lohikal nga pag-uswag sa mga pamahayag ni Anselm ngadto sa pagpangatarungan sa pagsunog sa mga erehes. Ang pagsunog sa mga tawo hangtod sa kamatayon usa ka pagpakita sa tinago nga pagdumot batok sa Dios ug sa Iyang Anak. Sa misunod nga 500 ka tuig, ang kalibotan nag-antos sa pagdaogdaog sa Romanhong gahom sa pagpugos sa tanlag ilalom sa kasakit sa kamatayon. Ang mga gahum sa Protestantismo ug Islam nagsusi sa gahum sa Papado samtang nagpakita gihapon sa susama nga kapungot ug kasuko. Usa sa labing mahinungdanon nga pagpahayag sa reaksyonaryong kasuko ngadto sa Roma miabut pinaagi sa French nga rebolusyon nga nisangko sa French General Berthier nga nagbihag sa Santo Papa sa February 15, 1798.

Kini ang panghitabo nga nakapukaw sa usa ka pagpasig-uli/pagpabuhi sa pagtuon sa Bibliya niadtong panahona. Ang mga tawo misugod sa pagdagan ngadto ug nganhi sa basahon ni Daniel ug ang kahibalo miuswag. (Daniel 12:4).

Usa sa mga lalaki nga nagsugod sa pagtuon sa Kasulatan wala madugay pagkahuman niini nga panahon mao si William Miller. Usa siya ka kapitan sa Vermont Militia ug kabahin sa mga pwersa sa US nga mipildi sa British sa Battle of Plattsburgh sa Lake Champlain, Septyembre 11, 1814.²⁷

Si William Miller hapit sigurado nga ang labi ka daghan nga mga Amerikano mapildi sa disiplinado nga Red Coats, apan sa iyang dakong katingala midaog ang mga Amerikano. Usa ka nakonbikto nga Deist niadtong panahona, nakombinsir siya sa pagkalambigit sa usa ka mas taas nga gahum sa mga kalihokan sa mga tawo ug determinado nga sulbaron ang iyang giisip kaniadto nga daghang mga kontradiksyon sa Bibliya.

Ako personal nga nakaduaw sa balay ni William Miller sa Low Hampton, Upstate New York ug milingkod sa lamesa diin siya nagtuon sa Bibliya. Naglakaw ko sa agianan gikan sa iyang panimalay ngadto sa kakahoyan diin siya nag-ampo human maablihan ang kahulugan sa Daniel 8:14 ug gihangyo nga “isulti kini sa kalibutan.”

Ug siya miingon kanako: Sulod sa duha ka libo ug totolo ka gatus ka adlaw, unya ang sangtuwaryo pagahinloan.” Daniel 8:14

Daghang Kristohanong mga iskolar ang nakasabut sa panahon ni William Miller, sama sa kadaghanan sa mga eskolar nga nasabtan karon, nga ang gamay nga gahum sa sungay nga gihulagway sa Daniel 8:11 nagtumong kang Antiochus Epiphanes sa ika-2 nga siglo B.C. sa dihang gipahunong niya ang mga halad sa Jerusalem. Ang panguna nga ideya mao ang mga puwersa sa daotan nga nagtinguha sa pagpahunong sa sistema sa pagsakripisyo sa mga Judio. Dili kini mohaom sa sumbanan sa tagna, kay ang gihisgotan mao ang mga

²⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Plattsburgh

WILLIAM MILLER, ANG ADLAW-ADLAW UG ANG PAGLAPAS SA
PAGKABINIYAAN

gingharian, dili ang indibiduwal nga mga hari. Gimingaw usab sa mga eskolar nga ang gahom nga gihulagway dinhi ingong gamayng sungay sa pagkatinuod **mas dako** kay sa gahom sa Gresya.

Busa ang laking kanding [Greece] **midako pag-ayo**;... Daniel 8:8

Ug gikan sa usa kanila migula ang usa ka gamay nga sungay nga **mitubo sa hilabihan nga pagkadaku** paingon sa habagatan, paingon sa silangan, ug paingon sa mahimayaong yuta. Daniel 8:9

Ang bugtong gahum sa paglambo sa kasaysayan nga mitubo gikan sa Gresya ug labaw pa sa Gresya mao ang Roma. Sa bisan unsa nga kahimtang kadaghanan sa mga eskolar sa Bibliya naghinapos nga ang tagna sa Daniel 8 matapos sa wala pa ang pagkatawo ni Kristo.

Usa sa daghang mga problema niini mao ang mga pulong ni Kristo mahitungod sa dulumtanan o paglapas sa pagkabiniyaan.

“Busa inigkakita ninyo sa ‘ **dulumtanan sa kalaglagan/pagkabiniyaan,**’ nga gisulti ni Daniel nga propeta, nga nagbarog sa balaang dapit” (kon kinsa ang mobasa, pasabta siya).
24:15

Gisultihan ni Jesus kadtong nakakita niining “kangil-aran sa kalaglagan” sa pagkalagiw gikan sa Judea ngadto sa kabukiran. Giklaro gayod ni Lucas kon unsa ang ilhanan nga nagsulti kanila kon kanus-a sila mokalagiw:

“Apan sa dihang makita ninyo ang Jerusalem nga gilibotan sa mga kasundalohan, nan hibaloí nga ang pagkalaglag niini haduol na.”
Lucas 21:20

Ang gahum nga milibut ug milaglag sa Jerusalem niadtong A.D. 70 mao ang Roma, sa ingon nag-asoy sa “dulumtanan sa pagkabiniyaan” ngadto sa Roma. Si Daniel naghigot niining makalaglag nga gahum diha sa Daniel 8:13:

Unya nadungog ko ang usa ka balaan nga nagsulti; ug ang lain nga balaan miingon niadtong usa nga nagsulti: Hangtud kanus-a ang panan-awon, mahitungod sa adlaw-adlaw nga mga halad ug sa

paglapas sa pagkabiniyaan, ang paghatag sa sangtuwaryo ug sa panon nga pagatumban?” Daniel 8:13

Ang kamatuoran nga si Jesus naghigot niini nga gahom ingong umaabot gikan sa dihang Siya nakigsulti sa mga tinun-an nagpamatuod nga ang gisulat ni Daniel dili mahimong may kalabotan sa mga panghitabo sa ika-2 nga siglo B.C. Kini nga kamatuoran naghatag og mas dakong gibug-aton sa pangutana kon unsa ka dugay kini nga panan-awon sama sa gipangutana sa Daniel 8:13 tungod kay kini milabaw pa sa ikaduhang siglo B.C., pinaagi sa pagkatawo ni Kristo ug sa kalaglagan sa Jerusalem, ngadto sa umaabut. Busa hangtod kanus-a magpadayon kining makalilisang nga kasaysayan?

Ang tubag niana nga pangutana naglakip sa pagsabot kon unsa ang inadlaw-adlaw nga sakripisyo ug ang paglapas sa pagkabiniyaan ug kung unsa kadugay ang Sanctuaryo ug ang Balay-an ginatunoban.

Ang mga tighubad ni King James niini nga tudling, sugod sa bersikulo 11, midugang sa pulong nga sakripisyo ngadto sa tudling aron paghatag og kinabuhi sa ideya nga ang mga panghitabo nga gihulagway nagpasabut sa pag-atake sa sistema sa pagsakripisyo sa Dios nga maoy sentro nga bahin sa Sanctuaryo sa mga Judio. Tulo ka beses ang pulong nga sakripisyo sa mga italiko gidugang sa teksto.

Oo, siya nagpadaku sa iyang kaugalingon bisan ngadto sa principe sa panon, ug pinaagi kaniya ang adlaw-adlaw nga halad gikuha, ug ang dapit sa iyang balaang puloy-anan gilumpag. Ug ang usa ka panon gihatag kaniya batok sa adlaw-adlaw nga halad tungod sa kalapasan, ug kini mipukan sa kamatuoran ngadto sa yuta; ug kini nagbansay, ug miuswag. Unya nadungog ko ang usa ka santos nga namulong, ug ang lain nga santos miingon niadtong usa ka santos nga misulti: Hangtud anus-a ang panan-awon mahitungod sa adlaw-adlaw nga paghalad, ug sa paglapas sa pagkabiniyaan, aron sa paghatag sa balaang puloy-anan ug sa panon nga pagatumban? Daniel 8:11-13

Gitubag ni William Miller ang isyu sa mga sakripisyo ingon sa mosunod:

1st, ang “adlaw-adlaw nga sakripisyo.” Kini mahimong sabton, sa uban, nga nagpasabot sa Hudiyong mga tulumanon ug mga seremonyas; ug sa uban, ang pagano nga mga seremonyas ug mga sakripisyo. Samtang ang mga Hudiyo ug mga Pagano adunay ilang mga rituwal ug mga halad sa buntag ug sa gabii, ug ang ilang mga halaran padayong nag-aso uban sa ilang mga biktima sa mga mananap, ug ang ilang balaang kalayo gipreserbar diha sa ilang nasodnong mga halaran ug mga templo nga gipahinungod sa ilang ubay-ubayng mga diyos o diyos, kita tingali dili mahibalo kon asa niini ipadapat kining mahulagwayong mga pulong, dili ba ang atong teksto ug konteksto nagpatin-aw sa kahulogan. Dayag kaayo, sa dihang atong susihon pag-ayo ang atong teksto, nga kini sabton nga nagtumong sa Pagano ug Papal nga mga rito, kay kini nagbarog inubanan sa “kaligutgutan sa pagkabiniyaan,” ug naghimo sa samang mga buhat, sama sa gipasidungog sa Papal nga dulumtanan, “sa paghatag sa sangtuwaryo ug sa panon nga pagatumban.” Tan-awa, usab, Pin. 11:2, “Apan ang sawang nga anaa sa gawas sa templo pasagdi, ug ayaw pagsukda, kay kini gihatag ngadto sa mga Gentil, ug ang balaang siyudad ilang pagatumban sa kap-atan ug duha ka bulan.” Kining kataposang teksto adunay paghisgot lamang sa Papal nga mananap, nga mao ang larawan sa Pagano; apan ang teksto nga gikonsiderar adunay paghisgot sa Pagano ug Papal. Sa ato pa, Hangtud kanus-a ang pagano nga kalapasan ug ang Papal nga paglapas magyatak sa santuwaryo ug panon? Kini kinahanglan nga tinuod ug literal nga kahulogan sa atong teksto; kini dili magpasabot sa kontra-Kristohanon nga dulumtanan nga mag-inusara, kay wala gayud nila laglaga ang simbahan sa mga Judeo; ni kini nagpasabut ni Antiochus, ang Sirianhon nga hari; kay siya ug ang iyang gingharian nahimo nga biniyaan ug nalaglag sa atubangan ni Kristo; ug kini dayag nga si Kristo adunay usa ka pasumbingay niini nga gahum, sa diha nga siya misulti sa iyang mga tinon-an, Matt 24:15, “Busa sa diha nga kamo makakita sa dulumtanan sa kalaglagan, nga gipamulong ni Daniel nga manalagna, nga magatindog sa dapit nga balaan.” Nagtuo ko nga ang tanang

komentarista miuyon nga ang gipasabot ni Kristo mao ang Romanhong gahum--kon mao, nan si Daniel adunay samang kahulogan; kay mao kini ang mismong tudling nga gipasabot ni Kristo.²⁸

Giklaro ni Miller nga ang propesiya ni Daniel kinahanglang molugway sa panahon ni Kristo ug sa unahan pa. Ingon niini ang kahimtang, nan ang 2300 ka adlaw dili mahimong literal nga mga adlaw tungod kay kini kinahanglan nga molungtad gikan sa panahon ni Daniel lapas pa sa panahon ni Kristo. Ang ikaduhang hinungdanong punto dinhi mao nga ang mga termino nga adlaw-adlaw ug paglapas sa pagkabiniyaan nagtumong lamang sa paganong mga seremonyas ug mga halad ug dili sa Hudiyohanong sistema sa paghalad.

Ang pagpasabot nga kini nga tudling naghisgot sa usa ka pag-atake sa sistema sa pagsakripisyo sa Dios pinaagi sa gamay nga gahum sa sungay nagsugyot nga gusto gyud sa Dios ang mga sakripisyo ug mga halad ug si Satanas pinaagi sa gamay nga gahum sa sungay naningkamot sa pagpugong kanila.

Ang interpretasyon sa gamay nga sungay nga si Antiochus Epiphanes nagpalig-on sa ideya nga gitinguha sa Dios ang mga sakripisyo nga nagpasiga sa kasaypanan sa usa ka bakak nga hustisya nga nangayo sa kamatayon. Kini mao ang dugang nga ebidensya sa kangitngit sa mga tawo nga nagtinguha sa pagpakita sa ilang pagdumot ngadto sa Dios.

Nasabtan ni Miller nga ang termino nga adlaw-adlaw nagtumong sa Paganismo ug ang sistema sa paghupay niini sa mga sakripisyo ug nga ang termino nga paglapas sa pagkabiniyaan nagtumong sa sistema sa paghupay sa papa. Ang paagi diin kining duha ka mga gahum naglihok makita sa Daniel 8:11 diin ang adlaw-adlaw nga gahum gikuha pinaagi sa paglapas sa pagkabiniyaan. Sa pagpatin-aw niini nga proseso si Miller mihisgot sa 2 Tesalonica 2:7.

²⁸ William Miller, *Miller's na Mga buhat Vol. 2*, Ebidensya gikan sa Kasulatan ug Kasaysayan sa Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo Mahitungod sa Tuig 1843

“Ug karon kamo nasayud unsa ang nagpugong nga siya unta igapadayag sa iyang panahon. Kay ang tinago sa kasal-anan nagabuhat na: apan siya nga nagapugong karon magatugot, hangtud nga siya makuha gikan sa dalan. Ug unya ang Dautan igapadayag, nga pagalaglagon sa Ginoo pinaagi sa espiritu sa iyang baba, ug pagalaglagon uban sa kahayag sa iyang pag-anhi: bisan siya, kansang pag-abut mao ang buhat ni Satanas, uban ang tanan nga gahum, ug mga ilhanan, ug bakakon nga mga katingalahan, ug uban ang tanan nga paglimbong sa pagkadili-matarung kanila nga mangahanaw; tungod kay wala sila makadawat sa gugma sa kamatuoran, aron sila maluwas.” [2 Thess 2:5-10] Dinhi gipakita ni Pablo sa matin-aw, nga dihay usa ka dulumtanan nga naglihok, nga makababag sa pagtungha sa kataposang dulumtanan, hangtod nga ang una “gikuha sa dalan.” Unya ang ikaduha ipadayag, kinsa ang Ginoo laglagon uban sa kahayag sa iyang pag-anhi, ang pangutana mao, kanus-a ang Paganismo gikuha gikan sa dalan Ako mitubag, kini kinahanglan nga human ang napulo ka mga sungay mitungha gikan sa gitawag nga Kasadpang imperyo sa Roma, nga mobangon ug magmando sa usa ka oras/takna, 1 (sa hamubo nga panahon) uban sa mapintas nga mananap, o ang sungay mibangon. Kini dili mahimo hangtud sa human sa tuig 476 human ni Kristo, sa diha nga ang Kasadpan nga imperyo napukan, ug nabahin ngadto sa napulo ka mga gingharian, kini dili moabut hangtud nga “sila,” ang napulo ka mga hari, “naghugaw sa santuwaryo sa kusog.” (nagpasabot sa Roma) ²⁹

Si Miller mihinapos nga ang 2300 ka adlaw sa pagkatinuod maoy 2300 ka tuig nga miabot gikan sa panahon human lamang sa pagkinabuhi ni Daniel hangtod sa tuig 1843. Niining panahona ang Sanctuaryo pagahinloan o ipasig-uli sa iyang hustong kahimtang. Naabot niya kini nga konklusyon niadtong 1818, 25 ka tuig lamang sa wala pa ang paghinlo sa Sanctuaryo nga iyang nasabtan nga yuta. Siya mihinapos

²⁹ William Miller, *Miller's Works Vol. 1, Views of the Prophecies and Prophetic Chronology*

nga ang paghinlo sa Sanctuaryo mao ang paghinlo sa yuta pinaagi sa kalayo sa pag-abot ni Kristo.

Sa kinatas-an niini ang mensahe sa Millerite miadto sa matag estasyon sa misyon sa tibuok kalibutan nga nagmantala sa dili madugay nga pag-abot ni Jesus. Gihugpong ni Miller ang daghang mga elemento aron maabot ang petsa sa 1843 nga sa ulahi nahimong 1844 uban ang pagtul-id sa walay zero nga tuig tali sa B.C. ug A.D. kapanahonan.

Ang atong pagtutok niini nga kasaysayan nalangkit sa pag-ila ni Miller sa duha ka makagun-ob nga mga gahum sa pagano ug papa nga Roma nga nagpadayon sa pagyatak sa katawhan sa Dios gikan sa panahon ni Daniel hangtud sa pagkahuman sa panahon nga ang Santo Papa nabihag niadtong 1798.

Usa ka punto nga importante nga susihon niini nga transisyon mao kung giunsa pagkuha sa gahum sa papa ang paganong gahum.

Oo, siya [Ang Gamay nga Sungay] nagpadaku sa iyang kaugalingon bisan ngadto sa principe sa panon, [Jesukristo] ug pinaagi kaniya ang adlaw-adlaw nga halad gikuha, [H7311] ug ang dapit sa iyang santuaryo gilumpag. Daniel 8:11 (KJV)

Ang pulong alang sa "gikuha" sa Hebreohanon mao ang pulong nga rum. Sa Hebreohanon kini nga pulong aktuwal nga gisubli sa makaduha sa teksto ug nagdala sa mosunod nga kahulogan:

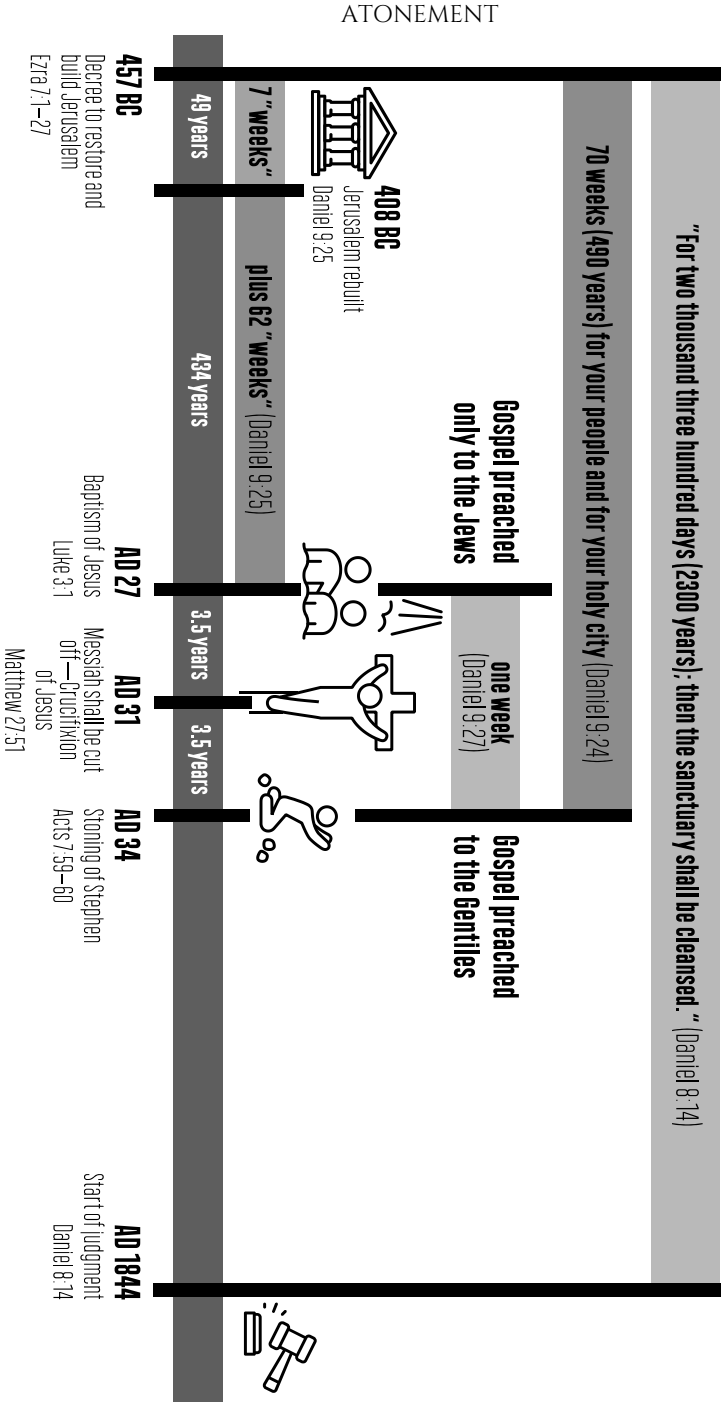
Lig-on nga Concordance [H7311]: mahimong taas nga aktibong mobangon o mopataas (sa lain-laing mga aplikasyon, literal o mahulagwayong paagi): – ipataas(bring up), ipataas(exalt) (kaugalingon), ipahilayo, ihatag, ipataas(go up), mapahitas-on, ipataas(up) (pataas), (mahimong, ipataas(make on), himoon, ipahimutang, usab) taas (-er, usa), ipataas(lofty), ipataas(mount up), ipataas (-er) pataas, (X) pataas, ipataas, (X) pataas, pataas mapangahason, (mahimo nga) magpasiugda (-ion), mapahitas-on, ipahimutang, taas (-er), kuhaon (palayo, pataas(off), pataas(up), magsanay ug mga ulod.

Ang tinuod nga gisulti sa teksto mao nga ang gahum sa papa mikuha sa mga prinsipyo sa Paganismo samtang sa samang higayon gikuha ang paganong gambalay ug gipulihan kini sa usa ka Kristiyano. Ang importante nga punto dinhi mao nga ang paghupay sa mga diyos sa paganong sistema gibayaw ug giusab ngadto sa Romanhong Kristiyanismo ug nagpadayon. Busa, ang duha ka gahum, pagano ug papa nga Roma, nagpadayon sa samang prinsipyo sa paghupay pinaagi sa mga sakripisyo.

Unsa ang mahinungdanon mahitungod sa pagtapos sa 2300 ka tuig nga tagna nga konektado sa Daniel 8:14 mao nga ang Santuaryo gihinloan o gipahiuli. Kini nagsugyot nga ang mga prinsipyo sa paghupay pagahinloan gikan sa Santuaryo. Magsugod ang usa ka kalihukan sa pagtapos sa 2300 ka tuig sa 1844 nga makadiskobre nga ang ebanghelyo hingpit nga gawasnon sa panginahanglan sa paghupay. Ang pagtangtang sa panginahanglan alang sa paghupay mao ang yawe nga elemento sa pagdala sa pagtabon-sa-sala tali sa Dios ug sa tawo ug sa ingon pagpasig-uli sa tawo balik sa Dios.

THE 2300 YEAR PROPHECY

According to Daniel 8:14 and 9:24-27

KAPITULO 17

ANG PAGHINLO SA SANTUARYO

Ang mga Millerite nag-antus sa usa ka makalilisang nga kasagmuyo sa dihang si Kristo wala mobalik niadtong Oktubre 22, 1844. Sama sa atong gihisgutan kaniadto, ang Dios nag-agak sa Iyang katawhan pinaagi sa ilang sayop nga pagsabot, nga nagkuha sa ilang pagtuo ngadto sa grasya nga mas modagaya. Sa kapin sa 50,000 ka debotado nga mga sumosunod sa mensahe ni William Miller mahitungod sa 1844, mga 50 lamang ka tawo ang adunay pagtuo sa pagpadayon sa unahan aron sa pagdiskobre sa ilang sayop ug pagsulod ngadto sa mas lawom nga pagpadayag sa kamatuoran mahitungod sa kahulogan sa paghinlo sa Sanctuary.

Pagkasunod adlaw human sa dakong kasagmuyo, usa ka tawo nga ginganlag Hiram Edson mihukom sa pag-adto ug pagdasig sa pipila sa ubang mga magtutuo. Samtang siya ug ang iyang kauban mitabok sa iyang umahan, sa kalit siya gihampak sa hunahuna nga ang Sanctuaryo nga gihinloan dili ang yuta, kondili ang Sanctuaryo sa langit.

Karon mao kini ang pangunang punto sa mga butang nga atong gisulti: Kita adunay usa ka Labawng Sacerdote, nga naglingkod sa tuo nga kamot sa trono sa Halangdon sa mga langit, usa ka

Ministro sa sangtuwaryo ug sa tinuod nga tabernakulo nga gitukod sa Ginoo, ug dili sa tawo. Hebreohanon 8:1-2

Si William Miller nahibalo sa langitnong Sanctuaryo. Sa usa ka sulat ngadto sa usa ka higala, si Joshua Himes, iyang gilista ang siyam ka mga opsyon nga gihatag sa Bibliya isip Sanctuary, ug naghatag sa mosunod nga rason kon nganong gibati niya nga dili kini ang langitnong Sanctuary:

Ang pangutana karon mitungha, hain niining mga santuwaryo ang gipasabot ni Daniel, o ang santos nga nakigsulti kang Daniel, sa dihang siya miingon, “Nan ang santuwaryo mahinloan?” Ako motubag, dili ang nahauna, si Kristo, kay siya dili mahugaw. **Dili ang ikaduha, ang langit, kay dili kana mahugaw..³⁰**

Usa ka grupo sa mga estudyante sa Bibliya nga nagkupot pag-ayo sa 2300 ka tuig nga tagna mibalik ug nagtuon sa hilisgutan sa paghinlo sa Sangtuwaryo ug sa kahulogan niini. Samtang ilang gitun-an ang mga seremonyas ug mga tipo sa Daang Tugon, ilang nakita nga sa pagkatinuod adunay butang sa langit nga nagkinahanglan sa paghinlo. Si Uriah Smith, usa ka inila nga lider niini nga grupo, nga sa ulahi nailhan nga Seventh-day Adventist, mihatag sa mosunod nga kalangkoban sa paghinlo sa langitnong Sangtuwaryo:

Gisupak ba sa magbabasa ang ideya nga adunay bisan unsang butang sa langit nga kinahanglan limpyohan? Ang basahon sa Mga Hebreohanon tin-awng nagpamatuod sa paghinlo sa yutan-on ug sa langitnong sangtuwaryo: “Halos ang tanang butang pinaagi sa balaod gihinloan sa dugo; ug kon walay pag-ula ug dugo walay kapasayloan. Busa gikinahanglan nga ang mga sumbanan sa mga butang sa langit pagaputlian [Grego, katharizesthai, gihinloan] niini; apan ang langitnong mga butang sa ilang kaugalingon [gihinloan] nga mas maayo nga sakripisyop kaysa niini.” Heb 9:22-23 . Sa kahayag sa nag-una nga mga argumento, kini mahimong mahubad sa ingon: “Busa gikinahanglan nga ang tabernakulo nga gitukod ni

³⁰ William Miller, Sulat ngadto kang Joshua Himes sa Paghinlo sa Sanctuaryo, 1842

Moises, uban ang sagradong mga sudlanan niini, nga mga sumbanan sa tinuod nga sangtuwaryo sa langit, pagahinloan sa dugo sa mga nating baka ug mga kanding; apan ang langitnong mga butang sa ilang kaugalingon, ang sangtuwaryo sa Kristuhanon nga Panahon, ang matuod nga tabernakulo, kinahanglan nga hinloan, ug ang tinuod nga Ginoo, nga gihalad, nga dili ihalad sa mas maayong tawo. kinahanglang hinloan sa mas maayong mga sakripisyo. bisan sa dugo ni Kristo.”³¹

Apan unsa man ang gikinahanglan sa paghinlo sa langitnong Sanctuaryo ug sa unsang paagi kini mahitabo? Gipasabut ni Uriah Smith:

Ang naghinapos nga mga kapitulo sa Exodo naghatag kanato ug usa ka asoy sa pagtukod sa yutan-ong santuaryo, ug ang kahikayan sa pag-alagad nga konektado niini. Ang Levitico nagsugod sa usa ka asoy sa pag-alagad nga didto pagabuhaton. Ang tanan nga atong tuyo nga mamatikdan dinhi, mao ang usa ka partikular nga sanga sa pag-alagad, nga gihimo ingon sa mosunod: Ang tawo nga nakasala midala sa iyang biktima ngadto sa pultahan sa tabernakulo. Diha sa ulo niini nga biktima iyang gibutang ang iyang kamot sa makadiyot, ug, ingon nga makatarunganon natong isulti, gisugid sa ibabaw niya ang iyang sala. Pinaagi niining makapahayag nga buhat iyang gipaila nga siya nakasala, ug takus sa kamatayon, apan nga sa iyang dapit iyang gikonsagrar ang iyang biktima, ug gibalhin ang iyang kasal-anan ngadto niini. Pinaagi sa iyang kaugalingong kamot (ug unsa tingali ang iyang mga emosyon!) unya iyang gikuha ang kinabuhi sa iyang biktima tungod sa maong pagkasad-an. **Ang balaod nagkinahanglan sa kinabuhi sa malapason tungod sa iyang pagkadili-masinugtanon; ang kinabuhi anaa sa dugo (Lev.17:11,14); busa kon walay pagpaagas sa dugo, walay kapasayloan; sa pagpaagas sa dugo, posible ang kapasayloan; kay ang gipangayo sa kinabuhi pinaagi sa balaod natagbaw. Ang dugo sa biktima, nga**

³¹ Uriah Smith, *Daniel ug Apocalipsis*, (Review and Herald, 1897), pahina 195

nagrepresentar sa usa ka kinabuhi nga nawala, ug ang sakyanan sa sala niini, gikuha dayon sa pari ug nag-alagad sa atubangan sa Ginoo.

Ang sala sa indibidwal sa ingon, pinaagi sa iyang pagsugid, pinaagi sa pagpatay sa biktima, ug pinaagi sa pagministeryo sa pari, gibalhin gikan sa iyang kaugalingon ngadto sa santuwaryo. Biktima human sa biktima mao nga gitanyag sa katawhan. Adlaw-adlaw ang buluhaton nagpadayon; ug sa ingon ang santuwaryo nagpadayon nga nahimong sudlanan sa mga sala sa kongregasyon. Apan dili kini ang kataposang disposisyon niini nga mga sala. Ang natipon nga sala gikuha pinaagi sa usa ka espesyal nga serbisyo, nga gitawag nga paghinlo sa santuwaryo. Kini nga serbisyo, sa tipo, nag-okupar usa ka adlaw sa tuig; ug ang ikanapulo nga adlaw sa ikapito ka bulan, diin kini gihimo, gitawag nga adlaw sa pagtabon-sa-sala. Niining adlaw, samtang ang tibuok Israel wala magbuhat ug nagsakit sa ilang mga kalag, ang pari nagdala ug duha ka kanding, ug gipaataubang sila sa atubangan ni Jehova sa pultahan sa balong-balong nga pagatiguman.³²

Gipahayag ni Uriah Smith ang unibersal nga pagsabot sa pag-ula pinaagi sa katagbawan sa diosnong hustisya pinaagi sa kamatayon sa usa ka puli. Ang pioneer Adventist nga pagsabot nagsulti kanato nga ang mga sala sa malapason gibalhin ngadto sa Sanctuary ug ang sakyanan nga nagbalhin sa sala ngadto sa Sanctuary mao ang dugo sa biktima. Samtang ang mga Seventh-day Adventist nagpadayon sa pagtuon ilang namatikdan nga ang pagbalhin sa sala dili lamang nahitabo pinaagi sa dugo, kondili usab sa pari nga nagkaon sa sinugba nga unod sa halad-sa-sala diha sa Balaan nga Dapit.

Ang sacerdote nga nagasulod sa santuwaryo aron sa paghalad sa dugo sa halad-sa-sala sa atubangan sa Ginoo, maoy usa ka mapugsanon nga simbolo ni Kristo kinsa, pinaagi sa Iyang kaugalingong dugo, misulod sa langitnong santuwaryo, “nakabaton ug walay katapusan nga pagtubos alang kanato.” Pinaagi sa dugo

³² Ibid, page 196-197

ug sa unod ang gisugid nga mga sala sa makasasala sa tipo/kaklase gibalhin ngadto sa santuaryo.³³

Importante nga matikdan nga sa dihang ang usa ka saserdote o ang tibuok kongregasyon magtanyag ug halad-sa-sala, ang dugo isablig sa tabil taliwala sa Balaan ug Labing Balaan nga Dapit ug ibutang sa mga sungay sa halaran sa insenso. Sa dihang ang usa ka magmamando o ordinaryong tawo maghalad ug halad-sa-sala, ang dugo ibutang sa mga sungay sa halaran sa halad ug ang pari mokaon sa unod sa sinugba nga halad-sa-sala diha sa balaang dapit. (Levitico 4; 6:26-30; ug 10:16-20).

Ang kalainan tali sa dugo nga gibutang sa lainlaing mga altar mopatimaw nga nalangkit sa pagkamay-tulubagon. Ang kahibalo sa pari mas labaw kay sa ordinaryo nga tawo ug adunay mas dakong potensyal sa pagkab-ot lapas sa tumbaga nga pagsabot ngadto sa bulawan.

Ang mga sala ibalhin ngadto sa Sanctuary sa tibuok tuig ug magtigum sa Sanctuary hangtud sa fiesta sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala sa diha nga ang Sanctuary mismo gihinloan sa mga sala sa mga tawo.

Ang mga pioneer sa Seventh-day Adventist mihimo ug koneksyon tali sa paghinlo sa Sanctuary sa Daniel 8:14 uban sa paghinlo sa katawhan sa Dios nga gihisgutan sa Levitico 16 nga may kalabutan sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala nga gisaulog kausa sa matag tuig sa relihiyosong kalendaryo sa mga Judio.

Kay niadtong adlaw ang sacerdote magabuhat ug pagtabon-sa-sala alang kaninyo, aron sa paghinlo kaninyo, aron kamo mamahinlo sa tanan ninyong mga sala sa atubangan ni Jehova. Levitico 16:30 (KJV)

³³ Stephen Haskell, *The Cross and Its Shadow*, (Review and Herald, 1914), pahina 125

ATONEMENT

Sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala, usa ka espesyal nga serbisyo ang gihimo uban sa duha ka kanding. Daghan ang gikuha sa pagpili sa kanding sa Ginoo, gibiyahan ang usa nga nailhan nga Azazel o ang scapegoat. Ang kanding sa Ginoo gihalad isip halad sa sala.

Gitapion sa Labawng Pari ang duha ka kamot sa ulo sa kanding ug gisugid niya ang tanang kasal-anan sa mga tawo sa ibabaw niini. Unya ang kanding gidala ngadto sa kamingawan nga nagdala sa mga sala sa mga tawo. (Levitico 16:1-21).

Niining panahona, ang mga tawo kinahanglang mokumpisal sa ilang mga sala ug magsakit sa ilang mga kalag. Bisan kinsa nga tawo nga wala magpaubos sa iyang kaugalingon sa atubangan sa Dios pagaputlon gikan sa mga anak sa Israel. (Levitico 23:27-31). Kini nagpasabut nga kini nga adlaw usa ka adlaw sa paghukom.

Mao kini ang hinungdan nga ang pagsabot sa mga Judio sa Adlaw sa

Pagtabon sa Sala, nga mahitabo sa ika-10 nga adlaw sa ikapitong bulan sa mga Hudiyo, gisabot ingong ang adlaw sa paghukom.

Ang Rosh Hashanah mao ang Adlaw sa Paghukom alang sa tanang katawhan. Niining adlaw ang tawo pagahukman tungod sa tanan niyang binuhatan, ug ang tanan nga mahitabo ug mahitabo sa umaabot nga tuig gitala....

Sa Rosh Hashanah ang tanang katawhan miagi sa atubangan Niya sama sa karnero-sila moagi Kaniya sa usag usa, sa usag usa, apan

Iyang gisusi silang tanan sa usa ka pagtan-aw. Gani, ang bersikulo (Salmo 33:15) nag-ingon: “Siya naglalang sa tanan nilang kasingkasing ug nakasabot sa tanan nilang mga lihok”; Ang Ginoo, Kinsa ang Magbubuhat, nakakita sa tanan nilang mga kasingkasing nga magkauban (sa usa ka pagtan-aw) ug nakasabot sa tanan nilang mga lihok.

Si R. Cruspedai miingon sa ngalan ni R. Yochanan: Tulo ka mga ledger ang giablihan sa Rosh Hashanah: usa alang niadtong hingpit nga dautan, usa alang niadtong hingpit nga matarung, ug usa alang niadtong anaa sa tunga. Ang hingpit nga mga matarung gisulat dayon ug gisilyohan aron mabuhi. Ang bug-os nga daotan gisulat dayon ug gipatikan aron mamatay. Ang kapalaran sa mga naa sa tunga gihimo nga balanse tali sa Rosh Hashanah ug Yom Kippur.

Kon sila adunay merito [i.e., kon sila maghinulsol), sila gisulat aron mabuhi. Kon wala silay merito [pananglitan, kon sila mapakyas sa paghinulsol), sila gisulat nga mamatay. (ibid. 16 a,b).³⁴

Ang propetikanhong gambalay nga gihimo ni William Miller nakatabang sa mga Seventh-day Adventist sa pag-ila kanus-a diha sa kasaysayan sa tawo ang dakong kataposang paghukom mahitabo diin ang Adlaw sa Pagpasig-uli nga pangilin matag tuig nagpunting.

Ang han-ay sa kasaysayan nga gihulagway diha sa Daniel 7 naglangkob og lista sa mga gingharian paingon sa Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo. Sulod niini nga listahan gihulagway ang usa ka talan-awon diin ang Dios gihulagway sa paghukom sa tibuok yuta. Ang Daniel kapitulo 8 sa dakong bahin susama sa Daniel 7, nga nagkonektar sa ideya sa paghinlo sa Santuaryo sa Daniel 8 uban sa talan-awon sa paghukom nga mahitabo sa Daniel 7. Mahimo natong tsart ang pagkaparehas ingon sa mosunod.

³⁴ https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/4399/jewish/Day-of-Judgment.htm

ATONEMENT

Daniel 7	Panghitabo	Daniel 8
Lion	Babylon	
Bear	Medo-Persia	Ram
Leopard	Greece	Male Goat
Beast	Rome	Little Horn
Eksena sa Paghukom	Paghukom	Paghinlo sa Sanctuaryo
Gingharian ni Kristo	Ikaduhang Pag- anhi	Nabali nga walay kamot sa tawo

Sa diha nga ang pangutana gipangutana sa Daniel 8:13 hangtud kanus-a ang katawhan sa Dios pagadaugdaugon sa mga sistema sa paghupay sa Paganismo ug Papalismo, ang tubag mao, sama sa atong gihisgutan, 2300 ka simbolikong mga adlaw nga mao ang 2300 ka literal nga mga tuig.

Ang mga Seventh-day Adventist nakahinapos nga ang kataposang yugto sa paghukom magsugod sa 1844 sa dihang ang Adlaw sa Pagtabon-sa-sala nianang tuiga gisaulog.

Niining panahona ang katawhan sa Dios nagasugid sa ilang mga sala ug naghinulsol samtang ang Dios nagsusi sa mga basahon sa talaan. Kadtong nagsugid sa ilang mga sala ug nagpaubos sa ilang kaugalingon atubangan sa Dios gipabilin sa Libro sa Kinabuhi. Kadtong dili maghinulsol ug magkupert sa ilang mga sala pagakuhaon gikan sa Libro sa Kinabuhi. Si Kristo nagpataliwala alang sa tanan nga nagsugid sa Iyang ngalan ug nangaliyupo sa Iyang dugo alang kanila. Sa diha nga ang buhat sa paghukom mahuman, ang tanang kasal-anan

sa mga tawo gibutang sa ibabaw sa ulo sa kanding nga naghawas kang Satanas. Siya mao ang hinungdan sa pagkahulog sa tawo, nagbulag kaniya gikan sa Dios ug naghaylo sa tanang tawo sa pagpakasala batok sa Dios.

Uban niini nga pagsabut, ang sala giatubang ug kadtong nagpaubos sa ilang kaugalingon sa atubangan sa Dios makadawat sa pagtabon-sa-sala. Wala nay bisan unsa tali kanila ug sa Dios ug andam na sila sa pagsulod sa walay kataposang gingharian ni Kristo.

Karon nga atong giladlad ang gambalay kon sa unsang paagi ang Adlaw sa Pagpasig-uli nasabtan sa mga Judio ug sa Seventh-day Adventist hapit na kita andam sa paggamit sa mga butang nga atong nakat-onan sa unang bahin niini nga libro mahitungod sa proseso sa pagtabon-sa-sala. Apan kinahanglan una natong ilhon ang kalainan tali sa usa ka tipikal nga Protestante nga panglantaw sa pagtabon-sa-sala ug sa Adventist nga pagsabot sa kahayag sa Daang Tugon nga Sanctuary nga sistema.

KAPITULO 18

PAGTANDI TALI SA PROTESTANTE UG ADVENTISTA SA PAGTABON SA SALA

Sa kapitulo 3 atong gisusi kon sa unsang paagi naugmad ang Kristohanong ideya sa pagtabon-sa-sala palibot sa ideya sa katagbawan sa balaang hustisya. Kung ang hustisya sa Dios nangayo ug silot, ug ang kasuko sa Dios natagbaw sa maong silot, nan kini makataronganon nga sa higayon nga ang silot naaplikar na, ang proseso sa pagtabon sa sala makompleto. Ania ang usa ka ekspresyon niini nga ideya:

Sa Kristiyanidad, ang pagtabon-sa-sala nagtumong sa gikinahanglang pagpasig-uli tali sa makasasalang katawhan ug sa balaang Diyos. **Kini nga pagpasig-uli posible pinaagi sa maulaong sakripisyo ni Jesu-Kristo**, nga gipahayag sa Roma 3:25, Roma 5:11, ug Roma 5:19. Ang pagtabon sa sala mao ang sentro nga mensahe sa Bibliya..

“Ang pagdawat sa pagtabon-sa-sala mao ang atong aktuwal nga pagpasig-uli ngadto sa Dios diha sa kaangayan, gipasukad sa

PAGTANDI TALI SA PROTESTANTE UG ADVENTISTA SA PAGTABON SA
SALA

katagbawan ni Kristo,” sumala sa Matthew Henry’s Commentary. “Kita nga mga Kristohanon, kita nga mga magtutuo, karon, sa panahon sa ebanghelyo, o karon niining kinabuhia, nakadawat sa pagtabon-sa-sala, nga gihulagway pinaagi sa mga sakripisyo ubos sa balaod, ug usa ka mainiton sa atong kalipay didto sa langit.”³⁵

Ang komon nga Kristohanong ideya mao nga ang pagtabon-sa-sala nagpasabot sa pagpasig-uli. Ang artikulo nga among gikutlo sa ibabaw nagpadayon sa pagpatin-aw kung giunsa kini nahitabo:

Ang pagtabon-sa-sala maoy usa ka pulong nga makaplagan sa pipila ka hubad sa Roma kapitulo tres, bersikulo 25. **Gihalad sa Diyos si Jesus ingong halad sa pagpasig-uli/nagtabon-sa-sala.** Ang ubang mga hubad mogamit sa pulong nga pagpasig-uli, ug ang ideya adunay kapuli nga mosuhop sa kasuko. Okay?

Si Jesu-Kristo sa krus misuhop sa kasuko sa Diyos. Kini usa ka transaksyon tali sa amahan ug anak. Ang amahan nagbubo sa iyang kasuko ngadto sa sala ngadto kang Kristo, ug ang iyang kasuko sa tinuod natagbaw. Ug tungod niana, ang sad-an nga makasasala nga misalig kang Kristo makalingkawas. Kini medyo may kalabutan sa katarungan, apan kini ang paagi nga ang katarungan sa tinuod posible.³⁶

Ang website nga among gikutlo gikan sa nagtinguha sa pagpatin-aw sa Kristohanong prinsipyo sa pag-ula sa yano nga mga termino alang niadtong dili pamilyar. Ang mga eskolar sa Bibliya nagpahayag niini sa mas daghang nuanced nga pinulongan apan ang implikasyon mao nga ang Dios nakig-uli sa tawo pinaagi sa igog-puli nga kamatayon ni Kristo. Kini nagtagbaw sa kasuko ug hustisya sa Diyos. Ang makasasala mokumpisal sa iyang sala ug moingon nga siya nagbasol, apan ang kamatayon ni Kristo mao ang epekto sa pagpasig-uli tungod kay kini ang hustisya sa Dios nga nakita nga nanginahanglan sa

³⁵ <https://www.christianity.com/wiki/salvation/what-is-atonement-biblical-meaning-and-definition.html>

³⁶ Ibid

pagpasig-uli. Dili lang niya dawaton ang atong pag-ingon og sorry; Ang iyang hustisya nagkinahanglan og katagbawan.

Niini nga konteksto makita nga sa higayon nga si Jesus mamatay sa Krus, ang pagtabon-sa-sala mahuman. Wala nay nahabilin gawas sa pagtuo niini. Samtang ang makasasala motapot kang Kristo, siya mapanalipdan gikan sa silot sa Dios batok sa sala.

Ang mga Kristohanon naghimog pakisayran sa sistema sa paghalad sa Daang Tugon nga nagpunting sa kamatayon ni Kristo sa Krus, apan adunay gamay nga pagtagad nga gihatag sa han-ay sa mga panghitabo sa Hudiyong relihiyoso nga tuig ingon nga adunay bisan unsang kahulogan lapas sa Krus mismo.

Ang Seventh-day Adventists nangatarungan nga ang lista sa mga kapistahan nga gihatag sa Levitico 23 sa tinuud naghatag sa usa ka lakang sa lakang nga proseso gikan sa panahon ni Kristo hangtod sa Ikaduhang Pag-anhi, nagsimbolo sa usa ka serye sa mga panghitabo kaysa usa ka panghitabo nga konektado sa pagtabon-sa-sala. Sa pagdugtong sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala ngadto sa paghinlo sa Sanctuaryo niadtong 1844, usa ka mas lawom nga lebel sa pagsabot sa pagtabon-sa-sala ang gipaila.

Ang mga Adventista, sa pagtudlo sa mga tipo, nag-ingon nga ang pagtabon-sa-sala gihimo pinaagi sa pag-alagad sa pari human ang mananap ihalad, dili sa takna sa paghalad. Si Joseph Waggoner, laing Adventist nga lider nagpatin-aw niini niining paagiha:

Nakita nga ang makasasala nagdala sa iyang halad; nga kini gipatay; ug nga ang sacerdote mikuha sa dugo ug naghimo sa pagtabon-sa-sala; ug dinhi dugang nga natukod nga ang pagtabon-sa-sala gihimo diha sa santuaryo. **Kini mao ang labing tin-aw nga nagpamatuod nga ang pagpatay sa halad wala maghimo sa pagtabon-sa-sala, apan maoy pag-andam niini; kay ang pagtabon-sa-sala gihimo diha sa balaang puloy-anan, apan ang halad wala pagapatyon diha sa balaang puloy-anan.**

PAGTANDI TALI SA PROTESTANTE UG ADVENTISTA SA PAGTABON SA
SALA

Kini nga mga butang, siyempre, mga kasagaran, ug adunay ilang katumanan sa buhat ni Ginoong Jesukristo, ang Anak sa Dios. Nga siya usa ka Labawng Pari, ug ang bugtong tigpataliwala sa ebanghelyo, dawaton dayon; apan ang han-ay ug paagi sa iyang pag-alagad kinahanglang matino pinaagi sa Kasulatan.³⁷

Ang Adventist nga panglantaw sa pagpasig-uli nagpabilin sa samang panglantaw sa hustisya sama sa uban sa Kristiyanismo, apan nagpunting sa mga tipo sa Daang Tugon nga nagpakita nga ang makasasala wala motubos sa iyang mga sala pinaagi lamang sa pagpatay sa usa ka sakripisyo, kondili ang pari kinahanglan nga mogamit sa dugo sa sakripisyo ngadto sa Sangtuaryo ug busa pinaagi sa pagpataliwala sa pari sa dugo sa halad nga ang pagtabon-sa-sala luwas. Kini nahitabo sa Sangtuary mismo ug dili sa gawas sa balaang dapit/courtyard.

Alang sa mainstream nga Kristiyanismo, ang paghupay sa hustisya sa Diyos mahitabo sa Krus, samtang alang sa mga Adventista kini nga paghupay mahitabo, sumala sa tipolohiya sa Daang Tugon, pinaagi sa pagpataliwala sa atong Labawng Pari sa langit human ang sakripisyo gihimo dinhi sa yuta. Ang Wagoner nagpadayon:

“Ang tanan nagkauyon sa ideya nga ang pagkadismaya sa pagka-Dios mahimong madawat sa usa ka inosente nga biktima nga gisakripisyo puli sa sad-an.” Kini kinahanglan nga husto nga ideya. Ang hustisya o kasuko sa Dios nahimo nga madawat pinaagi sa sakripisyo, apan nahupay gayud pinaagi sa pagpataliwala sa atong Labawng Pari.³⁸

Ang gibug-aton sa pagpasig-uli alang sa Adventismo mao ang buhi nga Kristo nga nangamuyo sa Iyang dugo atubangan sa Amahan sa langitnong Sangtuaryo sa itaas. Ang kamatayon ni Kristo sa Krus mahinungdanon sa buhat ni Jesus nga nangaliyupo sa Iyang dugo atubangan sa Amahan, apan ang Krus mismo dili mao ang kompleto

³⁷ J.H. Waggoner, *The atonement in the Light of Nature and Revelation*, (Review and Herald, 1884), page 187

³⁸ Ibid, page 195

nga pagtabon-sa-sala. Walay epektibong pagpangalagad sa langit aron sa pagkompleto sa pagpasig-uli kon wala ang dugo ni Kristo, apan kon wala ang pagpataliwala ni Kristo sa langit ingon nga atong Labawng Sacerdote ang sakripisyo dili usa ka kompleto nga pagtabon-sa-sala.

Ang tibuok nga gambalay sa Adventist nga panglantaw sa pagpasig-uli gibase sa Sanctuary nga sistema. Ang mga seremonyas sa matag tuig sa mga Judio nagsaysay sa istorya sa plano sa kaluwasan gikan sa Krus hangtod sa Pag-abot ni Kristo sa kataposan niining kalibotana.

Ang hilisgutan sa santuwaryo mao ang susi nga nagbukas sa misteryo sa kasagmuyo/kadismaya sa 1844. Kini naabli sa pagtan-aw sa usa ka kompleto nga sistema sa kamatuoran, konektado ug nahiuyon, nga nagpakita nga ang kamot sa Dios nagmando sa dakung kalihokan sa adbiyento ug nagpadayag sa presente nga katungdanan samtang kini nagdala sa kahayag sa katungdanan ug buhat sa Iyang katawohan.³⁹

Samtang ang mga nag-unang Protestante nagpresentar sa Daang Tugon nga sistema sa paghalad ingon nga ang tanan nagpunting sa Krus, ang mga Adventista mitunhay sa mas lawom nga mga tipo tungod sa matagnaong gambalay nga ilang nadiskobrehan sa Daniel ug sa Pinadayag nga nagkonektar sa buhat sa paghukom sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala ngadto sa petsa sa Oktubre 22, 1844. Nakita nga samtang ang pista sa Paskuwa nagpunting sa kamatayon ni Kristo sa panahon sa Kasaulogan sa Krus. sa Krus hangtud sa Ikaduhang Pag-anhi.

³⁹ E.G. White, *The Great Controversy*, (Review and Herald, 1911), page 423

PAGTANDI TALI SA PROTESTANTE UG ADVENTISTA SA PAGTABON SA
SALA

Pista	Petsa	Gipaabot nga tipo/kaklase
1. Paskuwa	Ika-14 nga adlaw sa 1 ka bulan	Krus ni Kristo
2. Tinapay nga Walay Lebadura	15-22 nga adlaw sa unang bulan	Kristo sa Lubnganan
3. Unang mga Bunga	Adlaw human sa Igpapahulay panahon sa Tinapay nga Walay Lebadura	Pagkabanhaw ni Kristo
4. Pangilin/Pista sa mga Semana	50 ka adlaw human sa Unang Bunga (sulod sa 3rd month)	Adlaw sa Pentekostes
5. Trumpeta	Ika-1 nga adlaw sa ika-7 nga bulan	Pagpahibalo sa Paghukom
6. Adlaw sa Pagtabon-sa-sala	Ika-10 nga adlaw sa ika-7 nga bulan	Adlaw sa Paghukom
7. Pangilin/Pista sa mga Tabernakulo	15-22 nga adlaw sa ika-7 nga bulan	Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo

Ang Kristiyanismo magpakita nga ang dalan sa Dios pinaagi sa Krus. Ang Adventismo magtudlo sa Salmo 77:13 ug moingon nga ang dalan sa Dios sa kaluwasan anaa sa Sangtuaryo. Ang Krus mao ang sentro sa tibuok nga plano, apan ang plano sa kaluwasan usa ka proseso dili lang usa ka panghitabo. Ang kinapungkayan sa plano sa kaluwasan mao ang dakong adlaw sa paghukom nga sumala sa han-ay sa Daniel 7 ug 8, mahitabo sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo.

Ang Adventist pioneer, si Uriah Smith, nagpunting sa usa ka kritikal kaayo nga implikasyon niining kalainan sa Pagtabon-sa-sala tali sa mga Protestante ug Adventista:

Diha sa taas nga pag-uban sa mga hilisgutan diin ang pangutana sa santuwaryo nagbarug nga suod kaayo nga konektado, ug sa pagsabut diin kini nagpugong sa usa ka inpluwensya, ang doktrina sa pagtabon-sa-sala nag-okupar sa usa ka prominenteng dapit.

Nakita na nato nga ang paghinlo sa sangtuwaryo, ang masusi nga Paghukom sa mga santos, ang pagwagtang, o ang kapasayloan, sa sala, ug ang pagtapos sa misteryo sa Dios, ang tanan usa ug managsama nga butang. Kami karon naghimo sa dugang nga pahayag nga kini mao usab ang pagtabon-sa-sala.

Ang kasubsob nga gihimo ang ekspresyon nga si Kristo mitubos sa atong mga sala didto sa krus, nagpakita kung unsa ka lapad ang ideya nga ang pagpaagas sa iyang dugo ug ang pagtabon sa sala managsama ra. Apan kini nagdala sa duha ka ultra ug sukaranan nga mga sayup. Ang mga tawo nadala niini nga ideya ngadto sa hilabihan nga kasaypanan sa magkaatbang nga mga direksyon, ug migahin sa ilang panahon sa usa ka wala kinahanglana ug walay bunga nga pakiggubat.

Ang Kasulatan klaro nga nagpahayag nga si Kristo namatay alang sa tanan. Karon, uban sa panglantaw nga ang kamatayon ni Kristo mao ang pagtabon-sa-sala, **ang konklusyon dali nga makab-ot nga ang kasal-anan sa tanan naula/natabon na, ug busa walay panghimaraut nga sa katapusan magpabilin kang bisan kinsa. Kini nga sanga sa argumento namulak dayon ngadto sa Universalismo.**

Apan ang Kasulatan ingon ka tin-aw nga nagpasalig kanato nga ang tanan dili maluwas; nga buhaton sa uban karon, ug sa katapusan, mopahulay napailalom sa pagkondenar. Alang niini, siyempre, walay pagtabon-sa-sala nga gihimo; ug kon ang pag-ula ug ang kamatayon ni Kristo mao ra nga butang, kini mosunod nga ang iyang kamatayon dili na makaabut sa pag-ula, ug busa siya wala mamatay alang sa tanan, kondili alang lamang sa pipila

nga pinili. Niini nga sanga sa argumento atong makita ang mapait nga bunga sa ultra Calvinismo.

Ang hilisgutan sa santuwaryo nagpahigawas kanato gikan sa bakak nga pag-angkon niining duha ka mga sayop. Ang kasamok sa bisan asa nga kaso anaa sa premise nga komon sa duha, nga depekto; ug uban sa usa ka bakak nga pasiuna, bisan unsa ka maayo ang pangatarungan nga gipasukad niini, imposible nga makab-ot ang husto nga konklusyon. **Ang kamatayon ni Kristo ug ang pag-ula dili parehas nga butang. Ug kini makapahupay sa butang sa tanang kalisdanan.** Si Kristo wala maghimo sa pag-ula sa dihang iyang giula ang iyang dugo sa krus. Himoa nga kini nga kamatuoran matul-id sa kahangturan sa hunahuna. – Uriah Smith Ang Sangtuwaryo ug ang 2300 ka Adlaw, (1877) pahina 275,276

Ang Sanctuary nagkupot ug hinungdanong mga kamatuoran nga makaluwas sa magbabasa sa Bibliya gikan sa mga sayop sa Calvinismo ug sukwahi sa Universalismo. Sa panahon nga ang Universalismo nagbag-o pag-usab taliwala sa katawhan sa Dios, importante nga timan-an nga ang hilisgutan sa Sangtuwaryo o ang Pagtabon-sa-sala dili masabtan sa husto kon mosunod niini nga dalan.

Atong tapuson kini nga seksyon pinaagi sa paghatag gibug-aton sa dako nga kalainan tali sa panguna nga Kristohanong panghunahuna ug Adventismo. Adunay usa lamang ka mahinungdanong tumong sa Kristohanong panghunahuna: nga pinaagi sa pagpatay sa puli sa tawo, ang hustisya sa Dios matagbaw. Bisan tuod kini katumbas sa paghapak sa bato ug sa pag-ihaw sa nating karnero diha sa tumbaga nga halaran, kini wala maghisgot sa simbolismo sa pagsulti ngadto sa bato o sa tinuod nga kahulogan sa duha ka kanding nga gipresentar sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala.

Pinaagi sa duha ka sukaranan nga mga prinsipyo sa:

1. Ang matagnaong gambalay ni Daniel
2. Ang sistema sa Sangtuwaryo sa Tuig sa mga Judio,

ang plano sa kaluwasan nahimong proseso nga naglangkob sa tibuok panahon sa Kristohanong kasaysayan nga adunay duha ka nag-unang sentro nga mga punto nga naglangkob sa pagtabon-sa-sala:

1. Ang Krus ni Kristo sa A.D. 31 ug
2. Ang Paghukom nagsugod sa A.D. 1844

Kining duha ka focal point adunay kapasidad nga dili lang mohapak sa bato kondili mohimo sa sunod nga importanteng lakang sa pagsulti ngadto sa bato. Apan sa atong madiskobrehan, tungod kay ang Adventismo wala makaikyas gikan sa sistema sa hustisya ni Satanas - usa ka sistema nga nanginahanglan sa kamatayon - ang Adventist nga konsepto sa pagtabon-sa-sala nakahimo lamang sa pagpakusog sa problema sa bakak nga hustisya ug silot ni Satanas.

Wala kini nagsugyot nga ang dalan nga gilakaw sa mga Adventista dili husto. Sa kasukwahi, ang buhat sa Dios, sama sa atong gihisgutan kaniadto mao ang pagpadaghan sa sala aron atong makaplagan ang tinuod nga grasya. Ang Adventista nga doktrina sa paghukom, o sa ilang pagtawag niini, ang Investigative Judgment, nagpakusog sa bakak nga sistema sa hustisya nga nagpuyo sa atong tanan. Kini naglatid sa hustong gambalay sa pag-abot sa mahimayaong kahayag sa tinuod nga ebanghelyo apan kini nga kalihukan mihunong sa dalan ug misibog gikan sa iyang padulngan. Ang Adventismo naghatag sa kalibutan ug usa ka kabilin sa gipakusgan nga hustisya sa walay paghimo sa katapusang mga lakang ngadto sa usa ka Bag-ong Kasabotan nga pagsabot sa paghukom nga gawasnon gikan sa pagkondenar sa hustisya nga nangayo ug sakripisyo.

Gipakitaan si Daniel nga ang sistema sa pagsakripisyo sa paghupay sa Paganismo ug Papalismo molungtad hangtod sa 1844. Gikan niining panahona moabot ang usa ka mensahe nga makapahigawas sa ebanghelyo gikan sa bakak nga panghunahuna sa hustisya sa Diyos nga nagkinahanglan ug paghupay. Sa ato pa nga hisgutan, usa ka mensahe ang miabut sa ulahing bahin sa 1800s nga nagtanyag ngadto sa mga Adventist sa susi diin sila makalingkawas sa sistema sa paghupay ni Satanas, apan ang mensahe gisalikway ug mao nga ang simbahan

PAGTANDI TALI SA PROTESTANTE UG ADVENTISTA SA PAGTABON SA
SALA

walay mahimo gawas sa pag-atras gikan sa grabeng pagbati sa pagkondenar sa paghukom ngadto sa mas panguna/pangunang dalan nga panglantaw sa ebanghelyo nga makita diha sa Protestante nga mga simbahan.

Apan karon atong balikon ang pagkompleto sa orihinal nga pagsabot sa Adventista kon sa unsang paagi ang sala makuha gikan sa Sangtuaryo ug mapapas sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo.

KAPITULO 19

ANG LANGITNONG SANGTUARYO

Kung nakabasa ka hangtod niining puntoha, nan anaa ka sa kinailadman sa gambalay sa Adventist alang sa plano sa kaluwasan. Ang pagtrabaho niini nga mga punto nagkinahanglan og paningkamot nga mohaum kanilang tanan, apan ako nag-ampo nga inyong masabtan ang bili niini nga proseso.

Sa sentro sa Adventist nga doktrina sa pagtabon-sa-sala mao ang pagtuo sa usa ka literal nga Sangtuaryo sa langit.

Karon mao kini ang pangunang punto sa mga butang nga atong gisulti: Kita adunay usa ka Labawng Sacerdote, nga naglingkod sa tuo nga kamot sa trono sa Halangdon sa mga langit, usa ka Ministro sa sangtuwaryo ug sa tinuod nga tabernakulo nga gitukod sa Ginoo, ug dili sa tawo. Hebreohanon 8:1-2

Si James White, usa sa mga magtutukod sa kalihokan sa Adventista, nagbutang sa argumento alang sa langitnong Sanctuary ingon sa mosunod:

Ang atong baroganan mao nga usa ka kausaban ang nahitabo sa posisyon ug buhat sa atong literal nga Labawng Saserdote sa literal

nga Sangtuaryo sa langit, nga ikatandi sa pag-abot sa pamanhonon diha sa kaminyoon. Kini nga panglantaw maoy usa ka hingpit nga panalipod batok sa espiritismo. [espirituwalismo nga nagkahulogang usa ka paagi sa pagtuon sa Bibliya] Dili lamang kita mituo sa usa ka literal nga Jesus, kinsa usa ka “Ministro sa Sangtuaryo,” apan mituo usab kami nga ang Sanctuaryo literal. – Ug labaw pa, sa dihang si Juan miingon nga iyang nakita ang “usa ka sama sa Anak sa tawo” “sa taliwala sa pito ka mga tangkawan/kandelero,” nga mao, sa Balaang Dapit, kita wala mahibalo kon unsaon paghimo sa tangkawan nga espirituhanon, ug ang Anak sa tawo literal. Busa mituo kami nga ang duha literal, ug nga si Juan nakakita kang Jesus samtang usa ka “Ministro” sa Balaang Dapit. Si Juan usab adunay usa ka panan-aw sa laing bahin sa Sangtuaryo, nga ang panglantaw mapadapat sa panahon sa pagpatingog sa ikapitong manulonda.

...Ang Labing Balaan, nga gisudlan sa Arka sa napulo ka mga sugo, unya giablihan alang sa atong Dakong Hataas nga Saserdote nga mosulod aron sa paghimo sa pagtabon-sa-sala alang sa paghinlo sa Sangtuaryo. Kon kita mohimo sa kagawasan sa pag-ingon nga walay literal nga Arka, nga naglangkob sa napulo ka mga sugo sa langit, kita mahimo nga mopadayon sa usa ka lakang ug molimud sa literal nga Siyudad, ug ang literal nga Anak sa Dios. Sa pagkatinuod, ang mga Adventista kinahanglan dili mopili sa espirituhanong panglantaw, kay sa atong gipresentar. Wala kitay nakita nga tungatungatunga nga bahin nga pagakuhaon.⁴⁰

Kini usa ka bag-ong ideya sulod sa Kristohanong panghunahuna. Sa pagkomento sa Hebreohanon 8 ug sa Sanctuary, si Adam Clarke nagpahayag sa komon nga panglantaw.

Ang tabernakulo mao ang dapit taliwala sa mga Judio diin ang Dios, pinaagi sa simbolo sa iyang presensya, nagpuyo. Kini makahulagway lamang sa langit, diin ang Dios, sa iyang mahinungdanon nga himaya, nagpuyo, ug gipakita ngadto sa mga

⁴⁰ James White, *The Parable*, page 16

manolonda ug nahimaya nga mga santos; ug busa ang langit gitawag dinhi nga tinuod nga tabernakulo, aron sa pag-ila niini gikan sa tipo/kaklase.⁴¹

Apan komosta ang pagpatindog niini nga tabernakulo? Unsa man ang gibutang sa Ginoo sa langit? Nagpadayon si Clarke:

Ang Hudiyohanong tabernakulo maoy buhat sa tawo, bisan tuod gihimo pinaagi sa pagtultol sa Diyos; **ang mga langit, kining tinuod nga tabernakulo, ang buhat sa Dios lamang, ug mas mahimayaon sa walay katapusan kay sa sa mga Judio. Ang tabernakulo usa usab ka tipo sa tawhanon nga kinaiya ni Kristo,** Juan 1:14: Ug ang pulong nahimong unod, ug mipuyo uban kanato, και εσκηνωσεν εν ἡμιν ug mipuyo uban kanato; kay, ingon nga ang Diosnong presensya nagpuyo sa tabernakulo, mao man usab ang kahupnganan sa pagka-Dios, sa lawasnon, nagpuyo diha sa tawo nga si Kristo Jesus. Ug kini nga lawas sa tawo mao ang talagsaon nga buhat sa Dios, tungod kay kini wala moabut sa paagi sa natural nga kaliwatan..⁴²

Gipakita ni Clarke nga ang tabernakulo nga gitukod sa Dios diha sa Hebreohanon 8:2 mao ang langit ug tingali sa usa ka paningkamot sa pagpresentar sa usa ka butang nga mas espesipiko, iyang gisugyot ang tawhanong kinaiya ni Kristo isip usa ka templo sa lawas. Alang sa mga Adventista sa pagpresentar sa ideya sa usa ka espesipikong bilding sulod sa langit diin ang Dios ug ang Iyang Anak naglihok sukwahi sa sumbanan nga Kristiyanong teolohiya sa kadaghanan pinasikad sa ilang mga credo ug unsa ang gisulti niini mahitungod sa Dios Mismo. Pananglitan, ang unang artikulo sa Anglican nga pagtuo nag-ingon:

Adunay usa lamang ka buhi ug matuod nga Dios, **walay katapusan, walay lawas, mga bahin, o mga pagbati;** sa walay kinutuban nga gahum, kaalam, ug kaayo; ang Magbubuhat, ug Tigtipig sa tanan nga mga butang makita ug dili makita. Ug sa

⁴¹ Adam Clarke, Komentaryo sa Hebreohanon 8:2

⁴² Ibid

panaghiusa niini nga Dios nga Kapangulohan adunay tulo ka mga Persona, sa usa ka butang, gahum, ug kahangturan; ang Amahan, ang Anak, ug ang Espiritu Santo.⁴³

Ang pagtuo sa tulo-sa-usa nga Diyos nga walay lawas naghubad sa bisan unsang literal nga pagsabot sa usa ka tinuod nga tinukod sa langit diin ang Diyos naglihok ug naglihok ingong walay kapuslanan. Pamatii ang eksperiensia ni Carol, nga nagdaku sa sini nga pan-aw/pagtuo.

Sa dihang ang akong Diyos walay lawas, mga bahin, o mga pagbati, gibati ko nga sama sa seagull sa baybayon nga gitabonan sa gabon. Sa usa ka dapit sa ibabaw nako, nahibal-an ko nga usa ka mahimayaon nga gahum ang nagmando sa kalangitan, apan kini tanan misteryo ug ang bugnaw nga puti nga kahayag sa salabutan. Labaw sa akong suweldo apan makahupay sa samang higayon tungod kay siya ang nagdumala, ug wala na ako maghunahuna mahitungod niini.⁴⁴

Ang pagbati nga natabonan sa gabon mao ang epekto sa espiritismo sa doktrina sa Dios. Si Joseph Bates, laing founder sa Adventist nga kalihukan, makahuluganong kolor nga nagpatin-aw sa sitwasyon:

Sa akong hunahuna kini nga espirituhanon nga sistema, kung ang pulong sa Dios miangkon sa usa ka literal nga paghubad, ug - sumala sa lagda - ang literal nga una; mao, ang paggamit sa usa ka marinero nga hugpong sa mga pulong, sama sa usa ka barko nga nangapkap sa iyang agianan paingon sa Boston Bay sa gabii, sa usa ka бага nga niyebe uban sa bulan sa takdol/buo. Wala nay mas makalimbong sa marinero; ang naglupad nga mga panganod sa usa ka gutlo nagdan-ag sa kawanangan pinaagi sa pagkanipis sa alisngaw niini, (nag-awhag sa marinero sa pagtuo nga makita na niya karon ang kahayag nga balay) sa sunod nga gutlo nga kini mongitngit, ug mao nga kini nagpadayon sa paglimbong kanila, hangtud sa kalit ang mga tigguba nagngulob sa ilang palibut - ang barko nadasmag sa mga bato - usa

⁴³ http://anglicansonline.org/basics/thirty-nine_articles.html

⁴⁴ <https://donnacarlovvoss.com/2015/02/08/without-body-parts-passions/>

ka kinatibuk-an nga singgit mipataas alang sa kalooy! ug ang tanang paglaom nahanaw hangtod sa kahangtoran — barko ug mga marinero nagkatag sa tibuok baybayon! Maayong Dios! tabangi kami nga makalikay niining espirituhanong mga interpretasyon sa Imong pulong, diin kini gipatin-aw pag-ayo nga ang ikaduhang pag-anhi ug gingharian ni Kristo mahimong literal ug tinuod, sama sa mga panghitabo nga nahitabo sa unang Adbiyento, nga natala karon sa kasaysayan.⁴⁵

Ang Dios sa Adventist nga mga pioneer lahi kaayo sa Katoliko ug Protestante nga misteryoso. Gipahayag kini ni James White nga tul-id, nga giatubang ang unang artikulo sa Anglican nga pagtuo:

Unsa ang Dios? Siya usa ka materyal, organisado nga paniktik, nga adunay lawas ug mga bahin. Naa siya sa dagway sa tawo. Unsa si Jesu-Kristo? Siya ang Anak sa Diyos, ug sama sa iyang Amahan, nga “ang kahayag sa himaya sa iyang Amahan, ug ang dayag nga dagway sa iyang pagkatawo.” Siya usa ka materyal nga salabutan, nga adunay lawas, mga bahin ug mga pagbati; nga adunay imortal nga unod ug imortal nga mga bukog.⁴⁶

Sa dihang si James White nag-ingon nga ang Dios anaa sa porma sa tawo, ang iyang kahulogan mao nga kita gibuhat sa dagway sa Dios dili lamang sa atong moral, kondili usab sa porma. Pasabton nako siya sa posisyon.

ANG TAWO gibuhat sa dagway sa Dios. “Ug miingon ang Dios, Buhaton nato ang tawo sumala sa atong dagway, sumala sa atong dagway.” “Busa gibuhat sa Dios ang tawo sa iyang kaugalingong dagway, sa dagway sa Dios gibuhat niya siya.” Gen.i,26,27. Tan-awa usab chap.ix,6; 1Cor.xi,7. **Kadtong naglimud sa personalidad sa Diyos, nag-ingon nga ang “larawan” dinhi wala magpasabot sa pisikal nga porma, kondili moral nga larawan,** ug ilang gihimo kini nga dakong punto sa pagsugod sa pagpamatuod sa pagka-

⁴⁵ Joseph Bates, *The Opening of the Heavens*, (Press of Benjamin Lindsey, 1846), page 22

⁴⁶ James White, *Review and Herald*, August 19, 1858

imortal sa tanang tawo. Ang argumento mao kini: Una, ang tawo gibuhath sa moral nga larawan sa Diyos. Ikaduha, ang Dios usa ka imortal nga binuhath. Ikatulo, busa ang tanang tawo imortal. Apan kini nga paagi sa pangatarungan magpamatuod usab sa tawo nga makagagahum sa tanan, nahibalo sa tanan, ug anaa sa tanan, ug sa ingon nagsul-ob sa mortal nga tawo sa tanan nga mga kinaiya sa pagka-Dios. Atong sulayan kini:

Una, ang tawo gibuhath sa moral nga larawan sa Diyos.

Ikaduha, ang Dios makagagahum sa tanan, makahibalo sa tanan, ug anaa sa tanan.

Ikatulo, busa, ang tawo makagagahum sa tanan, nahibalo sa tanan, ug anaa sa tanan.

Kanang nagpamatuod nga sobra ra kaayo, wala’y napamatud-an hangtod sa punto, busa ang posisyon nga ang imahe sa Diyos nagpasabut sa iyang moral nga imahe, dili mapadayon. Isip pamatuod nga ang Dios usa ka persona, basaha ang iyang kaugalingong mga pulong ngadto kang Moises: “Ug ang Ginoo miingon, Ania karon, adunay usa ka dapit haduol kanako, ug ikaw motindog sa ibabaw sa usa ka bato, ug mahinabo, samtang ang akong himaya molabay, nga igabutang ko ikaw sa usa ka liki sa bato, ug pagatabonan ko ikaw sa akong kamot samtang ako moagi. Ug kuhaon ko ang akong kamot, ug ikaw dili makakita sa akong nawong.” Ex.xxxiii,21-23. Tan-awa usab ang chap.xxiv,9-11. Dinhi gisultihan sa Dios si Moises nga makita niya ang iyang dagway. Ang pag-ingon nga gipakita sa Diyos kang Moises nga iyang nakita ang iyang dagway, sa dihang wala siyay porma, nag-akusar sa Diyos sa pagdugang sa kabakakan nga usa ka matang sa paglimbong sa iyang alagad nga si Moises.⁴⁷

It should be sufficient from what we have presented that the doctrine of the heavenly Sanctuary as Adventists first expressed it is intimately

⁴⁷ James White, *Ang Personalidad sa Diyos.*, 1861

nalambigit sa ilang mga panglantaw sa doktrina sa Dios. Ang ilang paglimod sa espiritistikong Trinidad nga pagtulon-an mao ang makatarunganon nga nagtugot kanila sa pagpresentar sa pagtulon-an sa usa ka literal nga Sanctuaryo sa langit. Ang Katoliko ug Protestante nga mga pagtuo/pan aw bug-os nga nagsalikway niini ug naghimo sa maong mga proposisyon nga dili tinuod. Ang doktrina sa Trinidad/trinity nag-espirituhanon sa doktrina sa Adventist sa pagtabon-sa-sala, sa ingon nag-neuter sa kahulogan sa tipolohiya sa Daang Tugon nga may kalabutan sa pagpasig-uli. Sa makausa pa, paminaw sa lohika nga proseso ni Joseph Bates, base sa iyang panglantaw sa Dios.

Ug si Daniel, ang propeta, nagtudlo sa samang doktrina. “Ako nakakita sa mga panan-awon sa kagabhion: ug ania karon, ang usa ka sama sa Anak sa tawo mianhi uban sa mga panganod sa langit, ug mianhi sa Karaan sa mga adlaw, (nga gihulagway sa ikasiyam nga bersikulo) ug ilang gidala siya duol sa iyang atubangan; ug gihatagan siya ug kamandoan ug himaya, ug usa ka gingharian, nga dili gayud malaglag.” Si Dan. 7:13,14. Karon kitang tanan miangkon nga kini nga personahe mao si Jesukristo; kay walay tawo sa yuta o sa langit, nga nakabaton sa saad sa usa ka walay katapusan nga gingharian gawas kaniya. **Ug dili ba ihatag kini kaniya sa Karaan sa mga adlaw? Dili ba kabuang ang pag-ingon nga gihatag niya kini sa iyang kaugalingon? Nan unsaon man sa pag-ingon (o pagmatuod) ingon sa uban, nga ang Anak mao ang Karaan sa mga adlaw; – kini nga tudling, ug ang usa sa ikalimang Pinadayag, tataw nga nagpamatuod sa Diyos ug sa iyang Anak nga duha ka persona sa langit.** Si Jesus miingon, “Ako migula ug mianhi gikan sa Dios: ni moabut ako sa akong kaugalingon, kondili siya nagpadala kanako.” Juan 8:42 . “Ako gikan sa Amahan, ug mianhi sa kalibutan; usab, Ako mobiya sa kalibutan ug moadto sa Amahan.”⁴⁸

⁴⁸ Joseph Bates, *Pagbukas sa mga Langit*, 1846, pahina 18

Imposible alang sa usa ka Trinitarian nga hunahuna nga tinuod nga motuo nga ang Amahan naghatag ug literal nga gingharian sa Iyang Anak. Kini mahimo lamang nga usa ka simbolo nga lihok alang sa mga katuyoan sa plano sa kaluwasan - ug kini mao ang makaluluoy nga henyo sa Trinidad/trinity. Gipugos niini ang hunahuna sa usa ka galamiton nga mahulagwayon ug dayon gihukasan ang hunahuna sa realismo sa Sangtuaryo, ang Anak sa Tawo ug ang Karaan sa mga Adlaw. Kini nga mga realidad gipulihan ug metapora nga mga label nga gibitay lang sa bungbong para atong daygon nga murag naa ta sa art gallery/galeriya sa arte.

Ang teolohiya sa paganismo nga gibayaw sa Roma ug gipalapdan sa iyang mga anak nga babaye nga Protestante nahimong sumbanan nga pagtudlo sa mga Adventista sa Seventh-day Adventist karon.

Sa ato nang idetalye sa ulahi, ang Adventist nga kalihukan sa kataposan mibiya sa kahigayonan sa pagsabot sa kamatuoran niadtong 1888 ug sa kataposan giusab ang panglantaw sa Diyos balik ngadto sa Trinidad/trinity. Tungod niini, ang pagsabot niini sa pagtabon-sa-sala nasandig, sumala sa gipasidaan ni Bates nga mahitabo. Gibiyaan niini ang literal nga pagsabot sa duha ka apartment nga Sangtuaryo ug busa wala nay laing kapilian gawas sa pag-atras ngadto sa standard nga mga panglantaw sa pag-ula. Sa ingon, ang teolohiya sa pagpahayahay sa Paganismo nga gibayaw sa Roma ug gipalapdan sa iyang mga anak nga babaye nga Protestante nahimong sumbanan nga pagtulon-an sa mga Seventh-day Adventist karon. Sama kang Samson nga nanguyab kang Delila, ang mga mata sa Adventismo gilugit ug sa pagkakaron naggaling siyag mais para sa espirituwal nga mga Filistehanon.

Ang doktrina sa pagtabon-sa-sala ingon nga gipahayag sa tipolohiya sa Daang Tugon makit-an lamang ang traksyon pinaagi sa pagpasukad sa

doktrina sa Usa ka Dios, ang Amahan ug ang Iyang bugtong nga Anak.⁴⁹

Si Joseph Wagoner naghatag sa pipila sa iyang sistematikong mga rason ngano nga ang Trinidad/trinity ug ang doktrina sa pagtabon-sa-sala dili mahimo nga maghiusa.

Daghang mga teologo ang naghunahuna gayud nga ang pagtabon-sa-sala, mahitungod sa dignidad ug kaepektibo niini, nagsalig sa doktrina sa usa ka trinidad/trinity. Apan napakyas kami sa pagtan-aw sa bisan unsang koneksyon tali sa duha. Sa kasukwahi, ang mga tigpasiugda sa maong doktrina nahulog gayud sa kalisud nga daw gusto nilang likayan. Ang ilang kalisud naglangkob niini: Ilang gidawat ang paglimod sa usa ka trinidad/trinity nga katumbas sa usa ka paglimod sa pagka-Dios ni Kristo. Kon mao kana ang kahimtang, kita kinahanglan nga mogunit sa doktrina sa usa ka trinidad ingon ka lig-on sa bisan unsa nga mahimo; apan dili kini mao ang kaso. Sila kinsa nakabasa sa atong mga pakigpulong sa kamatayon sa Anak sa Dios nasayud nga kita hugot nga mituo sa kabalaan ni Kristo; apan dili nato madawat ang ideya sa usa ka trinidad/trinity, ingon nga kini gihuptan sa mga Trinitarians, sa walay pag-undang sa atong pag-angkon sa dignidad sa sakripisyo nga gihimo alang sa atong pagtubos.⁵⁰

Waggoner, naghisgot sa usa ka lahi nga isyu nga may kalabutan kung kinsa o unsa ang tinuod nga namatay sa Krus. Gipasabot ni Wagoner:

Ang mga Trinitarians nagtuo nga ang terminong “Kristo” nakasabot sa duha ka managlahi ug bulag nga kinaiya: ang usa nga tawo lamang; ang usa, ang ikaduhang persona sa trinidad, kinsa nagpuyo sa unod sulod sa mubo nga panahon, apan dili mahimong mag-antos, o mamatay; nga ang Kristo nga namatay mao lamang ang tawhanon nga kinaiya diin ang pagka-Dios nagpuyo. Ang

⁴⁹ For more on this subject see the books *Understanding the Personality of God* by Lynnford Beachy; *The Wisdom of God* and *My Beloved* by Adrian Ebens available at fatheroflove.info

⁵⁰ J.H. Wagoner, *The atonement*, page 165

duha ka klase adunay tawhanong halad, ug wala nay lain pa. Bisan unsa pa ka gibayaw ang naglungtad nga Anak; bisan unsa ka mahimayaon, unsa ka gamhanan, o gani walay katapusan; kung namatay lang ang pagkalalaki, tawo ra ang sakripisyo. Ug kung hisgotan ang pagpuli nga kamatayon ni Kristo, kini mao ang Socinianism. Sa ingon ang gisulti makatarunganon, nga ang doktrina sa usa ka trinidad nagpaubos sa pagtabon-sa-sala, nagsalig lamang niini sa usa ka tawo nga halad ingon nga sukaranan. Ang pipila ka mga kinutlo magpakita sa pagkahusto niini nga pamahayag:

“Isip Dios, gituman niya ang tanang gikinahanglan sa balaod, ug gihimo kini nga dungganon diha sa pagpakamatarung sa mga makasasala; ingong tawo, iyang gipas-an ang tunglo niini diha sa kahoy, ug giantos ang silot niini.” — Manwal sa Pagtabon-sa-sala, p. 25.

“Ang mga pag-antos ni Kristo giantos sa iyang tawhanon nga kinaiya. Bisan tuod adunay usa ka diosnon nga kinaiya, bisan pa niana dili siya makaantus ug mamatay. Ang iyang mga pag-antos giantos sa iyang tawhanon nga kinaiya.” Id., p. 88.

“Dili bahin sa doktrina sa pagtabon-sa-sala nga ang diosnong kinaiya, diha sa persona sa Manluluwas, nag-antus.” — Barnes sa pagtabon-sa-sala, p. 224.

“Kinahanglan nga ang tigpataliwala mahimong tawo, aron siya makahimo sa pag-antus sa kamatayon; kay, ingon nga Dios, dili siya mamatay.” — Buck’s Theol. Dict.,

“Ang mga Trinitarian wala maghupot sa mga pag-antos o kamatayon sa pagka-Dios.” — Mattison sa Trinity, p. 39.⁵¹

Bisan tuod si Wagoner nangatarongan sulod sa gambalay sa paghupay, ang iyang argumento balido gihapon ug nagpakita sa lain sa daghang mga problema nga gimugna sa doktrina sa Trinidad alang sa pagtabon-

⁵¹ Ibid, pages 165-166

sa-sala. Ang estudyante sa Bibliya nag-atubang sa paglaom nga bahin lamang ni Jesus ang namatay, nga sa kataposan nagkuha sa gahom sa doktrina sa Puli sa Silot. Naghimo kini og kalibog hinungdan nga daghan ang mibiya sa bisan unsang pagsulay nga masabtan ang pagtabon-sa-sala.

Sa unsang paagi kini nalangkit sa ulohan sa literal nga Sangtuaryo sa langit? Ang tibuok nga gambalay niini nga sistema sa Sangtuaryo nag-agad sa usa ka pagtuo sa usa ka literal nga Amahan nga nagpahimugso sa Iyang Anak. Kini nagtukod sa realismo sa Dios ug sa Iyang Anak nga parehong nanag-iy sa lawas ug mga bahin ug busa makalihok sa usa ka tinuod nga Sanctuaryo nga hinimo sa materyal nga mga elemento. Matikdi kung unsa ang gibuhat sa ulahi nga mga Adventista, nga midawat sa Trinidad, sa mga tudling sama sa Daniel 7 nga naghulagway sa Dios nga naglingkod sa usa ka trono ug nagdumala sa paghukom sa Sangtuaryo sa langit.

Angayan nga timan-an mao ang kamatuoran nga kini nga pamahayag walay komento kon ang mga sakop sa Dios nga Kapangulohan adunay pisikal o materyal nga mga lawas. Ang mga Adventista nagduha-duha sa pagpangagpas niining bahina sa kinaiya sa Dios. Naghisgot mahitungod Kaniya, ilang gipasiugda ang Iyang mga hiyas, sama sa personalidad, pagkaanaa sa kaugalingon, pagkalabaw, pagkadili-mabag-o, omniscience, omnipresence, omnipotence, kabalaan, ug gugma. Tinuod nga sa Bibliya, ang Diyos girepresentahan nga adunay mga dalunggan (Sal. 17:6), buho sa ilong (2 Sam. 22:9), usa ka baba (Deut. 8:3), usa ka kamot (Zac. 2:9), mga tiil (Sal. 18:9). Apan kini kasagarang giisip nga mga anthropomorphism, nga mao, mga ekspresyon nga nagpaila sa mga kinaiya sa Dios sa tawo. Mga pagsulay sila; kini gangkon, sa pagtabang sa mga tawo nga makasabut sa Dios, nga labaw pa kanila.⁵²

Kung gusto nimong sundon si Jesus ngadto sa Labing Balaan nga Dapit pinaagi sa pagtuo, imong makaplagan nga ang doktrina sa Trinidad sa

⁵² Don F. Neufeld, *Review and Herald*, October 6, 1977

katapusan makaguba niini nga proseso kung ikaw managsama sa intelektwal. Makapamatuod ko niini tungod sa kamatuoran nga sa dihang nagtuon ko sa Adventist theological college, halos walay usa nga mituo sa literal nga Sangtuaryo sa langit, ni misunod sa Adventist nga doktrina sa pagtabon-sa-sala nga gitudlo sa mga pioneer niini

Balikan nato kung giunsa pagsabot sa orihinal nga mga Adventista ang proseso sa pagtabon-sa-sala, ug unya atong i-balangkas/lantawon kini sa konteksto sa atong gipresentar sa unang katunga niini nga libro.

KAPITULO 20

ANG PAGHUKOM UG PAGPAPAS SA SALA

Sa akong hunahuna ang mga pulong ni J.H. Wagonner maoy usa ka maayong dapit sa paglansad ngadto sa Adventist nga pagsabot sa paghukom ug sa katarungan luyo sa pagwagtang sa sala sa wala pa ang pag-abot ni Kristo.

Walay nahimulag, independente nga mga kamatuoran sa dakong plano sa kaluwasan, bisan ingon nga walay espesyal nga "pagluwas" nga katungdanan sa Kristohanong kinabuhi. Nagkinahanglan kini og sumada sa tanang grasya aron mahimo ang hingpit nga Kristohanong kinaiya; ug sa ingon usab **gikinahanglan ang tanang kamatuoran ug mga doktrina sa ebanghelyo aron mahimo ang usa ka kompleto nga sistema sa kaluwasan.** Ang dakong patukoranan sa kinatibuk-an mao ang sakripisyo ni Kristo; ang pagpaagas sa iyang dugo alang sa mga sala sa kalibutan. Ang Heb. 9:22. Anaa kanato ang pagpasig-uli pinaagi sa iyang kamatayon. Rom. 5:10; 2 Cor. 5:20. Ingon nga ang buhat sa mga sacerdote ilalum sa kasugoan nakaabut lamang sa iyang kinatas-ang tumong sa diha nga ang labawng sacerdote miadto sa labing balaan nga dapit uban sa dugo sa halad-sa-sala, ug naghinlo sa santuaryo sa Dios gikan sa mga sala sa mga tawo,

busa ang resulta sa ebanghelyo sa kapasayloan hingpit nga natuman, dili pinaagi sa kamatayon sa halad; dili pinaagi sa atong paghinulsol ug pakig-uli ngadto sa Dios; apan, pinaagi sa buhat sa atong dakung Labawng Sacerdote, nga nagpakita sa atubangan sa Dios alang kanato, sa pagpapas sa atong mga sala ug sa pagtangtang kanila sa walay katapusan gikan sa atubangan sa trono sa Labing Halangdon.⁵³

Si Wagoner naghimo sa kritikal nga punto nga sumala sa mga tipo sa Daang Tugon, ang pag-ula nakompleto pinaagi sa mga aksyon sa atong Labaw nga Pari sa langit. Kini nga mga sala dili lamang gipasaylo kondili gitangtang pinaagi sa pagpataliwala nga buhat ni Kristo sa langitnong Sangtuaryo.

Among gihisgotan sa naunang kapitulo kon sa unsang paagi gipili ang duha ka kanding sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala. Ang usa kanding sa Ginoo ug ang usa ka scapegoat/Gipahawa nga kanding. Akong ibalhin ngadto kang Stephen Haskell aron ipasabut ang proseso sa Adlaw sa Pagtabon-Sa-Sala sa karaang ekonomiya sa mga Judio. Ang matag lakang importante, ug ako mapasalamaton kaayo sa buhat nga nahimo niining mga Adventist nga pioneer sa paghiusa niini nga materyal aron sa paghatag kanato sa saktong pundasyon alang sa pagsabot sa pagtabon-sa-sala.

Ang labawng sacerdote mipatay sa kanding sa Ginoo, ug unya, nagsul-ob sa iyang matahum nga mga bisti, uban sa tabon sa dughan sa paghukom nga nagdala sa mga ngalan sa napulog-duha ka mga tribo sa Israel ibabaw sa iyang kasingkasing, ug ang sagrado nga mga bato nga onix nga adunay mga ngalan sa mga tribo sa iyang mga abaga, siya miagi uban sa dugo sa kanding ngadto sa labing balaan nga dapit. Sa dihang misulod siya sa ikaduhang tabil, nga nagdala sa bulawan nga insenso nga napuno sa mga бага sa kalayo gikan sa halaran [sa insenso] sa atubangan sa Ginoo, ug ang iyang kamot puno sa insenso, iyang gibutang ang insenso sa ibabaw sa mga бага diha sa insenso, aron ang panganod

⁵³ J.H. Waggoner, *Ang Pagtabon-sa-sala*, pahina 200

sa mahumot nga insenso makatabon kaniya samtang siya miagi sa atubangan sa makita nga presensya sa Dios, ingon sa gipakita sa ibabaw sa mga kerubin. Pinaagi sa iyang mga tudlo iyang gisablign ang dugo sa lingkoranan sa kalooy ibabaw sa nalapas nga balaod sa Dios. Unya migula siya ngadto sa unang lawak, iyang gihikap ang mga sungay sa bulawang halaran [sa insenso] uban sa dugo.

Sa dihang “natapos na niya ang pagpasig-uli sa balaang dapit, ug sa tabernakulo sa katigoman, ug sa halaran,” siya migula ngadto sa sawang/gawas sa balaang dapit/bakod. Sa tipo ang labawng sacerdote karon nagpas-an diha sa iyang pagkatawo sa tanang kasal-anan sa mga anak sa Israel nga gisugid ug gibalhin ngadto sa sangtuaryo. Dayon iyang gitapion ang iyang mga kamot sa ulo sa kanding nga walay sala, ug gisugid “sa ibabaw niya ang tanang kasal-anan sa mga anak sa Israel, ug ang tanan nilang mga kalapasan diha sa tanan nilang mga sala, nga gibutang sila sa ibabaw sa ulo sa kanding,” ug ang kanding gipapahawa, “pinaagi sa kamot sa usa ka tawo nga takus ngadto sa kamingawan.” Ang kanding nagpas-an diha kaniya sa tanang kasal-anan ngadto sa usa ka yuta nga “walay nagpuyo,” usa ka “yuta sa pagkabulag.”

Mibalik ngadto sa tabernakulo sa katilingban, ang labawng sacerdote mihukas sa iyang matahum nga mga saput sa sacerdote, ug misul-ob sa iyang uban nga mga saput/suot; unya misulod pag-usab sa sawang/bakod/gawas sa balaan nga dapit, iyang gihinloan ang sawang gikan sa kahugawan niini sa sala. Ang mga lawas sa mga mananap kansang dugo gikuha sulod sa sangtuwaryo, gidala sa gawas sa kampo ug gisunog. Sa dihang misalop na ang adlaw sa adlaw sa pagtabon-sa-sala, ang tanang kasal-anan nangahulog na ngadto sa “yuta sa pagkabulag,” ug walay nabilin gawas sa abo ingong pahinumdom kanila.⁵⁴

⁵⁴ Stephen Haskell, *The Cross and Its Shadow*, (Review and Herald, 1914), pahina 210-211

Sa pagpasabut sa detalye sa simbolo sa mga tipo/kaklase, si Elder Haskell karon nagpresentar sa ilang kahulugan sa umalabot/ginapaabot nga katumanan.

Sa ingon niini gidala ang tipo nianang langitnong buhat nga mao ang paghukom sa walay katapusan nga padulngan sa matag kalag nga nabuhi sukad sa yuta. Diha sa tipo ug anino ang gisugid nga mga sala sa Israel gibalhin ngadto sa santuwaro sulod sa tibuok tuig; ang paghinlo sa sangtuwaro mao ang pagwagtang niadtong mga sala. “Busa gikinahanglan nga ang mga sumbanan sa mga butang sa langit pagahinloan niini [ang dugo sa mga mananap]; apan ang langitnon nga mga butang sa ilang kaugalingon pinaagi sa labing maayo nga mga halad kay niini.”

Ang matag sala gimarkahan atubangan sa Ginoo sa langit. Sa diha nga ang mga sala isugid ug gipasaylo, sila gitabonan. Kini gihulagway pinaagi sa pagbalhin kanila ngadto sa sangtuwaro, diin walay mga mata sa tawo gawas niadtong sa sacerdote nga nakakita sa mga lama sa dugo sa halad-sa-sala diha sa mga sungay sa bulawang halaran atubangan sa tabil.

Dili mahimo nga ang mga basahon sa langit kanunay nga maghupot sa mga talaan sa sala, o nga si Kristo kanunay nga magdala sa mga sala sa kalibutan. Ingon nga ang tipikal nga buluhaton gihimo sa katapusan sa tuig, ang paghinlo sa langitnong sangtuwaro mahitabo sa hapit nang matapos ang saserdotehanong buluhaton ni Kristo. Ang paghinlo sa langitnong santuwaro nagkinahanglan ug pagsusi sa mga talaan – usa ka hukom sa imbestigasyon.⁵⁵

Ang buhat sa Labawng Sacerdote sa pagbutang sa iyang mga kamot sa ibabaw sa ulo sa kanding nga kanding naglakip sa pagbalhin sa sala ngadto sa kanding. Kining pagbalhin sa sala naglangkit ug pagsusi sa langitnong mga basahon sa rekord aron mahitabo kini nga pagbalhin. Kini usa ka kritikal nga bahin sa pagsabot sa Adventista pagtabon-sa-

⁵⁵ Ibid, page 212

sala; ang pagpangita sa mga talaan sa langit aron mahuptan ang mga ngalan niadtong kinsa misugid ug mibiya sa ilang mga sala ug sa pagpapas sa mga ngalan niadtong kinsa nag-angkon sa ngalan ni Kristo apan nagdumili sa pagpaubos sa ilang mga kaugalingon ug sa paghinulsol. Unsang ebidensiya ang atong makita sa maong mga rekord sa langit?

Ug hangyoon ko ikaw usab, tinuod nga kauban, tabangi kining mga babaye nga naghago uban kanako sa ebanghelyo, uban usab ni Clemente, ug sa uban pa nakong mga masigkamagbubuhay, **kansang mga ngalan anaa sa basahon sa Kinabuhi**. Filipos 4:3

Ang tanan nga nagapuyo sa yuta magasimba kaniya, **kansang mga ngalan wala mahisulat sa Libro sa Kinabuhi** sa Cordero nga gipatay sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan. Pinadayag 13:8

Unya sila nga nangahadlok kang Jehova nagsulti ang usa ug usa, ug si Jehova nagpatalinghug ug nagpatalinghug kanila; **busa ang usa ka basahon sa handumanan gisulat sa atubangan niya alang kanila nga nangahadlok kang Jehova, ug nga nagapalandong sa iyang ngalan**. Malaquias 3:16

Giihap mo ang akong mga paglatagaw; ibutang ang akong mga luha sa imong botelya; **wala ba sila sa imong basahon?** Salmo 56:8

Ang Biblia naghisingot sa Libro sa Kinabuhi diin ang mga ngalan niadtong midawat kang Kristo ingon nga ilang Manluluwas gitala. Adunay usab usa ka Libro sa Handumanan diin ang mga nagsimba sa Dios gitala ang ilang kinabuhi sa atubangan sa Dios.

Sama sa atong gipahayag sa sayo pa, ang paghinlo sa Sanctuary sa Daniel 8 adunay susama sa buhat sa pagsusi sa mga basahon sa talaan nga gihulagway sa Daniel 7. Dinhi ang mga buhat sa mga tawo natala. Sa unahan gamay, gihubit ni Haskell ang paghukom nga makita sa Daniel 7.

Tan-awa ang talan-awon. Ang Amahan naglingkod sa trono sa paghukom. Ang mga manulonda, nga nahimong “mga espiritu sa pag-alagad” niadtong kansang mga kaso pagasusihon atubangan

sa Diyos, andam nga motuman sa mga sugo. Giablihan ang mga libro. Pero may kulang pa. Ang pagtagad ni Daniel karon nadani ngadto sa “mga panganod sa langit” – linibo ka mga anghel – nga nagdala sa Manluluwas sa atubangan sa Amahan diha sa kadaugan....Miabot na ang panahon nga si Kristo modawat sa Iyang gingharian, ug moangkon sa Iyang mga sakop; ug ang mga manolonda nahigugma sa pagdala sa ilang gamhanang Komandante/komander diha sa kadaugan atubangan sa hukmanan, diin, samtang ang mga basahon nagpadayag sa sunodsunod nga talaan sa kinabuhi, si Kristo misugid sa ngalan sa matag mananaug atubangan sa Amahan ug atubangan sa dili maihap nga panon sa mga manolonda.⁵⁶

Gipasabut karon ni Elder Haskell ang buhat sa pagpataliwala ni Jesus nga atong Labawng Pari, nangaliyupo sa mga merito/katakos sa Iyang dugo sa atubangan sa Amahan alang niadtong kinsa misugid sa Iyang ngalan ug naghinulsol sa ilang mga sala.

Ang yutan-on nga labawng sacerdote mihalad ug dugo aron sa pagtabon sa mga sala sa mga tawo; ang atong Labawng Pari nangamuyo sa Iyang kaugalingong dugo. “Amahan, Akong dugo, Akong dugo, Akong dugo.” Ang yutan-on nga labawng sacerdote nagdala sa incensario uban sa mahumot nga insenso; Si Kristo nagpresentar sa mahumot nga pagkamatarung sa Iyang kaugalingon nga kinaiya, nga Iyang gitugyan ngadto sa matag usa kansang mga sala tanan gisugid ug gitabonan sa Iyang dugo sa diha nga ang ilang mga ngalan mitungha sa pagsusi sa atubangan sa dakung Maghuhukom.

Diha sa yutan-on nga sangtuaryo ang labawng sacerdote mihunong diha sa unang lawak aron sa paghikap sa mga sungay sa bulawan nga halaran ug sa paghinlo niini gikan sa tanang kasalanan nga nabalhin ngadto niini; (Lev. 16:18,19) kay samtang ang mga serbisyo sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala nagpadayon, kon ang usa mahinumdom sa wala isugid nga mga sala, siya makadala

⁵⁶ Ibid, pahina 213

gihapon sa iyang halad-sa-sala ug mapasaylo. (Num. 29:7-11). Busa samtang ang atong Labawng Sacerdote nag-alagad atubangan sa Amahan diha sa hukom sa imbestigasyon, ang bisan kinsa nga makaamgo nga siya makasasala mahimong moduol nga mokumpisal sa iyang mga sala ug mapasaylo pinaagi sa mga merito ni Kristo, ang dakong Tigdala sa Sala.

Ang atong Labawng Sacerdote, sa diha nga ang Iyang buhat mahuman na sa sulod nga lawak sa langitnong santuaryo, magapabilin sa makadiyot sa gawas nga lawak, aron ang mga sala nga gisugid samtang Siya anaa sa labing balaan nga dapit makuha, uban sa mga sala sa mga matarung sa tanang kapanahonan, ug madala sa gawas sa sangtuaryo.

Samtang si Jesus nangamuyo ingon nga atong Labawng Sacerdote, adunay paglaum alang sa matag mahinulsulon nga makasasala; apan sa diha nga Siya sa katapusan mogula gikan sa sangtuaryo, ang pultahan sa kalooy pagasirhan sa walay katapusan. Wala nay tigpataliwala unya. (Isa. 59:16). Sa tipo, sa dihang ang hataas nga saserdote migula sa sangtuwaryo, siya “nagtapos sa pagpasig-uli.” Sa diha nga ang atong Labawng Sacerdote mogula gikan sa santuaryo, Siya mopahayag, “Siya nga dili matarung, pasagdi nga dili makiangayon: ug siya nga mahugaw, pasagdi nga mahugaw gihapon; (Pin. 22:11). Ang matag kaso gihukman alang sa kahangturan. Ang pagsulay walay kataposan. Ang tanan nga naghulat hangtud niana nga panahon, naglaum nga maluwas, dili makakita og bisan kinsa nga mohangyo sa ilang kaso atubangan sa Amahan; mawala sila sa kahangturan.⁵⁷

Sa pagsunod sa tipolohiya sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala inubanan sa ubang mga Kasulatan, ang mga estudyante sa Bibliya sa Adventista nakamatikod nga adunay dakong importansya nga ang buhat ni Jesus ingon nga usa ka tigpataliwala matapos sa dili pa si Kristo moanhi pag-usab dinhi sa yuta. Kini nagpasabot nga ang katawhan sa Diyos mohunong na sa pagpakasala sa wala pa ang pag-abot ni Kristo. Sila

⁵⁷ Ibid, pahina 214-216

hingpit nga nagpahulay diha sa grasya ni Kristo ug si Kristo gihatagan ug bug-os nga pagdumala sa mga kinabuhi sa mga naluwas nga buhi sa yuta.

Ang pagtudlo sa Biblia nga ang pagpataliwala ni Jesus alang sa mga tawo makadala kanila ngadto sa kahingpitan sa kinaiya sa dili pa ang pag-anhi ni Kristo mao ang mahinungdanong isyu nga nagbahin sa ministryo ni Kristo sa Balaang Dapit gikan sa Labing Balaan nga Dapit. Sulod sa Balaang Dapit, kadtong nangayo ug kapasayloan sa mga sala pinaagi sa dugo ni Kristo walay paghunahuna sa pagdawat gikan Kaniya sa usa ka hingpit nga kinaiya sa wala pa ang pag-abot ni Kristo.

Kadtong nagpuyo sa wala pa ang panahon sa paghukom niadtong 1844 mituo nga si Kristo nagtabon sa ilang mga sala ug sila mahingpit sa pag-abot ni Kristo. Kini nga pagsulod sa langit pinaagi sa ministryo ni Kristo sa Balaan nga Dapit hingpit nga lehitimo. Apan sa diha nga si Kristo misulod sa Labing Balaan nga Dapit, ang kinaiya sa Iyang buhat mao ang paghingpit sa ilang kinaiya.

Adunay upat ka mahinungdanong isyu nga gikonsiderar dinhi.

1. Ang Daniel 7 nagpresentar sa usa ka talan-awon sa paghukom sa langit sa wala pa ang pag-anhi ni Kristo.
2. Kini nga talan-awon sa paghukom mao ang dapit diin ang mga talan-awon sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala nahitabo sa langit pinaagi sa buhat ni Kristo nga atong Labawng Sacerdote.
3. Ang talan-awon sa Paghukom mahitabo sa Labing Balaan nga Dapit sa Sangtuaryo sa langit ug nagpasabot nga ang buhat ni Kristo nausab gikan sa panahon sa Oktubre 1844 pataas.
4. Ang tanang katawhan sa Diyos kinahanglang magpaubos sa ilang kaugalingon ug maghinulsol sa ilang mga sala samtang ang mga basahon sa talaan gisusi. Ang ilang pagtuo nagkupot kang Jesus sa paagi nga sila nagtuo nga si

Kristo maghatag kanila sa hingpit nga kadaugan sa ilang mga sala.

Pagtukod sa mga pagtulon-an sa mga Adventist pioneer kita karon naghinapos nga ang tinago nga pagdumot sa ilang mga kasingkasing kinahanglan nga bug-os nga ibutyag, isugid ug ayohon pinaagi sa ministryo ni Kristo. Ang tumong niini nga paghukom dili ang kasuko

Ang Protestante nga pagtulon-an sa Penal Substitution uban sa usa ka hingpit nga pagtabon-sa-sala didto sa Krus wala maghatag sa tawo ug higayon sa pag-atubang sa tinago nga pagdumot sa iyang kasingkasing.

sa Dios kondili ang pagkamakasasala sa tawo ug ang panginahanglan sa pagbag-o sa kinaiya ngadto sa pagkasama ni Kristo. Ang mga simbahang Katoliko ug Protestante kusganong nagsalikway sa ideya nga bug-os nga mabuntog sa mga tawo ang sala sa ilang kinabuhi. Kini tungod kay ang gipasiugda dili sa pagbag-o sa makasasala kondili sa pagtabon ug

pagpanalipod sa makasasala gikan sa kasuko sa Dios. Ang makasasala nagtinguha nga molambo uban sa tabang ni Kristo apan walay dinalian nga panukmod sa pag-atubang sa matag detalye sa kinabuhi sa makasasala tungod kay kini dili igsapayan. Ang gibug-aton mao nga ang tanan nga mga butang nahuman didto sa Krus ug walay laing mahimo gawas sa pagtuo. Tinuod nga adunay kahadlok nga masunog sa impierno kung dili nimo isugid si Kristo apan sa higayon nga imong dawaton si Kristo ang tanan nga pagkadinalian nabuntog.

Ang Protestante nga pagtulon-an sa Puli sa Silot uban sa usa ka hingpit nga pagtabon-sa-sala didto sa Krus wala maghatag sa tawo ug higayon sa pag-atubang sa tinago nga pagdumot sa iyang kasingkasing. Gipaneguro niini nga ang lalom nga nakagamot nga pagdumot sa iyang kasingkasing dili gyud mamaayo ug matangtang. Ang Puli sa Silot nag-abli sa pultahan alang sa tawo nga magsugod sa pagtuo nga ang Dios nga nangayo og kamatayon isip hustisya sa sala, makapasaylo kaniya. Kini mao ang paghampak sa bato ug kini ang sinugdanan sa panaw sa

Sangtuaryo apan dili kini makahatag sa mga tawo og agianan ngadto sa Labing Balaan nga Dapit diin si Kristo makatudlo kaniya sa pagsulti ngadto sa bato ug mamaayo ang tanan niyang kasal-anan sa dili pa matapos ang iyang kinabuhi.

Kini mao ang Adventist nga doktrina sa Imbestigatibong Paghukom ug ang buhat ni Kristo sa Labing Balaan nga Dapit sa paghingpit sa mga kinaiya sa Iyang katawhan sa dili pa mobalik sa yuta nga naghatag sa tawo ug higayon sa pag-atubang sa natago nga panag-away nga nagpuyo sa iyang kalag batok sa Dios. Kini nga pagdumot sama sa among gipahayag kaniadto gipakita sa pagpakita sa bakak nga hustisya ngadto sa Diyos. Kini usa ka hustisya nga nanginahanglan sa kamatayon ug busa kinahanglan nga mahupay.

Kining nakagamot nga kasuko kinahanglang tangtangan sa dili pa mahimo ang pagtabon-sa-sala. Ang Kristohanong panglantaw sa pagtabon-sa-sala walay gahum sa pagbutyag sa natago nga lawom nga pagsalig sa tawo. Sa atong madiskobrehan, ang Adventist nga doktrina lamang sa pagtabon-sa-sala adunay gahum sa pag-atubang sa atong tinuod nga tawhanong kahimtang. Ang hilisgutan sa paghukom sa wala pa moabut si Kristo hinungdanon aron matabangan kita sa tinuud nga pagsusi sa atong kaugalingon aron makita ang gidak-on sa atong problema.

Sa ato nang gipakita kaniadto, tungod sa kamatuoran nga ang Adventist nga sistema sa pagtudlo wala makaikyas sa bakak nga sistema sa hustisya nga nanginahanglan ug paghupay, dili gyud kini makaayo sa panag-away nga anaa sa sulod nato. Dili ang Dios ang nasuko sa tawo, kinahanglan nga mahupay pinaagi sa dugo ni Kristo. Ang tawo ang kinahanglan nga makaamgo sa pagkondenar sa paghukom nga anaa sa iyang kaugalingon. Gikondenar ni Adan ang Anak sa Diyos sa pagdumot ug dayon gipunting kini ngadto sa Diyos ingong usa kansang hustisya nangayo ug kamatayon. Kini nga bakak kinahanglang itugyan aron makompleto ang pagtabon-sa-sala. Kinahanglang biyaan nato ang bakak nga gikondenar sa Dios ug gipamatay ang mga tawo sa dili pa kita tinuod nga mahigawas niini nga panag-away.

Ang doktrina sa Adventista sa paghukom ug pagwagtang sa mga sala naghatag ug usa ka paagi aron kini mahitabo. Samtang ang Adventist nga mga pioneer nagpahimutang sa pundasyon nga gambalay alang sa panginahanglan sa pagsakripisyo ug paghalad sa paghunong diha sa panghunahuna sa tawo, laing mensahe ang gikinahanglan nga moabot sa katawhan sa Diyos aron sila maandam sa pagbarog atubangan sa Diyos nga walay dinaliang panginahanglan alang kang Jesus sa paghangyo sa “Akong Dugo, Akong Dugo” isip usa ka paagi sa paghupay sa hustisya sa Amahan nga nanalipod sa makasasala gikan sa pagapatyon diha sa presensya sa Diyos.

Maingon nga si Abraham ug ang babaye nga Canaanhon naglihok sa ilalum sa usa ka panganod sa dili pagsinabtanay, mao nga ang mga Seventh-day Adventist, sa pagdawat sa kahayag sa paghukom, nagpadayon sa pagbuhat sa ilalum sa dili pagsinabtanay sa kinaiya sa Dios ingon nga usa kansang hustisya kinahanglan nga mahupay. Ang pagtuo ni Abraham ug sa Canaanhon nga babaye nagdala kanila pinaagi sa ilang sayop nga pagsabot ngadto sa kadaugan. Makadaog ba usab ang pagtuo sa mga Adventista?

Ang mga Adventista nagwali sa balaod hangtud nga kini nahimong uga sama sa mga bungtod sa Gilboa. Ang hunahuna sa panginahanglan sa pagbuntog sa sala gibutang tupad sa ideya nga ang Dios mohukom, mokondenar ug molaglag niadtong mapakyas sa pag-angkon sa kadaugan nagdugang sa ilang mga palas-anon sa mahinuklugong paagi.

Nakita sa mga Adventista ang ilang kaugalingon ingon nga ang simbahan sa Filadelfia gitawag pinaagi sa pultahan sa Sangtuaryo ngadto sa Labing Balaan nga Dapit.

Ug ngadto sa manolunda sa iglesia sa Filadelfia isulat kini, “Kining mga butanga nag-ingon Siya nga balaan, Siya nga tinuod, ‘Siya nga adunay yawe ni David, **Siya nga nagaabli ug walay nagasira, ug nagasira ug walay bisan kinsa nga makaabli.**’” Pinadayag. 3:7

Alang kanila, ang pultahan ngadto sa Balaang Dapit, nga naghawas sa walay kataposang ministeryo sa pagpasaylo nga walay panginahanglan

sa pagbuntog natapos na. Usa ka bag-ong pultahan ang giablihan nga nagdapit kanila ngadto sa Labing Balaan nga Dapit aron sa pagdawat sa selyo sa Dios.

Ang problema alang kanila mao nga sila misulay sa pagsulod sa Labing Balaan nga Dapit nga adunay sayop nga pagsabot sa hustisya nga nangayo ug paghupay. Ang epekto niini mao ang paghimo sa matinumanong mga taga-Filadelfia ngadto sa walay pagtagad nga mga taga-Laodicea.

Ako nahibalo sa imong mga buhat, nga ikaw dili bugnaw ni init. Unta bugnaw ka o init. Busa, tungod kay ikaw dagaang man, ug dili bugnaw ni init, isuka ko ikaw gikan sa akong baba. Tungod kay ikaw nag-ingon, “Ako dato, nahimong adunahan, ug wala magkinahanglan ug bisan unsa”—ug wala mahibalo nga ikaw alaot, makalolooy, kabus, buta, ug hubo— tambagan Ko ikaw sa pagpalit gikan Kanako ug bulawan nga inulay sa kalayo, aron ikaw madato; ug mga bisti nga maputi, aron kamo mabistihan, aron ang kaulawan sa imong pagkahubo dili madayag; ug dihogi ang imong mga mata sa pahumot sa mata, aron ikaw makakita. Pinadayag 3:15-18

Ang kalihokan sa Adventista nahimong dato sa pagsabot sa daghang mga butang mahitungod sa ebanghelyo, sa propesiya, sa Santuwaryo ug uban pang daghang mga butang apan kon walay hustong panglantaw sa kinaiya sa Dios, dili sila mamaayo sa ilang alaot, kabus ug hubo nga kahimtang. Buta sila sa tinuod nilang kahimtang. Imbes nga maghinulsol, gipili nila ang paghimaya sa tanang kahibulongang mga butang nga ilang nakat-unan ug mipahiluna sa pagsalig sa kaugalingon nga makamatay.

Sama sa mga Israelita nga nakaikyas sa Ehipto, nakaikyas sila sa Babilonya sa bakak nga pagtulon-an sa ubang mga simbahan. Usab, sama sa Israel, sila misaad sa Ginoo sa pagtuman sa tanan Niyang mga paagi; apan tungod kay wala sila makaila sa ilang tinuod nga kahimtang, sila sa katapusan napakyas sa pagsulod sa gisaad nga yuta ug misulod sa kamingawan sa ilang Kristohanong kasinatian.

Ang Dios nagtinguha sa pagdala kanila pinaagi niining sayop nga pagsabot sa Iyang kinaiya ug sa paghukom. Gusto sa Dios nga ang iyang simbahan sa katapusan, human sa liboan ka tuig nga moabut ngadto sa saad sa tinuod nga kalinaw ug kapahulayan.

Ang Dios nagpadala ug mensahe ngadto sa Iyang katawhan pinaagi sa duha ka tawo, si E.J. Wagoner ug A.T. Jones nga magsugod sa pagtulid niini nga dili pagsinabtanay. Ang ilang mensahe miabot sa tuig 1888 ug giwali sulod sa mga simbahan sa Adventista sa sunod nga 7 ka tuig. Kini nga mensahe, nga nakasentro sa pagsabut sa Daan ug Bag-ong mga Pakigsaad, gisalikway. Sa ingon, ang mga pakigsaad nga kinahanglan natong sunod nga susihon, ibutang ang ilang tinuod nga panabut kalabut sa pagtabon-sa-sala.

KAPITULO 21

PAGBUNGKAG SA YUGO SA DUALISMO SA PAKIGSAAD

Ang pagbasa sa Daang Tugon nakapakombinsir sa kadaghanan nga ang Dios mahimong grabe, kusgan ug makamatay pinaagi sa Iyang determinasyon sa pagpadayon sa kahusay. Kung atong basahon ang istorya sa lunop o Sodoma ug Gomorra, morag tataw nga ang hustisya sa Diyos molaglag sa mga malapason sa Iyang balaod. Kini nagpalig-on sa konklusyon nga ang mga halad ug mga halad gikinahanglan aron sa paghupay sa kasuko sa Dios batok sa sala. Ang mga halad nga mananap nagpunting sa kamatayon ni Kristo, nga nagtagbaw sa diosnong hustisya ug naghimo sa tanan nga maayo pag-usab.

Ang kinabuhi ni Kristo dinhi sa yuta makita nga hingpit nga lahi sa kung giunsa ang pagpakita sa Dios sa Daang Tugon. Daghang mga pagsulay ang gihimo aron mapasig-uli ang kalainan tali sa duha nga mga asoy/talaan. Sa kapitulo 5 atong gitan-aw ang kinabuhi ni Kristo isip ang hingpit nga pagpadayag sa kinaiya sa Dios ug ang katingalahang pag-ampo nga giampo ni Jesus nga nagpakita nga ang buhat nga gisugo sa Iyang Amahan nga Iyang buhaton nahuman sa

gabii sa wala pa ang Iyang paglansang sa krus. Kini kinahanglan nga hinungdan sa atong pagduhaduha sa sukaranan nga gambalay sa Kristiyanismo ug sa kahulogan sa Krus.

Usa sa mga sentro nga bahin sa yugo nga gipapas-an sa Kristiyanismo sa iyang mga abaga, aron mapugngan ang kamatuoran sa kinaiya sa Dios nga mapadayag sa hingpit, makita diha sa hilisgutan sa duha ka mga pakigsaad.

Ang mga Kristohanon nagtudlo nga ang Daang Pakigsaad usa ka kasabutan tali sa Dios ug sa mga anak sa Israel. Ang diwa niini maoy usa ka pakigsaad sa balaod. Ang Dios naglaum nga sila motuman sa balaod ug samtang ang Dios mahimong maloloy-on ug mapailubon, Siya dili magduhaduha sa pagsilot ug pagpatay sa dili mahinulsulon nga mga kalag nga nakalapas sa Iyang balaod. Sa pag-abot ni Jesus, ang Bag-ong Kasabotan gipaila ug ang mga makasasala anaa na sa ilalom sa grasya ug dili ilalom sa balaod. Ang Bag-ong Kasabotan giingon nga mopuli o mopuli sa Daang Kasabotan. Kini sa walay katapusan nagbulag sa Daan ug Bag-ong Kasabotan.

Ang Krus unya nakita nga usa ka dakung pagbahin sa panahon. Gibulag niini ang relihiyon sa Israel gikan sa Kristiyanismo tungod kay ang relihiyon sa mga Judio giingon nga nakapunting sa balaod apan ang Kristiyanismo sa grasya. Gibahin usab niini ang Bibliya sa duha ka klase nga may kalabotan. Ang Bag-ong Tugon naghigut sa reyalidad samtang ang Daang Tugon nagsulti sa kadaghanan sa mga landong.

Kining nabahin-panahon nga sistema sa pakigsaad gipasiugdahan sa bantogang Romano Katolikong teologo, si Augustine, ug gidala ngadto sa Protestante nga mga simbahan. Kini gipanunod dayon sa Adventist nga kalihukan ug gituohan nga tinuod, tungod kay walay laing lente/samin nga masabtan ang mga pakigsaad.

Niana nga tugon [pakigsaad], bisan pa niana, nga tukma nga gitawag og Karaan, ug gihatag sa Bukid sa Sinai, **yutan-on lamang nga kalipay ang dayag nga gisaad**. Busa kana nga yuta, diin ang nasud, human madala sa kamingawan, gidala, gitawag nga yuta sa saad, diin ang kalinaw ug harianong gahum, ug ang pag-angkon sa

mga kadaugan batok sa mga kaaway, ug ang kadagaya sa mga anak ug sa mga bunga sa yuta, ug mga gasa sa susama nga matang mao ang mga saad sa Daang Tugon [pakigsaad]. Ug kini, sa pagkatinuod, maoy mga hulagway sa **espirituhanong mga panalangin nga may kalabutan sa Bag-ong Tugon [pakigsaad]**;⁵⁸

Si Augustine nangatarungan nga ang gisaad ngadto sa mga Judio may kalabotan lamang niini nga kinabuhi. Nagsilbi lamang kini nga limitado nga panig-ingnan kung unsa nga mga panalangin ang anaa sa Bag-ong Pakigsaad.

Kini nga pundasyon gitukod sa kadaghanan sa Protestantismo. Samtang sila naningkamot sa pagbungkag niini nga yugo, ang tanan napakyas sa paglingkawas. Ania ang usa ka kinutlo gikan sa usa ka Baptist nga pagsugid sa pagtoo:

Ang duha ka klase sa mga pakigsaad, gihusay ngadto sa duha ka mga pakigsaad; ilang kinaiya, ug kalainan; **daan nga pakigsaad natuman, ug gipulihan sa bag-o**; pagpangandam sa Hentil nga kalibutan alang sa pag-abot sa Mesiyas; kinaiyahan ug kahawod sa ebanghelyo.⁵⁹

Kini nga pagsabut sa mga pakigsaad mao ang laing ehemplo sa pagdumot sa tawo batok sa Dios.

Tungod kay ang unodnon nga hunahuna pagpakig-away batok sa Dios; kay kini dili ubos sa balaod sa Dios, ni sa pagkatinuod mahimo. Roma8:7

Kini nagaguba sa buhat sa kasugoan ingon nga magtutudlo sa pagdala kaniya ngadto kang Kristo. (Galacia 3:24). Gigisi niini ang mga patukoranan sa mga kamatuoran nga gihatag kang Moises ug gilansang sila sa krus sa Roma.

⁵⁸ Philip Schaff, "Augustine, Anti Pelagian Writings," Nicene and Post Nicene Father Series 1, Vol 5

⁵⁹ <https://founders.org/covenants/the-covenants-chapter-viii/>

Si Pablo naghisgot sa duha ka pakigsaad samtang ang duha ka mga kasinatian nga naagian ni Abraham sa duha ka kaminyoon nga iyang gikontrata kang Sarah ug Agar.

Kay nahasulat na nga si Abraham may duha ka anak nga lalake: ang usa sa usa ka ulipon nga babaye, ang usa sa usa ka babaye nga may kagawasan. Apan ang anak sa babayeng ulipon natawo sumala sa unod, ug ang anak sa babaye nga may kagawasan tungod sa saad, **nga mga butang nga simboliko. Kay kini mao ang duha ka tugon:** ang usa gikan sa Bukid sa Sinai nga nanganak sa pagkaulipon, nga mao si Agar. Galacia 4:22-24

Gipangasawa una ni Abraham si Sara. Ang kakulang sa pagtuo kang Abraham napadayag ug midako sa iyang kaminyoon kang Agar. Ang kasinatian nga nasinati ni Abraham uban kang Hagar nagpapaubos kaniya ug nagdala kaniya ngadto sa tilan sa Iyang Manluluwas. Ang trauma sa pagpalayas sa iyang anak, si Ismael, nagsakit kaniya ug nagpakita kaniya sa kakawangan sa pagsulay sa pagtuman sa mga saad sa Diyos pinaagi sa iyang kaugalingong mga paningkamot.

Busa ang buhat sa Daang Pakigsaad kabahin sa plano sa kaluwasan. Gitawag kini ni Pablo nga mahimayaon.⁶⁰

... Nga naghimo kanamo nga igo ingon nga mga ministro sa bag-ong tugon, dili sa letra, kondili sa Espiritu; kay ang letra makapatay, apan ang Espiritu nagahatag ug kinabuhi. Apan kon ang ministeryo sa kamatayon, [Daang Pakigsaad] nga gisulat ug gikulit diha sa mga bato, mahimayaon, mao nga ang mga anak sa Israel dili makatutok sa nawong ni Moises tungod sa himaya sa iyang panagway, diin ang himaya mohanaw, sa unsa nga paagi nga ang ministeryo sa Espiritu [Bag-ong Pakigsaad] dili mahimong mas mahimayaon? Kay kong ang ministerio sa pagkahinukman sa silot may himaya, ang ministerio sa pagkamatarung milabaw pa gayud sa himaya. 2 Corinto 3:6-9

⁶⁰ Alang sa dugang niini tan-awa ang booklet nga Panaw sa Pagtuo nga anaa sa maranathamedia-philippines.com

Tinuod nga gipadayag ni Kristo ang kamatuoran bahin sa Diyos sa paagi nga gibahinbahin niini ang kasaysayan sa kalibutan, apan ang tanan nga gipadayag ni Kristo makita sa porma sa binhi sa Daang Tugon. Si Kristo kanunay nga naghisgot sa Daang Tugon nga Iyang awtoridad alang sa Iyang gisulti.

Niini nga kahayag, ang duha ka mga pakigsaad nagrepresentar sa duha ka mga kasinatian sulod sa Kristohanong kinabuhi sa matag tawo. Dili sila duha ka yugto sa panahon sa wala pa ug pagkahuman sa Krus. Si Abraham, Moises ug David gipakamatarong pinaagi sa pagtuo sama sa mga Kristohanon karon. Si Kristo miingon nga si Abraham nakakita sa Iyang adlaw ug nalipay sa pagkakita niini. (Juan 8:56). Si Pablo nag-ingon nga ang ebanghelyo giwali ngadto kang Abraham. (Galacia 3:8).

Kini nga kamatuoran mahitungod sa mga pakigsaad mao ang pundasyon sa mensahe nga gihatag ngadto sa duha ka batan-ong mga ministro nga ginganlan og E.J. Wagoner ug A.T. Jones. Sa pagsulti niini nga pangutana, si Wagoner misulat niadtong 1888:

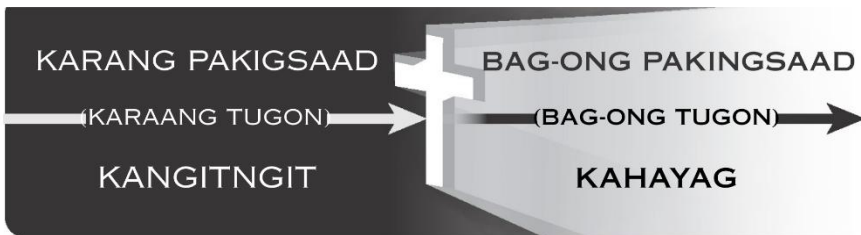
Ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo maoy usa ka butang nga kinahanglang masinati sa matag tawo alang sa iyang kaugalingon. Linibo nga nagkinabuhi sa unang pag-anhi ni Kristo walay nahibaloan niini nga kasinatian, samtang libolibo nga nabuhi dugay na sa wala pa Siya moanhi, sa tinuod gidala ngadto kang Kristo alang sa pasaylo, ug ilang nadawat kini. Si Abel giisip nga matarong pinaagi sa pagtuo; Si Noe mao ang manununod sa pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo; ug si Abraham nakakita gayod sa adlaw ni Kristo, ug nagmaya niini, bisan tuod siya namatay 2,000 ka tuig sa wala pa ang unang pag-anhi. **Ug kini labing positibo nga nagpamatuod nga ang apostol, sa ikatulo nga kapitulo sa Mga Taga-Galacia, naghisgot sa indibidwal nga kasinatian, ug dili sa mga pagbag-o sa dispensasyon.** Walay Kristohanong kasinatian, walay pagtuo, walay katarungan, walay pagkamatarong, nga dili usa ka indibidwal nga butang. Ang mga

tawo naluwas ingong mga indibiduwal, ug dili ingong mga nasod.⁶¹

Ang sistema sa pakigsaad nga gigamit sa mga Kristohanon nga nagbahin sa palibot sa Krus nagmugna og usa ka matang sa dualismo diin ang mga tawo nagbasa sa Kasulatan. Ang dualismo nagpasabot sa polar, binary nga oposisyon sama sa atong makita sa panagbangi tali sa maayo ug dautan. Ang Daang Tugon nga panahon sa balaod ug ang Bag-ong Tugon nga panahon sa grasya nagpakita sa Dios ingon nga oposisyon sa Iyang kinaiya. Kini naghimo sa Dios nga daw dili magkauyon, duha ka nawong. Sa wala pa ang Krus ang Dios naglihok kasagaran pinaagi sa balaod. Human sa Krus Siya naglihok kasagaran pinaagi sa grasya. Kini nahiuyon sa silangang Yin/Yang nga prinsipyo diin ang puti nga tulbok anaa sulod sa itom nga katunga sa lingin ug ang itom nga tulbok anaa sulod sa puti nga katunga sa lingin.

Mahimo natong itandi kining duha ka mga panglantaw sa mga pakigsaad sama sa mosunod:

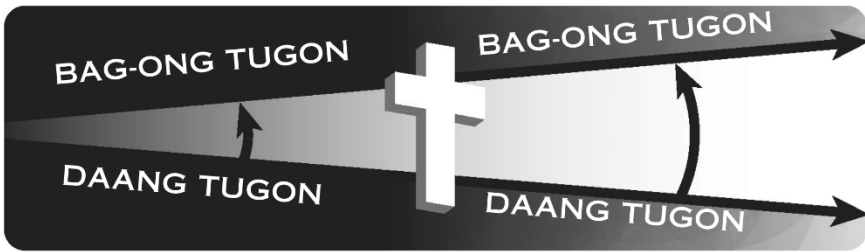
1. MGA DISPENSASYON SA PANAHO

Daang Kasabotan sa wala pa ang krus, Bag-ong Kasabotan human ang Israel naluwas pinaagi sa balaod ug mga Kristohanon pinaagi sa grasya. Simbolikong pagpasaylo sa Daang Tugon. Tinuod nga pagpasaylo human sa krus.

2. DUHA KA KASINATIAN

⁶¹ E.J. Waggoner, *The Gospel in Galatians*, (1888), pahina 33

Ang Daang Pakigsaad nagdala ngadto sa Bag-ong Pakigsaad. Ang tanan moagi gikan sa Daang Pakigsaad ngadto sa Bag-ong Pakigsaad.

Ang Daang Kasabotan nagpadayag sa sala; Ang Bag-ong Kasabotan naghatag ug grasya.

Sa dihang kini nga gambalay madawat, ang hunahuna mabahin sa pagbasa niini sa Bibliya. Gidawat niini ang mga kaatbang nga normal. Tagda pananglitan kini nga bersikulo:

Kay ang Kasugoan gihatag pinaagi kang Moises, apan ang grasya ug ang kamatuoran miabut pinaagi kang Jesu-Cristo. Juan 1:17 (KJV)

Gamit ang gambalay sa pakigsaad ni Augustine, ang balaod nagtumong sa panahon sa wala pa ang Krus ug ang "grasya ug kamatuoran" nagtumong sa pagkahuman sa Krus. Ang balaod ug si Kristo gibulag niini nga bersikulo pinaagi sa sayop nga gambalay. Karon atong basahon kini sa laing bersyon sa Bibliya nga walay gihatag nga pulong apan.

Kay ang Kasugoan gihatag pinaagi kang Moises; ang grasya ug kamatuoran miabot pinaagi ni Jesu-Kristo. Juan 1:17 (NIV)

Ang pulong kay pwede sab hubaron nga tungod. Tungod kay ang balaod miabot pinaagi kang Moises nga ang grasya ug kamatuoran miabot pinaagi ni Jesu-Kristo. Ang balaod mao ang atong magtutudlo sa pagdala kanato ngadto kang Kristo. Kini nga proseso mao gihapon sa mga adlaw ni Abraham sama sa karon; sa tanang panahon sa kasaysayan ang balaod nagpakita kanato sa atong pagkamakasala aron atong ilhon ang atong panginahanglan sa usa ka Manluluwas. Ang imong pagsabut sa mga pakigsaad dako kaayog epekto kon giunsa nimo pagbasa ang Kasulatan. Tagda ang laing teksto. Tan-awa kung

giunsa pagdugang sa mga maghuhubad ang dugang nga pulong aron kini mohaum sa kaatbang nga sistema sa pakigsaad.

Kay ang Kasugan walay bisan unsa nga naghimo nga hingpit, apan ang pagpasulod sa usa ka labing maayo nga paglaum naghimo; pinaagi niini kita nagpaduol sa Dios. Mga Hebreohanon 7:19 (KJV)

Ang balaod gitandi sa mas maayong paglaom. Wala gayoy gihimo nga perpekto sa balaod. Kini mao ang mas maayo nga paglaum nga makahimo niini. Apan kini nga interpretasyon wala magpakita sa kamatuoran nga ang balaod mao ang nagdala kanimo ngadto sa mas maayong paglaom. Sama sa giingon ni David sa Salmo:

Ang Kasugan ni Jehova hingpit, nga nagakabig sa kalag; ang pagpamatuod ni Jehova matimuman, nga naghimo nga manggialamon sa mga yano. Salmo 19:7

Giunsa nimo pagsabot kini nga mga teksto nagdepende kung unsa nga sistema sa pakigsaad ang imong gigamit. Sa diha nga ang duha ka mga pakigsaad mahimong kasinatian sa matag tawo, ang balaod ug grasya magtinabangay. Dili sila kontra sa usag usa apan nagtinabangay.

Pagbalik sa kinaiya sa Dios. Kung imong gamiton ang tipikal nga sistema sa pakigsaad, ang kamatayon ug kalaglagan nga gipahinungod sa Dios sa Daang Tugon ingon og nahiuyon sa kahayag ug kalooy sa Dios pinaagi ni Jesus sa Bag-ong Tugon. Pananglitan, unsaon nato pagpahuyon kining duha ka pahayag; usa gikan kang Joshua sa Daang Tugon ug usa gikan kang Jesus sa Bag-o.

Ug nahitabo, sa diha nga ilang gidala kadtong mga hariang ngadto kang Josue, nga si Josue nagpatawag sa tanang mga tawo sa Israel, ug miingon sa mga capitan sa mga tawo sa gubat **nga ming-uban kaniya: Dumuol kamo, ibutang ang inyong mga tiil sa mga liog niining mga hariang. Ug sila miduol, ug gibutang ang ilang mga tiil sa ilang mga liog. Ug si Josue miingon kanila: Ayaw kamo kahadlok, ni magmaluya kamo, pagmakusganon kamo ug pagmaisugon: kay mao kini ang pagabuhaton ni Jehova sa tanan**

ninyong mga kaaway nga inyong pagaawayon. Ug unya gisamaran sila ni Josue, ug gipatay sila, ug gibitay sila sa lima ka kahoy: ug sila nanagbitay sa ibabaw sa mga kahoy hangtud sa kahaponon. Joshua 10:24-26 (KJV)

Ug sa kalit, usa sa mga kauban ni Jesus mibakyaw sa iyang kamot ug milanit sa iyang espada, gitigbas ang ulipon sa labawng sacerdote, ug naputol ang iyang dalunggan. Apan si Jesus miingon kaniya, "Ibutang ang imong espada sa sakoban niini, kay ang tanan nga mogamit sa espada mamatay pinaagi sa espada. O naghunahuna ka ba nga dili na ako makaampo karon sa akong Amahan, ug hatagan niya ako ug labaw sa dose ka mga dakong panon sa mga anghel?" Mateo 26:51-53

Ang gisulti ni Josue direktang sukwahi sa gisulti ni Jesus. Mapahiuyon nato kini pinaagi sa pag-ingon nga si Josue nagkinabuhi ilalom sa usa ka sistema sa balaod, ang sistema sa Daang Pakigsaad. Si Jesus anaa sa Bag-ong Kasabotan. Mao kini ang paagi nga mahimo nimo ang mga kaatbang nga magkatakdo ug dili na mangutana pa kung ngano nga sila kaatbang.

Kon atong gamiton ang hustong sistema sa pakigsaad sama sa gitudlo ni Wagoner ug Jones, atong masugdan nga makita nga ang Dios nagtugot sa natural nga panag-away ni Josue ug Israel nga modagaya. Kini alang sa katuyoan nga modagaya ang grasya. Magdala kini ug pagkamakanunayon sa pagsabot sa kinaiya sa Diyos pinaagi sa tibuok Bibliya. Ang laing sistema nagdasig sa hunahuna sa paghunahuna sa kaatbang.

Ang dualismo unang nakita nga dili klaro sa mga tinuohan sa Relihiyoso sa Ehipto pinaagi sa kalainan sa mga Diyos Seth (kasamok, kamatayon) ug Osiris (kahusay, kinabuhi). Ang unang dayag nga pagsabot sa dualismo naggikan sa Karaang Persianhong Relihiyon sa Zoroastrianismo sa mga tunga-tunga sa ikalimang siglo B.C. Ang Zoroastrianismo usa ka monoteistikong relihiyon nga nagtuo nga si Ahura Mazda mao ang walay kataposang tiglalang sa tanang maayong butang. Ang bisan unsang paglapas

sa mando ni Ahura Mazda naggikan sa druj, nga mao ang tanan nga wala buhata. Gikan niini moabut ang usa ka hinungdanon nga pagpili nga buhaton sa mga tawo. Bisan kung sila hingpit nga nag-apil sa kinabuhi sa tawo alang sa Ahura Mazda o wala sila ug naghatag gahum sa druj. Ang personal nga dualismo mas lahi pa sa mga pagtuo sa ulahi nga mga relihiyon.⁶²

Ang Ehiptohanong relihiyon nagpalambo ug dualismo aron mahiusa ang usa ka diyos sa kinabuhi sa usa ka diyos sa kamatayon. Ang duha ka kasabotan nga sistema sa dispensasyon sa Kristiyanismo nagtugot sa Diyos sa Bibliya nga mahimong Diyos sa kinabuhi/grasya ug Diyos sa kamatayon/balaod sa samang higayon.

Kini nga dualismo sa pakigsaad usa ka natural nga pag-uswag sa dualismo nga gipakita sa Trinidad. Ang Anak sa Dios gipresentar nga mao ra sa Amahan apan anaa pa sa proseso sa pagkahimong anak sa Amahan. Ang pagkausa sa Anak uban sa Amahan naghatag Kaniya sa samang mga hiyas sama sa Amahan nga wala ipanganak. Sa samang higayon ang Anak sa Dios gipanganak sa Amahan ug sa gihapon anaa sa walay katapusan nga proseso sa pagkahimugso. Kini nga mga ideya dili natural nga magkaharmonya gawas kung imong ibutang kini sulod sa dualismo.

Ang mensahe ni Wagoner ug Jones mibali sa yugo sa dualismo nga maliputon nga gibutang sa Kasulatan pinaagi sa unang “mga amahan sa simbahan” nga naimpluwensiyahan pag-ayo sa Gregong pilosopikal nga mga ideya.

Kung ang duha ka mga pakigsaad naglihok nga makanunayon sa tibuok kasaysayan sa tawo, nan kinahanglan nga sa dihang si Jesus nag-ingon nga Siya mao ang pagkabanhaw ug ang kinabuhi, nga kini nga prinsipyo nahiuyon sa tibuok Kasulatan. Kung ang Dios giingon nga usa ka Dios sa mga buhi ug dili sa mga patay nan kini kinahanglan nga makanunayon sa tibuok nga Kasulatan. (Mateo 22:32).

⁶² <https://slife.org/dualism/>

Busa, ang kamatuoran mahitungod sa mga pakigsaad nga gidala ni Wagoner ug Jones maoy usa ka kritikal nga lakang sa pagbutyag niining dualismo nga gikuwadro sa Kasulatan sa Katoliko ug Protestante nga kalibutan nga nagpadali sa panghunahuna sa kaatbang ug pagdawat sa mga kontradiksyon.

Si Adan mao ang mihukom sa atong Amahan sa langit isip usa ka Dios sa kamatayon. Kining pagdumot sa iyang kasingkasing nakahimo sa pagpabilin nga tinagoan pinaagi sa pakigsaad dualismo nga mga pagtulon-an sa mga Katoliko ug Protestante.

Sa pagpahiuli sa mga pakigsaad ngadto sa ilang husto nga pagsabut, ang kahayag mahimong mobaha diha sa mga Kasulatan aron sa pagpamatuod sa mosunod nga tinuod:

“Kay ako mao si Jehova, ako dili mausab; busa kamo wala mangaut-ut, Oh mga anak ni Jacob.” Malaquias 3:6

Si Jesukristo mao sa gihapon kagahapon, karon, ug hangtud sa kahangturan. Hebreohanon 13:8

Gisultihan kita ni Kristo nga Iyang gipakita sa hingpit ang kinaiya sa Iyang Amahan dinhi sa yuta ngadto sa mga tinon-an nga misunod Kaniya.

Gipadayag ko ang imong ngalan sa mga tawo nga imong gihatag kanako gikan sa kalibotan. Imo sila, gihatag mo sila kanako, ug gituman nila ang imong pulong. Juan 17:6

Ingon si E.J. Si Wagoner nagsugod sa paggamit sa makanunayon nga pagtan-aw sa Kasulatan pinaagi sa gitul-id nga gambalay sa pakigsaad, nagsugod siya sa pagkakita sa mga butang nga sama niini:

“Apan,” adunay moingon, “Imong gihimo ang pagpasig-uli sa tanan sa bahin sa mga tawo; Kanunay akong gitudloan nga ang kamatayon ni Kristo nakig-uli sa Dios ngadto sa tawo; nga si Kristo namatay aron sa pagtagbaw sa hustisya sa Diyos, ug sa paghupay Kaniya.” Bueno, atong gibilin ang butang sa pagpasig-uli diin ang Kasulatan nagbutang niini; ug samtang sila adunay daghan nga

isulti mahitungod sa panginahanglan sa tawo nga makig-uli ngadto sa Dios, sila wala gayud makausa sa usa ka butang sama sa panginahanglan alang sa Dios nga makig-uli ngadto sa tawo. **Ang pagpaila sa panginahanglan alang sa usa ka butang mao ang pagdala sa usa ka seryoso nga sumbong batok sa kinaiya sa Dios. Ang ideya niabot sa Kristohanong Simbahan gikan sa Papado, nga nagdala niini gikan sa Paganismo,** diin ang bugtong ideya sa Diyos mao ang usa ka binuhat kansang kasuko kinahanglang mahupay pinaagi sa usa ka sakripisyo.⁶³

Giila sa Wagoner ang kasingkasing sa isyu. Ang pagsugyot nga si Kristo namatay aron sa pagtagbaw sa hustisya sa Dios mao ang pagdala ug usa ka mabug-at nga sumbong batok sa kinaiya sa Dios. Kini nga ideya nagagikan sa Papado nga nakuha gikan sa Paganismo. Kini mao ang duha ka mga gahum nga ginganlan sa Daniel 8 ingon nga ang adlaw-adlaw ug ang paglapas sa kalaglagan. Pinaagi niining sistema sa paghupay nga ang katawhan sa Diyos gipugngan niining duha ka makalaglag nga gahom. Gihukas kini ni Wagoner niadtong 1893. Pagkasunod tuig mipadayon pa siya:

Ang ideya sa usa ka pagpasig-uli o sakripisyo mao nga adunay kasuko nga mahupay. Apan timan-i nga kita ang nangingahanglan sa sakripisyo, ug dili ang Dios. Siya naghatag ug sakripisyo. Ang ideya nga ang kapungot sa Diyos kinahanglang ipasig-uli aron kita makabaton ug kapasayloan walay pamatuod sa Bibliya. Kini mao ang kahitas-an sa binuang ang pag-ingon nga ang Dios nasuko pagayo sa mga tawo nga dili Niya sila pasayloon gawas kon adunay usa ka butang nga gitagana aron sa paghupay sa Iyang kasuko,

Ang pagsugyot nga si Kristo namatay aron sa pagtagbaw sa hustisya sa Dios mao ang pagdala ug usa ka mabug-at nga sumbong batok sa kinaiya sa Dios. Kini

⁶³ E.J. Waggoner, *Present Truth UK*, September 21, 1893, pahina 386.7

ug nga tungod niana Siya sa Iyang kaugalingon nagtanyag sa gasa ngadto sa Iyang kaugalingon, nga pinaagi niini Siya nahupay...

Ang Kristohanong ideya sa pagpasig-uli mao ang gipahayag sa ibabaw. Ang hentil nga ideya, nga sagad gihuptan sa nag-angkon nga mga Cristohanon, mao nga ang mga tawo kinahanglan maghatag ug usa ka sakripisyo aron sa paghupay sa kasuko sa ilang dios. Ang tanang pagano nga pagsimba maoy usa lamang ka hiphip ngadto sa ilang mga dios aron mahimong pabor kanila. Kon sila naghunahuna nga ang ilang mga dios nasuko pag-ayo kanila, sila maghatag ug mas dako nga halad, ug busa ang mga halad sa tawo gihalad sa grabeng mga kaso. Naghunahuna sila, sama sa gibuhat sa mga magsisimba sa Siva sa India karon, nga ang ilang diyos natagbaw sa pagtan-aw sa dugo. Ang paglutos nga gihimo sa gitawag nga mga nasud nga Kristiyano sa nangaging mga panahon ug sa usa ka gidak-on bisan karon, mao lamang ang outcropping niining pagano nga ideya sa pagpasig-uli. **Ang mga lider sa simbahan naghunahuna nga ang kaluwasan pinaagi sa mga buhat ug nga ang mga tawo pinaagi sa mga buhat makatubos sa sala, ug busa ilang ihalad ang usa nga ilang gihunahuna nga masupilon ingon usa ka sakripisyo sa ilang diyos dili sa tinuud nga Diyos, tungod kay wala Siya mahimuot sa ingon nga mga sakripisyo.**⁶⁴

Kini usa ka lawom nga mga pahayag sa konteksto nga Kristiyano. Maghatag kini sa gikinahanglan nga mga himan aron sa katapusan masabtan ang pagtabon-sa-sala.

Gihagit ni Wagoner si Luther, Calvin ug ang tanang mga Protestante niini nga mga pahayag. Ang Sangtuaryo mahimo na karon nga tinuod nga magsugod sa paghinlo sa pagdumot sa tawo, nga gitagoan sulod sa libo ka tuig ug ang pagtabon-sa-sala sa katapusan magsugod sa pagkahitabo.

⁶⁴ E.J. Waggoner, *Present Truth UK*, August 30, 1894, pahina 550

Mohunong kita sa pagtingob niining mga punto kon sa unsang paagi mahitabo ang paghinlo sa Sangtuaryo.

1. Si Adan sayop nga mituo nga gituyo sa Diyos nga patyon ang iyang asawa tungod sa pagkaon sa bunga sa kahoy.
2. Si Adan mihukom ug mikondenar sa Dios diha sa iyang kasingkasing ug mikuha sa bunga sa pagsukol. Ang gihunahuna niya nga gusto buhaton sa Diyos sa iyang asawa, gusto niyang buhaton sa Diyos ug sa Iyang Anak.
3. Gipadayag ni Cain kini nga pagdumot, sa dihang iyang gipatay si Abel nga iyang igsoon ingon nga usa ka pagpadayag sa pagdumot nga iyang gibati ngadto sa Dios.
4. Ang sistema sa pagsakripisyo nga gihatag aron ipakita sa tawo ang kasuko nga anaa sa sulod niya gituis sa mga tawo nga usa ka butang nga gibuhat sa mga tawo aron sa paghupay sa kasuko sa Dios batok kanila. Ang pagdumot sa mga tawo batok sa Dios giplano/pagpahid ngadto sa Dios ingon nga ang usa nga adunay pagdumot batok kanila.
5. Daghang paganong mga nasod ang naghimog mga sistema sa paghalad ug mga hayop o mga tawo aron sa paghupay sa ilang mga diyos, nga nagtuis sa orihinal nga disenyo sa mga halad sa Eden.
6. Ang mga prinsipyo sa paghupay sa sakripisyo miabut sa Kristohanong iglesya pinaagi sa pagtudlo nga gipangayo sa Dios ang kamatayon sa Iyang Anak aron sa pagtagbaw sa Iyang kasuko ug hustisya.
7. Ang Kristohanong pagtulon-an sa pagtabon-sa-sala nagtudlo nga ang hustisya sa Dios gipamatud-an diha sa kamatayon sa Iyang Anak.

8. Ang Seventh-day Adventist nagpaila sa pagtudlo sa Paghukom sa Imbestigasyon sa wala pa ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo. Ang duha ka mahinungdanong sangkap nga nagpaluyo niini mao ang matagnaong han-ay sa mga gingharian sa Daniel inubanan sa Sangtuaryo nga sistema sa Daang Tugon.
9. Gibalhin sa sistema sa Adventista ang pokus sa pagtabon-sa-sala ngadto sa buhat ni Kristo ang Labawng Sacerdote sa langit ug ang panginahanglan sa pagtangtang sa sala sa tawo sa wala pa ang pag-abot ni Kristo.
10. Ang Investigative Judgement nagpakusog sa pagkondenar sa paghukom sa tawo. Gipahinabo niini nga modagsang ang sala apan wala kini nagdala ug sobra ka nag-awas nga grasya.
11. Ang 1888 nga mensahe ni Wagoner ug Jones nagbungkag sa duwalistikong sistema sa pakigsaad sa Kristiyanismo ug nagpasig-uli sa panaghiusa sa Kasulatan.
12. Kini nagtugot kanila sa paghukas sa sistema sa paghupay sa mga sakripisyo ug busa nagsugod sa pagbag-o sa tibuok nga kahulogan sa pagtabon-sa-sala.

Kini mao ang pagbag-o sa pagtabon-sa-sala nga atong ipadayon.

KAPITULO 22

PAG-ABOT SA PAGKATAWO — ANG KRUS USA KA PRESENTE NGA BUTANG

Karon nagaingon ako nga ang manununod, samtang bata pa siya, dili gayud lahi sa usa ka ulipon, bisan tuod siya mao ang agalon sa tanan, kondili ilalum sa mga magbalantay ug mga tinugyanan hangtud sa panahon nga gitagal sa amahan. Ingon man usab kita, sa mga bata pa kita, naulipon sa ilalum sa mga elemento sa kalibutan. Apan sa pag-abut na sa kahupnganan sa panahon, gipadala sa Dios ang iyang Anak, nga natawo sa usa ka babaye, natawo sa ilalum sa kasugoan, aron sa pagtubos niadtong anaa sa ilalum sa kasugoan, aron kita makadawat sa pagsagop ingon nga mga anak. Ug tungod kay kamo mga anak man, ang Dios nagpadala sa Espiritu sa Iyang Anak nganhi sa inyong mga kasingkasing, nga nagasinggit, "Abba, Amahan!" Busa dili na ikaw

ulipon kondili anak; ug kon anak, nan, manununod sa Dios pinaagi kang Cristo. Galacia 4:1-7

Si Pablo naghisgot sa Kristohanong kinabuhi diha sa konteksto sa usa ka bata nga adunay pagbati sa usa ka ulipon diha sa panimalay sa iyang amahan. Wala niya nahibal-an ang kasingkasing sa amahan ug sa ingon ang kinabuhi uban kaniya gibati nga mapintas ug sobra nga Giregulahan. Usa ka pagbag-o ang mahitabo sa dihang siya modako ug makaila sa iyang amahan ug unsa siya tinuod nga hitsura. Siya mianhi aron makita ang mga butang sa lahi nga paagi.

Ang mga mensahe nga gihatag ngadto kang Wagoner ug Jones nagtanyag ug kahigayonan alang sa Kristohanong iglesya nga sa kataposan makaabot sa pagkalalaki; aron masabtan ang kasingkasing sa Amahan nga walay sayop nga pagsabot sa paghupay.

Ang Kristiyanismo nagtan-aw sa Krus ni Kristo sa samang paagi sa pagtan-aw sa Israel sa bitin nga tumbaga diha sa tukon/poste. Sa atong naobserbahan sa kapitulo 7, ang sugo sa Diyos kang Moises sa paghimog larawan sa butang nga mopaak ug mopatay kanila nahiuyon sa paganong mga ideya sa pagtabon-sa-sala. Ang ideya nga ang hustisya sa Dios natagbaw sa kamatayon sa Iyang Anak sama ra sa pagano sa pagbanhaw sa bitin nga tumbaga; kini naghatag ug katagbawan sa tawhanong panglantaw sa hustisya.

Ang atong natural nga pagsabot sa hustisya sa Diyos nagpahinabo nga dili nato mahunahuna nga makita ang lihok sa Diyos ingong usa ka agalong ulipon nga grabe, mapintas ug kon gikinahanglan, nagsilot. Ubos sa mga elemento sa kalibutan, atong gihubad ang mga buhat sa Amahan isip Usa nga kusganong nagdugmok sa kalapasan.

Ang Amahan mapailubon ug masakiton nga naghulat alang sa Iyang mga anak nga magsugod sa tinuod nga pagsabot Kaniya. Nahibalo siya nga ang mga pagtuo sa tawo bahin sa paghupay magpadayon ug molapad gikan sa panahon ni Daniel niadtong 600 B.C. hangtod sa ika-19 nga siglo. Ang duha ka makalaglag nga mga gahum nga gihulagway sa Daniel 8 modagan sa ilang agianan sa dili pa ang usa ka bintana maabli alang sa gamay nga bahin sa katawhan, sa dili pa ang kahayag

makasulod sa hingpit ngadto sa tawhanong mga kasingkasing ug mga hunahuna.

Aduna bay pagtuo ang mga Seventh-day Adventist nga makigsulti sa bato o sila, sama ni Moises, mohampak niini sa makaduha sa kasuko, nga magdaot sa kahigayonan sa mga tawo nga makakita ug bag-o ug buhing paagi sa pagduol sa Amahan?

Samtang si Wagoner ug si Jones nagpadayon sa pagtuki/pagpangita sa mga Kasulatan nga walay babag sa tabil sa sistema sa pakigsaad ni Augustinian, ang bililhong kamatuoran mibuhagay gikan sa ilang mga tingog ug mga sinulat.

Sa pagsulat sa hilisgutan sa Krus, ang Wagoner nakasulod sa Bag-ong Pakigsaad nga kamatuoran nga gitago sulod sa libo ka tuig. Kaniadto nagpakita lamang kini sa mugbo nga mga bahin sa panahon ingon nga mga pagkidlap sa kahayag sa usa ka ngitngit nga kalibutan.

“Kinsa ba ang nag-ulo-ulo kanimo, sa kang kinsang mga mata si Jesu-Kristo gipadayag sa dayag nga gilansang sa krus?” Si Jesus gibutang sa atubangan sa mga taga-Galacia, sa dihang si Pablo nagwali kanila, ingon sa dayag nga gilansang sa krus atubangan sa ilang mga mata. Ka klaro kaayo ang presentasyon nga makita gyud nila si Cristo nga gipako sa krus. Dili kini usa ka abilidad sa paghimo og mga pulong ni Pablo, o usa ka imahinasyon gikan sa mga Galatian, kay kung mao man lang, usa ra kini ka pagpamugos. Dili; tinuod kini nga hitabo; si Cristo anaa didto, gilansang sa krus, atubangan sa ilang mga mata, ug pinaagi sa Espiritu, si Pablo nagtugot kanila nga makita Siya.

Nasayud kita nga dili ang kahanas ni Pablo sa paghimo og nindot nga mga hulagway nga nakapahimo kanila sa paghanduraw nga sila nakakita sa paglansang sa krus, kay sa ubang dapit si Pablo nag-ingon nga siya determinado nga walay laing mahibaloan gawas ni Jesukristo ug Kaniya nga gilansang, ug nga siya sa tinuyo ug mainampingon nga milikay sa paggamit sa kaalam sa mga pulong, tungod sa kahadlok nga iyang himoon ang krus ni Kristo nga walay epekto. 1Cor.1:17,18; 2:1-4. Ang kasinatian sa mga taga-

Galacia niining butanga dili talagsaon alang kanila. **Ang krus ni Kristo usa ka presente nga butang. Ang ekspresyong, “Umari ka sa krus,” dili usa ka walay sulod nga porma sa mga pulong, kondili usa ka pagdapit nga literal nga matuman. Si Kristo gilansang sa atong atubangan, ug ang matag dahon sa sagbot, matag dahon sa lasang, nagpadayag sa kamatuoran. Oo, kita adunay pagpamatuod sa atong kaugalingong mga lawas, nga bisan tuod kita makasasala ug madunot, kita buhi pa. Hangtud nga ang usa nakakita kang Kristo nga gilansang sa krus atubangan sa iyang mga mata, ug makakita sa krus ni Kristo sa matag higayon, ang usa ka tawo mahibalo sa katinuod sa Ebanghelyo.**⁶⁵

Ang ingon ka katingalahan nga hunahuna. Sa unsang paagi mahimo kini? Si Kristo nag-antos ug nag-antos matag adlaw?

“Ang Krus usa ka presenteng butang!” Dugang pa, nga hangtud nga kita makaamgo niana, kita wala “makahibalo sa katinuod sa Ebanghelyo!” Kini usa ka hagit sa tanan nga Kristiyanismo. Nga ang mga pulong ni Waggoner miigo sa hunahuna sama sa usa ka pagbuto sa kahayag, nga nagwagtang sa bata nga mga ideya sa pagtabon-sa-sala ug nagsunog sa tibuok nga gambalay sa Puli sa Silot sa usa ka gutlo.

Ang pagpangayo alang sa silot nga makita sa Puli sa Silot nagpresentar sa Krus isip usa ka usa ka panghitabo sa sapa sa kasaysayan sa tawo. Gikuha niini ang pag-ila sa kasakit sa Amahan ug Anak sa pagpas-an sa atong pagkamakasasala sa tibuok kasaysayan sa atong kaliwat. Apan labaw pa niini, kini nagpresentar sa Diyos ingong ang usa nga nanimalos sa daotang buhat. Gibuksan sa Wagoner ang usa ka hingpit nga bag-ong reyalidad. Ang talan-awon sa Romanong mga sundalo nga nagbunal kang Kristo, nagluwa sa iyang nawong, nagbakos sa korona sa mga tunok sa Iyang ulo dili mga panghitabo sa usa ka adlaw kondili sa milenyo. Kung unsa ang gipadayag ni Kristo sa unod sa tinuud usa ka bintana kung unsa ang nasinati ni Kristo sa Espiritu matag adlaw

⁶⁵ E.J. Waggoner, *The Glad Tidings*, (Pacific Press, 1900), pahina 99-100

samtang ang mga tawo naglansang sa ilang kaugalingon sa pag-usab sa Anak sa Dios. (Hebreohanon 6:6).

Ang Wagoner miuswag ngadto sa Kristohanong pagkahamtong; nagsugod siya sa pagsabut sa kasingkasing sa Amahan ug sa Anak ug sa ilang kasakit isip mga ginikanan sa pag-atubang sa ilang gahi og kasingkasing, malimbongan sa kaugalingon nga mga anak.

Ang anak nga usikan nga mikuha sa kabilin sa iyang amahan walay paghunahuna o pagsabut sa kasakit sa iyang amahan samtang wala siya. Nagpabilin sa balay, ang amahan miluhod nga naghilak sa kilid sa iyang higdaanan nga nangamuyo sa Dios alang sa iyang anak nga luwason ug mobalik sa iyang sabakan. Ang anak wala gayud makasabot sa gugma sa iyang amahan samtang didto sa balay sa iyang amahan. Siya milihok ingon nga usa ka ulipon ug nagpabilin sa gawas nga Sawang/gawas sa balaang dapit/bakod nga tumbaga; adunay mga dalunggan apan dili makadungog, adunay mga mata apan dili makakita.

*Si Kristo wala gayud maghisgot sa
Krus isip instrumento sa
katagbawan sa hustisya sa
Amahan. Gisulti lamang niya kini
isip usa ka padayon nga
pagdumili sa kaugalingon sa
atubangan sa tawhanong
pagkadili mapasalamaton ug
kahakog.*

Gikan sa higayon nga si Adan mihukom ug mikondenar sa Iyang langitnong Amahan sa tanaman, ang kasakit midulot sa kasingkasing sa Amahan ug sa Anak. Tanang ginikanan nakatilaw ani nga gisalikway sa ilang mga anak. Si Adan walay pagsabot sa pagdumili sa kaugalingon nga gikinahanglan sa bahin sa Dios sa pagpadayon sa pagdala kaniya ug paghatag kaniya ug gininhawa. Ang Anak sa Dios gipatay o gidunggab sukad sa pagkatukod sa kalibutan pinaagi sa tinago nga pagdumot ni Adan. (Pinadayag 13:8).

Sa ato nang giingon sa unahan sa libro, si Kristo wala gayud maghisgot sa Krus isip instrumento sa katagbawan sa hustisya sa Amahan. Gisulti

lamang niya kini isip usa ka padayon nga pagdumili sa kaugalingon sa atubangan sa tawhanong pagkadili mapasalamaton ug kahakog. Kini nga kalainan hinungdanon aron masabtan ang pagtabon-sa-sala.

Unya si Jesus miingon sa iyang mga tinun-an, "Kon adunay buot mosunod Kanako, magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako." Mateo 16:24

Kini ang tinuod nga Krus ug mao kini ang gibuhay sa Dios ug sa Iyang Anak matag adlaw:

Apan sultihan ko kamo nga ayaw pagsukol sa daotang tawo. Apan bisan kinsa nga mosagpa kanimo sa imong tuo nga aping, itahan usab kaniya ang pikas. Kon adunay buot mokiha kanimo ug kuhaon ang imong bisti, ihatag usab kaniya ang imong kupo/balabal. Ug bisan kinsa nga magpugos kanimo sa paglakaw ug usa ka milya, ubani siya ug duha. Hatagi ang nagapangayo kanimo, ug ang buot mohulam kanimo ayaw pagtalikod. Kamo nakadungog nga kini giingon, "Higugmaa ang imong isigkatawo ug dumti ang imong kaaway." Apan sultihan ko kamo, higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, panalangini ang mga nagatunglo kaninyo, buhata ang maayo sa mga nagadumot kaninyo, ug pag-ampo kamo alang sa mga nagapasipala kaninyo ug nagalutos kaninyo, aron mahimo kamo nga mga anak sa inyong Amahan sa langit; kay siya nagapasubang sa iyang adlaw sa mga daotan ug sa mga maayo, ug nagapaulan sa mga matarung ug sa mga dili matarung. Mateo 5:39-45

Si apostol Pablo naghisingot sa Krus isip usa ka presente nga realidad diin ang tinun-an misulod sa paglansang sa krus nga kasinatian sa pagdumili sa kaugalingon uban sa iyang agalon.

Gilansang ako sa krus uban ni Kristo; dili na ako ang nabuhi, kondili si Kristo ang nabuhi kanako; ug ang kinabuhi nga akong gikinabuhi karon sa unod gikinabuhi ko pinaagi sa pagtoo sa Anak sa Dios, nga nahigugma kanako ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kanako. Galacia 2:20

Apan aduna kami niini nga bahandi sa mga sudlanan nga yuta, aron ang pagkahalangdon sa gahum iya sa Dios ug dili gikan kanamo. Kami ginapiit bisan asa, apan wala madugmok; kami nangalibog, apan wala sa pagkawalay paglaum; gilutos, apan wala biyai; gisamaran, apan wala malaglag—sa kanunay ginadala diha sa lawas ang kamatayon ni Ginoong Jesus, aron ang kinabuhi ni Jesus madayag usab sa among lawas. 2 Corinto 4:7-10

Makasabot ka ba sa mga implikasyon? Ang kasinatian sa Krus mao ang pag-agwanta sa kasuko ug pagtamay sa tawo nga dili motubag sa matang. Kini mao ang paghatag ug gugma baylo sa pagdumot; kini mao ang pagtugot sa imong kaugalingon nga masaypan sa pagsabut nga dili mosulay sa pagbutyag sa uban alang sa ilang mga bakak ug mga limbong. Mao kini ang giantos ni Jesus kada adlaw. Kon kita mobuhat sama sa gibuhat ni Kristo, kini mamulong ngadto sa kasingkasing niadtong kinsa naglutos kanato, ug samtang atong tukion pa sa ulahi, kini maoy hinungdan sa pagtabon-sa-sala nga mahitabo diha sa mga kasingkasing niadtong nagdumot kanato.

Ayaw kamo pagpanimalos, minahal kong mga higala, kondili hatagi ug dapit ang kapungot sa Dios, kay nahisulat kini: "Akoa ang pagpanimalus; Ako ang magabayad," nag-ingon ang Ginoo. Sa kasukwahi: "Kon ang imong kaaway gigutom, pakan-a siya; kon siya giuhaw, hatagi siyag mainom. Sa pagbuhat niini, ikaw magtapok ug nagdilaab nga mga бага sa iyang ulo." Ayaw pagpadaog sa daotan, apan dag-a ang daotan pinaagi sa maayo. Roma 12:19-21 (NIV)

Diha sa tumbaga nga halaran (nagrepresentar sa panglantaw sa tawo) sa gawas nga Sawang gipresentar ang sakripisyo, nga nagrepresentar sa Krus, nga naghimo sa katagbawan alang sa diosnong hustisya. Apan sa dihang anaa na kita sa Labing Balaan nga Dapit kini giila nga kasakit ni Kristo sa pagpas-an sa pagsukol ug pagdumot sa Iyang dautang mga anak; kini mao ang pagbanagbanag sa hunahuna sa bata kon unsa ang tinuod nga giantos sa Amahan tungod sa iyang pagkadaotan. Unya ug niana lamang nga ang Anak sa Dios makapahunong sa atong tinguha alang sa sakripisyo ug halad ug makasabut uban sa tanang mga

manolonda nga ang Dios wala gayud magtinguha sa halad alang sa sala.

Ang pagtan-aw sa Krus isip usa ka presente nga butang imbes nga tanawon kini nga usa ka makausa ra nga panghitabo makatabang sa pagpatin-aw ngano nga si Jesus nag-ampo nga Iyang nahuman ang buluhaton nga gihatag Kaniya sa Amahan sa wala pa Siya mamatay sa pisikal nga Krus. Ang kasakit nga Iyang giantus didto sa Getsemani mao ang Iyang labing dako nga pagsulay, diin ang Iyang dugo gipaagas o gipauga sa labaw sa tawo nga gubat diha sa Iyang hunahuna kon luwason ba ang katawhan o tugotan sila nga moatubang sa ilang kaugalingong mga sangputanan.

Ang atong Amahan mikunsad sa paghimo og pag-ula pinaagi sa tumbaga/gingitngit nga paagi nga atong masabtan aron sa paggiya kanato ngadto sa dapit diin kita sa katapusan makaila Kaniya, makaamgo sa atong dili pagsinabtanay Kaniya, ug unya makig-uli ug ang pagtabon-sa-sala makompleto.

Ang Bag-ong Kasabotan nga Krus mas madanihon kay sa Daang Pakigsaad, apan ang duha gikinahanglan. Dili kini usa o ang lain.

Sa tanan nilang kasakitan Siya gisakit, ug ang Manolunda sa Iyang Presensya nagluwas kanila; sa Iyang gugma ug sa Iyang kalooy gitubos Niya sila; ug iyang gipas-an sila ug gidala sila sa tanang mga adlaw sa karaan. Isaias 63:9

Ang pag-antus sa Manluluwas mobanagbanag ngadto sa kalag sa mas lawom nga paagi. Ang kasakit sa Getsemani nahimong usa ka pultahan ngadto sa 6000 plus ka tuig sa masulub-on nga pagdumili sa kaugalingon. Ang kadako sa gugma sa Dios naggakos kanimo ug kini mahimong hingpit nga imposible nga pugngan kung imong ablihan kana nga pultahan.

Sa tiilan niining Krus, ang nawala nga makasasala wala maghunahuna sa iyang kaugalingon kondili sa iyang Amahan. Ang makasasala nag-agulo sa kasakit tungod sa pag-antos nga iyang nahimo. Nabuak ug wala mabuhat, naghilak siya tungod sa iyang hakog nga pagkadili

sensitibo sa mga pagbati sa Iyang Amahan. Ang batoon nga kasingkasing nagsugod sa pagkahugno ug ang saad sa usa ka bag-ong kasingkasing nag-aghat sa makasasala sa unahan. Sa mismong dapit diin ang iyang kasal-anan karon midagaya, ang grasya, ang madagayaon nga grasya nagadala kaniya ngadto sa sabakan sa gugma.

Ingon sa usa nga nadani niini nga kasinatian, si George Fifiield, usa ka kauban sa A.T. Gisulat ni Jones kining nindot nga mga pulong.

Ang pulong nga “atonement/pagtabon-sa-sala” nagpasabot ug sa-usa-ka-takna. Ang sala nagdala ug kaalautan, ug ang kaalautan nagdala ug sayop nga pagsabut sa kinaiya sa Dios. Sa ingon niana ang mga tawo midangat sa pagdumot sa Dios inay sa paghigugma kaniya; ug nagadumot kaniya, ang usa ka Amahan, ang mga tawo usab nagadumot sa tawo, nga ilang igsoon. Busa, imbes nga usa ka pamilya ug usa ka Amahan, ang mga tawo nahimulag sa Dios ug sa usag usa, ug gibulag sa pagdumot ug kahakog. Kinahanglang adunay pagtabon-sa-sala.

Ang pagtabon-sa-sala mahimo lamang pinaagi sa pagpadayag sa Dios sa iyang gugma, bisan pa sa sala ug kasubo, nga ang mga kasingkasing sa mga tawo matandog sa kalumo; ug sila, nga naluwas gikan sa mga limbong ni Satanas, makakita kon unsa ka bug-os ug ka makalilisang ang ilang pagkasayup sa pagsabut sa Diosnon, ug sa ingon naglapas sa Espiritu sa iyang grasya. Sa ingon sila madala, isip namalik nga mga kaigsoonan, sa pagbalik ngadto sa balay sa Amahan diha sa malipayong panaghiusa.

Ang pagtabon-sa-sala dili aron sa paghupay sa kasuko sa Dios, aron ang mga tawo mangahas sa pagduol kaniya, apan kini mao ang pagpadayag sa iyang gugma, aron sila moduol kaniya. Dili si Kristo ang nagpasig-uli sa Dios ngadto sa kalibutan, kondili ang Dios diha kang Kristo nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa iyang kaugalingon. Wala kini giingon nga ang Dios kinahanglan nga

makig-uli ngari kanato; siya miingon, “Wala ko ikaw biyai, apan imo akong gibiyaan.” ⁶⁶

Ang tinuod nga kinaiya sa pagtabon-sa-sala diha sa Bag-ong Pakigsaad dili legal nga butang kondili isyu sa kasingkasing, kay ang maalamon nga tawo nag-ingon:

Ampingi ang imong kasingkasing sa bug-os nga kakugi, kay gikan niini moturok ang mga isyu sa kinabuhi. Proverbs 4:23

Gisulat ni Fifield ang pag-ula ingon nga nagpadayag sa gugma sa Dios sa usa ka gidak-on nga kini nakatandog sa mga kasingkasing sa mga tawo ug nagdala kanila ngadto sa Iyang kaugalingon. Siya nag-ingon nga kini dili mahitungod sa paghupay sa kapungot sa Dios apan sa pagkat-on mahitungod sa Iyang kinaiya ug pagdiskobre nga kini mao ang atong kasuko nga kinahanglan nga mahupay.

Akong i-reframe ang gisulti ni Fifield niining paagiha. Anaa sa Daang Kasabotan nga nagtan-aw sa Krus nga gipangayo sa hustisiya nga matagbaw. Ang Bag-ong Kasabotan nagtinguha sa paghiusa pag-usab sa duha ka kasingkasing diha sa gugma ug panag-uyon. Aron kini mahitabo, ang dili pagsinabtanay nga nabatonan sa mga tawo mahitungod sa kinaiya sa Dios kinahanglan tangtangon, kay kon dili ang pagtabon-sa-sala dili mahitabo.

Ang Old Covenant Cross nagpahupay sa atong kasuko ug nagtugot kanato sa pagpasaylo sa Dios sa mga kalisdanan nga atong nasugatan sa kinabuhi. Ang Bag-ong Krus sa Kasabotan naghatag kanato ug agianan ngadto sa sagradong lawak/kwarto sa kasingkasing sa Diyos ug nagtugot kanato sa pag-ihap sa bili sa atong pagpakasala batok Kaniya, sulod sa usa ka dapit nga luwas, nga walay pagkondenar.

Ang makahahadlok nga hulagway sa maghuhukom sa Daniel 7 nga nagsusi sa atong matag hunahuna ug lihoc giusab ngadto sa usa ka hulagway sa Sangtuaryo nga wala na mangayo og dugo, nga nagtugot sa Sangtuaryo nga malimpyohan sa Daniel 8.

⁶⁶ George Fifield, *God is Love*, (1897), pahina 48

ATONEMENT

Kini usa ka pig-ot kaayo nga dalan. Ang balaod sa Bag-ong Pakigsaad espirituhanon. (Roma 7:14). Kini usa ka butang sa kasingkasing dili usa ka legal nga kodigo nga gisulat sa bato. Mopili ka ba nga mosulod sa Labing Balaan nga Dapit? Kinahanglang biyaan nimo ang imong mangitngit nga mga ideya sa Amahan isip usa nga nangita og katagbawan pinaagi sa dugo. Kinahanglang dawaton nimo nga kining sayop nga ideya giplano ngadto sa Diyos ni Adan ug sa tanan niyang kaliwat ug kinahanglang biyaan. Walay laing paagi sa pagsulod sa Labing Balaang Dapit ug pagbarog didto nga walay tigpataliwala sa sala.

KAPITULO 23

ANG KAHULOGAN SA DUGO SA SANTUARYO

Sa pagtangtang sa tabil sa Daang Pakigsaad, ang himaya sa Daang Tugon gipadayag. Kini nga himaya gipakita kanato pinaagi sa kinaiya ni Kristo.

Busa, tungod kay kami adunay ingon niana nga paglaum, kami naggamit ug dakung kaisug sa pagsulti—dili sama kang Moises, nga nagtabon sa iyang nawong aron ang mga anak sa Israel dili makatutok sa katapusan sa butang nga mahanaw. Apan ang ilang mga hunahuna nabutaan. **Kay hangtud niining adlaw ang mao nga tabil nagpabilin nga wala matangtang sa pagbasa sa Daang Tugon, tungod kay ang tabil gikuha diha kang Kristo. 2 Corinto 3:12-14**

Ang pagpaagas sa dugo dili na sabton nga makatagbaw sa kasuko sa Dios, apan sa pagkatinuod usa ka pagpahayag sa kasuko sa tawo.

.... ug moingon, "Kon nabuhi pa kami sa mga adlaw sa among mga amahan, dili unta kami makaambit kanila sa dugo sa mga propeta." Busa mga saksi kamo batok sa inyong kaugalingon nga mga anak

kamo niadtong mipatay sa mga propeta. Pun-a, nan, ang taksanan sa pagkasad-an sa imong mga amahan. Mga bitin, kaliwat sa mga bitin! Unsaon nimo pag-ikyas sa pagkondenar sa impyerno? Busa, sa pagkatinuod, ako nagpadala kaninyo ug mga manalagna, mga tawong manggialamon, ug mga escriba: ang uban kanila inyong pagapatyon ug igalansang sa krus, ug ang uban kanila inyong pagahampakon sa inyong mga sinagoga ug pagalutoson gikan sa usa ka ciudad ngadto sa usa ka ciudad, aron diha kaninyo moabut ang tanang matarung nga dugo nga gipaagas sa yuta, gikan sa dugo sa matarung nga si Abel hangtud sa dugo ni Zacarias, ang anak nga lalake ni Berechias, nga inyong gipatay sa taliwala sa halaran. Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kining tanan mahitabo niining kaliwatana. Mateo 23:30-36

Ang dugo ni Jesus wala giula sa mahinulsulon nga mga makasasala kondili sa mga tawo nga napuno sa kasuko batok Kaniya. Ang Hudiyong mga pangulo mipahayag ug lawom nga kamatuoran sa dihang sila miingon:

..." Kita adunay balaod, ug sumala sa atong balaod Siya kinahanglan nga mamatay, tungod kay Siya mihimo sa Iyang kaugalingon nga Anak sa Dios." Juan 19:7

Sama kang Cain nga nangitag kahupayan gikan sa makahasol nga mga hangyo ni Abel, ang mga pangulo sa mga Judio gusto nga pahilomon si Jesus aron ang ilang pagmando sa katawhan dili na mabalda/disturbo. Ang balaod nga ilang gipasabot mao ang balaod ni Moises. Sila mituo nga si Jesus usa ka tigpasipala ug busa sumala sa ilang paghubad niana nga balaod, Siya kinahanglan nga mamatay.

Ang Labawng Saserdote, si Caifas migamit sa prinsipyo sa pagpasig-uli sa silot aron ipakita kon sa unsang paagi ang kamatayon ni Kristo makaluwas sa nasod.

"Kon pasagdan nato siya nga sama niini, ang tanan motuo kaniya, ug ang mga Romano moabot ug kuhaon ang atong dapit ug nasod." Ug ang usa kanila, si Caifas, ang labawng sacerdote niadtong tuiga, miingon kanila, "Kamo walay nahibaloan nga bisan unsa, ni kamo

naghunahuna nga kini mao ang **maayo alang kanato nga usa ka tawo ang mamatay alang sa katawhan, ug dili nga ang tibuok nasud mawala.**" Juan 11:48-50

Si Jesus wala ihalad sa mga tawo nga nakaamgo nga ang ilang mga kasingkasing mga dautan, siya gipatay sa abughoan ug pagdumot nga mga tawo nga nagtinguha sa pagpuli sa Iyang dapit. Unsa ka bug-os nga kahiwian ang pag-usab sa pagpatay kang Jesus ingon usa ka butang nga gipangayo sa hustisya sa Diyos. Ang maong mga ideya nagtabon sa atong tinago nga pagdumot batok sa Diyos. Apan, sa kahibulongan nga ang Dios misugat kanato diin kita anaa sa atong dulumtanan nga panglantaw sa kalibutan ug miabli sa pultahan sa atong mga hunahuna diin kita makatuo sa kapasayloan sa Dios.

Ang pag-ula ug dugo maoy atong balaod, ingon sa gipahayag ni Caifas: "Kami adunay balaod." Mao kini ang tinuod nga kahulogan sa mga pulong:

Ug sumala sa kasugoan hapit ang tanang mga butang ginahinloan sa dugo, ug kon walay pagpaagas sa dugo walay kapasayloan. Hebreohanon 9:22

Nagtuo kita sa pagbasa niini nga bersikulo nga ang Dios mao ang nagtinguha sa dugo. Apan kini mao lamang ang pagdumot sa mga kasingkasing sa tawo nga nagapakita ngadto sa Dios sa ilang kaugalingong ngitngit nga panghunahuna. Ang Dios nagbutang niining mga butanga diha sa balaod aron sa pagpadayag sa atong lalom nga nakagamot nga pagpihig/pagdumot, apan Siya wala gayud magtinguha niini.

Himoa nga ang katinuod niini magpabilin sa atong mga hunahuna: Ang pagpaagas sa dugo mao ang pagpadayag sa pagkamakasala sa tawo batok sa Dios. Bisan asa kini anaa, ang sayop nga panghunahuna sa tawo makita. Diha sa tumbaga sa tawo, ang panghunahuna sa Daang Pakigsaad, ang dugo nagahinlo, apan sa kasingkasing sa Dios kini nagahugaw sa tanan.

Bisan pa niini nga kamatuoran, gidawat sa Dios ang atong sakripisyo. Iyang giagwanta ang atong hugaw nga tumbaga nga bitin nga naghunahuna nga Iya kitang kombinsihon sa Iyang matubos nga gugma. Busa, kini hingpit nga tinuod:

Apan karon diha kang Cristo Jesus kamo nga kaniadto halayo, gipaduol na pinaagi sa dugo ni Cristo. Efeso 2:13

Kita ang mga napahilayo sa atong kasuko. Apan sa atong pagsabot ang dugo ni Kristo nagdala kanato duol sa Dios. Ang Dios dili halayo kanato; layo kami gikan Kaniya. Siya wala gipaduol kanato pinaagi sa dugo ni Kristo, apan kita gipaduol ngadto Kaniya sa atong bata nga pagsabot. Dalaygon ang Dios nga milahutay uban kanato ug nagdala kanato sa atong pagkabuta. Kinahanglang ituboy si Kristo sama sa usa ka bitin sa dili pa nato madawat ang kapasayloan sa Dios.

Kini naghawas sa pagsabot sa ordinaryong mga tawo sa tumbaga nga lebel sa paghupay, nga nagtuo nga ang hustisya sa Diyos nagkinahanglan ug kamatayon.

Niini nga konteksto atong makita nga ang dugo sa Sanctuaryo mao ang pagpadayag sa atong kasuko batok sa Dios. Gisugo sa Dios ang mga ritwal sa pag-alagad sa Sangtuaryo nga pagabuhaton sa paagi nga matubag ang atong mga gipangayo sa dugo nga iula alang sa kapasayloan aron mahimong epektibo. Mao kini ang sala nga naghugaw sa Sangtuaryo. Ang pagsabwag sa dugo sa tabil ug sa halaran sulod sa Sangtuaryo naghugaw niini sa sala sa teolohiya sa pagpalubag-loob/pagpahupay.

Ang atong unodnong tawhanong panglantaw mao nga kini naghinlo, apan alang sa Dios kini naghugaw tungod kay ang Iyang mga hunahuna dili atong mga hunahuna ug ang atong mga paagi dili Iyang mga paagi. Ang Iyang gugma kanato maoy hinungdan sa pagpas-an Niya sa Krus pinaagi sa atong sayop nga pagsabot sa paglaom nga

mahinloan kita sa panginahanglan sa dugo, aron dili na kita magkinahanglan ug tigpataliwala sa dugo.

Sa atong pagsunod sa tipolohiya sa halad-sa-sala diha sa Daang Tugon, kini hingpit nga makataronganon nga ang ordinaryong tawo ug bisan ang mga magmamando sa katilingban magbutang sa dugo sa ilang mga sakripisyo diha sa mga sungay sa halaran sa sakripisyo diha sa Sawang/bakod/gawas sa balaang dapit, ug ang dugo ibubo sa tiilan sa halaran sa halad. Kini naghawas sa pagsabot sa ordinaryong mga tawo sa tumbaga nga lebel sa paghupay, nga nagtuo nga ang hustisya sa Diyos nagkinahanglan ug kamatayon. Ang pagsabut sa tawo sa pagtabon-sa-sala, niining ubos nga kahimtang sa pagkahamtong sa iyang paglakaw uban sa Dios, dili makaabut sa Sangtuaryo mismo.

Kung ang bisan kinsa sa ordinaryong mga tawo makasala nga wala tuyoa pinaagi sa pagbuhat ug usa ka butang batok sa bisan unsa sa mga sugo ni Jehova sa bisan unsa nga dili angay pagabuhaton, ug sad-an, o kon ang iyang sala nga iyang nahimo mahibaloan niya, nan siya magadala ingon nga iyang halad ug usa ka lake sa mga kanding, usa ka baye nga walay ikasaway, alang sa iyang sala nga iyang nahimo. Ug igabutang niya ang iyang kamot sa ibabaw sa ulo sa halad-tungod-sa-sala, ug pagapatyon niya ang halad-tungod-sa-sala sa dapit sa halad-nga-sinunog. **Unya ang sacerdote magakuha sa dugo niini pinaagi sa iyang tudlo, ug igabutang niya sa ibabaw sa mga sungay sa halaran sa halad-nga-sinunog, ug igabubo niya ang tanang dugo sa tungtungan sa halaran.** Levitico 4:27-30

Kini mao ang katumbas sa paghampak sa bato aron sa pagpagula sa buhi nga tubig. Nagtuman kini sa balaod sa tawo, nga gipakita sa salamin sa mga tipo sa Daang Tugon, nga kung wala ang pagpaagas sa dugo walay kapasayloan.

Ang pagpangulo sa katawhan sa Dios, nga maminaw sa tingog ni Kristo diha sa Pulong sa Dios ug mosunod Kaniya ngadto sa Labing Balaan nga Dapit, kinahanglan magtudlo sa mga tawo sa pagsulti ngadto sa bato. Apan atong makita diha sa tipolohiya nga sa dihang ang pari makasala, ang dugo dad-on ngadto sa Labing Balaang Dapit ug ang

pari, sa pagkatinuod, mosinggit uban kang Abraham: “Oh nga si Ismael mabuhi unta sa imong atubangan!” Sama kang Moises gibunalan nila ang bato ug nagdala ug dugo ngadto sa Labing Balaan nga Dapit, imbes nga moadto sa presensya sa Dios pinaagi sa malumo nga Anak ug makigsulti Kaniya.

Ug kong ang sacerdote nga dinihog makasala, nga magadala ug kasal-anan sa ibabaw sa katawohan, nan magahalad siya kang Jehova alang sa iyang sala nga iyang nabuhat ug usa ka toriyong vaca nga walay ikasaway ingon nga halad-tungod-sa-sala. Dad-on niya ang baka ngadto sa pultahan sa balong-balong nga pagatiguman sa atubangan ni Jehova, ug itapion niya ang iyang kamot sa ibabaw sa ulo sa lakeng vaca, ug pagapatyon niya ang lakeng vaca sa atubangan ni Jehova. Unya ang pari nga dinihogan magkuha ug dugo sa baka ug dad-on kini ngadto sa tolda nga tagboanan/tigumanan. **Ituslob sa pari ang iyang tudlo sa dugo ug iwisik niya ang dugo sa makapito sa atubangan ni Yahweh, atubangan sa tabil sa balaang dapit. Ug ang sacerdote magabutang sa dugo sa ibabaw sa mga sungay sa halaran sa mahumot nga incienso sa atubangan ni Jehova,** nga anaa sa balong-balong nga pagatiguman; ug igabubo niya ang nahabilin nga dugo sa lakeng vaca sa tungtungan sa halaran sa halad-nga-sinunog, nga anaa sa pultahan sa tabernaculo nga tigumanan. Levitico 4:3-7

Ang Dios nahibalo sa kataposan sukad sa sinugdan. Nasayod siya nga sa wala madugay human sa pagtapos sa 2300 ka tuig nga gimandoan sa pagano nga paghupay ug sa paglapas sa pagkabiniyaan, ang mga pangulo sa katawhan sa Dios magdala ug dugo ngadto sa Labing Balaan nga Dapit ug magtak-om sa ilang mga dalunggan sa mahimayaong mensahe nga gihatag ni Jones ug Waggoner.

Sama sa mga pangulo sa mga Judio, ang mga pangulo sa Adventista determinado sa pagbarug sa ilang mga timaan ug dili mobalhin bisan usa ka pulgada gikan sa ilang sistema sa pagtabon-sa-sala. Sa kasuko ilang gibunalan ang bato sa makaduha. Kausa sa tawo ni E.J. Wagoner ug kaduha sa persona ni A.T. Jones. Sila midumili sa pag-abli sa dalan alang sa katawhan sa Diyos sa pagkinabuhi diha sa panan-aw sa Diyos

nga walay tigpataliwala sa dugo. Ingon sa gisulat sa usa sa mga saksi niini nga mga panghitabo:

Girehistro ni Kristo ang tanang gahi, garboso, mabiyabiyon nga mga pakigpulong nga gisulti batok sa iyang mga alagad ingong batok sa iyang kaugalingon.⁶⁷

Ang mga tawo nga nag-angkon sa pagkadiosnon nagtamay kang Kristo diha sa persona sa Iyang mga mensahero. Sama sa mga Hudiyo, ilang gisalikway ang mensahe sa Diyos. Ang mga Judio nangutana mahitungod kang Kristo, "Kinsa man kini? Dili ba kini siya anak ni Jose?" Dili siya ang Kristo nga gipangita sa mga Judio. Busa karon ang mga ahensya nga gipadala sa Dios dili mao ang gipangita sa mga tawo.⁶⁸

Ang dugo nga gisablig sa Sanctuaryo sa Adlaw sa Pagpasig-uli usa ka simbolo sa pagsalikway sa kamatuoran sa mga lider sa Dios nga nagsira sa abilidad sa Iyang katawhan gikan sa pagdawat niini. Sulod sa usa ka henerasyon, ang mensahe halos gisalikway sa tanan.

Unya pagapatyon niya ang kanding sa halad-tungod-sa-sala, nga alang sa katawohan, ug dad-on niya ang dugo niini sa sulod sa tabil, ug buhaton niya ang dugo ingon sa iyang gibuhay sa dugo sa lakeng vaca, ug isablig kini sa ibabaw sa halaran-sa-pagpasig-uli ug sa atubangan sa halaran-sa-pagpasig-uli. Levitico 16:15

Diha sa sistema sa paghupay sa Daang Pakigsaad, ang pag-ihaw niini nga kanding nagrepresentar sa pagsabot sa tawo sa pagtabon-sa-sala pinaagi sa dugo. Diha sa sistema sa kasingkasing sa Bag-ong Pakigsaad, kini naghawas sa pagsalikway sa kamatuoran sa katawhan sa Diyos ug sa ilang pagpaagas sa dugo ni Kristo ug sa pagduslak Kaniya pinaagi sa ilang pagdumili sa pagsulod, nga nagsugid sa ilang kaugalingon nga sila ang naghugaw sa Sanctuaryo sa dugo.

⁶⁷ E.G. White, *Review and Herald*, May 27, 1890, par. 5

⁶⁸ E.G. White, *Fundamentals of Christian Education*, (Review and Herald, 1897), page 472

Diha sa pagpandong sa mga kamot ug sa pagbutang sa ilang pagbasol sa buhi nga kanding, mao nga ang tawo nagpadayag sa iyang kinaiya sa pagbasol sa uban sa ilang mga sala. “Gihimo ako sa yawa sa pagbuhat niini” mao ang singgit sa katawhan. Diha sa sistema sa Daang Pakigsaad, ang pagtabon-sa-sala mahitabo kon ang pagbasol ibutang sa tiilan sa usa nga giisip nga nasayop; sama nga ang mga lider sa Adventist nga kalihukan nagbutang sa pagbasol sa pagkabahin diha sa mga abaga ni Jones ug Waggoner. Kining mga tawhana gitakuban sa mga katalagman nga moabot sa simbahan.

Tinuod gayod nga si Satanas mobati sa pagkasad-an sa iyang papel sa mga sala sa tanang tawo. Maglaaglaag siya sa mga desyerto sa nabuak ug naguba nga yuta sulod sa 1000 ka tuig, apan ang nakabig nga tawo wala na mangita ug silot kaniya ni magdala ug mapasipalahong sumbong batok kaniya; gitugotan lang niya ang iyang Manluluwas sa pagsulti kaniya nga nag-ingon “Ang Ginoo mobadlong kanimo.” (Jude 1:9).

Sa diha lamang nga ang tinguha alang sa panimalos ug pagsilot makuha gikan sa kalag nga ang bug-os nga Espiritu sa Dios makapuyo sa kasingkasing. Ang atong Amahan wala magtinguha og balos, ni Siya nagbasol sa uban. Isip mga anak sa Dios gitawag kita niini nga kinaiya nga kasinatian.

Bisan tuod nga ang mga pangulo sa Adventist nga simbahan mibunal sa bato sa makaduha ug busa nangamatay didto sa kamingawan sa teolohiya sa pagpahayahay, ang Dios magdala gihapon ngadto sa Labing Balaan nga Dapit ug usa ka grupo nga modawat sa mensahe nga gihatag ni Jones ug Wagoner tali sa 1888 ug 1895. Ilang masabtan ang sala nga midagaya sa mensahe sa paghukom nga gihatag sa Adventist nga mga pioneer. Sila makaamgo nga kini nga hulagway sa paghukom uban sa pagsabwag sa dugo mao ang usa ka salamin sa ilang kaugalingong larawan ug dili sa paagi sa Dios.

Sa atong pagpangita sa Sangtuaryo, kita gihatagan niini nga sugo:

Unya gihatagan ako ug tangbo sama sa igsusukod nga sungkod.
Ug mitindog ang manolonda, nga nagaingon: Tumindog ka ug

sukda ang templo sa Dios, ug ang halaran, ug ang mga nanagsimba didto. **Apan biyai ang hawanan nga anaa sa gawas sa templo, ug ayaw kini pagsukda, kay gihatag na kini sa mga Gentil.** Ug pagatumban nila ang balaang ciudad sulod sa kap-atan ug duha ka bulan. Pinadayag 11:1-2

Ang Pinadayag kapitulo 10 naghubit/gihulagway sa kasinatian sa katawhan sa Diyos sa pagkaon sa mga pulong sa gamay nga basahon nga giselyohan kaniadto ug karon naabli na. Ang mensahe ni William Miller nga miabut sa 1830s matam-is sa baba, apan ang kasinatian sa kasagmuyo/kadismaya mapait sa tiyan. Niini nga panahon ang gahum sa gamay nga sungay kinahanglan nga maputol. Ang panginahanglan alang sa makapahupay nga mga halad diha sa pagsimba kinahanglang iyagyag/ipadayag. Unsa ang sugo sa Pinadayag 11 nga magtugot sa katawhan sa Dios sa paglimpyo sa Sangtuaryo? "Biyai ang korte/gawas sa balaang dapit." Unsa ang naa sa Korte/gawas sa balaang dapit? Ang altar sa sakripisyo nga nagrepresentar sa sistema sa sakripisyo. Nganong kinahanglan man kining biyaan? Tungod kay kini naghawas sa sistema sa hustisya ni Satanang diin ang katawhan kombinsido nga kinahanglang bayran alang sa kaluwasan.

Sa nakombinsir na kita pinaagi sa paghapak sa bato, kita mopadayon ngadto sa Labing Balaan diha sa kahayag sa kinaiya nga gipadayag ni Kristo dinhi sa yuta. Atong biyaan ang altar sa sakripisyo. Kita kinahanglan nga mohunong sa pagpangayo sa kamatayon alang sa paglapas. Kinahanglang mohunong kita sa pagkondenar ug paghukom sa uban. Sa diha nga ang Espiritu sa Dios modala kanato niini nga kasinatian, kita mahimo nga mogunit niini nga bersikulo.

Siya nakakita nga walay tawo, ug nahibulong nga walay tigpataliwala; busa ang Iyang kaugalingon nga bukton nagdala og kaluwasan alang Kaniya; ug ang Iyang kaugalingong pagkamatarung, kini nagpalig-on/nagsustenar Kaniya. Kay gisul-ob niya ang pagkamatarung ingon sa panagang sa dughan, ug ang helmet sa kaluwasan sa ibabaw sa iyang ulo; Iyang gisul-ob ang mga saput sa pagpanimalus nga ilis sa bisti, Ug gibistihan sa kadasig ingon sa usa ka kupo/balabal. Isaias 59:16-17

Ang buhat sa pagtabon-sa-sala mao ang pagdala sa katawhan sa Dios ngadto sa dapit diin wala na kinahanglana ang paghangyo sa dugo diha sa konteksto sa paghupay. Basin nahuman na ang maong buhat sa Court/bakod/balaang dapit, apan ang sama nga teolohiya sa pagpasaylo nisulod gihapon sa Labing Balaan nga dapit. Ang intersesyon/tigpataliwala ni Cristo didto nagtugot sa mensahe sa 1888 nga mosaka. Ang pagtapos sa kini nga buhat mao ang pagbiya sa Court ug sa panginahanglan sa dugo. Kung ang dugo mohawa na sa Sangtuaryo, kana ang panahon nga kini malimpyo.

Sa unsang paagi ang dugo mihunong sa pagsulod sa Sanctuaryo? Sa diha nga atong hunongon ang atong mga pagbati sa pagdumot batok sa tanang mga tawo, nga nagpamatuod nga ang atong pagdumot batok sa Dios nahunong na. Unya walay tawo sa Sanctuaryo ingon nga usa ka tigpataliwala. Unya si Michael mobarog (Daniel 12:1), tungod kay sa dihang ang katawhan sa Diyos bug-os nga magpakita sa Iyang kinaiya, ang kalibotan magtinguha sa pagpatay kanila. Hinunoa, si Kristo mobarog ug moluwas kanila. Aleluya.

KAPITULO 24

ANG SILOT NATONG TANAN

Samtang ang Protestante nga repormasyon nagkakusog, si Martin Luther gihangyo sa iyang patron, ang elektor nga si John Frederick sa Saxony, sa pagsulat sa usa ka lista sa mga artikulo sa pagtuo nga nailhan nga Smalcald Articles.

Niini nga mga artikulo, gisumaryo/gisumada ni Luther ang iyang gituohan nga labing hinungdanong pagtulon-an sa Kristiyanidad. Ang unang artikulo nag-ingon:

Ang una ug nag-unang artikulo mao kini: Si Jesukristo, ang atong Dios ug Ginoo, namatay alang sa atong mga sala ug nabanhaw pag-usab alang sa atong pagkamatarung (Mga Taga-Roma 3:24–25). Siya lamang ang Kordero sa Dios nga nagakuha sa kasal-anan sa kalibutan (Juan 1:29), **ug gibutang sa Dios kaniya ang kadautan natong tanan** (Isaias 53:6). Ang tanan nakasala ug gipakamatarung nga walay bayad, nga walay kaugalingong mga buhat ug mga merito, pinaagi sa Iyang grasya (Efeso 2:8-9), pinaagi sa katubsanan nga anaa kang Kristo Jesus, diha sa Iyang dugo (Roma 3:23–28). Kini mao ang gikinahanglan sa pagtuo. Dili kini maangkon o makuptan sa bisan unsang buhat, balaod, o merito/katakos. Busa,

klaro ug sigurado nga kini nga pagtuo lamang ang nagpakamatarong kanato....

Walay bisan unsa niini nga artikulo ang mahimong itugyan o itugyan, bisan pag ang langit ug yuta ug ang tanang butang mahulog . (Markos 13:31).⁶⁹

Ang Isaias 53 adunay mahinungdanong tahas sa Kristohanong pagsabot sa pagtabon-sa-sala. Ang Diyos giingon nga nagbutang kang Kristo “sa kasal-anan natong tanan” ug nga “gikalipay sa Ginoo ang pagdugmok kaniya.” Unsa man gyud ang gipasabot niini? Gipahayag ni Adam Clarke ang komon nga pagsabot:

Kining nagdilaab nga mga silaw, nga nahulog unta sa tanang katawhan, mibulag gikan sa Diosnong hustisya ngadto sa silangan, kasadpan, amihanan, ug habagatan, gipasimang gikan kanila, ug nahiusa diha kaniya. Busa gipahamtang sa Ginoo diha kaniya ang silot tungod sa kadautan sa tanan.⁷⁰

Miuyon si Albert Barnes:

Gipadasmag sila ni Yahweh ngadto kaniya, aron sa pagbuntog kaniya sa katalagman, sama sa usa nga nabuntog o nabug-atan sa gubat. Ang kahulugan mao, nga siya wala madaug sa iyang kaugalingon nga mga sala, kondili nga iyang nasugatan ang ato, ingon nga sila gipadali sa pagsugat kaniya ug sa paghapa kaniya. Sa ato pa, nag-antos siya puli kanato; ug bisan unsa nga siya gitawag sa paglahutay tungod sa kamatuoran nga siya mipuli sa dapit sa mga makasasala; ug sa pagkuha sa ilang dapit, iyang nasugatan o nasugatan ang mga pag-antus nga mao ang tukma nga pagpahayag sa kasuko sa Dios, ug naunlod ubos sa mabug-at nga palas-anon sa pagtabon-sa-sala sa kalibutan.⁷¹

Kini nga mga pagpahayag sa pagtabon-sa-sala, ingon sa atong gibalikbalik nga gipahayag, nagtuman sa atong tawhanon nga

⁶⁹ Martin Luther, *Ang Smalcald nga mga Artikulo*

⁷⁰ Adam Clarke, Komentaryo sa Isaias 53:6

⁷¹ Albert Barnes, Komentaryo sa Isaias 53:6

pagsabut sa butang. Nagtuman kini sa sayop nga pagtuo nga ang Dios nasuko kanato ug gusto nga patyon kita tungod sa atong kalapasan.

Kon kita mobarug sa Labing Balaan nga Dapit, nga biyaan ang halaran sa sakripisyo ingon nga kita gipahimangnoan sa Pinadayag 11:2, kita makasugod sa pagtan-aw sa usa ka lahi kaayo nga hulagway. Una, makita nato kini nga timailhan sa samang kapitulo sa Isaias:

Sa pagkatinuod gipas-an Niya ang atong mga kaguol ug gipas-an ang atong mga kasub-anan; apan giisip nato Siya nga gibunalan, gihampak sa Dios, ug gisakit. Isaias 53:4

Ang propeta nagtagna nga samtang si Jesus nag-antus sa atong pagsalikway Kaniya ug nagdala kanato, bisan pa nga kita nakasala batok Kaniya, atong isipon kini nga daw ang Dios ang nagsalikway ug nagsakit Kaniya. Ang mga komentarista dali nga nagsugyot nga kini nagtumong sa mga naglansang Kaniya sa krus sa panahon samtang nagtuo nga ang Dios nagsilot Kaniya alang sa Iyang kaugalingon nga mga sala.

Tinuod nga ang mga lider sa mga Judio nangandoy nga kini ang kahimtang ug gipili nga makita kini sa ingon niini nga paagi, apan aduna bay mas lawom nga layer/lut-od niini nga pahayag? Nagbarug sa Labing Balaan nga Dapit, mahimo ba nga si Isaias tinuod nga nag-ingon nga ang tanan nga mga tawo magpakita sa ilang pagsalikway sa Anak sa Dios ngadto sa Amahan ug moingon nga ang Dios mao ang naghimo sa kasakitan sa atong lugar?

Kon atong tan-awon pag-ayo ang teksto sa Isaias 53:6 atong mamatikdan ang usa ka butang nga makapainteres sa literal nga pagbasa:

Kitang tanan sama sa mga carnero nanghisalaag, ang tagsatagsa kanato mingtipas sa iyang kaugalingong dalan, ug si Jehova nagpahamtang kaniya sa silot, ang silot natong tanan. Isaias: 53:6 (YLT)

Ang pangutana sa pagbasa niini nga teksto mao nga kinsay gustong mobuhat sa pagsilot? Ang Diyos ba ang nagsilot sa Iyang Anak, o nag-

ingon ba kini nga gitugotan sa Diyos ang atong tinago nga mga pagbati sa pagdumot nga magpakita sa Iyang Anak aron makita natong tanan nga gipadayag ang atong mga tinguha alang sa silot? Sa laing pagkasulti, ang silot kanatong tanan nagpasabot ba sa silot sa Dios kanatong tanan, o nagpasabot ba kini sa tanan natong silot Kaniya (ug ang tanan nga atong gihunahuna nga angay silotan) nga magtagbo kang Kristo?

Ikonsiderar ang miaging bersikulo nga kadaghanan sa mga hubad nagpahayag nga “Siya gisamaran tungod sa atong mga kalapasan.” Ang pulong alang sa nagsugyot nga ang Dios nagsamad Kaniya tungod sa mga kalapasan. Apan ang Hebreohanon ingon kadali nga mahubad pinaagi sa. Dili ba kini hingpit nga kahulugan? Si Kristo nasamdan sa atong mga sala. Masakitan gayud Siya kon kita makasala. Siya gilansang pag-usab sa dihang kita mopili sa pagbaliwala Kaniya ug pag-abiabi ni Satanas sa atong kinabuhi pinaagi sa atong makasasala nga mga pagpili. Tagda ang ubang mga hubad niini nga teksto.

Apan siya **gisamaran tungod sa atong mga sala, ug napangos tungod sa atong mga kasal-anan**: ang silot sa atong pakigdait diha sa ibabaw niya; ug pinaagi sa iyang mga samad kami nangaayo. Isaia 53:5 (Paghubad ni Brenton LXX)

Sa atong pagkabuta ug sa atong kinaiyanhong pagdumot, natural natong basahon kining mga tekstoha isip kasuko sa Diyos kanato. Kini nagtago sa kamatuoran nga kita nagpasakit Kaniya, ug sa baylo nagbutang sa gibug-aton sa kuno kasuko sa Dios.

Daghan, kung dili ang tanan nga mga tawo nahibal-an kung unsa ang gibati kung sila nakabuhat ug sayup sa laing tawo ug ang kasuko nga ilang nasinati agig tubag. Kini maoy hinungdan nga atong kalimtan ang sayop nga atong nahimo, nagpunting hinuon sa ilang sobrang reaksiyon. Mao kini ang gibuhat sa katawhan ngadto sa Dios sa pagsabot niini sa Krus.

Busa, si Adan mikaon sa usa ka mansanas nga dili niya kinahanglan ug unya ang Dios nasuko pag-ayo nga gusto Niyang patyon siya. Karon mahimo natong mahanduraw ang Dios nga naglibotlibot uban ang mga kamot nga gipataas ug nagsinggit kung unsa ang Iyang kasuko kang

Adan tungod sa paglapas sa mga lagda. Kana mahimong usa ka paagi sa pag-ilis sa pagbasol, apan unsa ang mahitungod sa kalmado, bugnaw ug kalkulado nga tubag nga walay bisan unsang pagpakita sa emosyon nga hilom nga naglitok sa mga pulong nga "Pangitaon ko ikaw ug patyon ko ikaw." Bisán unsa nga mga buhat nga makapakombinsir nga mohaum sa atong mga pagtuo nga walay basihan sa Dios, sa pagbalhin sa pagbasol ngadto sa Dios ug sa paghimo kaniya tan-awon psychotic/psikotiko. Dili ba daghan nga mga tawo ang nakahunahuna: "Kining tanan nga kasakit ug pag-antos, gisakit ug gibaldado ni Jesus, ang tanan tungod kay ang Dios nanginganngan usa nga magsilot ug mamatay - dili ba kini sobra ra ug

*Ngano nga ang kalag ni Jesus
hilabihan ka masulub-on?
Tungod ba kay ang kasuko sa
Amahan mikunsad na
Kaniya? O kini ba ang bug-os
nga epekto sa pagsalikway sa
tawo.*

dili makatarunganon? Unsang matanga sa usa ka Diyos ang mobuhat niana?" Kini nagtugot kanato sa pagpugong sa atong pagkasad-an ug sa paglikay sa pag-ila kon sa unsang paagi ang atong hakog nga kinabuhi nakapasakit sa Dios.

Patyon si Adan tungod sa pagkaon sa mansanas? Unsang matanga sa Dios ang mobuhat niana? Bisán unsa pa ang atong gihunahuna, ang katapusan nga dula mao ang pagbalhin sa pagbasol ngadto

sa Dios pinaagi sa paghanduraw Kaniya nga magpakita sa usa ka sobra nga reaksiyon.

Giunsa nato pagsabut ang Isaias 53 kung giunsa nato pagsabut ang nahitabo sa tanaman sa Getsemani.

Unya miingon siya kanila, "Ang akong kalag nasubo sa hilabihan gayud, bisan hangtud sa kamatayon. Pabilin kamo dinhi ug pagtukaw uban Kanako." Mateo 26:38

Ngano nga ang kalag ni Jesus hilabihan ka masulub-on? Tungod ba kay ang kasuko sa Amahan mikunsad na Kaniya? O kini ba ang bug-os nga epekto sa pagsalikway sa tawo nga Iyang nasinati gikan niadtong karon/presente, nga nagrepresentar sa tanang reaksiyon sa katawhan

ngadto Kaniya? Gibutang ni Spurgeon ang kaso sa among atubangan ingon sa iyang nasabtan:

Unsa man diay, hunahunaa ninyo, nga talagsaon nga nagtimaan sa Getsemani ug sa mga kaguol niini? Kami nagtuo nga karon ang Amahan nagbutang kaniya sa kasubo alang kanamo. Karon nga ang atong Ginoo kinahanglang mokuha ug usa ka kopa gikan sa kamot sa Amahan. Dili gikan sa mga Judeo, dili gikan sa mabudhion nga si Judas, dili gikan sa natulog nga mga disipulo, dili gikan sa yawa miabut ang pagsulay karon, apan kini usa ka kopa nga gipuno sa usa nga iyang nailhan nga iyang Amahan, apan kinsa bisan pa niana siya nakasabut nga mitudlo kaniya og usa ka pait kaayo nga tambal, usa ka kopa nga dili imnon sa iyang lawas ug sa paggasto sa apdo sa iyang unod ug sa hilabihan gayud sa iyang kasingkasing. Siya milikay gikan niini, ug busa siguroha nga kini usa ka draft nga labaw nga makahahadlok kay sa pisikal nga kasakit, tungod kay gikan niana siya wala mokunhod; kini maoy usa ka potion nga labi pang makalilisang kay sa pagkatalamayon, nga gikan niana wala siya motipas; mas makahahadlok kay sa pagtintal ni Satanas,—nga iyang nabuntog: kini usa ka butang nga dili mahunahuna nga makalilisang, kahibulongan nga puno sa kalisang, nga gikan sa kamot sa Amahan. Kini nagwagtang sa tanang pagduhaduha kon unsa kadto, kay atong mabasa nga “Nahimuot ang Ginoo sa pagsamad kaniya, iyang gipasakitan siya: sa diha nga imong himoon ang iyang kalag nga usa ka halad alang sa sala.” “Ang Ginoo mihimo sa pagsugat kaniya sa kadautan natong tanan.” Gibuhat niya siya nga sala alang kanato bisag wala siya makaila ug sala. Kini, unya, mao ang hinungdan sa Manluluwas sa ingon ka talagsaon nga depresyon. Siya karon hapit na “makatilaw sa kamatayon alang sa matag tawo,” sa pagpas-an sa tunglo nga angay sa mga makasasala, tungod kay siya mibarug sa dapit sa makasasala ug kinahanglan mag-antus puli sa makasasala. Ania ang sekreto sa maong mga kasakit...⁷²

⁷² Charles Spurgeon, *Ang Kasakit sa Getsemani*, Octobre 18, 1874

Gipresentar ni Spurgeon ang kopa kang Kristo nga puno sa kasuko sa Amahan batok sa sala. Kini ang hingpit nga maskara sa pagtago sa katinuod sa atong natural nga tawhanong pagdumot batok sa Dios ug sa Iyang Anak. Sa unsang paagi gihimo sa Diyos ang kalag sa Iyang Anak ingong halad alang sa sala? Ang Bibliya tin-awng nagsulti kanato:

Siya nga wala magpagawas sa iyang kaugalingong Anak, kondili **nagtugyan kaniya** alang kanatong tanan, unsaon man niya nga dili usab niya ihatag kanato ang tanang mga butang uban kaniya? Roma 8:32

Sa diha nga ako uban kaninyo adlaw-adlaw sa templo, kamo wala mosulay sa pagdakup kanako. Apan **kini mao ang imong takna**, ug ang gahum sa kangitngit. Lucas 22:53

Gitugyan sa Dios si Kristo kanato. Si Jesus miingon kanila, "Kini mao ang inyong takna ug ang gahum sa kangitngit." Ang gugma sa Dios nga nagsustenir kang Kristo daw nahanaw. Ang Amahan nagpakita nga gibiyaan Siya? Gibiyaan ba sa Dios ang Iyang Anak o mas direkta nga Iyang gipahamtang ang Iyang kasuko ngadto Kaniya ug dayon gibiyaan Siya aron mamatay? Sa unsang paagi nato masabtan kini? Diin gikan kini nga kasubo?

Unya ang mga punoan sa mga sacerdote, ang mga escriba, ug ang mga anciano sa katawohan nanagtigum sa palacio sa labawng sacerdote, nga ginganlan si Caifas, ug nanagsabut sila sa pagdakup kang Jesus pinaagi sa paglimbong ug sa pagpatay kaniya. Mateo 26:3-4

Ang mga pangulo sa nasud nagplano sa pagpatay Kaniya. Siya nahibalo niini, ug Iyang gibati ang kasakit niini nga pagsalikway niadtong ilabinang gipili sa pagdan-ag sa kahayag sa kamatuoran ngadto sa kalibutan.

Mianhi siya sa iyaha, ug ang iyaha wala modawat kaniya. Juan 1:11

Tingali ang mga disipulo kinsa mipili sa pagsunod Kaniya makasabut sa gingharian nga Iyang gianhi aron sa pagtukod? Sa wala pa ang Getsemani, atong nabasa ang makapasubo nga kamatuoran:

“Apan tan-awa, ang kamot sa akong magbudhi ania uban Kanako sa lamesa. Ug sa pagkatinuod ang Anak sa Tawo moadto sumala sa gitagal, apan alaot kadtong tawo nga pinaagi kaniya igatugyan Siya!” Unya misugod sila sa pagpangutana sa ilang kaugalingon, kinsa kanila ang magabuhat niining butangaKaron dihay usa usab ka panaglalis sa taliwala nila, kong kinsa kanila ang pagaisipon nga labing daku. Lukas 22:21-24

Sa dihang gipasidan-an sila ni Jesus nga usa kanila ang magbudhi Kaniya, ang mga tinun-an nakurat ug naghunahuna kon kinsa kini. Kini nahimong usa ka debate kon kinsa kanila ang labing dako nga tinun-an. Wala ba silay nadungog nga gitudlo ni Jesus kanila? Pagkamakapaguol niini alang kang Jesus. Human sa tanang panahon nga Iyang gitudloan sila, wala gihapon nila masabti ang sukaranang prinsipyo sa Iyang gingharian sa gugma.

Sa ilang pagbiya sa dapit diin sila nangaon, si Jesus misulay sa pagpasidaan kanila kon unsay ilang buhaton:

Ug sa nakaawit sila ug usa ka alawiton, nangadto sila sa Bungtod sa mga Olivo. Unya si Jesus miingon kanila, “Karong gabhiona, kamong tanan mahipangdol tungod Kanako, kay nahisulat na: ‘Patyon ko ang magbalantay, ug magkatibulaag ang mga karnero sa panon.’ Apan human Ako mabanhaw, mauna ako kaninyo ngadto sa Galilea. Si Pedro mitubag ug miingon kaniya, "Bisan pa kon ang tanan mapandol tungod kanimo, ako dili gayud mapandol." Mateo 26:30-33

Gisalikway ni Pedro ang hangyo ni Jesus. Dugang pamatuod kini nga si Pedro nagsalig gihapon sa iyang kaugalingon labaw pa kang Kristo. Siya lamang ang tigpamaba sa tanang katawhan. Unsa ang kasubo nga gidala ni Jesus? Dili kini misteryo:

Gitamay siya ug gisalikway sa mga tawo, Tawo sa mga kasubanan ug sinati sa kaguol. Ug ingon nga atong gitagoan ang atong mga nawong gikan Kaniya; Gitamay siya, wala kita magtagad kaniya. Isaias 53:3

Ang kasubo direkta nga nagagikan sa pagsalikway nga Iyang giatubang gikan sa mga tawo. Tungod kay gitagoan nato ang atong mga nawong gikan Kaniya nga Siya natusok sa kasubo. Kon imong tugotan ang imong kaugalingon sa paglakaw uban sa Wagoner ngadto sa Kristohanong pagkalalaki, nan imong makita nga kini nga pagsalikway mahitabo alang kang Kristo matag adlaw.

Sa tanan nilang kasakitan Siya gisakit, ug ang Manolunda sa Iyang Presensya nagluwas kanila; sa Iyang gugma ug sa Iyang kalooy gitubos Niya sila; ug iyang gipas-an sila ug gidala sila sa tanang mga adlaw sa karaan. Isaias 63:9

Ang tanan nga mga adlaw niining kalibutana gipas-an ug gidala kita ni Kristo. Samtang gisalikway nato siya sa atong makasasalang mga hunahuna ug mga buhat, Siya nagdala kanato, nanalipod kanato, nangamuyo alang kanato ug nagbakho/naghilak alang kanato. Sa diha nga ikaw makabaton ug kaisug sa pagbiya sa halaran nga tumbaga, imong makita ang usa ka Krus nga hilabihan ka hayag, hilabihan ka nagdilaab nga puno sa gugma, nga ang imong kasingkasing matandog hangtud sa punto nga mapasig-uli ngadto sa Dios aron ikaw makadawat sa pagtabon-sa-sala.

Sa hiniusang pagsalikway kang Kristo, nianang higayona sa pagkaamgo nga walay usa sa planeta nga gusto Kaniya, Iyang nasinati sa Iyang kasingkasing ang kamatuoran nga:

Walay usa nga nakasabut; walay usa nga nangita sa Dios. Roma 3:11 (NIV)

Ang mga pangulo sa Israel sa ulahi nagpahayag sa unibersal nga pagbati, nagpadayag sa kaylap nga pagdumot sa tawo batok sa Dios:

Misalig siya sa Diyos. Pasagdi nga luwason siya sa Dios karon kon gusto niya siya, kay miingon siya, "Ako ang Anak sa Dios." Mateo 27:43 (NIV)

Kini nga mga pulong sa pagkatinuod mao ang pagpadayag sa mga hunahuna sa katawhan ngadto sa Dios. Ang kolektibong soberano nga

kabubut-on sa mga anak nga lalaki ug babaye ni Adan nagsulti sa usa ka tingog.

... “Kuhaa siya! Kuhaa siya! Ilansang siya sa krus!” “Ilansang ko ba sa krus ang inyong hari?” Si Pilato nangutana, “Kami walay hari gawas kang Cesar,” mitubag ang pangulong mga saserdote Juan 19:15

Ang langitnong Amahan dili moprotesta. Gitugotan niya kita sa pagproyekto niini ngadto Kaniya. Giunsa? Sa Iyang kahilom. Ang bugtong pulso nga mabati ni Jesus mao ang kolektibong tawhanong pulso sa pagsalikway. Ang tingog sa katawhan, nga gitabangan ni Satanas ug sa iyang mga manolonda, naglumos sa tingog sa Dios. Gitugotan kita sa Dios nga molingkod sa Iyang trono aron hukman ug hukman ang Iyang Anak.

Nganong gitugotan man Niya kita sa pagbuhat niini? Nga modagaya ang atong kalapasan.

Kining mga butanga imong nabuhat, ug ako nagpakahilum; ikaw naghunahuna nga ako sa tanan sama kanimo; apan pagabadlongon ko ikaw, ug ipahaum ko sila sa atubangan sa imong mga mata. Salmo 50:21

Mao kini ang paagi nga gitugyan sa Dios ang Iyang Anak. Gitugotan niya kita sa paglumos sa Iyang tingog. Wala siya mobalos. Wala siya motingog apan gipasagdan namo ang among paagi. Atong basahon kini pag-usab:

Kitang tanan sama sa mga carnero nanghisalaag, ang tagsatagsa kanato mingtipas sa iyang kaugalingong dalan, ug si Jehova nagpahamtang kaniya sa silot, ang silot natong tanan. Isaias 53:6 (YLT)

Tungod kay mibalik kita sa atong kaugalingong paagi, nagdumili sa pagduyog Kaniya, ug nagsalikway sa Iyang mga pangaliyupo alang kanato nga pasayloon ang atong mga kaaway ug pasagdan ang atong panginahanglan sa pagsilot, ang kahilum sa Dios maoy hinungdan nga ang atong gitakdang silot midangat sa Iyang Anak.

Diha sa kangitngit sa kagabhion, samtang si Jesus naningkamot pag-ayo sa pagduslak sa pagsalikway nga atong gibutang diha Kaniya, Siya naghunahuna nga kon Siya lamang mahibalo nga ang Iyang mga disipulo nag-ampo alang Kaniya; kung nahibal-an Niya kini, kung ingon-ana ang salamangka sa pagkawalay paglaum nga diha Kaniya mahimong maputol.

Milakaw siya ug diyutay sa unahan ug mihapa, ug nag-ampo, nga nag-ingon, "Amahan ko, kon mahimo, isaylo kanako kining kopa; bisan pa niana, dili sumala sa akong pagbuot, kondili sa imong pagbuot." Unya miadto siya sa iyang mga tinon-an ug iyang nakita sila nga nangatulog, ug miingon kang Pedro, "Unsa! Dili ba kamo makahimo sa pagtukaw uban Kanako sa usa ka takna? Pagtukaw ug pag-ampo, aron dili kamo masulod sa panulay. Ang espiritu sa pagkatinuod andam, apan ang unod maluya." Pag-usab, sa ikaduhang higayon, milakaw siya ug nag-ampo, nga nag-ingon, "Amahan ko, kon kining kopa dili ikasaylo kanako gawas kon imnon ko kini, matuman ang imong pagbuot." Ug mibalik siya ug iyang hingkaplagan sila nga nangatulog pag-usab, kay bug-at man ang ilang mga mata. Mateo 26:39-43

Human sa matag higayon nga Siya nag-ampo ngadto sa Iyang Amahan alang sa usa ka timailhan sa Iyang pagdawat, miadto Siya sa Iyang mga disipulo aron sa pagtan-aw sa pipila ka matang sa ebidensya nga adunay nagpakabana Kaniya. Naabtan niya sila nga nangatulog. Kini midulot Kaniya hangtod sa kahiladman. Si Satanas mihunghong sa Iyang igdulungog nga ang tanan Niyang buhat kawang ug nga walay usa nga nag-atiman Kaniya. Siya nahibalo nga ang natulog nga mga disipulo, nga walay tabang sa pag-ampo, mokalagiw gikan Kaniya sama sa ilang gibuhat. (Mateo 26:56).

Ang dakong kasubo ni Jesus dili tungod niining sayop nga ideya nga ang kasuko sa Dios mikunsad nganha Kaniya. Kini nga kasubo direkta nga naggikan sa atong pagsalikway Kaniya. Nasamdan siya niini nga kalapasan. Ang kaliwatan sa tawo ang nagpatay sa Anak sa Dios, dili sa Iyang minahal nga Amahan. Si Adan ang nagkondenar sa Diyos, dili ang Diyos ang nagkondenar kang Adan. Apan dili gayod nato

mahibaloan ang tinuod nga epekto sa atong sala hangtod nga makita nato kini nga gipadayag diha sa kamatayon ni Kristo.

Gitugyan sa Dios ang Iyang Anak sa atong kapungot aron atong makita ang panag-away nga anaa sa sulod ug ang panghimaraut nga wala nato tuyoa nga gibati ngadto sa Dios.

Sa nagatindog sa tumbaga nga halaran sa Korte, atong makita ang Dios nga nagbaton sa kinaiya sa usa ka maghuhukom. Siya nagpakita nga gisalikway ang Iyang malumo nga mga hiyas sa usa ka Amahan ug nagpakita sa mangitngit nga mga panganod ingon nga usa ka manimalos nga hari. Niining huna-huna sa kawalay kasegurohan ug kalisang ngadto sa atong Amahan sa langit, ang pagpaagas sa dugo ni Kristo nagkombinsir kanato nga ang kapasayloan nasiguro. Niini nga pasalig kita gidapit sa paglakaw uban ni Jesus ngadto sa Labing Balaan, diin kita gitanyagan ug kahigayonan sa pagkat-on kon unsay tinuod nga nahitabo ug kon kinsay nangayo ug kamatayon.

Ang kadaghanan sa kalibutan mobalibad sa imbitasyon tungod kay pig-ot ang dalan ug pipila ra ang gusto nga mangita niini.

Apan kinahanglan natong ipangutana ang pangutana: Unsa ang gipasabot ni Jesus sa dihang Siya miingon nga “Dili ang akong pagbuot, kondili ang imo ang matuman.”? Ang hiniusang pagsalikway sa katawhan nakapabug-at Kaniya sa hilabihan nga Iyang gibati nga nahilayo gikan sa Iyang Amahan. Ang hiniusang sala sa katawhan mao ang pagtoo nga si Kristo gihampak sa Dios ug gisakit. Si Jesus gitintal sa pagtuo sa unsay gituohan sa uban mahitungod Kaniya. Ang ilang pagsalikway Kaniya nga naggumikan sa pagtoo nga ang Dios nagsilot Kaniya hinungdan nga Siya nanlimbasug kon mao ba kini ang kamatuoran.

Nagsugod siya sa pagpakig-away sa sayop nga ideya nga ang Dios nagsilot gayud Kaniya sama nga si Abraham nakigbugno sa sayop nga ideya nga gusto sa Dios nga Iyang isakripisyo ang iyang anak. Gipugos ni Satanas kini nga bakak nganha Kaniya. Ang tanan sa palibot ni Jesus daw nagpamatuod sa Iyang gibati. Apan sama nga ang pagtuo ni Abraham mipatigbabaw sa pagtuo nga ang Diyos makabanhaw sa

iyang anak, si Jesus midaog sa pagtuo nga ang Iyang Amahan sa kataposan dili mobiya Kaniya kondili mobanhaw Kaniya gikan sa mga patay. Gibuak ni Jesus ang kangitngit sa dihang nag-ampo Siya “Amahan, nganha sa imong mga kamot itugyan ko ang akong espiritu.” (Luc 23:46).

Ang pagtuo ni Jesus mibuntog sa tanan natong sayop nga mga ideya bahin sa kinaiya sa Diyos. Gitintal siya sa pagtuo nga ang Dios mibiya Kaniya, nga mao ang hinungdan sa sala nga motuo sa matag tawo sa dihang ang mga panahon maglisud, apan ang Iyang hingpit nga pagtuo wala motugyan niini nga bakak. Siya migunit sa Iyang Amahan ug ang Amahan uban sa Iyang Anak didto sa kangitngit.

Iyang gihimo ang kangitngit nga iyang tagoanan; Ang iyang tabil sa iyang palibot mao ang mangitngit nga katubigan ug mabaga nga mga panganod sa kalangitan. Salmo 18:11

Diin gikan kini nga kangitngit?

Diha kaniya ang kinabuhi, ug ang kinabuhi mao ang kahayag sa mga tawo. Ug ang kahayag nagadan-ag diha sa kangitngit, ug ang kangitngit wala makasabut niini. Juan 1:4–5

Kay tan-awa, ang kangitngit motabon sa yuta, ug ang lawom nga kangitngit sa mga katawhan; apan si Jehova motungha sa ibabaw nimo, ug ang iyang himaya makita sa ibabaw nimo. Isaias 60:2

Apan bisan pa nga ang atong Maayong Balita natabunan, kini natabunan sa mga nagakawala, kansang mga hunahuna gibutaan sa dios niining kapanahonan, nga wala motoo, aron ang kahayag sa Maayong Balita sa himaya ni Cristo, nga mao ang dagway sa Dios, dili modan-ag kanila. 2 Corinto 4:3–4

... sa pagpabuka sa ilang mga mata, aron sa pagpaliso kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag, ug gikan sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios,... Mga Buhat 26:18

Ang kangitngit sa palibot sa Krus mao ang makita nga pagpadayag sa pagkawalay pagtuo sa katawhan nga dinasig ni Satanas. Ang kangitngit

naggikan sa gahom ni Satanas. Kini nga gahum iyang gigamit ibabaw sa tawhanong rasa, ug pinaagi sa katawhan si Satanas misulay sa pagbutang sa iyang kangitngit taliwala sa Dios ug sa Iyang Anak.

Ang himaya sa gugma sa Dios sa paghatag sa Iyang Anak natago niining kangitngit pinaagi sa atong dautan nga pagkawalay pagtuo. Ingon nga si Moises gisultihan sa mga tawo sa pagbutang ug usa ka taptap sa iyang nawong, mao usab ang kalibutan nagtabon sa Krus sa kangitngit aron sa pagtago sa kahayag sa gugma sa Dios.

Ang nawong sa Dios gitabonan sa atong kangitngit. Kini nakapabati ni Jesus nga ang Iyang Amahan mibiya Kaniya samtang Siya wala. Ang Dios wala magpugong niini nga kangitngit sa pagpadayag sa iyang kaugalingon tungod kay hangtud nga kini nga kangitngit nagpakita, kita dili gayud makabaton sa usa ka ideya mahitungod sa panag-away nga anaa sa sulod kanato.

Apan adunay duha ka tawo nga naghatag kang Jesus ug kahayag sa paglaum sa pagtabang Kaniya sa umaabot nga lubnganan: ang babaye nga naghugas sa Iyang mga tiil ug ang kawatan sa krus. Gi-immortal ni Jesus ang buhat sa babaye nga naghugas sa iyang mga tiil pinaagi sa pagsulti sa Iyang mga disipulo nga kung ang ebanghelyo isangyaw, kini nga istorya kinahanglan isulti uban niini. (Mateo 26:13).

Sa dihang si Jesus nagbitay sa Krus, namati sa mga tawo nga nagbiaybiay Kaniya ug bisan ang Iyang mga disipulo nga nagpahayag sa pagduhaduha kung kini ba ang Mesiyas, ang pagtuo sa kawatan mibuto sa mga pulong: "Ginoo, hinumdomi ako kung moabut ka sa imong gingharian." Pagkadakong panalangin kini kang Jesus, pagkahupay nga adunay usa nga mopahayag og pagtuo Kaniya sa Iyang pinakangitngit nga takna.

Sa diha nga ang tanan nga mga piraso gihiusa, atong nadiskobrehan nga bisan tuod ang Dios nagtugot sa Iyang Kaugalingon sa pagpakita sa pagbubo sa kaligutgut sa Iyang Anak sa Korte ug sa atong mga sala ngadto kang Jesus ingon nga atong puli, ang kamatuoran mao nga kini mao gayud ang atong pagdumot nga nagtinguha sa pagtago sa iyang kaugalingon gikan sa makalilisang nga kamatuoran nga kita

nagtinguha sa pagpatay sa Anak sa Dios. Kita mao ang nagpahayag niini nga kasuko ngadto sa Dios ug nag-angkon nga Siya gihampak sa Dios. Atong giangkon nga ang Dios nagbutang sa kasal-anan diha Kaniya, apan ang kamatuoran mao nga ang Dios mitugot sa atong tinguha alang sa silot nga mahiabut diha Kaniya ug mao kini ang paagi nga ang Dios naghimo sa Iyang Anak nga usa ka halad alang sa atong mga sala. Iya Siyang gitugyan ngadto sa atong kasuko aron kita sa atong nangitngit nga mga hunahuna mogakos sa kapasayloan.

Unsa ka lawom ang gugma sa Amahan alang kanato, unsa ka dako sa tanan nga Iyang itugyan ang Iyang bugtong Anak aron sa pagkombinsir kanato nga kita Iyang bahandi, ingon man sa pagpakita kanato nga kita mao ang gusto sa kamatayon. Sa diha nga kita makaamgo nga kita mao ang nangayo sa kamatayon ingon nga silot sa sala ug nga kini dili mao ang kinaiya sa Dios, unya ang kangitngit mahanaw ug ang pagtabon-sa-sala mahuman.

Ang atong minahal nga Amahan dili gayud gusto nga sakripisyo alang sa sala, Siya kinahanglan nga mohatag kanato sa unsay atong gusto aron sa pagtagbaw sa atong mga ideya sa hustisya. Walay laing paagi sa pagluwas kanato gikan sa atong tumang kabuang ug pagkadaotan. Apan salamat sa Diyos nga wala Niya kita gikondena. Salamat sa Dios, gihigugma gihapon ta Niya; ug salamat Jesus sa pag-agi sa tanan nga kalisang alang kanamo.

KAPITULO 25

BALIK NGADTO SA KAMINGAWAN

Mobalik kita karon sa istorya sa kalihokan sa Adbiyento ug sa ilang tubag sa mensahe nga gihatag kang Wagoner ug Jones.

Aron mabutang ang mga butang sa konteksto, akong i-summarize sa daklit kung unsa ang atong gihisgutan sa kasaysayan kalabot sa pananaw sa mga tawo sa Krus ug kung giunsa nasabtan ang pagtaabon-sa-sala.

Ang sistema sa pagsakripisyo nga gihatag kang Adan aron ipakita kaniya ang pagdumot nga anaa sa iyang kasingkasing ngadto sa Dios natuis sa paglabay sa panahon. Ang pagkondenar nga gibati sa mga tawo ngadto sa Dios giplano/gipahid ngadto sa ilang pagtuo mahitungod sa Dios. Sila sayop nga naghunahuna nga ang Diyos nasuko kanila ug nangayo ug mga halad aron mahupay. Bisan ang matuod nga mga sumosunod sa Dios naimpluwensyahan niini nga mga ideya, bisan tuod sila nakakita og simbolo sa umaabot nga Mesiyas diha sa mga halad.

Ang sistema sa pagsakripisyo nga gihatag kang Adan aron ipakita kaniya ang pagdumot nga anaa sa iyang kasingkasing ngadto sa Dios natuis sa paglabay sa panahon. Ang pagkondenar nga gibati sa mga

tawo ngadto sa Dios giplano ngadto sa ilang pagtuo mahitungod sa Dios. Sila sayop nga naghunahuna nga ang Diyos nasuko kanila ug nangayo ug mga halad aron mahupay. Bisan ang matuod nga mga sumosunod sa Dios naimpluwensyahan niini nga mga ideya, bisan tuod sila nakakita og simbolo sa umaabot nga Mesiyas diha sa mga halad.

Human si Kristo mianhi sa yuta ug mihatag sa Iyang kinabuhi alang kanato, ang Kristohanong Simbahan mipataas sa pagano nga ideya sa paghupay. Kini midala sa gawas nga paganong sistema ug miguba sa iyang santuwaryo sa pagsimba, apan iyang gihuptan ang prinsipyo sa paghupay pinaagi sa sakripisyo ni Kristo.

Human si Kristo mianhi sa yuta ug mihatag sa Iyang kinabuhi alang kanato, ang Kristohanong Simbahan mipataas sa pagano nga ideya sa paghupay. Kini midala sa gawas nga paganong sistema ug miguba sa iyang santuwaryo sa pagsimba, apan iyang gihuptan ang prinsipyo sa paghupay pinaagi sa sakripisyo ni Kristo.

Ang pagbangon sa Adventist nga kalihukan sa 1840s naghiusa sa mga tagna ni Daniel uban sa Sanctuary nga sistema sa mga Judio aron sa pagpresentar sa usa ka mensahe sa katapusang paghukom ug pagtabon sa sala. Gibalhin niini ang buhat sa pagtabon-sa-sala gikan sa kamatayon ni Kristo ngadto sa ministeryo ni Kristo sa langit ingon nga atong Labawng Sacerdote. Gikuha niini ang gabon sa espiritismo aron ipadayag ang usa ka literal nga Sanctuaryo sa langit ug usa ka buhat sa paghukom alang sa pagtangtang sa sala gikan sa mga nagsugid sa ngalan ni Jesus.

Kini nga mensahe adunay gahum sa pag-atubang sa panag-away nga naglungtad sa tawo. Usa kadto ka lakang sa unahan gikan sa halaran sa paghalad paingon sa Labing Balaan nga Dapit sa langit. Ang wala gihatag sa mensahe sa unang mga Adventista mao ang pagbutyag sa sistema sa paghupay sa sakripisyo. Kini nagpadayon sa pagpresentar sa Dios ingon nga usa nga nangayo sa silot sa kamatayon tungod sa sala.

Bisan tuod ang mga Adventist nga mga pioneer mihatag kanato sa susi sa pagsulod ngadto sa Labing Balaan nga Dapit, wala sila maghatag sa

susi alang sa pagpasig-uli niini. Ang ilang mensahe sa saktong hinungdan nga ang sala sa katawhan modagaya sa pagpadayag sa atong makondenar, mahukmanon nga mga kinaiya, apan kini dili makahatag sa solusyon niini nga problema.

Ang Dios nagpadala ug labing bililhon nga mensahe ngadto sa mga tigulang nga sila Wagoner ug Jones. Pinaagi sa bag-o ug husto nga pagsabut sa mga pakigsaad, kini naghatag sa mga tawo sa yawe sa pag-abli sa tinuod nga pagsabut sa pagkamatarung pinaagi sa pagtuo. Mao nga ang kasaysayan niini nga mensahe importante kaayo sa hilisgutan sa pagtabon-sa-sala.

Ang keynote sa ilang mensahe naglakip sa pagtan-aw sa Krus isip usa ka presenting butang. Gibira niini ang kurtina aron makita nato ang mga pag-antos sa Dios ug sa Iyang Anak ug sa tinuod nga kahulogan sa ilang pagdumili sa kaugalingon nga sakripisyo. Ang ilang adlaw-adlaw nga pagdala sa pag-antus sa kalibutan adunay ingon ka mapugsanon nga gahum sa pagdani sa kalag ngadto sa pagpahiuyon sa Dios.

Uban niini nga konteksto nga natukod na karon, mobalik kita sa makasubo nga istorya sa pagsalikway niini nga mensahe sa Adventist nga kalihukan.

Ang kahayag nga gisugdan ni Wagoner ug Jones sa pagpaambit sa kalihokan sa Adbiyento mainiton nga gikontra. Ang panggubatan nasentro sa kon sa unsang paagi nato masabtan ang basahon sa Galacia, ilabina ang kapitulo 3.

Ang mga lider sa simbahan mituo nga ang balaod nga gihisgutan sa Galacia 3:19 nagpasabut sa balaod ni Moises ug gipatuman lamang hangtud nga ang binhi moabut sa kalibutan, nga mao si Kristo. Busa human sa Iyang pagpakatawo ang balaod ni Moises dili na epektibo. Tungod kay dili gusto sa mga Adventista nga wagtangon ang Napulo ka Sugo, ilang gihimo ang balaod dinhi nga nagtumong sa seremonyal nga balaod.

Unsa man ang katuyoan sa balaod? Kini gidugang tungod sa mga paglapas, hangtud nga moabut ang Binhi nga kaniya gihimo ang saad; ug kini gitudlo pinaagi sa mga anghel pinaagi sa kamot sa usa ka tigpataliwala. Galacia 3:19

Gamit ang iyang bag-ong panglantaw sa mga pakigsaad, si Wagoner mipahayag nga ang balaod nga gihisgotan niini nga bersikulo mao ang tibuok moral nga balaod, lakip ang Napulo ka Sugo ug nga kini nga balaod magpabilin nga ipatuman hangtod sa panahon nga ang Binhi, nga si Kristo, nakadawat sa saad nga gihimo ngadto kang Abraham.

Kini nga saad naglakip sa yuta, nga gisulti ni Pablo kanato mao ang tibuok kalibutan.

Kay ang saad nga siya mahimong **manununod sa kalibutan**, dili ngadto kang Abraham o sa iyang kaliwatan pinaagi sa Kasugoan, kondili pinaagi sa pagkamatarung sa pagtoo. Roma 4:13

Tungod kay si Abraham wala makadawat sa saad sa yuta, siya makadawat niini sa diha nga si Kristo mianhi sa ikaduhang higayon sa yuta sa katapusan sa kalibutan. (Buhat 7:5; Hebreohanon 11:10). Ang pag-anhi ni Jesus nga gihisgutan sa Mga Taga-Galacia 3:19 mao ang Iyang Ikaduhang Pag-anhi, dili ang Iyang una, tungod kay ang katuyoan sa balaod mao ang pag-atubang sa kalapasan, ug ang paglapas nagpadayon hangtud sa Ikaduhang Pag-anhi. Ang summary sa argumento ni Waggoner mao nga ang balaod kanunay naglihok sa pagpadayag sa pagkamakasala sa tawo ug sa ingon nagdala kaniya ngadto kang Kristo.

Busa ang kasugoan mao ang atong magtutudlo sa pagdala kanato ngadto kang Cristo, aron kita pagamatarungon pinaagi sa pagtoo. Galacia 3:24

Gipresentar niya ang usa ka makanunayon nga ebanghelyo nga parehas sa tibuok nga Bibliya ug sa kasaysayan sa tawo, usa ka siyensya sa kaluwasan nga makanunayon kung giunsa kini pagbuntog sa sala. Ang balaod nagkonbikto sa sala ug nagdala kanato ngadto kang Kristo. Si Kristo naghatag kanato og grasya ug nagtabang kanato sa pagbuntog

sa atong mga kahuyang. Sa tinuod nga mga pulong, makaingon kita nga ang kasinatian ni Abraham uban ni Hagar ug Ismael nagdala kaniya sa pagkaamgo sa iyang kakulang sa pagtuo. Gipaubos siya sa paghinulsol ug sa pagtuo nga natawo si Isaac. Ang usa ka kasinatian sa pakigsaad kanunay magdala kanimo ngadto sa lain kon dili ka mosukol sa paggiya sa Dios.

Sama sa akong gipakita kaniadto, kini nga gambalay alang sa ebanghelyo nagbukas sa mas lawom nga kamatuoran sa mga pag-antos ni Kristo pinaagi sa tibuok Kasulatan. Nagdala kini kaniya sa pagtan-aw sa Krus ni Kristo isip usa ka presente nga kamatuoran sa tibuok kasaysayan sa tawo. Gitultolan niini si Wagoner sa paghimo og mga pahayag sama niini:

Usa ka mabug-at nga sayop ang paghunahuna nga si Kristo nagpataliwala aron sa paghupay sa kasuko sa Dios, ug sa pagdani Kaniya sa pagtagad sa tawo uban ang pabor. Ang Dios wala kaayo masuko sa kalibutan nga gikinahanglan ang kamatayon sa Iyang Anak aron sa paghupay sa Iyang kasuko. Dili; “Gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan, nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong nga Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhi nga walay katapusan.” Juan 3:16 . “Ania niini ang gugma, dili nga kita nahigugma sa Dios, kondili nga Siya nahigugma kanato, ug gipadala ang Iyang Anak aron mahimong halad sa pagpasig-uli alang sa atong mga sala.” 1 Juan 4:10 . Ang Diyos higala sa tawo; ang tawo kaaway sa Diyos. Ang Dios dili kinahanglan nga makig-uli sa tawo; apan ang mga tawo kinahanglan nga makig-uli sa Dios.⁷³

Ang mga lider sa simbahan nagtukod ug usa ka sistema sa teolohiya sa usa ka lahi nga gambalay. Ilang gibutang ang halos tanang butang sulod sa sistema sa Protestante nga mga simbahan. Ilang nakita nga ang Daang Pakigsaad para sa mga Judio ug ang Bag-ong Pakigsaad para sa mga Kristohanon.

⁷³ E.J. Waggoner, *Present Truth UK*, Octobre 6, 1892

Gipakita kanila ni Wagoner nga ang buhat sa Daang Pakigsaad mao ang bug-os nga pagpadayag sa ilang pagkamakasala, nga diha sa pagtoo, diin kini nga sala midagaya, ang grasya mahimo nga labaw pa nga modagaya diha sa Bag-ong Pakigsaad. Ang kasingkasing sa isyu mao kon sa unsang paagi nga ang pagkamatarung pinaagi sa hugot nga pagtuo nakab-ot pinaagi niining duha ka mga pakigsaad ug sa unsang paagi sila nagtinabangay. Ang daan nga sistema nagbulag sa buhat sa duha ka mga pakigsaad ug busa miguba sa mga baruganan sa pagkamatarung pinaagi sa hugot nga pagtuo. Ang sulat gituyo sa pagpatay aron ang Espiritu makahatag ug kinabuhi. (2 Corinto 3:6). Dili sila mabulag.

Ang kasingkasing sa isyu mao kon sa unsang paagi nga ang pagkamatarung pinaagi sa hugot nga pagtuo nakab-ot pinaagi niining duha ka mga pakigsaad ug sa unsang paagi sila nagtinabangay. Ang daan nga sistema nagbulag sa buhat sa duha ka mga pakigsaad ug busa miguba sa mga baruganan sa pagkamatarung pinaagi sa hugot nga pagtuo.

Imbes ablihan ang ilang kasingkasing aron maminaw sa gisulti ni Wagoner, ila kining giatake. Kung gidawat nila ang posisyon ni Waggoner, kinahanglan nila nga tun-an pag-usab ang tanan nga ilang nasabtan sa usa ka bag-ong konteksto. Ang ilang garbo dili motugot kanila sa pagbuhat niini.

Niadtung 1893, si A.T. Maisugon nga gipadayag ni Jones ang kamatuoran sa maong butang sa usa sa iyang mga presentasyon:

Kanus-a nagsugod kana nga mensahe sa pagkamatarung ni Kristo kanato isip usa ka katawhan? [Usa o duha sa mamiminaw: “Tulo o upat ka tuig na ang milabay.”] Hain kadto, tulo? o upat? [Kongregasyon: “Upat.”] Oo, upat. Diin kini? [Kongregasyon: “Minneapolis.”] Unsa man unya ang gisalikway sa [nag-unang] mga igsoon sa Minneapolis? [Ang uban diha sa kongregasyon: “Ang makusog nga singgit.”] ... Unsa ang gisalikway sa mga kaigsoonan niadtong makahahadlok nga posisyon diin sila

nagbarug, sa Minneapolis? Ilang gisalikway ang ulahing ulan--ang makusog nga singgit--sa mensahe sa ikatulong manulonda.⁷⁴

Ang kusog nga singgit sa Mensahe sa Ikatulong Anghel nagtumong sa Pinadayag 18:1-3 nga naghisingot sa usa ka anghel o mensahero nga modan-ag sa tibuok yuta sa himaya sa Diyos. Daghan sa ordinaryong mga tawo ang nakasabot sa mensahe uban ang kalipay. Nagsugod sila sa pagtan-aw nga sila dili kinahanglan nga magtrabaho ubos sa sistema sa paghupay aron mapahimut-an ang Dios atubangan sa paghukom. Makadawat sila sa walay bayad sa pagkamatarung ni Kristo nga maghatag kanila ug kadaugan batok sa sala. Kini usa ka dako nga lakang sa unahan sa Protestante nga pagtoo nga nagpabilin sa tumbaga nga halaran sa Sawang/bakod/gawas sa balaang dapit.

Sa samang tuig atol sa samang mga tigom, si A.T. Gidugang ni Jones ang usa ka hinungdanon nga lakang sa mensahe. Sa Augustinian covenant system, ang Igpapahulay usa ka landong nga gilansang sa Krus. Kabahin kini sa seremonyal nga balaod. Gibawi sa mga Adventista ang Adlawng Igpapahulay sa dihang ilang nadiskobrehan ang Labing Balaan nga Dapit sa langit ug nakaamgo nga ang Napulo ka Sugo anaa pa ug ang Igpapahulay balido/lig-on gihapon.

Apan ang pagbutang sa Igpapahulay sa sistema sa paghupay naghimo niini nga usa ka palas-anon alang sa kadaghanan sa mga tawo. Usa kadto ka butang nga kinahanglan nilang buhaton alang sa kaluwasan. Sa diha nga ang husto nga sistema sa pakigsaad nasabtan, ang tibuok nga kahulogan sa Igpapahulay nausab ngadto sa usa ka espirituhanon nga kamatuoran kay sa usa ka patay nga sulat. Paminawa ang lawom nga pahayag nga gihimo ni Jones.

Karon laing butang: Kinsa ang tinuod nga ahente karon sa pagmugna? [Kongregasyon: "Kristo."] Kinsa ang mipahulay? [Kongregasyon: "Kristo."] Kinsa ang nalagsik? [Kongregasyon: "Kristo."] Kinsa ang nagpanalangin? [Kongregasyon: "Kristo."] Kang kinsang presensiya ang naghimo niini nga balaan?

⁷⁴ A.T. Jones, *General Conference Bulletin*, 1893, page 183

[Kongregasyon: “Ni Kristo”] Kang kinsang presensiya ang adlaw?
[Kongregasyon: “Iya ni Kristo.”] Unya ang tawo nga wala gibalaan sa presensiya ni Jesu-Kristo, ug wala nagbalaan ug wala nagpanalangin ug kang kinsa wala kini maghatag ug kapahulayan, aba, dili niya mabantayan ang Adlawng Igpapahulay. Wala ba nimo makita, kini lamang uban ni Kristo diha sa tawo nga ang Igpapahulay mahimong bantayan; tungod kay ang adlaw nga igpapahulay nagdala ug anaa niini ang presensiya ni Kristo.⁷⁵

Gipresentar ni Jones ang pagkaespirituhanon sa Igpapahulay. Ang presensiya ni Kristo anaa sa mas dakong kadagaya niining adlaw kay sa ubang mga adlaw sa semana. Mao kana ang naghimo niini nga balaan. Kita giselyohan pinaagi sa Balaang Espiritu ni Kristo. Ang Adlaw nga Igpapahulay karon nahimong labaw pa nga kahulugan kon sabton nga gasa sa Espiritu Santo. Ang Igpapahulay unya nahimong ahensya nga pinaagi niini ang mga kinaiya sa mga matuuhon masilyohan.

Niadtung 1890, si E.J. Si Wagoner mitabang sa paghipos og mga materyal sa duha ka mga pakigsaad sa mga leksyon sa Sabbath School alang nianang tuiga. Kini nga pamphlet gitun-an sa tanang simbahan sa denominasyon. Pinaagi sa Providence, nakaagi kini sa proseso sa editoryal nga wala mamatikdi hangtod nga kini napublikar. Ang reaksyon sa daghang nanguna nga mga kaigsoonan mahimong masumada sa mga pulong ni elder Dan. T. Jones:

Akong gipasabut, ilabi na, sa atong ulahing mga leksyon sa eskwelahan sa Igpapahulay, diin ang pangutana sa pakigsaad gipresentar. Wala pa gyuy nahitabo sa akong kinabuhi nga naka down nako nga ingon ani. Gibati nako ang tumang kaguol sa tibuok nga kalihokan nga halos dili ko kabalo unsaon paglihok o unsay buhaton. Miabot sila kanamo sama sa dalugdog gikan sa tin-aw nga kalangitan.⁷⁶

⁷⁵ A.T. Jones, *General Conference Bulletin*, 1893, Sermon 20

⁷⁶ Letter Dan T. Jones to George I. Butler, February 13, 1890

Sa panahon sa 1890s, kadaghanan sa mga lider sa simbahan nagdumili sa pagpaminaw kang Wagoner ug Jones o pagtabang kanila. Ang mga balay sa pagpatik sa simbahan midumili sa pag-imprenta sa bisan unsa nga ilang gisulat. Si Ellen White, usa sa mga lider sa simbahan nga pamilyar kaayo sa mga panghitabo nga nahitabo, misulat sa iyang kasubo:

Mangutana ko, unsay buot ipasabut sa panagbingkil ug panagbingkil taliwala kanato? Unsa ang gipasabut niining mapintas, puthaw nga espiritu, nga makita sa atong mga simbahan ug sa atong mga institusyon, ug nga dili kaayo sama kang Kristo? Duna koy lawom nga kasubo sa kasingkasing tungod kay nakita nako kung unsa ka dali ang usa ka pulong o aksyon ni Elder Jones o Elder Wagoner nga gisaway. Unsa ka dali nga daghang mga hunahuna ang wala magtagad sa tanan nga maayo nga nahimo pinaagi kanila sa pipila ka mga tuig nga nanglabay, ug wala'y nakita nga ebidensya nga ang Dios nagabuhat pinaagi niining mga instrumento. **Nangita sila ug butang nga makondenar, ug ang ilang tinamdan ngadto niining mga kaigsoonan nga madasigon sa pagbuhat ug maayo nga buhat, nagpakita nga ang mga pagbati sa pagdumot ug kapaitan anaa sa kasingkasing.** Ang gikinahanglan mao ang makakabig nga gahum sa Dios diha sa mga kasingkasing ug mga hunahuna. Hunonga ang pagtan-aw sa imong mga igsoon nga adunay katahap.⁷⁷

Ang pagdumot nga gipakita batok kang Wagoner ug Jones maoy makita nga ebidensya sa ilang pagdumot batok sa Dios. Kini usa ka ebidensya nga wala nila itugyan ang ilang kaugalingon aron mabuak sa bato nga si Kristo Jesus ug sama kang Cain, ilang gidumtan ang ilang igsoon.

Tali sa mga tuig sa 1893 ug 1895, ang Adventist nga kalihukan anaa sa pinakataas nga punto; didto sila sa mga utlanan sa Canaan pinaagi sa bililhong kahayag nga gihatag niining duha ka batan-ong mga lalaki. Kung gihangop pa kini sa simbahan, ang hingpit nga kahayag sa Krus

⁷⁷ E.G. White, *16 Manuscript Release*, page 108.3

ug ang ebanghelyo mobaha unta sa simbahan ug sa kalibutan. Apan dili kini mahitabo.

Si A.G. Daniells, kinsa mao ang pinakadugay nga nagserbisyo nga presidente sa Adventist nga kalihukan tali sa 1900 ug 1922 adunay kini nga gisulti bahin sa reaksyon sa Simbahan sa mensahe ni Wagoner ug Jones.

Kini nga mensahe sa pagkamatarung diha kang Kristo ... misugat og pagsupak sa bahin sa matinguhaon, maayo og tuyo nga mga tawo sa kawsa sa Dios! Ang [1888] nga mensahe wala pa gayud madawat, ni gimantala, ni nahatagan ug gawasnon nga dalan ingon nga kinahanglan unta nga ipahayag ngadto sa simbahan ang walay sukod nga mga panalangin nga naputos niini.... Ang pagkabahin ug panagsumpaki nga mitungha taliwala sa mga pangulo tungod sa pagsupak sa mensahe sa pagkamatarung diha kang Kristo, nagpatungha ug usa ka dili maayo nga reaksyon. Ang ranggo ug file sa mga tawo naglibog, ug wala mahibal-an kung unsa ang buhaton...

Sa likod sa oposisyon gipadayag ang malantip nga laraw nianang hawod nga hunahuna sa daotan.... Pagkamakalilisang ang mga resulta sa bisan unsang kadaugan niya sa pagpildi niini!⁷⁸

Human sa tanang kahago nga gihatag kang Wagoner ug Jones, ang duha ka lalaki sa kataposan nahimulag gikan sa Adventist nga simbahan. Si Wagoner nangita og kahupayan sa iyang relasyon uban sa iyang sekretarya ug si Jones mibiya sa kapaitan niadtong mitratar kaniya sa hilabihan nga salawayon. Sa pagtapos sa ilang mga kinabuhi ang duha ka mga lalaki nagpahayag sa pagkamapainubsanon ug pagpasalamat tungod kay gihatagan sila usa ka bililhon nga mensahe nga ipaambit. Ako mismo nagkupert sa paglaom nga makita sila sa Bag-ong Jerusalem.

Sulod sa 20 ka tuig, ang mga ngalan ni Wagoner ug Jones halos hingpit nga nakalimtan. Ang bililhon nga mga pahayag sa karon nga Krus ug

⁷⁸ A.G. Daniells, *Christ Our Righteousness*, 1926, pages 47, 50, 53, 54

ang pagtangtang sa sistema sa paghupay gilubong. Ang mga historyador sa simbahan nag-angkon nga ang pinasahi nga mensahe sa Dios gidawat, sa ingon nagtago sa panag-away nga naglungtad pa diha sa mga kasingkasing sa mga pangulo niini.

Ang 1888 usa ka ilado nga timaan sa kasaysayan sa Seventh-day Adventist. Kini sama gayod sa pagtabok sa usa ka kontinente nga dibisyon ngadto sa usa ka bag-ong nasod. Ang ubang mga tighampak sa mga kaigsoonan nga nagtawag sa ilang kaugalingon nga mga repormador misulay sa paghimo nga ang sesyon usa ka kapildihan; samtang, ang kamatuoran mao nga kini makita nga usa ka mahimayaon nga kadaugan.... Kini nagpaila sa usa ka bag-ong yugto sa atong buhat--usa ka panahon sa kapukawan ug pagluwas sa kalag.... Ang Ginoo mihatag sa Iyang katawhan og usa ka kahiribulungan nga kadaugan. Kini mao ang sinugdanan sa usa ka dako nga espirituhanong pagkahigmata sa mga Adventist.... ang kaadlawon sa usa ka mahimayaong adlaw alang sa Adventist nga simbahan.... Ang sunod nga epekto sa dakung Minneapolis rebaybal/pagpabuhi ... sugod sa 1888 ... dato sa pagkabalaan ug sa misyon bunga.⁷⁹

Ang pagsulti sa mga tawo nga ang iglesya midawat sa mensahe, nga sa pagkatinuod kini sa mabiybiayon nga pagsalikway niini, nagtugyan sa simbahan ngadto sa apostasya ug sa pagkapildi kon siya dili maghinulsol niining makalilisang nga sayop. Si Hesus wala tuyoa nga gisagpa sa nawong, gibunalan ug giluwaa sa simbahan; ebidensya sa padayon nga tinago nga panag-away nga nagdumili sa pagtugyan sa pagpugong ug pagpasakop sa Dios.

Ang Dios nagtawag ug duha pa ka tawo sa 1950s aron ipahibalo ang dakong sayop nga nahimo. Kadto nga mga lalaki mao ang mga elder Robert Wieland ug Donald Short. Kining mga tawhana nakahimo sa pagpangita ug pagpaambit sa mga sinulat ni Wagoner ug Jones ug nagpadayag sa simbahan sa dakong trahedya nga nahitabo.

⁷⁹ L.H. Christian, *The Fruitage of Spiritual Gifts*, pages 219, 223, 224, 237, 244, 245

Sama niadtong nauna kanila, sila gisumpo ug gisupak. Ang ilang punoan nga antagonist mao ang tigulang nga si Leroy Froom. Tungod kay ang iglesya nagdumili sa pag-abut sa hingpit ngadto sa mensahe sa pagkamatarung pinaagi sa pagtoo sa Labing Balaan nga Dapit, sila gibiyahan uban sa usa ka dako nga pagpalapad sa balaod atubangan sa usa ka pagkondenar, nga nagahukom sa Dios nga nangayo sa dugo sa Iyang Anak sa wala pa Siya mahupay. Kini usa ka lisud nga Kristohanong paglakaw, labi na kung gipares sa panginahanglan sa pagbuntog sa sala sa wala pa ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo, ug ang simbahan kinahanglan nga makagawas gikan sa kapit-os. Kini nahitabo sa 1950s; Ang Adventismo wala mag-uswag aron kini mobalik.

Sa pag-andam sa librong Mga Pangutana sa Doktrina, si Leroy Froom ug kadtong mitabang kaniya nag-andam sa denominasyon alang sa usa ka bug-os nga pag-atras ngadto sa tradisyonal nga Protestante nga mga panglantaw sa pag-ula ug kaluwasan.

Ang libro nga Questions on Doctrine wala lamang nagsalibay sa yawe nga gihatag sa simbahan ni Wagoner ug Jones, giibot niini ang mga pundasyon sa simbahan nga may kalabotan sa mensahe sa Sangtuaryo ug sa katapusang pagtabon-sa-sala ingon man sa Dios nga atong gisimba. Sa ulahi nga libro nga gitawag Paglihok sa Kapalaran, gipresentar ni Froom ang 1888 nga mensahe ingon nga kadaugan sa Trinidad/trinity batok sa gitawag niya nga sayo nga Adventist Arianism.

“Ang pagka-Dios” tataw nga usa ka Trinitarian nga termino. Ug ang balikbalik nga paggamit ni Waggoner niini nga ngalan – “Pagka-Dios” – nagpakita nga iyang gibungkag ang nagpadayon nga mga elemento sa Arianismo, kay ang duha anaa sa dili magkauyon nga panagbangi, nga eksklusibo sa usag usa. Dayag nga siya ang una nga naglimud sa pasikaranan sa Arianismo aron mahimo niyang ipresentar ang labi ka dako nga mga sukat sa Pagkamatarong pinaagi sa Pagtuo sa tanan nga kabug-osan niini.⁸⁰

⁸⁰ Leroy Froom, *Paglihok sa Kapalaran*, (Review and Herald, 1971), pahina 280

Gisubli-subli ni Froom ang tema sa usa ka kompleto nga pagpasig-uli sa Krus ug ang hingpit nga pagka-Dios ni Kristo isip ikaduhang persona sa Trinidad. Ang iyang buhat labaw sa tanan nakatabang sa paggiya sa simbahan gikan sa Labing Balaan nga Dapit ug ngadto sa mga bukton sa Protestante nga pagsabot sa pagtabon sa sala.

Si Froom misulod sa panaghisgot uban ni Walter Martin ug Donald Barnhouse, duha ka lider sa Protestante, mahitungod sa pagtuo sa Adventismo. Sa ulahi nagsulat sa presidente kaniadto sa simbahan, si Froom miingon:

Wala ko kahibalo kung asa mopadulong kining tanan pero nasayod mi nga nakadaog mig mga higala sa gamhanang sirkulo – mga higala nga nagtuo nga kami dili makiangayon nga gitratar. Leroy Froom ngadto sa R.R. Figuhr, April 26, 1955.

Ang buhat sa Froom, uban sa mga paningkamot nga gihimo sa pagbansay sa mga ministro sa bag-ong teolohiya, nag-andam sa simbahan alang sa iyang nakompleto nga apostasya sa 1980 sa dihang kini nagpagawas sa iyang bag-ong pahayag sa pagtuo - ang 27 nga mga Pundamental, ug gidawat ngadto sa panag-igsoonay sa mga simbahang Protestante.

Sa 1980s ug 1990s ang mga elder nga si Robert Wieland ug Donald Short naningkamot pag-ayo sa pagtawag sa simbahan sa paghinulsol sa pagsalikway sa 1888 nga mensahe. Ang kataposang lansang giselyohan sa lungon sa tuig 2000 sa dihang ang espesyal nga komite nga gitudlo sa pagsusi sa mga pangangkon ni Elder Wieland ug Elder Short gikonsiderar. Ang konklusyon sa komite mao nga walay bisan unsa nga nagkinahanglan sa paghinulsol sa simbahan. Ania ang taho nga gihatag niadtong Abril sa 2001 sa simbahan:

Sulod sa milabay nga pipila ka mga dekada, si Robert Wieland ug Donald Short, uban sa uban, nagpahigayon ug mga panag-istoryahanay uban sa mga lider sa Seventh-day Adventist Church nga pagpangulo mahitungod sa ilang mga kabalaka mahitungod sa doktrinal nga pagpasiugda sa simbahan. Niini nga panahon kini nga mga lalaki direkta nga miapelar ngadto sa lain-laing mga

presidente sa Kinatibuk-ang Komperensya. Ang mga lider sa organisasyon nga natukod karon aron sa pagpalambo sa ilang mga pagsabot (ang 1888 Message Study Committee) nakigttagbo sa kanhi—pangulo sa simbahan, si Robert S. Folkenberg, niadtong Mayo, 1994 aron ipaambit ang ilang palas-anon. Isip resulta, ang Primacy of the Gospel Committee gitukod sa General Conference Administrative Committee (ADCOM) niadtong Mayo 17, 1994, aron mahatagan kini nga grupo og pormal nga oportunidad sa paghimo sa kaso niini ngadto sa liderato sa simbahan.

Sa pagtapos sa mga miting, ang mga miyembro sa Kinatibuk-ang Komperensya miila nga samtang ang usa ka maayo nga lebel sa panag-uban nagtimaan sa mga sesyon, ang mga kalainan sa posisyon sa sulod sa komite adunay ingon nga kinaiya nga ang usa ka komon nga taho gikan sa grupo dili makab-ot. Busa ilang gipresentar ang usa ka taho sa ilang mga nahibal-an sa ADCOM. **Ang mga miyembro sa Kinatibuk-ang Komperensya wala makitan nga katuohan sa 1888 nga grupo sa pagtuon nga ang mga lider sa simbahan nahimo ug nagpabilin nga nagpabaya o sayup sa mga hilisgutan nga gihisgutan. Ilabi na nga importante mao ang panagbingkil sa 1888 Message Study Committee nga ang simbahan, o ang pagpangulo niini, wala gayud modawat sa mensahe sa pagkamatarung pinaagi sa pagtoo, usa ka mahinungdanong punto sa sesyon sa Kinatibuk-ang Komperensya nianang tuiga. Ang simbahan ug ang mga lider niini, bisan pa, sa walay duhaduha midawat niining sukanang doktrina sa Bibliya. Ang susamang mga kalainan nagpabilin sa mga hilisgutan sama sa corporate nga paghinulsol, ang ideya sa unibersal nga legal nga katarungan, ug uban pang mga pagtulunan.** *Adventist Review*, April 19, 2001

Sulod sa dul-an sa 40 ka tuig, si Wieland ug Short mitabang sa simbahan sa pagkumpisal sa mga sayop nga nahimo ug sa pagdawat sa kamatuoran sa doktrina sa pagkamatarung pinaagi sa hugot nga pagtuo nga naugmad diha sa tinuod nga hilisgutan sa mga pakigsaad. Ang simbahan mibalibad. Ang yawe sa pagpabuhi sa apostolikanhong

pagkadiosnon gilabay na, ug walay kapasidad sa pagpangita niini pag-usab hangtud nga sila maghinulsol.

Sa samang tuig kini nga pamahayag gihimo, usa ka bag-ong mensahe ang miabut sa simbahan nga makapabuhi sa buhat ni Wagoner ug Jones, Wieland ug Short, ug magpadayon sa pag-uswag ngadto sa silyo sa Dios ug sa mahimayaong kamatuoran sa pagkamatarung pinaagi sa hugot nga pagtuo sulod sa gambalay sa duha ka mga pakigsaad ingon sa gitudlo ni Wagoner ug Jones.

Kini nga mensahe nagsugod niadtong Septembre 30, 2001. Naghisgot kini sa isyu sa atong bili isip mga anak sa Diyos ug nga, pinaagi sa relasyon ni Kristo ngadto sa Amahan isip Iyang bugtong Anak, makadawat usab kita sa Iyang pagtuo ug gugma sa Iyang Amahan aron makasulod sa samang Amahan-anak nga relasyon sa Diyos. Ang mensahe sa ulahi gipresentar sa libro nga gitawag og Identity Wars/Gubat sa Pagkamao nga anaa sa maranathamedia-philippines.com. Ang mga mekaniko niini nga mensahe gilatud sa pormat sa istorya sa librong *Escaping the Pentagon of Lies*, anaa usab sa fatheroflove.info/maranathamedia-philippines.com.

Karon nga nakahatag na kita og summary overview sa kasaysayan nga nalangkit sa pagdala kanato hangtod karon, atong tigumon ang tanang mga piraso alang sa usa ka kompleto nga pagtabon-sa-sala nga makamugna og usa ka katawhan kinsa nabugkos ngadto sa kinaiya ni Kristo ug hingpit nga Sa-usa-ka-higayon uban sa atong Amahan sa langit.

KAPITULO 26

PAGHATUD SA REBELYON SA BUG-OS

Sa kapitulo 16 atong gitan-aw ang duha ka makalaglag nga mga gahum sa adlaw-adlaw [pagano nga paghupay] ug ang paglapas sa pagkabiniyaan. [pagpahupay sa papa]. Among gikonsiderar kon sa unsang paagi kini nga prinsipyo sa paghupay modominar sa kalibotan latas sa 2300 ka tuig gikan sa ika-5 nga siglo B.C. sa dihang gisulat kini ni Daniel hangtod sa ika-19 nga siglo. Dayag, nga kini nga sistema sa paghupay naglungtad na sukad pa sa panahon ni Adan, apan sa paghisgot sa tagna sa Daniel, kita nagsulti gikan nianang panahona.

Sa kapitulo 24, atong gisusi ang mas lawom nga kamatuoran sa Isaias 53:6. Atong nakita nga ang termino nga “Ang Ginoo nagbutang kaniya sa kasal-anan natong tanan” adunay mas tukma nga hubad nga gipahinabo sa Dios nga ipaabot Kaniya, – si Kristo – ang tanan natong silot nga atong gihunahuna nga takos sa tanan, nga sa kasingkasing maoy resulta sa silot nga atong gihunahuna nga angay sa Anak sa Dios. Ang Krus mao ang bug-os nga pagpadayag sa pagdumot nga natago sa sabakan ni Adan. Ang Krus nagpakita kanato sa pagdumot sa sulod sa kaliwatan sa tawo alang sa Dios ug sa Iyang Anak.

Atong susihon karon ang laing layer sa ebidensya nga nagpamatuod niini nga punto. Atong ablihan karon ang Daniel 9. Kini nga tudling mahinungdanon kaayo tungod kay si Daniel naglisud sa pagsabut sa tanang panan-awon nga gihatag kaniya sa Daniel 8.

Among gihisgutan sa kapitulo 15 ang pagbangon sa gamayng gahum sa sungay gikan sa gubat tali sa Medo-Persia ug Gresya. Gipatin-aw ni Gabriel kang Daniel ang kahulogan sa laking karnero ug sa laking kanding, apan iyang gisultihan si Daniel nga ang katuyoan niining tanan mao ang pagpatin-aw sa kataposang bahin sa kasuko sa panahon sa katapusan.

Ug siya miingon: Ania karon, ako nagapahibalo kanimo kong unsa ang mahitabo sa kaulahian nga panahon sa kasuko, kay sa tinudlo nga panahon mao ang katapusan. Ang carnero nga lake nga imong nakita, nga adunay duruha ka mga sungay, sila mao ang mga hari sa Media ug sa Persia. Daniel 8:19-20

Ang kasuko naghawas sa pagdumot sa tawo batok sa Dios. Sumala sa atong gipatin-aw sa kapitulo 15, ang panagsangka tali sa laking karnero ug sa laking kanding, nga naghawas sa gubat tali sa Medo-Persia ug Gresya naggamit sa tipolohiya ni Cain ug Abel ug sa kasuko ni Cain batok kang Abel.

Ang gamay nga gahum sa sungay nga naghawas sa Roma mikuha sa sistema sa sakripisyo sa paghupay ug gibayaw kini ngadto sa gahum sa papa nga Romano.

“Ug sa kaulahian nga panahon sa ilang gingharian, sa diha nga ang mga malapason makaabut sa ilang kahupnganan, ang usa ka hari motindog, nga adunay mabangis nga panagway, nga makasabut sa dautan nga mga laraw. Ang iyang kagahum mahimong gamhanan, apan dili pinaagi sa iyang kaugalingong kagahum; siya molaglag nga makalililang, ug mouswag ug mouswag; iyang laglagon ang gamhanan, ug usab ang balaan nga katawhan. Pinaagi sa iyang pagkabatid iyang pauswagon ang paglimbong ilalum sa iyang pagmando; ug siya magabayaw sa iyang kaugalingon diha sa iyang kasingkasing. Iyang laglagon ang daghan sa ilang kauswagan. Siya

motindog bisan pa batok sa Prinsipe sa mga principe; apan siya madugmok nga walay tawo. Ug ang panan-awon sa mga gabii ug sa kabuntagon nga gisugilon tinuod; busa takpi ang panan-awon, kay kini nagpasabut sa daghang mga adlaw sa umaabut.” Ug ako, si Daniel, naluya ug nasakit sa daghang mga adlaw; unya ako mibangon ug miadto sa bulohaton sa hari. Natingala ako sa panan-awon, apan walay usa nga nakasabut niini. Daniel 8:23-27

Samtang si Daniel nagpalandong sa buhat sa gamay nga sungay ug nakakita nga kini nga dulumtanan molungtad sa daghang mga adlaw, siya nakuyapan sa paghunahuna niini. Nasakit siya sulod sa pipila ka adlaw. Wala niya masabti ang kahulogan sa 2300 ka adlaw ug kon sa unsang paagi kini konektado sa kasuko. Iyang nakita ang kasuko nga gipadayag diha sa gahum sa Medo-Persia ug Gresya. Iyang nasabtan nga ang usa ka gahum moabut sunod kanila nga magabayaw sa iyang kaugalingon sa usa ka gidak-on nga siya motindog batok sa Prinsipe sa mga principe nga nagpasabot kang Kristo Mismo. Kini nagtumong sa kamatayon ni Kristo sa Krus. Apan unsa ang gipasabot niini nga “Siya pagadugmokon nga walay paagi sa tawo?” Ug dayon nagtumong sa 2300-adlaw nga propesiya pagkahuman niini?

Paglabay sa pipila ka tuig si Daniel nag-ampo ug nagsugid sa mga sala sa Iyang katawhan. Ang Babilonya napukan na ug ang Medo-Persia karon nahimong gahom. Si Daniel luwas nga nakaballhin gikan sa usa ka gingharian ngadto sa lain apan karon nangita siya og kaalam aron masabtan kung unsa ang sunod nga mahitabo.

Human sa matahom, kinasingkasing nga pag-ampo, si Gabriel miduol kang Daniel aron hatagan siyang pagsabot.

Oo, samtang nagsulti ako sa pag-ampo, ang tawo nga si Gabriel, nga akong nakita sa panan-awon sa sinugdan, nga gipalupad sa makusog, miabut kanako sa may takna sa paghalad sa kahaponon. Ug siya nagpahibalo kanako, ug nakigsulti kanako, ug miingon: Oh Daniel, ako mianhi karon aron sa paghatag kanimo ug kahanas sa pagsabut: Sa sinugdan sa imong mga pag-ampo migula ang sugo, ug ako mianhi sa pagsulti kanimo, kay ikaw gihigugma pag-ayo:

busa palandunga ang butang, ug sabta ang panan-awon. Daniel 9:21-23

Gisultihan ni Gabriel si Daniel nga mianhi siya aron paghatag kaniya ug pagsabot bahin sa panan-awon. Si Daniel walay bag-ong panan-awon sa kapitulo 9. Kini kinahanglang nagtumong sa panan-awon nga iyang nabatongan sa kapitulo 8 tungod kay si Daniel wala makasabot sa bug-os sa tanang bahin sa panan-awon. Gisultihan sa Diyos si Gabriel nga ipakasabot si Daniel sa tanang panan-awon.

Ug nadungog ko ang tingog sa usa ka tawo sa taliwala sa mga tampi sa Ulai, nga nagtawag, ug miingon, "Gabriel, ipasabut niining tawhana ang panan-awon." Daniel 8:16

Mibalik na karon si Gabriel aron ipatin-aw kang Daniel ang nahibilin sa panan-awon ug ihatag kaniya ang susi sa pagsabot sa kataposan sa kasuko sa ulahing mga panahon. Nagsugod si Gabriel:

Kapitoan ka semana ang gitakda alang sa imong katawhan ug alang sa imong balaang siyudad, aron sa pagtapos sa kalapasan, sa pagtapos sa mga sala, sa paghimo ug pagpasig-uli tungod sa kasalanan, sa pagdala sa walay kataposang pagkamatarong, sa pagsilyo sa panan-awon ug sa panagna, ug sa pagdihog sa Labing Balaan. Busa hibalo i ug sabta, nga sukad sa paggula sa sugo sa pagpasig-uli ug sa pagtukod sa Jerusalem hangtud sa Mesiyas nga Prinsipe, adunay pito ka semana ug kan-uman ug duha ka semana; ang dalan tukoron pag-usab, ug ang kuta, bisan sa mga panahon sa kasamok. Daniel 9:24-25

The words of Gabriel are highly condensed. It is not our purpose to give a detailed explanation of this prophecy. I will provide a few key highlights but I encourage the reader to examine the work of Uriah Smith in his book *Daniel and Revelation* for greater detail.⁸¹

The seventy weeks mentioned by Gabriel start at the command given to restore Jerusalem and continue until the first coming of the Messiah. Sa

⁸¹ Kini nga libro libre nga magamit sa internet

dihang gisugdan ni Jesus ang Iyang ministryo, iyang gitumong ang panahon nga natuman, nga mao ang tagna ni Daniel mahitungod sa Mesiyas.

Ang panahon natuman na, ug ang gingharian sa Dios haduol na.
Paghinulsol, ug pagtuo sa ebanghelyo. Mark 1:15

Adunay tulo ka sugo nga gihisgotan sa basahon nga si Esdras nga gihatag sa mga hari sa Medo-Persia sa pagtukod pag-usab sa Jerusalem. Naghatag kami ug tsart sa kataposan sa kapitulo 16 nga naglatid sa kapitoan ka semana nga tagna may kalabotan sa 2300 ka tuig nga tagna. Ang kapitoan ka semana nagrepresentar sa kapitoan ka pito ka tuig. Ang sugo nga gihatag niadtong 457 B.C. ang pagtukod pag-usab sa templo miabot hangtod sa A.D. 27 sa dihang gisugdan ni Jesus ang Iyang ministryo sa dihang ang 69 ka semana, o 483 ka tuig nahuman.

Sa kataposang semana sa tagna, nga naghawas sa 7 ka tuig, ang tanang punto nga gihisgotan ni Gabriel makompleto. Bisan kon ang pipila sa mga detalye sa panagna dili klaro sa imong hunahuna, nahibalo kami nga ang mga pakisayran sa Daniel 9:24 nagtumong sa buhat ni Kristo sa dihang mianhi Siya sa yuta. Gusto lang namo nga hatagan ka ug mas lapad nga konteksto alang niini nga propesiya ug kung giunsa kini pagkonektar sa panan-awon sa Daniel 8.

Ug tapus sa kan-uman ug duha ka semana ang Mesiya pagaputlon, apan dili alang sa iyang kaugalingon; ug ang katawohan sa umaabot nga prinsipal maoy molaglag sa siyudad ug sa balaang sangtuaryo. Ug ang katapusan niini mahiuban sa usa ka baha, ug hangtud sa katapusan sa gubat ang mga kalaglagan gitagal. Unya siya magatukod ug usa ka tugon uban sa daghan sulod sa usa ka semana; apan sa tunga-tunga sa semana iyang pagatapuson ang paghalad ug paghalad. Ug sa ibabaw sa pako sa mga dulumtanan adunay usa nga magalaglag, bisan hangtud nga ang pagkalaglag, nga gitagal, igabubo sa ibabaw sa biniyaan. Daniel 9:26-27

Gisultihan ni Gabriel si Daniel nga ang Mesiya pagaputlon human sa 69 ka semana. Unsa ka dugay human sa 69 ka semana gihatag sa

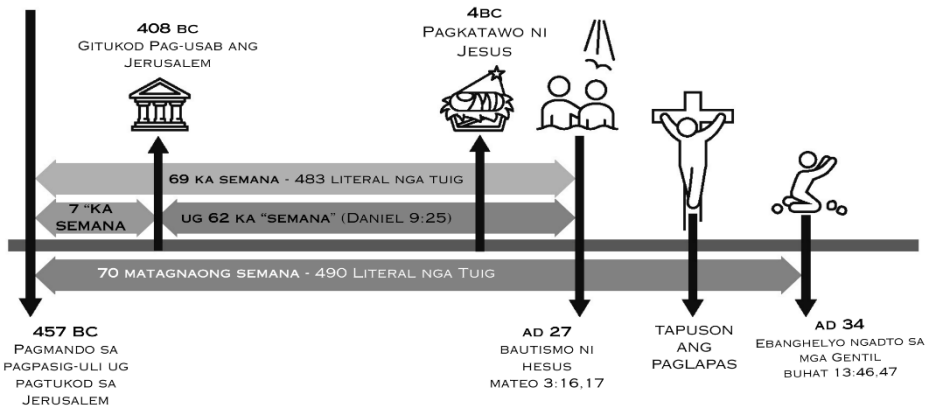
bersikulo 27. Siya giputol sa tunga-tunga sa ika-70 nga semana; sa tunga-tunga sa kataposang pito ka tuig sa tagna. Kini mao ang punto diin ang "paglapas natapus, nga nagtapos sa mga sala." (Daniel 9:24).

Ang Daniel 9:24 lahi kaayo sa pagbasa sa dihang gibunalan ang bato kon itandi sa dihang nakigsulti sa bato. Ang kamatayon ni Kristo sa konteksto sa Daang Pakigsaad nagsulti kanato mahitungod ni Jesus nga nagtagbaw sa balaang hustisiya ug busa nagtapos sa paglapas, nga nagpasabot nga ang balaod sa Dios nahupay ug busa ang pagtapos sa sala nga isyu sa kaliwatan sa tawo.

Sa pagkomento niini nga bersikulo, gitanyag ni Adam Clarke ang mosunod sa unang tulo ka punto sa Daniel 9:24:

I. Aron sa paghuman (לַחַלֵּל lechalle, sa pagpugong), ang kalapasan nga nahimo pinaagi sa pagsangyaw sa ebanghelyo, ug pagbubo sa Espiritu Santo taliwala sa mga tawo.

TAPUSON ANG PAGLAPAS

II. Aron sa pagtapos sa mga sala; hinoon וְלִהְיוֹת חַטָּאתֵיכֶם ulehathem chataoth, "aron tapuson ang mga halad-sa-sala," nga gibuhat sa atong Ginoo sa dihang iyang gihalad ang iyang walay buling nga kalag ug lawas sa krus sa makausa alang sa tanan.

III. Sa paghimo sa pagpasig-uli (ulechapper, “sa paghimo sa pagtabon-sa-sala o pagtabon-sa-sala”) alang sa kasal-anan; nga iyang gibuhath pinaagi sa makausa nga paghalad sa iyang kaugalingon. – Adam Clarke, Komentaryo sa Daniel 9:24

Ang pulong alang sa pagkahuman sa tinuud nagpasabut nga pagkahuman sa termino nga kompleto. Tan-awa ang interlinear sa Biblia Hebraica Stuttgartensia:

H7620 semana שבועיים H7651 seven שבעה H2852 mahimong
determinado על- H5921 sa ו H5971 katawhan and על- H5921 sa
עיר H5892 lungsod קדוש H6944 pagkabalaan ל to כלל H3615
makompleto ה ang אשע H6588 **rebelyon** ו and ו and ו
H8552 **makompleto** ה תטאה H2403 sala ו ug ל sa כפר H3722
tabon עון H5771 sala ו ug ל padulong הריא H935 pag abot צדק H6664
hustisya עלמים H5769 walay katapusan ו ug ל sa הוה H2856 selyo חון
H2377 panan awon ו ug ל הריא H5030 propeta ו ug ל sa משה H4886
pahid קדש H6944 pagkabalaan ו H69

Ang pagtapos sa paglapas sa tinuud gihubad ingon nga nagdala sa pagrebelde ug paglapas sa pagkompleto. Usab, ang pulong alang sa paglapas dili usa ka berbo nga magsugyot sa buhat sa pagpakasala apan kini usa ka nombre nga nagsugyot sa usa ka butang nga labi ka dako.

Atong makita dinhi sa Daniel ang mas lawom nga kahulogan sa Isaias 53:6 ug giunsa pagpadayag sa Dios ang atong silot sa Iyang Anak. Gidala sa Dios ang atong pagrebelde, ang sala sa katawhan nga naggikan sa pagluib/paglimbong ni Adan, ngadto sa kataposang pagpadayag niini.

Kini hingpit nga nahiuyon sa buhat sa duha ka mga pakigsaad. Ang Daang Kasabotan nagpahinabo nga modagaya ang atong

pagkamakasasala; kini nagdala niini sa pagkompleto. Sa higayon nga makita na nato kini sa kahingpitan niini, nan gihatagan kita ug grasya sa paghinulsol ug pagsugid niining makalilisang nga krimen batok sa Dios ug sa Iyang Anak.

Ang paghunahuna, ug unsa ka halangdon nga hunahuna kini, nga ang Dios nagpasaylo kanato sa pagpatay nga natago sa atong mga kasingkasing batok Kaniya. Ang mga pulong ni Jesus puno sa paglaum ug kamatuoran:

“Amahan pasayloa sila, kay wala sila masayod sa ilang gibuhah!”

Ang maong balaanong gugma mitandog kanako sa kinauyokan sa akong pagkatawo. Unsang pagsabot ang gipangita sa Diyos nga ihatag kanato; nga ang pagdumot nga anaa sa akong kalag mao ang tinubdan sa akong pagdumot sa mga tawo, ug unya sa pagkahibalo nga ako gawasnon nga gipasaylo niining tanan. Salamat, Amahan!

Sa tiilan sa Krus, Ako ang may martilyo; Ako ang nagmaneho niadtong mga spike; Ako ang nagluwa sa Iyang nawong, Ako ang nagbiaybiay

*Nagtan-aw ko sa langit nga
nawad-an og paglaum ug gitintal
sama ni Cain sa pag-ingon, “Dili
gayud ako pasayloon sa Dios
tungod niini!”*

ug nagbiaybiay Kaniya. Nagtan-aw ako sa langit nga nawad-an og paglaum ug gitintal sama ni Cain sa pag-ingon, “Dili gayud ako pasayloon sa Dios tungod niini!”

Apan dayon akong nadungog ang tingog ni Jesus “Amahan pasayloa si Adrian, wala siya makaamgo sa iyang gibuhah.” Panalanginan ka Ginoong

Hesus! Salamat, Salamat. Gihuptan ko ang imong pulong; Nagatoo ako nga ang Amahan naminaw kanimo; Ako misalig nga ako gipasaylo ug uban kanimo akong gitugyan ang akong kalag ngadto sa mga kamot sa Amahan nga ako unta ilansang sa krus uban ni Kristo. Nailhan ako sa usa nga akong nasamdan ug natusok ako uban Kaniya sa paghunahuna sa akong nabuhah.

Nanghinaut ko nga makita nimo ang kahayag niini. Nagbarug sa Labing Balaan nga Dapit, ang Krus mao ang pagpadayag sa pagrebelde sa tawo nga makompleto; nadala sa bug-os - ug nga diin kini nga sala midagsang, ang grasya labaw nga modagaya niadtong mosalig sa pulong sa Dios nga nag-ingon nga kita gipasaylo.

Kini nagdala kanato ngadto sa kasingkasing sa pagtabon-sa-sala. Kung adunay usa nga mikuha sa imong anak nga lalaki ug mipatay kaniya sa labing kasilag, barbaro nga paagi, mahimo ka bang modangup kanila ug moingon, Gipasaylo ko ikaw nga walay bayad? Ang maong talagsaong gugma midagayday gikan sa trono sa Amahan! Ang iyang kinaiya matahum kaayo, matahum kaayo, labaw pa sa bisan unsang maayo nga atong mahunahuna. Kini mao ang pagtabon-sa-sala. Kini mao ang hingpit nga pagpasig-uli. Ang atong kasuko, ang atong hustisya nga gipakita kang Kristo hingpit nga gipasaylo sa Amahan.

Panalanginan ka Amahan sa imong gugma kanamo. Isugid ko ang akong sala kanimo. Nahibal-an ko ang pagdumot nga milungtad sa akong kalag. Naghinulsol ako ug gigakos ko ang imong pagpasaylo. Kinahanglan nga madala kini sa hingpit sa dili pa nako masabtan ang anaa sa akong kasingkasing apan mituo ako niini, gidawat ko kini, gisugid ko kini ug nahibal-an ko nga nadawat nako ang pagtabon-sa-sala. Sa katapusan, ako usa uban kanimo. Nahiusa ako sa Diyos nga wala gayod masuko kanako, wala gayod mokondena kanako ug wala gayod maghulga kanako sa kamatayon. Hinunua mapailubon ka nga naghulat kanako, nagdani kanako pinaagi sa Imong Espiritu. Salamat, Amahan, alang niining talagsaon nga pagtabon-sa-sala.

KAPITULO 27

WALA NA ANG CHRONOS

Ang anghel Gabriel gisugo sa paghimo kang Daniel nga masabtan ang panan-awon sa Daniel 8. (Daniel 8:19). Gipakita kang Daniel kon unsay mahitabo sa kataposang kataposan sa kasuko; nagpasabot sa pagpadayag sa pagdumot sa tawo ngadto sa Dios sama sa atong gihisgutan sa kapitulo 4. Ingon sa atong nahisgotan na, duha ka makalaglag nga mga gahum ang gipakita ngadto kang Daniel nga moyatak sa Sangtuaryo ug sa katawhan sa Dios. Magpadayon kini sulod sa 2300 ka tuig.

Sa ulahi nga panahon, si Daniel nakadawat og mas detalyado nga paghulagway sa kasaysayan sa tawo sa kasuko sa tawo batok sa plano sa Dios sa pagluwas kanila. Gilista ni Gabriel ang sunodsunod nga mga gingharian ug ang ilang mga panagbangi nga iyang gihulagway nga Hari sa Amihanan ug Hari sa Habagatan. Iyang gihubit ang yugto sa panahon diin ang paganong Roma mihatag ug dalan ngadto sa papa nga Roma sa mosunod nga mga bersikulo:

"Kay ang mga sakayan gikan sa Cyprus magahawan sa iya; busa siya magapanuko, ug magabalik uban sa kalagot batok sa balaang kasabotan, ug magahimo og kadaut. Busa siya magabalik ug

magahatag og pagtagad ngadto sa mga nagbiya sa balaang kasabotan. Ug ang mga pwersa ipundok niining pagabalik, ug ila nga pagapasipalaan ang balaang kuta; unya kuhaon nila ang adlaw-adlaw nga mga halad, ug ibutang didto ang dulumtanan sa pagkabiniyaan. Ang mga nagahimo sa dautan batok sa kasabotan iya pagabungkagon pinaagi sa pagpakig-ambit sa mga pulong, apan ang mga tawo nga nakaila sa ilang Dios magapadayon ug magahimo og dakong mga buhat." Daniel 11:30-32

Girekomendar nako ang pagbasa sa komentaryo ni Uriah Smith sa Daniel kapitulo 11 aron makuha ang mga detalye sa kasaysayan niini nga panagna.

Gibayaw sa Papa Roma ang mga prinsipyo sa pagano nga sakripisyo sa paghupay samtang gikuha ang pagano nga mga porma, ug gipulihan kini sa mga katumbas nga Kristiyano. Gikan niini nga panahon, ang katawhan sa Dios gilutos sulod sa 1260 ka tuig.

Magasulti siya ug magarbohong mga pulong batok sa Labing Halangdon, magalutos sa mga balaan sa Labing Halangdon, ug magatinguha sa pag-usab sa mga panahon ug sa balaod. Unya ang mga balaan igatugyan ngadto sa iyang kamot sulod sa usa ka panahon ug mga panahon ug tunga sa panahon.⁸² Daniel 7:25

Gihulagway ni Gabriel ang mga panghitabo hangtod sa pagtapos sa pagsulay sa dihang mitindog si Miguel nga arkangel. Human ipakita kining tanan nga mga butang, si Daniel dayon gisultihan sa pagsilyo sa basahon hangtod sa panahon sa kataposan. (Daniel 12:4). Unya may usa ka tawo nga nagbisti ug lino nga mitungha sa ibabaw sa mga tubig sa suba ug mibakyaw sa iyang kamot ug nanumpa pinaagi Kaniya nga buhi hangtod sa kahangtoran.

Kining mao nga manulonda makita sa Pinadayag kapitulo 10 ug mao kini ang iyang gisulti didto nga buot natong susihon pag-ayo. Niini

⁸² Ang termino nga Oras, Panahon ug Katunga sa Panahon parehas sa 1260 ka tuig nga matag-naon. Tan-awa ang Pinadayag 12:6,14

nga kapitulo, ang basahon nga gisirhan karon naabli na usab. (Pinadayag 10:2). Matikdi ang iyang giingon:

Ug nanumpa pinaagi kaniya nga buhi hangtud sa kahangturan, nga nagbuhat sa langit, ug sa mga butang nga anaa niini, ug sa yuta, ug sa mga butang nga ania niini, ug sa dagat, **ug sa mga butang nga anaa niini, nga wala nay panahon:** Pinadayag 10:5-6 (KJV)

Ang panahon niini nga pahayag gikan sa anghel mao ang panahon sa katapusan nga mga panahon. Niini nga panahon ang anghel nagpaila nga adunay usa ka paglangan o nga ang oras hapit na. Ang Gregong pulong mao ang Chronos. Kini nga pahayag hinungdanon kaayo, apan aron mahibal-an kini kinahanglan naton nga magkalot ug lawom sa mitolohiya sa Gresya sa Chronos.

Ang Chronos, nailhan usab nga Aion, mao ang personipikasyon sa panahon sa mitolohiya sa Gresya. Gibuhat siya sa kaugalingon ug giisip nga adunay porma sa usa ka bitin nga tulo ang ulo. Ang mga ulo kay sa tawo, toro ug leon.⁸³

Ang Chronos nalibog na sa, o tingali nahibal-an nga adunay, ang Titan Cronus sa karaan tungod sa pagkaparehas sa mga ngalan. Ang pag-ila nahimong mas kaylap sa panahon sa Renaissance, nga nagpatungha sa iconograpiya sa Father Time nga naggamit sa pag-ani scythe.

Ang tig-ani nga galab naghawas sa iyang makalaglag-sa-tanan nga kinaiya, tungod kay sa kataposang panahon iyang laglagon ang tanang nagpuyo sa yuta. Ang kadaghanan pamilyar sa ekspresyong "mga kadaot sa panahon" o bisan sa termino nga panahon sa pagtapos. Kini may kalabotan sa Chronos.

Nasayod unta si apostol Pablo niini nga mitolohiya ug busa ang iyang mga pulong nga gisulat sa ubos adunay lawom nga kahulogan.

... kinsa [ang Dios] nagluwas kanato ug nagtawag kanato sa usa ka balaan nga pagtawag, dili sumala sa atong mga buhat, kondili sumala sa Iyang kaugalingong katuyoan ug grasya nga gihatag

⁸³ https://www.greekmythology.com/Other_Gods/Primordial/Chronos/

kanato diha kang Kristo Jesus sa **wala pa ang panahon**,...

2 Timoteo 1:9

Ang mga pulong nga nagsugod sa panahon mao ang Chronos Aion. Gisultihan kita ni Pablo nga ang Diyos sa langit nag-una sa Chronos Aion. Imposible alang sa katawhan ang tinuod nga pagpasalamat sa pagkinabuhi sa wala pa ang panahon. Para sa mga Griego nga hunahuna dili makatarunganon ang paghunahuna sa usa ka Diyos nga naglungtad sa wala pa ang panahon.

Kay mao kini ang giingon sa Hataas ug **Hataas nga Usa nga nagapuyo sa kahangturan**, kansang ngalan mao ang Balaan: “Ako nagapuyo sa hataas ug balaan nga dapit, uban kaniya nga adunay usa ka mahinulsulon ug mapaubsanon nga espiritu, aron sa pagpabuhi sa espiritu sa mapaubsanon, ug sa pagpabuhi sa kasingkasing sa mga mahinulsulon. Isaias 57:15

Ang Dios nagpuyo sa kahangturan. Ang mga lalaki nagpuyo sa panahon. Unsa ang kalainan? Kamatayon. Ang pagpaila sa kamatayon ngadto sa uniberso nakapausab sa kahangturan ngadto sa panahon. Ang kamatayon nagagikan kang Satanas, kanang halas sa karaan (Pinadayag 12:9), busa haom nga ang Chronos sabton ingong tulo ka ulo nga bitin.

Sa dihang gipanamkon ni Adan sa iyang kasingkasing ang pagluib sa pagpatay sa Anak sa Dios, nahulog siya gikan sa kahangturan ngadto sa panahon; iyang nasabtan ang usa ka kamatuoran diin ang paglungtad mohunong. Sa dihang si Adan sayop nga nagpahayag sa iyang mga hunahuna sa kamatayon ngadto sa Diyos, naghunahuna nga ang Diyos mopatay kaniya, iyang gitimbrehan ang iyang kaugalingon sa panahon ug nahimong ulipon ni Chronos. Nahimo siyang nagpa-abot sa panahon.

Ang paglaom sa kamatayon nagbag-o sa kinaiya sa panahon ngadto sa walay hunong nga tigdumala sa buluhaton. Sulod sa mga gingharian sa kahangturan, ang panahon walay gahum sa pagpugos sa kalag o pagmugna og kahadlok, nagsilbi lamang kini niadtong mga walay katapusan.

Kini mao ang dili tinuyo nga tinguha sa pagpatay sa Anak sa Dios nga nagpuyo sa mga kasingkasing sa mga tawo; nga gipakita sa atong pagkawalay pagsalig ug pagkondenar sa usag usa, nga nagpugong kanato sa pagkaulipon sa panahon.

Ang kahulogan sa mga pulong sa manulonda nga kinahanglang “wala nay panahon” nagsulti kanato nga ang usa ka mensahe moabot sa yuta nga magtudlo sa mga tawo nga ang Diyos dili Diyos sa kamatayon. Kini magtudlo kanato nga ang atong pagdumot sa Dios ug sa Iyang Anak mao ang makalit-ag kanato sa panahon ug ang kalisang nga mahurot na kita niini ug busa nagkinabuhi kita sa kahadlok sa kamatayon sa tibuok natong kinabuhi. (Hebreo 2:15).

Sa diha nga kini nga mensahe sa "panahon wala na" moabut, kini imposible nga mahubad gikan sa

gingharian sa kamatayon niini nga kalibutan ngadto sa gingharian sa kahangturan samtang nagtuo nga ang Dios mao ang usa ka Dios sa kamatayon. Ang kinabuhing dayon nagpasabot nga nagsimba ka karon sa usa ka binuhat nga wala mokuha sa kinabuhi ni manghulga sa paghunosa sa kinabuhi, sa ingon nagtangtang sa panahon isip atong agalon.

Si Jesus wala gayud maghisgot sa Iyang kaugalingon o sa Iyang Amahan ingong mga binuhat nga nagpahamtang ug kamatayon. Ang lohika niini bug-os nga dili makatarunganon. Kay ang Diyos nga naglungtad sa wala pa ang panahon nagpasabot lamang nga Siya

*Sa dihang si Adan sayop nga
nagpahayag sa iyang hunahuna sa
kamatayon ngadto sa Diyos,
naghunahuna nga patyon siya sa Diyos,
iyang gitimbrehan ang iyang
kaugalingon sa panahon ug
nahimong ulipon ni Chronos.*

nagpuyo sa usa ka gingharian nga wala gayod magbaton sa ideya sa kamatayon o pagkuha sa kinabuhi. Kon gihulga pa sa Diyos ang bisan kinsa sa Iyang mga linalang sa kamatayon, himoon unta Niya si Chronos nga ilang agalon inay sa Iyang kaugalingon. Sulayi nga masabtan kini nga mga baruganan ug ang mga implikasyon niini sa mosunod nga bersikulo:

... apan karon gipadayag pinaagi sa pagpakita sa atong Manluluwas nga si Jesu-Kristo, nga **nagwagtang sa kamatayon ug nagdala sa kinabuhi ug pagka-imortal ngadto sa kahayag pinaagi sa ebanghelyo**,... 2 Timoteo 1:10

Sa dihang si Hesus namatay sa Krus, Iyang giwagtang ang kamatayon. Giunsa Niya pagbuhat kini?

Busa tungod kay ang mga anak nakaambit man sa unod ug dugo, siya sa iyang kaugalingon nakig-ambit usab niini, aron pinaagi sa kamatayon iyang malaglag ang adunay gahum sa kamatayon, nga mao, ang yawa. Hebreohanon 2:14

Gihuptan ni Satanas ang tawhanong rasa ubos sa pagmando sa kamatayon. Kini tungod kay iya kitang gikombinsir nga ang Dios dili makapasaylo kanato gawas kon ang dugo sa Anak sa Dios giula. Gikombinsir ni Satanas ang katawhan nga gusto sa Diyos nga patyon kita ug andam nga isakripisyo ang Iyang Anak puli kanato. Kini usa ka satanic nga henyo tungod kay kini magtago sa atong pagluib/paglimbong nga gusto gyud nga patyon ang Anak sa Dios.

Sa dihang si Jesus namatay sa Krus, giablihan Niya kita sa pagtuo nga kita mapasaylo; Giablihan niya pag-usab ang pultahan ngadto sa kahangturan.

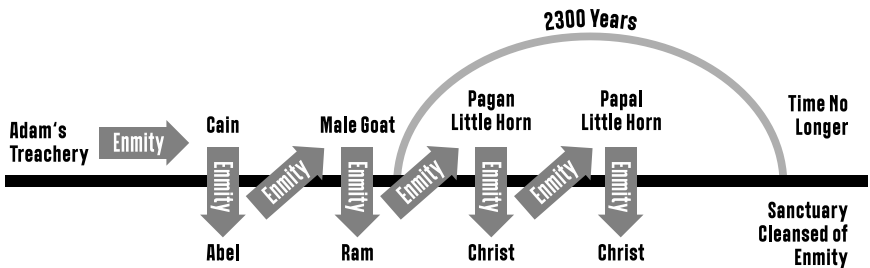
... aron sa pagpabuka sa ilang mga mata, aron sa pagpaliso kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag, ug gikan sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios, aron sila makadawat sa kapasayloan sa mga sala ug sa usa ka panulondon uban kanila nga gibalaan pinaagi sa pagtoo kanako. Mga Buhat 26:18

Si Jesus mao ang pagkabanhaw ug ang kinabuhi. Dili siya kinabuhi ug kamatayon. Kung gipatay ni Kristo ang mga tawo, nan Siya usab mahimong usa ka ulipon sa Chronos tungod kay kini nagpasabut nga Siya naglihok sumala sa mga prinsipyo.

Sa unsang paagi kini nalangkit sa pagtabon-sa-sala? Kini lang: Aron kita hingpit nga mapasig-uli ngadto sa atong Amahan sa langit, kita kinahanglan nga makakita Kaniya pinaagi sa lente sa Panahon nga Dili na; kinahanglan natong tan-awon Siya isip ang Dios sa kinabuhi lamang ug dili ang Dios sa kamatayon. Kon makita nato ang Diyos niining paagiha, ang atong sangtuwaryo o templo sa lawas mahinloan sa kasuko, mahinloan sa panag-away nga anaa na sa kasingkasing sa tawo sukad pa sa sinugdan. Ang kasuko sa laking kanding batok sa laking karnero, nga milanog balik sa dihang gipatay ni Cain si Abel, sa katapusan mahinloan gikan sa kasingkasing sa tawo. Kon dili nato tugotan ang Dios nga mobuhat niining espesyal nga buluhaton sa katapusan sa panahon dinhi kanato, dili kita mapasig-uli; kita mas madala sa kahadlok samtang ang kalibutan nahugno sa atong palibut ug sa katapusan ang Chronos magdala kanato ngadto sa walay katapusan nga kangitngit ug kamatayon.

Sa pagtan-aw sa unahan sa panahon, gikan sa panahon ni Daniel, nakita sa Dios ang pagdumot sa mga tawo nga gipadayag diha sa paganong

THE END OF THE INDIGNATION—Daniel 8

ANG KATAPUSAN SA KASUKO

Cebuano sistema sa

Adams Treachery-Ang
paglimbong sa Dios
Enmity- Kahangturan

Time no longer- Dili na Panahon

Sanctuary cleansed of enmity-

Sanctuary gihinloan sa
panagdumot o kasuko

ng simbahan

paagi sa pagtudlo sa Puli sa Silot. Nakita sa Dios nga mokabat kini ug

2300 ka tuig gikan sa panahon human sa pagkinabuhi ni Daniel sa dili pa ang kalibutan moabli sa hingpit sa ilang mga kasingkasing ngadto sa ideya nga ang Dios wala gayud magkinahanglan og sakripisyo ug halad. Nagkinahanglan kini og 2000 ka tuig sa dili pa ang hingpit nga reyalidad sa gibuhat ni Kristo didto sa Krus aron mahigmata sa tawhanong panimuot, sa hingpit nga pagwagtang sa kamatayon ug pag-abli sa pultahan ngadto sa kahangturan.

Pinaagi sa pagtan-aw kita nausab. (2 Corinto 3:18). Kung wala ka makakita og kamatayon diha kang Kristo ug sa Iyang Amahan, nan mabalhin ka ngadto sa gingharian sa kahangturan. Ang kamatayon dili makagahom kanimo tungod kay mihunong ka sa pagsimba sa Dios sa kamatayon.

Kadto nga gikan sa sinugdanan, nga among nadungog, nga among nakita sa among mga mata, nga among gitan-aw, ug among nakuptan sa among mga kamot, mahitungod sa Pulong sa kinabuhi—**ang kinabuhi gipadayag, ug kami nakakita, ug kami nagpamatuod, ug nagpahayag nganha kaninyo niana nga kinabuhing dayon nga diha uban sa Amahan ug gipakita kanamo**—nga among nakita ug nadungog among gipahayag nganha kaninyo, aron kamo usab makabaton ug pakig-ambitay uban kanamo; ug sa pagkatinuod ang atong panag-uban anaa sa Amahan ug sa Iyang Anak nga si Jesu-Kristo. 1 Juan 1:1-3

Nakita ba nimo kining kinabuhing dayon nga uban sa Amahan? Napadayag ba Siya kanimo? Kung nagtuo ka nga gilaglag sa Diyos ang mga daotan (imbis nga ang ilang kalaglagan resulta sa ilang kaugalingon nga pagdumili nga ayohon), nan dili nimo makita kini nga kinabuhing dayon ug kinahanglan magpabilin sa ilawom sa pagkaulipon ni Chronos. Minahal nga magbabasa, mahimong matintal ka nga isalikway ang imong gibasa tungod kay kini nagsulti kanimo gikan sa usa ka balangkas nga dili nimo pamilyar. Tingali katingad-an kini kanimo, apan pangitaa ang Ginoo sa tibuok mong kasingkasing, pag-ampo alang sa kaalam ug tan-awa nga diha kang Kristo Jesus tinuod nga napildi ang Chronos ug nagsugod ang kahangturan.

ATONEMENT

Atong hinumduman nga ang mga hunahuna sa Dios dili atong mga hunahuna ug ni atong mga dalan Iyang mga paagi.

KAPITULO 28

AKONG HINIGUGMANG ANAK

Ukon wala bala kamo makahibalo, mga kauturan (kay nagahambal ako sa mga nakahibalo sang kasogoan), nga ang kasugoan nagagahom sa tawo samtang nagakabuhi sia? Roma7:1

Ang aktuwal nga Grego niini nga bersikulo nag-ingon: "Ang balaod adunay kamandoan sa usa ka tawo samtang buhi pa si Chronos." Sa pagkatinuod, mahimo natong hubaron kini nga "samtang molungtad pa ang panahon," apan ang mas lawom nga implikasyon mao nga ang balaod mahitungod sa kamatayon nagmando kanato basta kita mga anak ni Chronos.

Sama sa atong gipakita sa kataposang kapitulo, nahimo kitang mga anak ni Chronos sa dihang mituo kita nga ang Diyos maoy Diyos sa kamatayon. Ang kamatayon naghatag sa Chronos sa kamandoan kanato ug nagsugnib sa atong pagdumot pinaagi sa paghunahuna nga ang Dios usa ka adlaw magtapos sa atong mga kinabuhi; Iya kitang dad-on ngadto sa kamatayon. Gitawag kini ni Pablo nga balaod sa sala ug kamatayon. (Roma 8:2).

Kini mitultol sa daghan sa panahon sa pagsimba. Ang pagsimba sa mga atleta sa Olympic kasagarang gibase sa panahon. Ang bulawan nga medalya gihatag sa labing paspas nga oras o ang usa nga nagpildi sa oras nga labing maayo.

Paminawa ang liriko sa sikat nga kanta nga Enya nga gitawag ug Only Time:

Kinsay makaingon asa paingon ang dalan;
 diin ang adlaw nagaagay, ang oras ra
 Ug kinsay makasulti kung motubo ang imong gugma
 ingon sa gipili sa imong kasingkasing, oras ra
 Kinsay makasulti nganong nanghupaw ang imong kasingkasing;
 samtang naglupad ang imong gugma, oras ra
 Ug kinsay makasulti nganong naghilak ang imong kasingkasing
 kung ang imong gugma mamakak, oras ra

Kini nga mga liriko nagpakita sa pagsimba kang Chronos ug sa iyang pagkagamhanan ibabaw sa tawhanong rasa pinaagi sa paglimbong nga ang Diyos maoy Diyos sa kamatayon.

Si Kristo nga sa wala pa ang Chronos, nag-abli alang kanato sa mga ganghaan sa kinabuhi. Sa pagtagbaw sa mga gipangayo sa balaod sa sala ug kamatayon, giablihan ni Kristo ang pultahan sa hunahuna sa tawo nga adunay posibilidad nga makalingkawas sa kamatayon. Gipahayag kini ni Pablo niining paagiha:

Busa, mga igsoon ko, nangamatay usab kamo ngadto sa kasugoan pinaagi sa lawas ni Cristo, aron kamo managminyo sa lain — ngadto kaniya nga nabanhaw gikan sa mga patay, aron kita managpamunga ngadto sa Dios. Roma7:4

Busa tungod kay ang mga anak nakaambit man sa unod ug dugo, siya sa iyang kaugalingon nakig-ambit usab niini, aron pinaagi sa kamatayon iyang malaglag ang adunay gahum sa kamatayon, nga mao, ang yawa. Hebreohanon2:14

Sa dihang gitagbaw ni Kristo ang hustisya sa bitin sa pagkamatay sa atong dapit, gihatagan Niya kita ug katakos sa pagtuo nga dili kita

patyon sa Diyos ug nga kita mapasaylo. Kini ang bugtong paagi aron mahigawas kita gikan sa pagmando sa kamatayon. Ang bato gibunalan aron sa paghatag kanato sa tubig sa kinabuhi.

Apan sama sa atong gipahayag sa sayo pa, sa dihang si Kristo midala sa atong kaugalingon sa atong kinaiyahan, Iyang gilumpag ang tunga-tunga nga bungbong sa pagbahin tali kanato ug sa Dios; Iyang gipamatay ang pagdumot nga ania kanato ug mianhi ug mipuyo uban kanato.

Diha sa lawas nga giandam alang Kaniya, nga gihiusa pag-usab ni Kristo ang Dios ug ang tawo. Ang ebidensiya niining nahiusa pag-usab nga kamatuoran gipadayag diha sa bautismo ni Jesus. Ang langit naabli ug ang Dios nakigsulti sa Iyang Anak isip usa kanato.

Ug ania karon, miabut ang usa ka tingog gikan sa langit nga nag-ingon: "Kini mao ang akong minahal nga anak, kang kinsa ang akong kalipay." Mateo 3:17 (Tyndale)

Sa dihang ang Dios nakigsulti kang Kristo, sa atong unod, Siya nakigsulti kanato nga nag-ingon nga ikaw akong minahal nga anak nga akong gikahimut-an/kalipay.

Kining mga pulonga nga gisulti sa bawtismo nagpadayag nga ang pagtabon-sa-sala natapos gikan sa kiliran sa Diyos dinhi mismo sa bawtismo. Walay bisan unsa diha sa kasingkasing sa Dios batok kanato. Gugma lamang ang Iyang gipahayag, gugma nga puno sa kalipay.

Kini nga mga pulong nga gipahayag diha kang Kristo nagpadayag sa kamatuoran nga gitago sa tawo sulod sa 4000 ka tuig pinaagi sa atong pagdumot ug pagdumot Kaniya. Diha kang Kristo, ang Dios sa kataposan makasulti sa Iyang gipangandoy nga isulti nga wala kini gituis ngadto sa bakak.

Karon ngadto kaniya nga makahimo sa pagpalig-on kaninyo sumala sa akong ebanghelyo ug sa pagwali ni Jesu-Cristo, **sumala sa pagpadayag sa tinago nga tinago sukad sa sinugdan sa kalibutan.** Roma 16:25

Pinaagi sa lawas ni Kristo, ang Dios makasulti kanato sa mga pangandoy sa Iyang kasingkasing. Kini nagpamatuod nga tinuod ang mga pulong ni Pablo:

Busa, sa dihang Siya mianhi sa kalibutan, Siya miingon: "Sakripisyo ug mga halad wala nimo tinguhaa, kondili usa ka lawas nga Imong giandam alang kanako. Sa mga halad-nga-sinunog ug mga halad alang sa sala ikaw wala mahimuot. Unya ako miingon, "Tan-awa, Ako mianhi—sa gidaghanon sa basahon nahisulat mahitungod kanako—sa pagbuhat sa Imong kabubut-on, O Dios." Hebreohanon. 10:5-7

Diha sa persona ni Kristo, ang gugma sa Dios gipadayag. Wala gayud gipatay ni Kristo ang bisan kinsa nga tawo, nga nagpakita sa Iyang Amahan nga usa ka Dios sa kinabuhi lamang. Sa pagkompleto sa buhat sa Iyang Amahan sa wala pa mamatay sa Krus, gipamatud-an ni Jesus nga ang kamatayon dili mao ang gikinahanglan sa Dios.

Kung madawat nimo kini nga kamatuoran nan mahimo kang hubaron gikan sa gingharian sa Chronos ngadto sa gingharian ni Jehova. Ang bugtong butang nga kinahanglan nimong buhaton mao ang pagdawat sa Espiritu sa Anak sa Dios ug pagtuo nga ang mga pulong nga gisulti ngadto kang Kristo sa bunyag gisulti kanimo. Dawata ang imong pagkalalaki o pagkababaye ngadto sa Dios ug ang pagtabon-sa-sala makompleto.

Si Satanas dili mopahulay kon ikaw mosulay sa pag-ikyas sa iyang gingharian. Ingon nga iyang giatake si Kristo ug gisulayan Siya sa pagpangutana kon Siya ba ang Anak sa Dios, mao usab ang buhaton ni Satanas kanimo.

Si Satanas mopahinumdom kanimo sa imong mga sala ug sa imong mga kapakyasan ug maninguha sa pagkombinsir kanimo nga dili nimo madawat ang imong pagka-anak sa Diyos pinaagi sa pagtuo pinaagi sa pagka-Anak ni Kristo.

Ang nindot nga kamatuoran mao nga si Kristo, sa kamingawan, mibuntog sa tentasyon ni Satanas sa pagduhaduha sa atong pagka-anak

sa Diyos. Ang Espiritu ni Jesus libre nga gitanyag kanato nga kita, diha kang Kristo, makabuntog usab sa mga tintasyon ni Satanas sa pagduhaduha sa atong tinuod nga pagkatawo.

Apan sa pag-abut na sa kahupnganan sa panahon, gipadala sa Dios ang iyang Anak, nga natawo sa usa ka babaye, natawo sa ilalum sa kasugoan, aron sa pagtubos niadtong anaa sa ilalum sa kasugoan, aron kita makadawat sa pagsagop ingon nga mga anak. Ug tungod kay kamo mga anak man, ang Dios nagpadala sa Espiritu sa Iyang Anak nganhi sa inyong mga kasingkasing, nga nagasinggit, "Abba, Amahan!" Busa dili na ikaw ulipon kondili anak; ug kon anak, nan, manununod sa Dios pinaagi kang Cristo. Galacia4:4-7

Ang gahum sa pagtuo nga makadawat ka sa imong pagkatawo isip anak sa Dios direktang konektado sa imong pagtuo nga si Jesus tinuod nga Anak sa Dios. Kon imong dawaton kini nga kamatuoran nan imong masabtan ang kamatuoran nga ang Dios nahigugma kanimo sama sa Iyang paghigugma sa Iyang Anak. Sama sa giingon ni Jesus:

Si Jesus miingon kaniya, "Ayaw pag-unong kanako, kay wala pa ako makasaka ngadto sa akong Amahan; apan adtoa ang akong mga igsoon ug ingna sila, 'Ako mokayab ngadto sa akong Amahan ug inyong Amahan, ug sa akong Diyos ug inyong Diyos.'" Juan 20:17

Kung nahibal-an nimo nga ang Dios imong Amahan sama nga Siya ang Amahan ni Jesus nan ang mga pulong sa Amahan, "Ikaw ang akong pinalangga nga anak" moturok sa imong kalag uban ang kinabuhi nga madagayaon. Imposible nga makuha ang parehas nga kasinatian kung motuo ka nga si Jesus ang Diyos nga dili tinuod nga Anak sa Diyos. Mahimong maghunahuna ang usa nga wala'y kalainan apan gipatin-aw kini ni Jesus sa dihang Siya miingon:

Kay Ako mihatag ngadto kanila sa mga pulong nga imong gihatag kanako; ug ilang gidawat kini, ug **hingbaloan gayud nila nga ako gikan kanimo**, ug sila mitoo nga ikaw mao ang nagpadala kanako. John 17:8 (KJV)

Ang pulong sa Griyego alang sa migawas nagpasabot sa paggawas, paggawas. Ang pagtuo mao kini ang sekreto nga gahum sa atong kaugalingong pagkaanak ngadto sa Dios ug naghatag kanato og abilidad sa pagdawat sa mga pulong sa Dios, “Ikaw ang akong pinalangga nga anak” ug sa ingon makadawat sa pagtabon-sa-sala. Sa atong mabasa sa Galacia 4:6, kini mahimo lamang kung ang Espiritu sa Anak nga Anak magpabilin kanato ug kini nga Espiritu dili makapuyo kanato kung dili kita motuo sa Anak.

Kini mao ang Bag-ong Pakigsaad nga dalan ngadto sa pagtabon-sa-sala. Wala kini magkinahanglan sa kamatayon ni Kristo aron madawat. Apan sama sa giingon na nato kaniadto, dili kita makaabot niini nga dalan gawas kon pinaagi sa Daang Pakigsaad; pinaagi sa paghampak sa bato ug sa pagpaagas sa dugo. Dayon ug niana lamang nga kita makalakaw ngadto sa mga bukton sa Amahan ug makasulti ngadto sa Bato diha sa hugot nga pagtuo ug moingon, “Ako nagtuo nga ako imong anak pinaagi sa Espiritu sa gipanganak nga Anak.”

Kini nga pagbalhin gikan sa gingharian sa kamatayon ngadto sa gingharian sa kahayag gibutang sa libro nga Identity Wars/mga gubat sa Pagkamao nga anaa sa fatheroflove.info o maranathamedia-philippines.com Naghisgot kini sa gubat sa atong mga kalag sa pagtuo nga kita mga anak sa Dios pinaagi ni Kristo. Dili kinahanglan nga pamatud-an nato ang bisan unsa o itanyag ang bisan unsa aron maabot kini nga kamatuoran; kinahanglan lang nato nga tuohan kini pinaagi sa Espiritu ni Kristo.

Apan aron mapadayon kini nga pagka-anak kinahanglan naton nga moabut sa reyalidad sa usa ka Diyos nga dili mokuha sa kinabuhi. Niana lamang kita mahimong gawasnon sa Chronos ug tinuod nga mga anak sa Dios nga walay kahadlok sa kamatayon.

Ang kinabuhi ni Jesus dinhi sa yuta mao ang nagpadayag sa kinaiya sa Iyang Amahan ug nagpahinabo sa pagtabon-sa-sala. Pinaagi sa Iyang pagka-Anak ngadto sa Amahan nga si Kristo misumpay pag-usab kanato nga andam nga sagopon niini nga gingharian. Maingon nga si

Kristo nagdani kanato ngadto sa Iyang Amahan, kita niining kataposang mga adlaw gitawag ngadto sa susamang ministryo.

KAPITULO 29

ANG MINISTERYO SA PAGPASIG-ULI

Ug ang ikanapulo nga adlaw niining ikapitong bulan mao ang Adlaw sa Pagtabon sa Sala. Kini maoy usa ka balaan nga pagkatigum alang kaninyo; pagasakiton ninyo ang inyong mga kalag, ug maghalad kamo ug halad nga hinimo pinaagi sa kalayo alang kang Jehova. Ug dili kamo magbuhat ug bisan unsa nga bulohaton nianang adlaw, kay kini mao ang adlaw sa pagtabon-sa-sala, aron sa pagbuhat ug pagtabon-sa-sala alang kaninyo sa atubangan ni Jehova nga inyong Dios. Kay bisan kinsa nga tawo nga walay kaguol sa kalag niadtong adlaw pagaputlon gikan sa iyang katawohan. Levitico 23:27-29

Alang sa tawo nga nagpabilin sa halaran nga tumbaga, ug nag-isip sa Dios nga nangayo sa kamatayon niadtong wala maghinulsol, aron ang hustisya matagbaw, aduna lamang mga mahadlokong nagpaabot sa paghukom.

Kadtong dili isipon nga takos sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala pagaputlon. Bisan pa niana, adunay daghan kinsa, bisag kulang pa sa kaalam bahin sa mga dalan sa Diyos, makasulod sa langit pinaagi sa ilang dakong pagtuo. Nakadawat sila sa mahigugmaong pagpasaylo sa Dios sa hilabihan nga, sama sa babaye nga naghunahuna nga gitawag

siya ni Jesus nga iro, ang ilang pagtuo nagdala kanila pinaagi sa ilang sayop nga pagsabot ngadto sa kinabuhing dayon.

Apan sa katapusang mga adlaw sa kasaysayan sa yuta, kadtong nakadawat sa selyo sa Dios kinahanglan nga moabut ngadto sa tinuod nga kahibalo sa Amahan aron makalahutay sa katapusang pagsulay sa katawhan, sa dihang ang pagsulay sa tawo mosira ug kadtong nagpuyo sa yuta mobarug atubangan sa Dios nga walay tigpataliwala.

Ug siya miingon kanako: "Ayaw pagsilyi ang mga pulong sa tagna niini nga basahon, kay ang panahon haduol na. Siya nga dili matarung, pasagdi nga dili matarung gihapon; siya nga mahugaw, pasagdi nga mahugaw gihapon siya; siya nga matarung, pamatarunga gihapon siya; siya nga balaan, pabalaanon gihapon siya." "Ug ania karon, Ako moanhi sa madali, ug ang Akong balus uban kanako, sa paghatag sa matag-usa sumala sa iyang buhat." Pinadayag 22:10-12

Siya nakakita nga walay tawo, ug nahibulong nga walay tigpataliwala; busa ang Iyang kaugalingon nga buktong nagdala og kaluwasan alang Kaniya; ug ang Iyang kaugalingong pagkamatarung, kini nagpalig-on Kaniya. Isaias 59:16

Among gihisgutan sa dakong detalye ang mga kalainan tali sa mga prinsipyo sa pagtabon-sa-sala sa mainstream nga Kristiyanismo ug niadtong naglakaw sa dalan sa kalihokan sa Adbiyento ngadto sa mas lalom nga pagpabili sa tanan nga gisulti sa Kasulatan mahitungod niini nga hilisgutan.

Among gihisgutan kung giunsa sa mga Adventista sa paglakaw ngadto sa Labing Balaan nga Dapit uban ni Jesus sa anti-tipikal nga Adlaw sa Pagtabon-sa-sala, ug sa pagkakita sa kamahinungdanon sa Iyang balaod, nagdugang sa ilang pagbati sa kahadlok tungod sa ilang pagtuo sa usa ka Dios kansang hustisya nangayo ug kamatayon. Importante ang pagbalhin gikan niini nga kangitngit ngadto sa mahimayaong kahayag sa usa ka Dios nga sama ni Jesus sa dihang dinhi pa Siya sa yuta.

Ang kahadlok sa pagkinabuhi diha sa panan-aw sa Dios nga walay tigpataliwala, inubanan sa pagtoo sa usa ka Dios nga molaglag sa malapason, naghimo niini nga hilabihan kalisud sa pagkupot sa pagtoo. Ang uban nga naghago ilalom sa sayop nga ideya nga ang Dios nangayo sa kamatayon modaog diha sa pagtuo sama kang Abraham; apan adunay mas maayong dalan nga pagalaktan ug alang sa 144,000 nga makaangkon sa kadaogan batok sa mananap ug sa iyang larawan, kini nga dalan mao ang labing luwas nga agian.

Ang gugma nahingpit sa atong taliwala niini: aron kita adunay pagsalig sa adlaw sa paghukom; kay ingon nga Siya mao, mao usab kita niining kalibutana. Walay kahadlok sa gugma; apan ang hingpit nga gugma nagahingilin sa kahadlok, kay ang kahadlok naglakip sa pagsakit. Apan siya nga nahadlok wala mahingpit sa gugma. Kita nahigugma Kaniya tungod kay Siya unang nahigugma kanato. 1 Juan 4:17-19

Ang elemento nga naghatag kanatog kaisog sa adlaw sa paghukom mao nga kita mianhi aron makakita sa Amahan sama sa pagtan-aw ni Jesus Kaniya. Sama kita ni Jesus nga nahibal-an nato nga ang Amahan tinuod nga maloloy-on, mapuangoron ug mapailubon sa kinaiya, ug nga Iyang itugyan ang Iyang kinabuhi sa dili pa maghunahuna sa pagkuha sa kinabuhi sa uban.

Ang rason nga dili kita makabaton og hingpit nga gugma alang sa Dios tungod sa atong kahadlok Kaniya pinaagi sa gihunahuna nga hulga sa kamatayon. Si Juan nagsulti kanato nga ang kahadlok moabut tungod sa pagsakit. Ang pagsakit sa Griyego nagpasabut nga silot nga pagpahamtang. Kon atong huptan ang pagtuo nga silotan kita sa Diyos ug putlon kita sa kamatayon, dili kita makalingkawas sa kahadlok ug busa dili kita mahimong hingpit sa gugma.

Sa akong giingon, adunay pipila nga, sama kang Abraham, maghago ubos sa sayop nga pagtan-aw sa kinaiya sa Dios ug sa gihapon magmadaugon, apan kini nga pagtoo matagbaw lamang diha sa pagkamartir. Ang 144,000 nga nakaagi sa kataposang krisis nga wala makakita sa kamatayon kinahanglang biyaan ang sayop nga ideya nga

ang Diyos—ingon nga usa nga mopatay—posibleng mobiya kanato ug mobiya kanato nga mamatay sa atong mga sala.

Ang reyalidad alang kanatong tanan mao nga, sama kang Kristo sa Krus, matintal kita sa paghunahuna nga ang Dios mibiya kanato, sa dihang ang gahom nga nagporma ug larawan sa mananap maoy magpahinabo sa tanan nga mosimba sa mananap o mamatay.

Unya nakita ko ang laing mapintas nga mananap nga migula sa yuta, ug siya adunay duha ka sungay sama sa usa ka cordero ug misulti sama sa usa ka dragon. Ug gigamit niya ang tanang pagbulot-an sa nahaunang mapintas nga mananap diha sa iyang atubangan, ug gipasimba niya ang yuta ug ang mga nanagpuyo niini sa nahaunang mananap, kansang samad nga ikamatay naayo na. Naghimo siyag dagkong mga milagro, nga tungod niana gipakanaog niya ang kalayo gikan sa langit sa yuta sa atubangan sa mga tawo. Ug gilimbongan niya ang mga nanagpuyo sa yuta—pinaagi sa mga ilhanan nga gihatag kaniya sa pagbuhat sa atubangan sa mananap nga mapintas, nga nag-ingon sa mga nanagpuyo sa yuta sa pagbuhat ug larawan sa mananap nga nasamdan sa espada ug nabuhi. Gihatagan siya ug gahum sa paghatag ug gininhawa sa larawan sa mapintas nga mananap, aron ang larawan sa mapintas nga mananap makasulti ug makapapatay sa tanan nga dili mosimba sa larawan sa mapintas nga mananap. Pinadayag 13:11-15

Ang kamatuoran sa mahigugmaong kinaiya sa Dios maoy hinungdan sa kasakit sa kalag, dili ang kahadlok nga patyon ka sa Dios kon dili ka maghinulsol. Ang kalainan tali niining duha ka mga posisyon dako kaayo.

Ang gahum nga girepresentahan dinhi mao ang Estados Unidos sa Amerika. Moabot kini sa dapit sa iyang karera diin ipatuman niini ang pagsimba sa unang mananap, nga mao ang Papado. Kining tanan detalyado sa librong Daniel ug Pinadayag ni Uriah Smith.

Sa dili pa ipatuman kining sugo sa kamatayon, ang mensahe sa mahigugmaong kinaiya sa atong Amahan molukop sa tibuok yuta.

Human niining mga butanga, nakita ko ang laing anghel nga nanaug gikan sa langit, nga may dakong awtoridad, ug ang **yuta nadan-agan sa iyang himaya**. Ug siya misinggit sa makusog nga tingog, nga nag-ingon, "Nahulog na, nahulog na ang bantugang Babilonia, ug nahimong puloy-anan sa mga yawa, bilanggoan alang sa tanang espiritu nga mahugaw, ug halwa alang sa tanang langgam nga mahugaw ug gidumtan! Kay ang tanang mga nasud nakainum sa bino sa kapungot sa iyang pagpakighilawas, ang mga hari sa yuta nakighilawas uban kaniya, ug ang mga magpapatigayon sa yuta nahimong dato tungod sa kadagaya sa iyang kaluho." Ug nadungog ko ang laing tingog gikan sa langit nga nag-ingon, "Gumula kamo kaniya, akong katawhan, aron dili kamo makaambit sa iyang mga sala, ug aron dili kamo makadawat sa iyang mga hampak." Pinadayag 18:1-4

Ang Dios ipresentar nga hingpit nga dili mapintas ug dili makondenar sa kinaiya. Ang gahum sa Balaang Espiritu mopuno niadtong mohatag niini nga mensahe sa usa ka gidak-on nga sila mopakita niini nga kinaiya sa kompleto. Sila mapuno pag-ayo sa Iyang gugma nga, sama sa kahumot sa alabastro nga kahon ni Maria, kini dili matago gikan sa kalibutan.

Kadtong modawat sa mensahe magasakit sa ilang mga kalag sa pagbasol tungod kay sila mituo sa Dios nga usa ka maglalaglag. Ilang isugid ang ilang walay tuyo nga pagdumot batok sa Dios ug sa Iyang Anak. **Ang kamatuoran sa mahigugmaong kinaiya sa Dios maoy hinungdan sa kasakit sa kalag, dili ang kahadlok nga patyon ka sa Dios kon dili ka maghinulsol.** Ang kalainan tali niining duha ka posisyon dako kaayo; kini ang kalainan tali sa kinabuhi ug kamatayon.

Kadtong dili modawat sa mensahe sa mahigugmaon ug maloloy-on nga kinaiya sa Dios magaputol sa ilang kaugalingon. Ingon nga ilang gihukman ug gikondenar ang uban, mao usab sila karon maghukom sa

ilang kaugalingon sa ilang pagdumili sa pagdawit sa masanag nga kahayag nga nagatabon sa yuta.

Busa, sukad karon, wala na kami magtagad kang bisan kinsa sumala sa unod. Bisan tuod kami nakaila kang Kristo sumala sa unod, apan karon wala na kami makaila kaniya sa ingon niini. Busa, kon ang bisan kinsa anaa kang Kristo, siya bag-ong binuhat; ang daan nga mga butang nangagi na; tan-awa, ang tanang mga butang nahimong bag-o. Karon ang tanang mga butang iya sa Dios, nga nagpasig-uli kanato ngadto sa Iyang kaugalingon pinaagi kang Jesu-Cristo, ug naghatag kanato sa ministerio sa pagpasig-uli, nga mao, nga ang Dios diha kang Cristo nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa Iyang kaugalingon, nga wala mag-ihap sa ilang mga paglapas ngadto kanila, ug **nagtugyan kanato sa pulong sa pagpasig-uli.** 2 Corinto 5:16-19

Si Kristo mianhi niining yutaa aron sa pagpasig-uli kanato ngadto sa Dios pinaagi sa pagpadayag sa Iyang mahigugmaong kinaiya, nga sa pagkatinuod mao ang kinaiya sa Iyang Amahan. Kini nga buhat sa pagpasig-uli gitugyan kanato, sa pagbuhat sama sa Iyang gibuhat.

Ang Bibliya nagsulti kanato nga kita gipasig-uli ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon ni Kristo (Roma 5:10), apan kini nga pagpasig-uli nahitabo tungod kay si Kristo nahigugma kanato pag-ayo nga Siya andam alang sa katawhan sa pagsalikway ug pagpatay Kaniya samtang Siya nagpadayag pa sa usa ka kinaiya sa mahigugmaong pagpasaylo. Sa Bag-ong Kasabotan nga gambalay si Kristo wala mamatay aron sa pagtagbaw sa kasuko sa Iyang Amahan batok kanato kondili Siya namatay tungod sa atong tawhanong kasuko batok Kaniya. Iyang gipadayag ang atong kapungot ug pagdumot ngadto sa Dios ug sa atong isigkatawo ug unya, sa dihang kita maghinulsol, Iyang ipadayag kon unsaon nato paglihok ilalom sa pagsulay—sa pagpas-an niini uban ang mahigugmaong grasya, nga dili mokondenar ni bisan kinsang tawo. Bisan kung gibuhat nato kini ngadto Kaniya, ang Iyang talagsaon nga gugma mipasaylo gihapon kanato ug naghunahuna unsaon sa pagkab-ot ug pagtudlo kanato. Ang ingon ka bililhon ug talagsaon nga gugma.

Niining katapusang mga adlaw, ang mga panghitabo nga nahitabo sa kinabuhi ni Kristo masubli sa Iyang mga sumusunod:

Unya nadungog ko ang usa ka makusog nga tingog nga nag-ingon didto sa langit, “Karon ang kaluwasan, ug kusog, ug ang gingharian sa atong Dios, ug ang gahum sa Iyang Kristo miabut na, kay ang magsusumbong sa atong mga igsoon, nga nagsumbong kanila sa atubangan sa atong Dios adlaw ug gabii, gisalibay na. **Ug ilang gidaug siya pinaagi sa dugo sa Cordero ug pinaagi sa pulong sa ilang pagpamatuod, ug wala nila higugmaa ang ilang mga kinabuhi hangtud sa kamatayon.** Pinadayag 12:10-11

Ang gugma sa Dios moawas pag-ayo sa katawhan sa Diyos nga sila andam sa pagtugyan sa ilang mga kinabuhi alang sa mga nawala; sila andam sa pagtugot sa mga dautan sa pagpatay kanila ug sila walay bisan unsa nga hunahuna sa kadaot ngadto kanila kondili gugma lamang.

Ang pagpakita niini nga gugma diha sa kasingkasing sa tawo magdala sa tibuok kalibutan ngadto sa usa ka desisyon. Ang gugma nga sama niini wala magtugot sa passive nga tubag. Kadtong makakita niini mahimong matunaw ubos sa gahum niini o sila mangandam sa ilang kaugalingon sa pagbatok niini.

Kini nga mga panghitabo magsira sa pagsulay sa tibuok kalibutan tungod kay ang tanan makahimo sa ilang kaugalingong desisyon.

Kini ang pagpadayag sa gugma sa Dios sa kalibutan nga mokompleto sa proseso sa pagtabon-sa-sala. Kon ang gugma sa Dios gipakita sa hingpit diha sa kinabuhi sa Iyang mga anak, ang tanan mohimo sa ilang desisyon sa pag-adto niini nga gugma o pagsalikway niini.

Dili ang Dios ang nagsira sa pagsulay sa mga daotan. Dili ang Dios ang nagputol kanila. Ang mga daotan mismo ang nagbuhat niini, kay ang Diyos nag-ingon ““Pasagdi siya nga dili makiangayon gihapon.” Ang Dios wala mogamit ug kusog, apan nagtugot sa matag tawo sa paghimo sa ilang kaugalingong desisyon mahitungod sa Iyang kinaiya.

Mao kini ang hinungdan nga ang takna sa paghukom sa Dios miabot na. Sa kataposan, human sa pagtapos sa 2300 ka tuig, usa ka mensahe ang miabot sa kalibotan nga misangpot sa kamatuoran nga ang Diyos dili magpasakit o maglaglag.

Dili sila magdaot ni maglaglag sa tibuok Ko nga bukid nga balaan, kay ang yuta mapuno sa kahibalo kang Yahweh ingon nga ang katubigan mitabon sa dagat. Isaias 11:9

Ang kahibalo sa Ginoo maoy hinungdan nga dili sila makapasakit o makaguba, tungod lang kay ang Dios wala magpasakit o molaglag. Madawat ba nimo ang kamatuoran sa kinaiya sa Dios ug mosulod sa ministryo sa pagpasig-uli? Imo bang tugotan ang atong Amahan nga tangtangan gikan kanimo ang bakak nga ang hustisya sa Diyos nangayo ug kamatayon? Imo bang ilhon nga ang imong kaugalingong pagluib ang nanginahanglan ug silot sa paglapas; ang imong kaugalingong kagahi sa kasingkasing nga nanginahanglan og sakripisyo ug halad?

Palihog apil sa mga anak nga lalaki ug babaye sa kahayag nga nawad-an sa ilang kahadlok tungod kay ilang gibiyaan ang bakak sa silot nga pagpahamtang nga kaniadto atong gipasangil sa Dios.

KAPITULO 30

MENSAHE SA UNANG ANGHEL

Kita sa makausa pa nakautang sa Adventist nga mga pioneer, alang sa mga koneksyon nga ilang gihimo diha sa Kasulatan, alang sa unsa nga mensahe ang moabut sa yuta sa diha nga ang 2300-ka-tuig nga tagna mahitungod sa kasuko makompleto na. Mibalik mi sa J.H. Wagoner:

Si Daniel miingon nga nadungog niya ang usa ka balaan nga nangutana sa lain kon unsa ka dugay kini nga panan-awon, bisan “sa paghatag sa sangtuwaryo ug sa panon nga pagatumban.” Ang tubag gihimo kang Daniel niining mga pulonga: “Hangtod sa duha ka libo ug tolo ka gatos ka adlaw; unya ang sangtuwaryo pagahinloan.” Karon kini nakita, ni Lev. 16, nga ang paghinlo sa sangtuwaryo, ug ang paghimo sa pagtabon-sa-sala, nagkahulogan sa samang butang; kay ang pagtabon sa sala gihimo sa labawng sacerdote nga nagsabwag sa dugo sa ibabaw sa lingkoranan sa kalooy ug sa halaran, ug naghinlo kanila gikan sa mga sala sa mga tawo. Busa, kini nga ekspresyon ni Dan. 8:14 mao ang katumbas sa pag-ingon, “Hangtud sa duha ka libo ug tolo ka gatus ka adlaw, unya ang pagtabon-sa-sala pagahimoon.” Ug usab, **ang pagsabut niini nga panahon mao ang pagsabut sa katumanan sa mensahe sa Pinadayag 14:6, 7, “ang takna sa iyang paghukom miabut na,”**

kay ang Paghukom nagalingkod sa diha nga ang pagtabon-sa-sala gihimo. Sa ingon atong makita nga ang panahon gitakda ug gipahibalo alang sa paghimo sa pagtabon-sa-sala.⁸⁴

Atong makita unya nga ang mensahe sa Pinadayag 14:6-7 naghatod kanato sa mensahe diin ang pagtabon-sa-sala mahitabo. Kini nga mensahe adunay 5 ka hinungdanon nga sangkap.

Unya nakita ko ang laing manolunda nga nagalupad sa taliwala sa langit, [1] nga may walay katapusan nga maayong balita nga igawali ngadto kanila nga nanagpuyo sa yuta ngadto sa tanang kanasuran, tribo, pinulongan, ug katawhan—nga nag-ingon sa makusog nga tingog, [2] “Kahadloki ang Diyos ug [3] ihatag ang himaya ngadto Kaniya, [4] kay ang takna sa Iyang paghukom miabot na; ug [5] simbaha Siya nga nagbuhat sa dagat ug sa yuta.” Pinadayag 14:6-7

Ang pulong nga anghel sa Griyego mahimong magtumong sa usa ka mensahe o mensahero. Kini nga manolunda nagpahibalo sa paghukom nga moabut sa katapusan sa 2300 ka tuig, ug nagsugod sa katapusan nga buhat sa pagtabon sa sala. Kini nga mensahe gihimo sa konteksto sa walay katapusan nga ebanghelyo.

1. Ang Walay Katapusan nga Ebanghelyo

Ang ebanghelyo sa kristiyanos mikabat lamang gikan sa panahon ni Kristo hangtod sa presente nga panahon. Tungod sa duha ka pakigsaad nga gambalay nga gihimo ni Augustine ug uban pa, ang ebanghelyo nga gisangyaw limitado sa panahon human sa Krus ni Kristo. Kini nga ideya wala magtagad sa kamatuoran nga ang sama nga ebanghelyo nga giwali ngadto kang Abraham ug Israel gisangyaw kanato. (Galacia 3:8; Hebreohanon 4:1-2).

⁸⁴ J.H. Waggoner, *Ang pag-ula diha sa Kahayag sa Kinaiyahan ug Pagpadayag*, (Review and Herald, 1884), pahina 212-213

Kini nga kasaypanan wala makit-an hangtod nga si E.J. Wagoner ug A.T. Gisangyaw ni Jones ang mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo gikan sa 1888 pataas. Ang mensahe sa unang manulonda gihimo diha sa konteksto sa walay kataposang ebanghelyo. Atong namatikdan uban ang interes nga ang manulonda wala magsulti niini nga mensahe kondili aduna siya niini nga mensahe uban kaniya. Kini nagsugyot nga ang walay katapusan nga ebanghelyo motubo gikan sa mga pulong nga gisulti sa unang manulonda.

2. Kahadloki ang Diyos

Ang unang bahin sa mensahe mao ang pagtawag sa pagdayeg sa tinuod nga Diyos. Unsaon man nato pagkahibalo kung kinsa kini nga Diyos? Ang ikalimang bahin sa mensahe nagasulti nga kini ang Diyos nga naghimo sa mga langit ug sa yuta. Kini nagahatag sa unang timailhan, ug ang ikaduha makita sa unang bersikulo sa kapitulo 14:

Unya mitan-aw ako, ug ania karon, usa ka Cordero nga nagatindog sa bukid sa Sion, ug uban kaniya usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo, nga **adunay ngalan sa iyang Amahan** nga nahisulat sa ilang mga agtang. Pinadayag 14:1

Kini nga Dios mao ang Amahan; ang Amahan nga adunay bugtong Anak. Ang kalihokan sa Adventista nagtukod sa iyang mensahe diha sa pagsimba sa bugtong matuod nga Diyos ug sa Iyang bugtong nga Anak. Mao kini ang unang bahin sa mensahe nga gisulti sa anghel. Kini mao ang batong pamag-ang diin ang nahabilin nga mensahe gitukod. Gipamatud-an kini ni Pablo sa dihang siya miingon:

Aron ang ilang mga kasingkasing madasig, nga nahiusa diha sa gugma, ug makakab-ot sa tanang mga bahandi sa bug-os nga kasigurohan sa pagsabut, ngadto sa kahibalo sa misteryo sa Dios, **sa Amahan ug kang Kristo, kang kinsa natago ang tanang mga bahandi sa kaalam ug kahibalo.** Colosass 2:2-3

Among gilista ang pipila ka rason kon nganong ang pagsimba sa matuod nga Diyos ug sa Iyang Anak hinungdanon sa pagtabon-sa-sala

sa kapitulo 28. Para sa mas lalom nga pagsusi niini nga ulohan tagda ang mga basahon *Divine Risk*, *Aking Minamahal*, and *Escaping the Pentagon of Lies* available sa fatheroflove.info/maranathamedia-philippines.com.

Ang pagsimba sa matuod nga Dios naghatag ug bugtong paagi sa pagsulod ngadto sa relasyon nga kinaiya sa pagtabon-sa-sala. Pinaagi niini atong gipasabot nga ang pagdawat nga gihuptan sa Anak sa Dios ngadto sa Amahan nahimong atong pagdawat sa Amahan, tungod kay ang Amahan mao ang atong Dios sa samang paagi ang Amahan mao ang Dios ni Jesus. Ang kamatuoran niini gihulagway pinaagi sa pag-ampo ni Jesus diha sa Juan 17:3.

Ug kini mao ang kinabuhing dayon, nga sila makaila kanimo, ang bugtong matuod nga Dios, ug kang Jesu-Cristo nga imong gipadala. Juan 17:3

Duha lamang ka binuhat ang kabahin sa pormula sa kinabuhing dayon. Ang bugtong tinuod nga Diyos ug si Jesu-Kristo nga Iyang Anak.

3. Ihatag ang Himaya ngadto Kaniya

Ang himaya sa Dios gihubit pinaagi sa kinabuhi ni Jesu-Kristo. Ang iyang pag-ampo sa Juan 17 naghubit sa tukma kon unsa ang himaya sa Dios.

Gihimaya ko Ikaw sa yuta. Nahuman nako ang buhat nga Imong gihatag kanako aron buhaton." 17:4

Si Jesus miingon nga Iyang gihimaya ang Iyang Amahan dinhi sa yuta. Kini nagpasabot nga ang yutan-on nga kinabuhi ni Jesus naghubit sa himaya sa Amahan. Si Jesus mipadayon sa ulahi sa Iyang pag-ampo sa paghubit/ipasabot sa selyo diin ang 144,000 gitimbrehan ingon sa gihisgotan sa Pinadayag 14:1.

Gipadayag ko ang imong ngalan sa mga tawo nga imong gihatag kanako gikan sa kalibotan. Imo sila, gihatag mo sila kanako, ug gituman nila ang imong pulong. Juan 17:6

Busa, ang kinaiya nga gisilyo ngadto sa mga agtang sa katawhan sa Dios mao ra ang kinaiya nga gipakita ni Jesus samtang dinhi pa Siya sa yuta. Gihigugma ni Jesus ang Iyang mga kaaway ug gipasaylo ang mga mipatay Kaniya. Wala gayod siya magpasakit o makapatay ug bisan kinsang tawo. Iyang gipakita ang kalooy sa tanang mga tawo ug gitinguha ang kaayohan sa tanan, nagpasidaan kanila sa ilang kakuyaw ug nagpunting sa ilang sala aron sa pagluwas kanila gikan sa kangitngit.

Kini nga mensahe gisugdan sa pagwali ni Wagoner ug Jones kauban si George Fifiel apan, tungod kay ang mensahe gisalikway, kini nawala hangtod karon. Ang hinungdan ngano nga kini hinungdanon sa pag-ula gipahayag sa kapitulo 27 - Chronos Wala Na. Ang kinaiya sa Dios walay kamatayon niini. Kon kita mosimba sa usa ka Dios nga mopatay sa mga tawo nan dili kita makadawat sa kinaiya sa tinuod nga Dios nga gipadayag ni Jesus dinhi sa yuta. Dili ka mahiusa sa Diyos sa Bibliya kung nagtuo ka nga Siya usa ka nagpatay nga Diyos. Dili ka makadawat sa pagtabon-sa-sala aron mahimong bahin sa 144,000. Sama sa akong gipasabot sa sayo pa, adunay daghan nga namatay sa wala pa ang paghatag sa karon nga mensahe sa takna sa paghukom nga wala mahibalo niini nga mga butang; banhawon gihapon sila ngadto sa kabag-o sa kinabuhi bisag dili husto ang ilang pagsabot. Apan kadtong naselyohan sa kataposang panagsangka sa kasaysayan sa yuta makalingkawas sa bakak nga ang hustisya sa Diyos nangayo ug kamatayon, ug pinaagi niini ilang maangkon ang kadaugan batok sa mananap ug sa iyang larawan. Kini tungod kay ang mananap ug ang iyang larawan naggamit sa hulga sa puwersa aron makabaton sa pagsunod; ug ang paggamit sa kusog sa mananap madepensahan lamang kon kini maoy tubag sa puwersa. Kung walay kapintasan o pagkondenar sa uban kanato tungod sa atong husto nga pagsabot sa kinaiya sa Dios, nan ang kalainan tali sa kamatuoran ug sayop mahimong klaro.

Sa pag-summarize, ang pag-ampo ni Jesus sa Juan 17:3-4 naglangkob sa mga bahin 2 ug 3 sa Mensahe sa Unang Anghel.

4. Miabot na ang Takna sa Iyang Paghukom.

Aron makompleto ang pagtabon-sa-sala, ang matag usa kinahanglang mohukom sa isyu alang sa ilang kaugalingon. Sa gambalay sa Daang Pakigsaad, kini nga teksto nagsugyot nga ang Dios naghukom kanato, apan sa Bag-ong Kasabotan, kita ang naghukom sa Dios ug unsa ang Iyang kinaiya. Kita nagdesisyon kon gusto ba nato nga mogugol sa kahangturan uban sa Dios o dili. Ang Kasulatan tin-aw kon kinsay nagahukom.

Unsa kaha kon ang uban dili motuo? Ang ilang pagkawalay pagtoo makahimo ba sa pagkamatinumanon sa Dios nga walay epekto? Sigurado nga dili! Sa pagkatinuod, himoa nga ang Dios tinuod apan ang matag tawo bakakon. Ingon sa nahisulat: "**Aron ikaw pagamatarungon sa imong mga pulong, ug makadaug kung ikaw pagahukman.**" Roma 3:3-4

Ang Dios mao ang gihukman. Ang Dios dili mohukom o mokondenar ni bisan kinsang tawo.

Kay ang Amahan dili magahukom kang bisan kinsa, kondili gitugyan niya ang tanang paghukom ngadto sa Anak. Juan 5:22

Kamo nagahukom sumala sa unod; Ako [Jesus] dili maghukom kang bisan kinsa. Juan 8:15

Ang Dios o ang Iyang Anak dili mokondenar sa bisan kinsang tawo tungod kay ang pagkondenar natural nga mosangpot sa kamatayon sa usa nga gihukman. Ingon nga ang Dios dili usa ka Dios sa kamatayon, Siya wala magkondenar. Kita ang mohukom sa atong kaugalingon. Unsaon nato pagbuhat niini? Kon atong determinahon nga ang Dios mohukom ug mokondenar sa mga makasasala, nan mao kini ang hukom nga atong ihatag sa atong kaugalingon kon kita makakita Kaniya sa tibuok niyang himaya. Ang pagkaamgo nga ang usa nasayop sa pagsabut ug sayop nga paghukom sa Dios, samtang padayon nga nagdumili sa pagpaminaw sa diha nga ang Dios misulay sa pagpatin-aw, modala sa usa ka tawo sa pagtawag sa mga bato ug mga bukid nga mahulog diha kanila sa diha nga sila mahibalo sa kamatuoran.

Ayaw kamo paghukom, aron kamo dili pagahukman. Kay sa unsa nga paghukom nga inyong igahukom, kamo pagahukman; ug sa taksanan nga inyong gigamit, kini pagatakson balik kaninyo.

Mateo 7:1-2

Ang pagkondenar sa uban mao ang makaguba sa atong relasyon sa Dios tungod kay wala Siya magkondenar ni bisan kinsang tawo. Dili ka mapasig-uli sa Dios ug makadawat sa selyo sa Iyang kinaiya basta magtoo ka nga patyon sa Dios ang imong mga kaaway. Ang

pagkondenar naggikan kang Adan kutob niining kalibotana. Alang sa dugang niini tan-awa ang librong *As You Judge* nga anaa sa fatheroflove.info.

Ang presensya sa Dios makaplagan sa Igpapahulay sa mas dakong kadagaya kay sa bisan unsang adlaw tungod kay si Jesus, ang Ginoo sa Igpapahulay, nakakaplag ug hingpit nga kapahulayan diha sa mga bukton sa Iyang Amahan niining adlaw.

5. Simbaha Siya nga Nagbuhat sa Langit ug Yuta.

Kini nga bahin sa Mensahe sa Unang Anghel usa ka tawag sa pagtahud sa tanan nga mga sugo sa Dios. Kini nga termino halos usa ka direkta nga kinutlo gikan sa ikaupat nga sugo nga nagpahayag sa pagsimba sa Dios sa ikapitong adlaw.

Hinumdumi ang adlaw nga igpapahulay, aron sa pagbalaan niini. Unom ka adlaw magbuhat ka ug buhaton ang tanan nimo nga bulohaton, apan ang ikapito ka adlaw mao ang Igpapahulay ni Jehova nga imong Dios.... Kay sa unom ka adlaw **gibuhat ni Jehova ang langit ug ang yuta, ang dagat, ug ang tanan nga anaa niini**, ug mipahulay sa ikapito ka adlaw. Busa gipanalanginan ni Jehova ang adlaw nga igpapahulay ug gibalaan kini. Exodo 20:8-11

Ang Igpapahulay mao ang kasinatian sa tanan nga nagpuyo sa sabakan sa Amahan uban ni Kristo. (Juan 1:18). Ang hingpit nga pagpapahulay

masinati lamang niadtong nakaila sa Dios nga hingpit nga gugma. Ang pagpahulay sa Igpapahulay mao ang dili kalikayan nga resulta sa pagtuo nga ang Dios dili Dios sa kamatayon ug dili mokondenar. Sa samang higayon, masinati lamang nato kini nga kapahulayan kon atong itugyan ang atong mga kinaiya nga panghimaraot pinaagi sa grasya ni Kristo.

Ang Ikapito nga Adlaw nga Igpapahulay ug ang mga kaliwat niini-Ang mga Igpapahulay nga makita diha sa mga fiesta nagdala sa Espiritu Santo ngadto sa katawhan sa Dios aron sa pagsilyo sa kinaiya sa Amahan nganhi sa atong mga kasingkasing. Ang presensya sa Dios makaplagan sa Igpapahulay sa mas dakong kadagaya kay sa bisan unsang adlaw tungod kay si Jesus, ang Ginoo sa Igpapahulay, nakakaplag ug hingpit nga kapahulayan diha sa mga bukton sa Iyang Amahan niining adlaw. Kini nga kapahulayan gipaambit ni Kristo sa tanan nga misalig Kaniya ug mipahulay uban Kaniya. Ang kasinatian sa Igpapahulay moabut sa tanan nga motugyan sa bisan unsa nga paningkamot sa pagpahimuot sa Dios pinaagi sa ilang mga buhat. Ang kasinatian sa Igpapahulay matag ikapitong adlaw mao ang bunga sa pagkamatarung pinaagi sa pagtoo. Alang sa dugang niini tan-awa ang librong Tuboran sa Panalangin ug kapitulo 12 sa libro *Comforter* available at fatheroflove.info/maranathamedia-philippines.com.

Sa katingbanan mao kini ang mga mensahe nga naghiusa aron makompleto ang katapusang proseso sa pagtabon-sa-sala:

1. Ang walay katapusan nga ebanghelyo gitukod diha sa tinuod nga pagsabut sa duha ka mga pakigsaad.
2. Ang pagsimba sa bugtong matuod nga Diyos ug sa Iyang Anak. Kini nagkahulogan ug pagsalikway sa Trinidad/trinity o sa bisan unsang bakak nga diyos.
3. Ang himaya sa kinaiya sa Dios nga gipadayag diha sa Iyang Anak dinhi sa yuta. Ang Dios dili mokondenar o mopatay ni bisan kinsang tawo.

4. Kitang tanan anaa sa proseso sa paghukom aron sa pagtino kon unsa ang kinaiya sa Dios. Siya ba tinuod nga mahigugmaon ug maluluy-on, o Iyang gikondenar ug gilaglag kadtong dili mouyon Kaniya?
5. Ang pagsimba sa Dios sa Iyang tinudlong mga panahon sumala sa gipadayag sa Levitico 23. Kini mao ang panahon nga ang Espiritu sa Dios gibubo sa mas dako nga sukod ug naghatag sa gahum sa pagbugkos sa Balaang Espiritu aron mahimo kitang sama kang Jesus.

Kung dawaton nato kining tanan nga kamatuoran pinaagi sa pagtuo unya ang ikaduhang manulonda nga nagsunod sa una mosulti kanato sa atong kagawasan gikan sa Babilonia ug sa iyang bino. Atol sa usa sa gitakda nga mga panahon sa Amahan, ang Espiritu magpakita sa mga kinabuhi sa mga santos sa Dios ug sila mohilak sa hilabihan nga kalipay nga ang Babilonia nahulog gikan sa ilang mga kasingkasing ug sila sa katapusan gawasnon.

KAPITULO 31

NAGUN-OB ANG BABYLONYA

Ug misunod ang laing manolonda, nga nagaingon: Nahulog na, nahulog na ang Babilonia, kanang dakung ciudad, kay gipainum niya ang tanang mga nasud sa vino sa kapungot sa iyang pagpakighilawas. Pinadayag 14:8

Ang ikaduhang manulonda nagsunod sa unang manulonda, nagpasabot nga ang gipahayag sa ikaduhang manulonda resulta sa unang mensahe. Unsa ang gipasabot niini nga paghisgot sa Babilonya ug unsa ang iyang bino?

Ang hugpong sa mga pulong napukan/nagun-ob na ang Babilonia gikuha gikan sa basahon ni Jeremias.

Ang Babilonia maoy usa ka kopa nga bulawan diha sa kamot ni Jehova, nga nakapahubog sa tibuok yuta. Ang mga nasud miinum sa iyang vino; busa ang mga nasud nangabuang. Ang Babilonia kalit nga napukan ug nalaglag. Pagbakho alang kaniya! Pagkuha ug balsamo alang sa iyang kasakit; basig mamaayo siya. Jeremias 51:7-8

Naimpluwensyahan sa Babilonia ang tibuok kalibotan pinaagi sa iyang sayop nga mga pagtulon-an bahin sa kinabuhi, kamatayon ug sa sunod

nga kinabuhi. Ang Israel, ang katawhan sa Diyos, nahaylo sa mga pagtulon-an sa Babilonya ug sa kataposan ang iyang espirituwal nga pagkabihag nahimong literal.

Ang tingog niadtong nangalagiw ug nakaikyas gikan sa yuta sa Babilonia nagpahayag sa Sion sa panimalus ni Jehova nga atong Dios, ang panimalus sa iyang templo. "Tawga ug tingub ang mga magpapana batok sa Babilonia. Kamong tanan nga nagbusog sa pana, magpahaluna kamo paglibut batok niini; ayaw itugot nga bisan kinsa kanila nga makaikyas. Balusi siya sumala sa iyang buhat; sumala sa tanan nga iyang nabuhat, buhata kaniya; kay siya nagpasigarbo batok kang Jehova, batok sa Balaan sa Israel.... Mao kini ang giingon ni Jehova sa mga panon: "Ang mga anak sa Israel gidaugdaug, uban ang mga anak sa Juda; ang tanan nga nanagdala kanila nga binihag nagkupot kanila; sila nanagdumili sa pagpalakaw kanila. Ang ilang Manunubos kusgan; si Jehova sa mga panon mao ang Iyang ngalan. Siya sa bug-os magalaban sa ilang kaso, aron Siya makahatag ug kapahulayan sa yuta, ug makasamok sa mga pumoluyo sa Babilonia. Jeremiaias 50:28-29,33-34

Ang Babilonya naghaw-as sa usa ka sistema nga nakiggubat sa katawhan sa Diyos, nga nagtinguha sa pag-ulipon kanila. Mapasigarbuhon ang Babilonia batok sa Ginoo. Diha sa basahon sa Pinadayag kini nga siyudad girepresentahan ingong usa ka misteryosong babaye nga naglutos ug naglaglag sa katawhan sa Diyos.

Ang babaye gisul-oban ug purpura ug eskarlata, ug gidayandayanan sa bulawan ug mahalong mga bato ug mga perlas, nga diha sa iyang kamot ang usa ka kopa nga bulawan nga puno sa mga dulumtanan ug sa kahugawan sa iyang pagpakighilawas. Ug sa iyang agtang nahisulat ang usa ka ngalan: Misteryo, Babilonia nga Daku, ang Inahan sa mga bigaon ug sa mga dulumtanan sa yuta. Nakita ko ang babaye, nga nahubog sa dugo sa mga santos ug sa dugo sa mga martir ni Jesus. Ug sa pagkakita ko kaniya, nahibulong ako sa dakung katingala. Pinadayag 17:4-6

Ang iyang sistema sa pagsimba uban sa iyang mga halad ug mga halad gisagop sa mga nasud ug sa katapusan kining sistema sa Paganismo gibayaw ug gidala ngadto sa sistema sa pagsimba sa papa.

Ang Diyos nga iyang gisimba mao ang Trinidad. Ang kinaiya sa Dios nga iyang gisimba maoy usa kansang hustisya nagkinahanglan ug kamatayon. Kini nga Dios maoy usa ka Dios sa kusog ug usa ka Dios sa pagkondenar, nga nagapakita ug kalooy niadtong giisip nga takus pinaagi sa ilang mga merito o pinaagi sa suporta sa simbahan. Ang iyang adlaw sa pagsimba mao ang adlaw sa adlaw - Domingo - ug naglingkod siya isip usa ka maghuhukom nga andam sa paghukom ug paghusay sa tanang butang sa kinabuhi ug kamatayon.

Ang Babilonia mao ang bug-os nga antithesis sa mensahe sa unang manulonda sa Pinadayag 14. Ang iyang mysteryosong doktrina nag-ulipon sa iyang mga sumusunod sa kahadlok sa kamatayon, nagtipig kanila nga walay kasegurohan sa kahangturan ug wala gayud magtugot kanila sa pagsulod sa kapahulayan nga gisaad ni Kristo. Ang iyang mga anak nga babaye nga Protestante nga nagsimba sa mao ra nga Trinidad ug nagsaulog sa Domingo agig pagpasidungog sa iyang mga sugo, nagtanyag ug mas lamian nga ebanghelyo kay sa Roma apan ang mga resulta managsama ra; ang ilang ebanghelyo walay gahum sa pagpalingkawas sa kalag gikan sa Babilonia ug sa iyang bino.

Sa dihang madiskobrehan sa usa ka tawo nga ang Diyos ni Jesu-Kristo dili mokondenar kang bisan kinsa ni manghulga nga patyon sila; sa diha nga sila makasabut nga ang pagka-Anak ni Jesus ngadto sa Amahan ila ra nga walay bisan unsa nga silot nga gikinahanglan; sa dihang ilang makita nga ang Dios mao ang gihusay ug sila ang mga maghuhukom, ang kalag makasinati sa unsay nasinati ni Maria sa gabii nga iyang gihugasan ang mga tiil ni Jesus sa bililhong pahumot.

Ug sa didto si Jesus sa Betania sa balay ni Simon nga sanlahon, miduol kaniya ang usa ka babaye nga adunay usa ka tibod nga alabastro sa mahal kaayo nga mahumot nga lana, ug iyang gibubo kini sa iyang ulo samtang naglingkod siya sa lamesa. Apan sa pagkakita niini sa iyang mga tinun-an, nangasuko sila nga nag-

ingon, "Nganong nag-usik-usik man kini? Kay kining humot nga lana ikabaligya unta ug dako ug ikahatag ngadto sa mga kabos." Apan sa pagkahibalo ni Jesus niini, miingon siya kanila, "Nganong ginasamok ninyo ang babaye? Kay siya nagbuhat ug maayong buhat alang kanako. Kay ang mga kabus anaa kaninyo sa kanunay, apan Ako dili uban kaninyo sa kanunay. Kay sa pagbubo niining mahumot nga lana sa Akong lawas, gibuhat niya kini alang sa akong paglubong. Sa pagkatinuod, sultihan ko kamo, bisan asa

Niining katapusang mga adlaw sa kasaysayan sa yuta, ang usa ka grupo sa mga tawo makaila sa tinuod nga katahum sa kinaiya sa Dios. Sila makaamgo nga Siya wala gayud magkondenar kanila ni manghulga nga pasakitan sila tungod sa ilang mga sala.

iwali kining maayong balita sa tibuok kalibotan, ang gibuhat niining babayehana isulti usab ingong handomanan kaniya." Mateo 26:6-13

Gipakita ni Maria ang kagawasan nga moabut niadtong nahibalo nga sila gipasaylo ug gimahal nga mga anak sa Dios. Ang iyang kasingkasing napuno sa pasalamat ngadto sa iyang Manluluwas sa pagbawi sa iyang pagbati sa bili ug paglimpyo sa iyang hunahuna sa

iyang nangaging pagkasad-an.

Ang pagpasalamat sa iyang kalag napanalipdan pag-ayo pinaagi sa spikenard nga iyang gipalit ug gipagawas nga puno sa gugma alang sa Manluluwas. Ang iyang mga buhat wala magpasaya sa ubang mga sumusunod ni Jesus. Nakapahinabo kini og kasuko. Mao kini ang klase sa kasuko nga nagsugod sa kasingkasing ni Adan ug gidala sa Gagmayng Sungay hangtod sa katapusan sa propesiya nga 2300 ka tuig.

Ang kasuko sa ubang mga sumusunod ni Kristo sa wala tuyoa nga pagdumot ngadto sa Dios ug sa Iyang kinaiya. Ang pagpasalamat ni Maria nagpadayag kanilang tanan, apan wala siyay tinguha nga iyagyag sila. Gusto lang niya nga ipahayag sa hilom ang iyang kinasingkasing nga pagpasalamat sa iyang minahal nga Agalon. Siya nakasaksi sa Iyang matahum nga kinaiya; Ang Iyang malumo nga kalooy, ug ang Iyang

mahunahunaon nga paagi ug pag-atiman sa tanang lalaki, babaye ug bata. Gipakita niya ang Iyang matahum nga kinaiya nga gihatag niya ang tanan nga naa niya. Kini ang hingpit nga salamin sa kung unsa ang buhaton ni Kristo sa paghatag sa tanan nga naa Niya alang kanatong tanan.

Niining katapusang mga adlaw sa kasaysayan sa yuta, ang usa ka grupo sa mga tawo makaila sa tinuod nga katahum sa kinaiya sa Dios. Sila makaamgo nga Siya wala gayud magkondenar kanila ni manghulga nga pasakitan sila tungod sa ilang mga sala. Ang epekto niini nga mga kamatuoran makapahimo sa kalag nga makasinati sa tinuod nga kagawasan gikan sa Babilonia ug sa iyang bino.

Ang kahumot sa ilang pasalamat dili mamatikdan ug ang ubang mga sumusunod ni Kristo adunay kasuko batok kanila ug magpasangil kanila atubangan sa kalibutan. Nianang higayona si Jesus mobarug sa ilang depensa sama sa Iyang gibuhay para kang Maria ug ang kataposang mga talan-awon sa kalibotan mahitabo unya.

Niadtung panahona si Michael motindog, ang dakung principe nga nagatindog sa pagbantay sa mga anak sa imong katawohan; ug moabut ang usa ka panahon sa kasamok, nga wala pa gayud mahitabo sukad nga may usa ka nasud, bisan hangtud niadtung panahona. Ug niadtung panahona ang imong katawohan pagaluwason, ang tagsatagsa nga hikaplagaan nga nahisulat sa basahon. Daniel 12:1

Unya adunay panahon sa kasamok nga wala pa sukad mahitabo. Si Satanas ug ang iyang mga manulonda magpakita nga hingpit nga magdumala sa kalibutan tungod kay ang nahulog nga mga simbahan nagdumili sa pag-anhi sa kahayag sa unang anghel sa Pinadayag. 14.

Sama kang Maria, ang tumong sa matinumanong mga sumusunod sa Diyos dili ang pagkondenar sa uban tungod sa ilang mga kasaypanan, kondili ang pagpakita lamang ug pasalamat sa ilang kaluwasan, kay nahibalo nga, bisan tuod sila bug-os nga dili takos sa ilang kaugalingon, ang ilang langitnong Amahan dili mokondenar kanila. Bisan unsa pa ang mahitabo sila nagkupot niini nga kamatuoran.

Sama kang Kristo sa Krus matintal sila sa paghunahuna nga ang Dios mibiya kanila. Unya ang pagtoo ni Jesus bug-os nga mapadayag diha kanila, sila mokuport sa ilang Manluluwas ug mogunit sa paghulat sa panalangin sa kalinaw nga moabut kanila maingon nga si Jacob nakigbisog sa manolonda sa tibuok gabii. Sila makahimo sa pakigdumog uban sa Dios tungod kay si Satanas dili makakombinsir kanila nga ang Dios sa tinuod mibiya kanila. Ang ilang pagtoo sa Iyang walay katapusan nga maloloy-on nga kinaiya nagpalig-on kanila pinaagi sa ilang pagsulay ug ang katapusang mga salin sa kangitngit diha kanila nahanaw uban sa Daang Pakigsaad.

Ang katapusan nga pagtabon-sa-sala nahuman na. Nahiusa kita sa Dios sa kinaiya ug adunay kalipay sa atong atubangan sa kinabuhing dayon. Pagkadakong panaw kadto! Gitultolan kita sa Dios gikan sa halaran nga tumbaga sa Sawang/court/bakod/gawas sa balaang dapit sa sangtuwaryo. Iyang gitagbaw ang atong tawhanong mga panglantaw sa hustisya ug gitugotan kita sa pagtuo nga ang Magbalantay gihampak sa Diyos aron ang kaluoy gawasnong modagayday.

Apan unya samtang magpadayon kita sa panaw, ang kamatuoran sa kinaiya sa Dios modan-ag alang niadtong andam nga modawat niini. Ang Sawang gibiyaa ug atong nasabtan ang kahulogan sa mga pulong ni Jesus nga Iyang gihuman ang tanan nga gihatag sa Iyang Amahan nga Iyang buhaton sa gabii sa wala pa Siya mamatay sa Krus. Pagkadako sa kalipay ang pagkahibalo nga ang Dios wala gayud magtinguha sa sakripisyo o halad, apan gibuhat Niya kini alang kanato, alang sa atong panginahanglan sa pag-ula sa dugo.

Karon atong makita ang kamatuoran sa kinaiya sa Amahan. Atong makita ang ngitngit nga mga anino nga natangtang ug miluhod kita sa Iyang atubangan uban ang mga luha sa kalipay nga nakaamgo nga kita hingpit nga wala makasabut Kaniya kaniadto. Kita natingala sa pagkaamgo nga si Kristo mikuha sa atong kinaiya aron sa pagpatay sa atong kinaiyanhon nga pagdumot batok Kaniya. Nag-antus Siya sulod sa kapin sa 6000 ka tuig, adlaw-adlaw nga nag-antus sa atong kasuko, naghulat sa panahon nga ang usa ka grupo sa mga tawo motuo sa pagpamatuod nga Iyang gihatag samtang ania sa yuta.

Sa kataposan, kita nahiusa sa Diyos ug nagpasalamat sa bugtong Anak sa pag-anhi aron sa pagluwas kanato gikan sa kangitngit ni Satanas ug sa iyang bakak nga sistema sa hustisya.

Unsa ka bililhon ang pagtabon-sa-sala; pagkatalagsaon nga bug-os nga nahiuyon sa Diyos. Dayega ang ngalan sa Ginoo.

KAPITULO 32

USA KA MAPASALAMATON NGA KASINGKASING

Walay mga pulong nga tinuod nga makapahayag sa pasalamat nga akong gibati ngadto sa atong Amahan sa langit sa pagtabang kanako sa paglawig niini nga dalan padulong sa usa ka hingpit nga pag-ula. Sa ulahing bahin sa akong pagkatin-edyer, ako naghilak nga misugid sa akong mga sala ngadto sa akong Manluluwas ug nagpasalamat sa Dios diha sa pagtuo nga ako gipasaylo.

Kini ang akong kasinatian sa tumbaga nga altar. Nagtuo ako nga karon dili na ako laglagon sa Dios tungod sa akong mga sala. Si Jesus, minahal nga Jesus, kanunay uban kanako. Naguol ko kon ang akong mga hunahuna mabalda gikan Kaniya bisan sa pipila ka oras. Gikan niadtong mga gutlo hangtod karon, 36 ka tuig na ang milabay sama sa usa ka gutlo.

Samtang ang matag bag-ong kamatuoran gipresentar kanako, ang pangandoy alang sa mas lawom nga kahibalo nagdasig kanako sa pagpadayon. Kon unsaon paghiusa ang tanan nga mga piraso kanunay sa akong hunahuna, inubanan sa akong kasubo nga labaw pa sa 80% sa

bisan unsang mga simbahan nga akong gitambongan dili gyud gusto nga molapas sa usa ka lebel sa ibabaw nga pasalig aron mahibal-an ang kamatuoran.

Ang pultahan sa kamatuoran naabli pag-ayo alang kanako 20 ka tuig na ang milabay sa dihang ang akong Manluluwas migiya kanako sa pagkaamgo nga ang mga pulong sa Amahan ngadto sa Iyang Anak atol sa bunyag ni Kristo mga pulong nga akong maangkon nga akong kaugalingon diha kang Kristo. Kini nga kasinatian gidokumento sa libro nga Identity Wars/Gubat sa Pagkamao nga anaa sa fatheroflove.info/maranathamedia-philippines.com.

Gikan nianang panahona, pinaagi sa daghang kalisdanan ug kasubanan, ang kamatuoran napildi pinaagi sa pag-ampo, pagtuon sa Bibliya ug pakigtambayayong sa ubang nangita sa kamatuoran sa tibuok kalibotan.

Karon nagbarug ko sa kinatas-ang mga tumoy sa mga bukid sa ebanghelyo. Namalandong ko sa grasya sa atong Diyos ug sa Iyang Anak ug natagbaw ko. Gihukman ko ang akong Amahan nga labing mahigugmaon, matahum, maamumahon nga nilalang sa uniberso. Usa ka tawo nga dili mogamit og bisan unsa nga pwersa sa Iyang mga anak ug dili gayud mokondenar kanila. Siya mapailubon kaayo ug mapailubon, ang Iyang kaluoy molungtad hangtod sa kahangtoran alang niadtong mituo niini ug gihukman ko Siya nga takos sa akong pagsimba hangtod sa kahangtoran.

Ngadto sa akong Manluluwas, Ginoong Jesus... ang mga pulong wala kanako. Ikaw ang akong tanan, gidala mo ako sa tibuuk nga dalan ug giablihan ang matahum nga kamatuoran sa akong kalag. Gipakita mo kanako ang Amahan ug gibati nako ang lawom nga kalinaw. Nagtuo ko nga gipasaylo na ko sa akong kanhing mangitngit nga kabakakan nga akong naagian kaniadto. Nagbangotan ako tungod sa pagdumot nga akong gipakita kanimong sa akong paghukom ug pagkondenar sa uban. Apan karon bulahan ako ug nasayod gayod nga luwason mo ako gikan sa kangitngit.

ATONEMENT

Kining tanan nahanaw karon ug ang hingpit nga kalipay sa akong pagtabon-sa-sala anaa sa akong mga kamot. Ginoong Hesus, ako nagsalig nga ikaw magpakita sa imong kaugalingon sa hingpit sa akong kasingkasing. Ako nasayud nga ikaw mobu-bu sa imong Espiritu ngari kanako sa imong gitakda nga mga panahon. Nakita ko ang imong matahum nga kinaiya; Ako hingpit nga nabihag niini. Maghulat ko nga mapailubon kutob sa akong mahimo ug nahibal-an ko nga sa dili madugay, magkita ta sa usag usa nawong ug nawong ug ipresentar ko nimo sa atong Amahan ug ako makahibalo bisan ingon nga ako nailhan.

Kanimo Ginoong Hesus ug kanimo mahal nga Amahan ang gahom ug mga bahandi ug kaalam, ug kusog ug dungog ug himaya ug panalangin!

Ug ang tanan nga binuhat nga anaa sa langit ug sa yuta ug sa ilalum sa yuta, ug ang anaa sa dagat, ug ang tanan nga anaa kanila, ako nadungog nga nag-ingon: "Dalayegon ug dungog ug himaya ug gahom alang Kaniya nga naglingkod sa trono, ug sa Kordero, hangtod sa kahangtoran!" Pinadayag 5:13

Unsa ang mga lakang nga nalambigit aron mahimong bug-os nga **kaharmonya sa Diyos?**

Nagkinahanglan ba ang Diyos ug **dugo nga ipaagas** una pa Niya kita pasayloon?

Gipahinabo ba sa Dios nga patyon ang Iyang Anak **aron mabayran ang atong utang** sa sala?

Ngano nga gikumpara ni Jesus ang Iyang Kaugalingon ngadto sa **gibayaw sama sa bitin** nga hinimo sa tumbaga?

Unsa ang kamahinungdanon sa **pagbunal** ni Moises **sa Bato** sa dihang gisugo Siya sa pagsulti niini?

Kong ang kaliwatan sa tao ginbihag ni Satanas, kinsa ang **nagtakda sa presyo** sa atong kaluwasan ug para sa atong pagpagawas ?

Gikinahanglan ba ang **Puli sa Silot** alang sa Kaluwasan?

Ang kamatayon ba sa Krus usa ka **Pagpuli nga Pagtabon-sa-sala** alang sa atong mga sala?

Ang Kristiyanong mga simbahan ba nagtudlo sa **kompleto nga kamatuoran sa Pagtabon-sa-sala?**

